

Aluehallintovirasto

Tilinpäätös 2019

Etelä-Suomen aluehallintovirasto - kirjanpitoyksikkö

Kirjanpitoyksikköön kuuluvat virastot

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Lapin aluehallintovirasto
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Maistraatit

ALUEHALLINTOVIRASTOJEN HALLINTO- JA KEHITTÄMISPALVELUT

82/2020

Aluehallintovirastojen julkaisuja
Regionförvaltningsverkens publikationer

Julkaisija

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Tilinpäätös 2019,
Etelä-Suomen aluehallintovirasto, kirjanpitoyksikkö
Diaarinumero ESAVI/40629/2019

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelut, talousyksikkö

Aluehallintovirastojen julkaisu 82/2020
ISSN: 2343-3132 (verkkojulkaisu)
ISBN: 978-952-5890-91-4 (verkkojulkaisu)

Hämeenlinna 2020

Tekijät Etelä-Suomen aluehallintovirasto / Aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelut	Julkaisuaika 28.2.2020		
	Toimeksiantaja(t) Etelä-Suomen aluehallintovirasto		
	Toimielimen asettamispäivä		
Julkaisun nimi Tilinpäätös 2019, Etelä-Suomen aluehallintovirasto, kirjanpitoyksikkö			
Tiivistelmä			
Asiasanat Tilinpäätös 2019, Etelä-Suomen aluehallintovirasto, kirjanpitoyksikkö			
ISSN (painettu)	ISBN (painettu)	ISSN (verkkojulkaisu) 2343-3132	ISBN (verkkojulkaisu) 978-952-5890-91-4
Kokonaissivumäärä 174	Kieli Suomi		Hinta
Julkaisija Etelä-Suomen aluehallintovirasto	Paino		

Sammanställd av Regionförvaltningsverket i Södra Finland / Ansvars- området för regionförvaltningsverkens förvaltnings- och utvecklingstjänster		Utgivningsdatum 28.2.2020			
		Uppdragsgivare Regionförvaltningsverket i Södra Finland			
		Datum för tillsättandet av organet			
Publikationens titel Bokslut 2019, Regionförvaltningsverket i Södra Finland, bokföringsenheten					
Referat					
Ämnesord Bokslut 2019, Regionförvaltningsverket i Södra Finland, bokföringsenheten					
ISSN (tryckt)	ISBN (tryckt)	ISSN (webbpublikation) 2343-3132	ISBN (webbpublikation) 978-952-5890-91-4		
Sidantal 174	Språk		Pris		
Utgivare Regionförvaltningsverket i Södra Finland		Tryckeri			

1. Toimintakertomus	6
1.1. Johdon katsaus.....	6
1.2. Tuloksellisuus	12
1.3. Vaikuttavuus	47
1.3.1. Toiminnan vaikuttavuus.....	47
1.3.2. Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus.....	52
1.4. Toiminnallinen tehokkuus.....	55
1.4.1. Toiminnan tuottavuus	56
1.4.2. Toiminnan taloudellisuus	57
1.4.3. Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus.....	60
1.4.4. Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus	61
1.5. Tuotokset ja laadunhallinta	62
1.5.1. Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet	62
1.5.2. Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	66
1.6. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	69
1.7. Tilinpäätösanalyysi.....	78
1.7.1. Rahoituksen rakenne.....	78
1.7.2. Talousarvion toteutuminen	78
1.7.3. Tuotto- ja kululaskelma.....	85
1.7.4. Tase.....	86
1.8. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	86
1.9. Arviointien tulokset.....	89
1.10. Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	89
1.11. Maistraatit	90
2. Talousarvion toteutumalaskelma.....	127
3. Tuotto- ja kululaskelma	133
4. Tase	134
5. Liitetiedot.....	136
5.1. Tilinpäätöksen viralliset liitteet.....	136
5.2. Muut liitteet.....	143
6. Allekirjoitus.....	152
LIITE: Aluehallintovirastojen seurantamittaristo 2017-2019	153

1. Toimintakertomus

1.1. Johdon katsaus

Vuosi 2019 oli aluehallintovirastojen (avi) kymmenes toimintavuosi ja avi-ely-strategiakauden 2016-2019 viimeinen vuosi. Valtiovarainministeriön yleisohjauksessa toimivat aluehallintovirastot vahvistivat strategiansa ja tulossopimuksensa mukaisesti ihmisten ja yhteisöjen, yritysten ja elinkeinojen sekä ympäristön ja luonnonvarojen kasvun/hyvinvoinnin edellytyksiä lupa-, ohjaus, valvonta- ja koulutustehtävissä sekä myöntämällä valtionavustuksia alueillaan.

Valvonnan toimivuus nousi rakenneuudistuksia keskeisempään rooliin

Vuoden 2019 alussa valmistauduttiin Valtion lupa- ja valvontavirasto Luovan perustamiseen. Hanke olisi toteutuessaan koonnut valtaosan aluehallintovirastojen ja ely-keskusten lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävistä uuteen valtakunnalliseen monialaiseen virastoon osan tehtävistä siirtyessä maakuntien vastuulle. Hanke kuitenkin kaatui osana sote- ja maakuntauudistusta maaliskuun alussa 2019. Luova-valmistelun tuloksia pystyttiin osin hyödyntämään virastojen sisällöllisessä kehittämistyössä. Myös tiivistynyttä virastoyhteistyötä jatkettiin mm. avi-ely-Valvira digiyhteistyöryhmässä. Lisäksi valmisteltiin uusi avi-ely-strategia vuosille 2020-2023.

Aluehallintovirastot valmistautuivat maistraattien, maistraattien ohjaus- ja kehittämissyksikön ja Väestörekisterikeskuksen tehtävien yhdistämiseen ja kokoamiseen Digi- ja väestötietovirastoon 1.1.2020 lukien.

Aluehallintovirastojen laajassa tehtäväkentässä seurattiin ja analysoitiin toimintaympäristön muutoksia jatkuvasti. Virastojen tehtäviin heijastuivat raportointivuonna erityisesti vanhustenhuollon, lastensuojelun ja varhaiskasvatuksen palvelujen riittävyyteen ja laatuun liittyvät ongelmat. Palveluntuottajien toiminnan vastuullisuus, valvonnan toimivuus ja valvontaviranomaisen puuttumiskyky korostuivat omavalvonnan pettäessä. Aluehallintovirastoille osoitettiin lisäresursseja lastensuojelun, vanhus- ja vammaishuollon sekä varhaiskasvatuksen valvontaan. Lisämäärärahoilla mahdollistuneet rekrytoinnit realisoituivat täysimääräisesti loppuvuonna, joten optimaalisia vaikutuksia on odotettavissa vasta vuonna 2020.

Laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta tuli voimaan 1.4.2019. Etelä-Suomen aluehallintoviraston erikoistumistehtäväksi määritellyn saavutettavuusvalvonnan tehtävien käynnistys jatkui koko vuoden 2019. Digipalvelulain mukainen verkkosivu julkaistiin kesäkuussa, ja ensimmäinen versio sähköisestä lomakkeesta, jolla voi tehdä kantelun tai selvityspyynnön, oli kansalaisten käytettävissä syksyllä.

Toimintaa uudistettiin monialaisesti

Aluehallintovirastot osallistuivat monipuolisesti hallitusohjelman (2015) mukaisten kärkihankkeiden toteuttamiseen. Virastoissa toteutettiin yhteistyössä Senaatin kanssa valtion toimitilastrategian ja avin työympäristö- ja toimitilakonseptin mukaisia muutoshankkeita kohti monitilatyöympäristöjä. Virastot osallistuivat myös valtionhallinnon hankintojen digitalisointiin ottamalla käyttöön Handi-järjestelmän ja lisäsivät Palkeiden palveluiden käyttöä palkansaaaja- ja esimiespalveluissa.

Aluehallintovirastojen yhteinen asiakaslähtöisen toiminnan kehittämishanke ATOMI päättyi vuoden 2019 lopussa. Hanketta toteutettiin hallinonala- ja vastuualueajat ylittäen. Se saavutti tavoitteensa, ja hankkeen yhteydessä käynnistyneet projektit edistyivät isoin askelin. Esimerkiksi valtionavustusten digitalisoinnissa valmisteltiin yhtenäisen sähköisen käsittelyn lisäksi maksatusprosessin automatisointi Handi-integraation avulla ja kantelujen käsittelyn digitalisoinnissa laadittiin yhtenäinen valtakunnallinen toimintamalli ja jatkokehittämissuunnitelma. Sähköisen asioinnin kattavuuden lisäämiseksi kartoitettiin mm. kaikki vastuualueiden lomakkeet ja toteutettiin yhteistyössä KEHA-keskuksen kanssa sähköisten lomakkeiden konsepti, sen testaus ja viimeistely. Alkuvuonna toteutettiin asiakaspalautekysely kaikkien aluehallintovirastojen Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualueen lupa-asiakkaille. Lupapalvelun kouluarvosanaksi asiakkaat antoivat 8,2. Palvelumuotoilun menetelmät otettiin käyttöön kaikessa kehittämisessä.

Tavoitteet saavutettiin pääosin hyvin

Aluehallintovirastojen toiminnallisena tavoitteena oli ennakoivan ohjauksen, omavalvonnan ja riskiperusteiden valvonnan lisääminen sekä informaatio-ohjauksen syventäminen. Samalla tavoiteltiin asiakkaiden oikeusturvaa koskevien asioiden ratkaisemista aikaisempaa nopeammin ja tehokkaammin sekä lupa-, valvonta- ja valtionavustusprosessien digitalisoimista ja yhdenmukaistamista. Myös häiriötilanteiden kokonaisvaltaisen hallinnan ja yhteistyön haluttiin paranevan. Aluehallintovirastot edistivät perustehtäviensä puitteissa osaltaan yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden toteutumista.

Asiamäärien ja ennakoivan ohjauksen tarpeen kasvusta huolimatta aluehallintovirastot saavuttivat pääosin tulostavoitteensa. Ne priorisoivat tehtäviään, kohdensivat resursseja ruuhkautuneiden tehtävien hoitamiseen ja edistivät tavoitteiden saavuttamista kehittämällä toimintatapoja ja sujuvoittamalla prosesseja. Priorisoinnin kohteena oli erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon sekä varhaiskasvatuksen oikeusturvaan ja potilas- ja asiakasturvallisuuteen liittyvä ohjaus- ja valvontatoiminta. Ohjauksessa korostettiin toimijoiden omavalvontaa ja kuntien ensisijaista valvontavastuuta hankkimiinsa palveluihin nähden.

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualueen vuotta leimasi vanhustenhuollon palvelujen epäkohtia koskeva keskustelu ja sen heijastuminen valvontatyöhön. Vireille tulleiden kanteluiden ja valvonta-asioiden määrä ja vakavuusaste sekä tietopyyntöjen lukumäärä kasvoivat voimakkaasti. Työt ruuhkautuivat. Kaikkiaan aluehallintovirastoissa vireille tulleiden kantelu- ja valvonta-asioiden määrä kasvoi 26 %, mistä sosiaali- ja terveydenhuollon asiat muodostivat valtaosan. Vastuualueen tavoite lupatuloissa ylitettiin.

Sosiaali- ja terveydenhuollossa (STM) erityisesti vanhusten palvelujen henkilöstön riittävyysongelmat ja muut laatuongelmat näkyivät moninkertaisena kuormituksena. Ennakoivaa ohjausta lisättiin ja omavalvontaa tuettiin. Suunnitelmallista valvontaa tehtiin valvontaohjelman mukaisesti, ja valvontakäyntejä kohdennettiin riskiperusteisesti. Edellä mainitusta huolimatta valvonta painottui jälkikäteisvalvontaan, ja valvonnan painopisteen siirtämisessä omavalvontaa korostavaksi oli edelleen ongelmia ja hidasteita. Ohjauksen ja neuvonnan tarve oli myös suuri. Esimerkiksi osa kunnista ei tiedostanut valvontavelvoitettaan ostopalveluihin nähden. Aluehallintovirastot toteuttivat hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä sekä ehkäisevää päihdetyötä yhteistyöverkostojensa kanssa. Aluehallintovirastojen työstä huolimatta esimerkiksi peruspalvelujen saatavuus lääkäreiden vastaanotolle pääsyn osalta heikentyi edellisestä vuodesta.

Sosiaali- ja terveydenhuollossa vireille tulleiden asioiden merkittävä kasvu ja samaan aikaan lisääntyneet median tietopyynnöt sitoivat poikkeuksellisen paljon työpanosta. Epäkohtailmoituksista suurin osa kohdentui vanhustenhuoltoon, mutta asioita tuli vireille myös muilta toimialoilta aiempaa enemmän. Vireillä olevat asiat olivat osittain aiempaa vaativampia ja monimutkaisempia. Erityisesti vanhustenhuollon palvelujen laadun varmistamiseksi jouduttiin käyttämään aiempaa vahvempia valvonnan keinoja. Lastensuojelupalvelujen valvonnassa suunnattiin valvontatoimenpiteitä lasten itsemääräämisoikeuden toteutumisen varmistamiseen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon kanteluissa saavutettiin haasteista huolimatta käsittelyaikatavoite (8kk) keskimääräisen käsittelyajan ollessa 6,6 kk. Kanteluita ratkaistiin myös aikaisempaa selvästi enemmän; tapauksia arvioitiin tarkemmin ja kevennettyä tai tiivistettyä käsittelyä lisättiin. Sosiaali- ja terveydenhuollon vireille tulleiden lupa-asioiden kasvu taistui edellisestä vuodesta. Lupia ratkaistiin kuitenkin noin 5 % edellisvuotta enemmän ja noin 9 % enemmän vuoteen 2017 verrattuna. Lupien tavoitekäsittelyaika 2 kk toteutui.

Käsittelyn tehostamiseksi käynnistettiin kanteluiden digitalisointihanke. Yhteisten toimintamallien kehittäminen ja käyttöönotto aluehallintovirastojen ja Valviran kesken jatkui. Vuoden lopulla käynnistyi yhteistyönä botti-palvelun suunnittelu avustamaan palvelujen tuottajia toimintakertomusten toimittamiseen liittyvissä kysymyksissä.

Alkoholihallinnossa (STM) panostettiin omavalvonnan tukemiseen ja ohjaamiseen, ja omavalvontaa tukevien tarkastuskäyntien osuus oli 43 % kaikista tarkastuksista. Riskiarvioon perustuvien valvontakäyntien osuus oli 27 %. Alkoholilain uudistus kasvatti vuonna 2018 anniskeluun ja vähittäismyyntiin liittyvää työmäärää. Vuonna 2019 tilanne tasaantui, mutta asioita käsiteltiin edelleen yli 1 500 enemmän kuin uudistusta edeltävinä vuosina. Lupa-asiat hoidettiin nopeasti keskimääräisen käsittelyajan ollessa 0,6 kk. Anniskelupaikkojen ja vähittäismyyntipaikkojen valvontaa tukemaan otettiin käyttöön sähköinen Wirta-tarkastuspöytäkirjaohjelma, ja alkoholiluvan hakijoille kehitettiin Chatbot-Aldo palvelu. Valvira ja aluehallintovirastot jatkoivat myös hanketta alkoholielinkeinorekisterin uudistamiseksi. Uudistettu rekisteri otetaan käyttöön vuonna 2021 tavoitteena mahdollistaa lupien ja -ilmoitusten tekeminen sähköisesti.

Ympäristöterveydenhuollossa (STM ja MMM) painopiste oli ennakoivassa ohjauksessa, minkä osaksi arviointi- ja ohjauskäynnit olivat useimmissa aluehallintovirastoissa vakiintuneet. Terveysturvallisuuden kantelu- ja valvonta-asioiden määrässä ei ollut merkittäviä muutoksia edellisiin vuosiin. Vireille tulleet kantelut olivat monimutkaisempia ja liittyivät usein koulujen sisäilmaongelmiin. Elintarvikevalvonnan asioiden määrä pysyi vakaana. Maatalouselinkeinon ahdinko heijastui eläinten hyvinvointiin, ja vakavat eläinsuojelutapaukset työllistivät. Huolimatta aikaisempien vuosien tehovalvonnasta ja aktiivisesta tiedottamisesta lemmikkieläinten sisämarkkinakaupassa todettiin toistuvasti puutteita. Eläinten laittoman tuonnin viranomaisyhteistyö edistyi hyvin vuoden aikana. Eläintautivalmius oli voimakkaasti esillä. Varautuminen afrikkalaiseen sikaruttoon ja joidenkin aluehallintovirastojen alueilla lisääntyneet eläintautitapaukset työllistivät normaalia enemmän. Elintarviketurvallisuusketjun laatu ja turvallisuus sekä ympäristöterveydenhuollon valvonnan ohjaus säilyivät kuitenkin hyvällä tasolla.

Kilpailu- ja kuluttajahallinnossa (TEM) keskityttiin toimintasuunnitelmaan kirjattujen ja Kilpailu- ja kuluttajaviraston käynnistämien valvonta- ja selvityshankkeiden toteuttamiseen. Resurssien niukkuuden vuoksi oma-aloitteisia hinnan ilmoittamisen ja mittauslaitelain mukaisia valvontatarkastuksia ei juurikaan tehty (pl. alkoholivalvonnan yhteydessä tehdyt tarkastukset anniskelu- ja vähittäismyyntipaikoissa) eikä tulostavoit-

teena ollutta energialuokkien ilmoittamisen valvontaa asuntojen markkinointiaineistoissa toteutettu kaikissa aluehallintovirastoissa täysipainoisesti.

Kiinteistönvälityслиikkeiden ja vuokrahuoneiston välityслиikkeiden (TEM) valvonnassa ennakoivan ohjauksen, omavalvonnan ja riskiperusteisen valvonnan osuus vaihteli aluehallintovirastoittain. Välityслиikkeiden luotettavuuden arviointi lisäsi vireillä olevien asioiden määrää ja rekisteri-ilmoitusten käsittelyyn menevää aikaa. Sähköisen rekisterin käyttöönoton viivästymisen takia lakimuutoksen edellyttämiä rekisterihakemuksia ei voitu vastaanottaa eikä valvontaa voitu tehdä täysipainoisesti. Kiinteistö- ja vuokranvälityслиikkeiden rekisteröinneissä ylitettiin kaikkialla määräaikatavoite (1kk) käsittelyajan ollessa keskimäärin 2,6 kk.

Ympäristölupa-vastuualueella (YM) lisättiin merkittävästi neuvontaa, ennakoneuvotteluja, tapaamisia ja tarkastuksia. Lainsäädäntömuutosten seurauksena vastuualueilla oli käsiteltävänä aiempaa laajempia ja vaativampia lupahakemuksia. Myös päätösten laadulle asetettiin entistä suurempia vaatimuksia. Lupa-asioita tuli käsittelyyn lähes yhtä paljon kuin aikaisemmin, vaikka em. lainsäädäntömuutosten seurauksena osa pienistä hankkeista oli jäänyt pois. Ympäristölupavastuualueet saavuttivat suurimman osan käsittelyaikatavoitteista, ja useat käsittelyajat myös lyhenivät vuoteen 2018 verrattuna. Ympäristölupien tulotavoite jäi kuitenkin pääosin toteutumatta.

Ympäristölupavastuualueiden prosesseista, toiminnasta ja tuloksellisuudesta laadittiin VM:n ja YM:n johdolla selvitys, ja vastuualueet aloittivat siinä esitettyjen toimenpiteiden toteuttamisen. Luova-valmistelun jatkona käynnistettiin Ohjauksen kehittäminen aluehallinnossa (OHKE II) -kokeiluhankkeita uusien toimintatapojen luomiseksi aluehallintovirastojen ja ely-keskusten kesken. Samoin osallistuttiin yhden luukun palvelun kehittämishankkeeseen (ympäristöllisten lupamenettelyjen yhteensovittaminen). Vuoden 2019 aikana käynnistettiin Y-aspa kokeilu, jonka tarkoituksena on nopeuttaa asiakkaan asiointia ympäristöasioissa asiakaspuhelukojen ohjautuessa Y-aspan kautta nimetyille asiantuntijalle. Vastuualueella on otettu käyttöön sähköisen asioinnin lupajärjestelmä (eLUPA), jonka kautta tuli vireille 15 % ympäristölupavastuualueelle saapuvista hakemuksista. Ohjaukselta sähköiseen asiointiin on tarkoitus entisestään lisätä.

Opetus- ja kulttuuritoimi -vastuualueilla (OKM) ennakoivan ohjauksen tarve lisääntyi muun muassa varhaiskasvatustien muutosten myötä. Lisäksi informaatio-ohjauksen tarvetta oli erityisesti oppilas- ja opiskeluhooltoon, oppilaiden oikeuksiin, sisäilmaongelmiin, kolmiportaiseen tukeen ja vaatimaan erityiseen tukeen liittyvissä kysymyksissä. Alueellisten oppimisyhteisöjen turvallisuusverkoston toimintamuodot vakiintuivat alueen tarpeet ja toimijat huomioiden. Täydennyskoulutuksen määrälliset ja laadulliset tavoitteet saavutettiin. Koulutusten näkyvyyttä lisättiin luomalla AVI kouluttaa -brändi sosiaalisessa mediassa ja kehittämällä monikanavaista viestintää. Striimattuja tilaisuuksia ja tallenteita lisättiin sekä alueellisesti että valtakunnallisesti.

Opetustoimen kantelujen keskimääräinen käsittelyaika lyheni edelliseen vuoteen verrattuna, mutta oli kuitenkin noin yhdeksän kuukautta, kun tavoite oli kahdeksan kuukautta. Tämä johtui sekä oikeusturva-asioiden lisääntymisestä että vuodelta 2018 siirtyneen ruuhkautumisen purkamisesta. Myös varhaiskasvatuksen valvontaa lisänsivät. Varhaiskasvatuksen lupa-asioiden käsittelyaika saavutettiin useimmissa aluehallintovirastoissa. Varhaiskasvatukseen laadittiin valtakunnallinen valvontaohjelma.

Kirjasto-, liikunta- ja nuorisotoimen valtionavustusten sähköinen asiointipalvelu (VaDi) vakiintui käyttöön ja tehosti avustushakemusten käsittelyä. Varhaiskasvatuksen yksityisen toiminnan ilmoitus- ja rekisteröintimenettelyn digitalisointi ei edennyt. Valtionavustuksilla tuettiin monipuolisesti kuntien peruspalveluja, edistettiin

erityisesti hyvinvointipalvelujen tasavertaista saatavuutta ja laatua sekä ehkäistiin lasten ja nuorten syrjäytymistä. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionavustusten yhteenlaskettu kattavuus kunnista oli 100 % valtakunnallisesti.

Pelastustoimi ja varautuminen -vastuualueilla (SM) pelastustoimen ja pelastustoimen palvelutason valvonnalla varmistettiin pelastustoimen palveluiden riskiperusteista saatavuutta. Valvonnassa pyrittiin lisäämään ennakoivaa ohjausta toteuttamalla ohjaus- ja valvontakäyntejä pelastuslaitoksiin. Pelastustoimea koskevien hallintokanteluiden määrä pysyi edellisten vuosien tasolla, ja ne pystyttiin käsittelemään pääsääntöisesti tavoiteajassa.

Aluehallintovirastot järjestivät alueellisia maanpuolustuskursseja yhteistyössä puolustusvoimien kanssa suunnitelman mukaisesti ja osallistuivat puolustusvoimien vetämiin paikallispuolustusharjoituksiin. Alueelliset valmiusharjoitukset yhteistyössä Pelastusopiston kanssa pystyttiin järjestämään, mutta harjoitusten yhteiseen valmisteluun ja kehittämiseen ei kyetty riittävällä tavalla. Aluehallintovirastot laativat virastoittain varautumisen vuosiraportin sisäministeriölle sekä tuottivat huoltovarmuuden alueelliset tilannekatsaukset. Varautumista yhteensovitettiin sisäministeriön asettamassa varautumisen yhteistyöryhmässä. Alueellisen valmiustoimikuntatyöskentelyn lisäksi aluehallintovirastot osallistuivat kukin toimialueellaan aloittaneiden alueellisten varautumisrakenteiden toimintaan. Vastuualueille tuli vuoden 2019 alusta alkaen uutena tehtävänä öljyvahinkojen torjuntaan liittyvä valvontavelvollisuus. Tähän liittyvät yhteistyörakenteet ovat osittain vielä tarkentumatta.

Tulostavoitteiden saavuttamisessa oli vaikeuksia, sillä toiminta- ja turvallisuusympäristön muutokset edellyttivät lisätoimenpiteitä. Muutokset huomioitiin alueellisissa valmiusharjoituksissa ja alueellisilla maanpuolustuskursseilla. Keskeisiksi kehitettäviksi kohteiksi tunnistettiin pelastustoimen palvelutason proaktiivisen valvonnan ja yhteistoiminnan edistäminen, sisäministeriön tukeminen väestönsuojelutehtävissä sekä muissa poikkeusoloja koskevissa kansallisissa järjestelyissä ja valmiuksissa, kuntien valmiussuunnittelun tukemisessa, alueellisen varautumisen yhteensovittamisessa sekä alue- ja paikallishallinnon turvallisuus- ja valmiussuunnittelun edistämässä.

Työsuojelun vastuualueilla (STM) keskeiset tulostavoitteet saavutettiin kokonaisuutena. Henkilöstön käyttö joustavasti yli vastuualuerajojen ja pidennettyjen työaikojen hyödyntäminen auttoivat saavuttamaan tulokset, vaikka resurssien väheneminen oli ennakoituakin suurempaa. Työsuojelun vastuualueet tekivät noin 24 000 tarkastusta, jotka kohdistuivat noin 19 600 valvontakohteeseen. Tarkastusten määrä aleni hieman edellisten vuosien tasosta. Velvoitteita suhteessa tarkastusmäärään annettiin miltei yhtä paljon kuin edellisenä vuonna. Tarkastuksista noin 87 % tehtiin työpaikoilla ja loput asiakirjojen perusteella.

Työsuojelun vastuualueiden tarkastustoiminnan yhtenäistäminen jatkui toteuttamalla yhtenäistä valvontaa ja valvonnan valintoja toimialoittain. Psykososiaalisen kuormituksen valvonnan uusi mittari valmistui, mutta sen laajamittainen käyttö edellyttää tietojärjestelmien jatkokehittämistä. Asiakaslähtöisessä palvelussa ja työsuojeluviranomaisen tavoitettavuudessa keskeisessä roolissa olivat tyosuojelu.fi-verkkopalvelu ja valtakunnallinen puhelinneuvonta. Puhelinneuvonta palveli lähes 22 000:ta soittajaa, ja verkkopalvelussa vierailtiin yli 1,9 miljoonaa kertaa. Tampereella sijainnut pysyvä työsuojelunäyttelytila suljettiin, ja näyttelyä ollaan muuttamassa valtakunnallisesti saavutettavissa olevaan virtuaaliseen muotoon. Vuoden 2019 alusta siirryttiin USPA asianhallintajärjestelmän täysimääräiseen käyttöön ja sähköiseen arkistointiin. Vuoden aikana käynnistyi myös tarkastuskertomusten sähköinen toimitus asiakkaalle.

Henkilöstömäärä ja bruttomenot kasvoivat - tuottavuus parani

Aluehallintovirastoissa työskenteli yhteensä 1 250 henkilöä. Kokonaismäärä kasvoi lähes neljä prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Henkilötyövuosien toteuma oli kaikkien momenttien osalta noin 1 193. Työpanoksen kasvu aiheutui mm. edellisen hallituskauden lopulla tehdyistä pysyvistä resurssilisäyksistä rahanpesun, lastensuojelun, vanhusten ja vammaisten palvelujen sekä varhaiskasvatuksen valvontaan.

Henkilöstön työtyytyväisyys kehittyi edelleen myönteisesti. VMBaron johtajuusindeksin toteutuma jäi alle tavoitteen, vaikka kokonaistyytyväisyyden tavoite saavutettiin hyvin indeksin ollessa 3,68. Sairauspoissaolopäivien määrä pieneni jonkin verran edellisestä vuodesta ja oli nyt 9 päivää henkilötyövuotta kohden. Henkilöstö osallistui keskimäärin 1,6 koulutuspäivään tavoitteen ollessa 3 päivää. Valtakunnallisten Skype- ja videokoulutusten määrä kasvoi ja eOppivan käyttö lisääntyi. Aluehallintovirastoissa otettiin käyttöön Osaava-järjestelmä, jonka tarkoituksena on tukea valmentavaa johtamisotetta ja osaamisen kehittämistä. Työterveyshuollon palvelut kilpailutettiin, ja kuudelle aluehallintovirastolle tehtiin yksi yhteinen sopimus.

Aluehallintovirastojen bruttomenot (mom. 28.40.01.) kasvoivat 7,5 % edelliseen vuoteen verrattuna. Kulujen kasvuun vaikutti pääasiassa henkilöstön määrän lisäys 33 henkilötyövuodella. Työsuojelun bruttomenot (mom. 33.02.07.) kasvoivat 3,5 % edelliseen vuoteen verrattuna. Menojen kasvua tapahtui aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden menoissa ja henkilöstökuluissa. Aluehallintovirastojen nettobudjetoidut tuotot kasvoivat 3,7 % edellisestä vuodesta ja olivat noin 15,3 miljoonaa euroa. Lupamaksujen tuotot kasvoivat lukuun ottamatta ympäristölupia.

Aluehallintovirastojen toteutuneet nettomenot olivat 54,5 milj. euroa, mikä oli 80 % budjetoituun verrattuna. Edelliseltä vuodelta siirtynyttä määrärahaa oli käytettävissä noin 15 milj. euroa ja vuodelle 2020 siirtyi määrärahaa noin 14 milj. euroa. Työsuojelun vastuualueiden toteutuneet nettomenot olivat noin 25 milj. euroa, mikä oli 89 % budjetoidusta. Edelliseltä vuodelta siirtynyttä määrärahaa oli käytettävissä 3,4 milj. euroa ja vuodelle 2020 siirtyi määrärahaa 3,1 milj. euroa.

Toiminnan tuottavuustavoitteet kanteluiden, alkoholilupien ja ympäristö- ja vesilupien osalta saavutettiin ja jopa ylitettiin, kun virastoja tarkastellaan kokonaisuutena. Yksittäisten virastojen tuottavuuskehitys kuitenkin vaihteli jonkin verran edelliseen vuoteen verrattuna. Kanteluja ratkaistiin virastoissa 12 % enemmän kuin vuonna 2018 ja peräti 21 % enemmän kuin vuonna 2017. Alkoholilupien määrä putosi vuoden 2018 tasolta, mutta jäi kuitenkin hieman vuotta 2017 korkeammalle tasolle ollen nyt noin 9 900 kpl. Tilapäisen nousun aiheutti uuden alkoholilain voimaantulo vuoden 2018 alussa. Sosiaali- ja terveydenhuollon lupia ratkaistiin noin 5 % edellisvuotta enemmän ja noin 9 % enemmän vuoteen 2017 verrattuna. Ympäristölupien volyymi säilyi kutakuinkin edellisvuoden tasolla. Myös taloudellisuuden tunnusluvut kehittyivät pääosin myönteisesti. Ympäristö- ja vesilupien sekä alkoholilupien keskimääräinen kustannus ratkaisua kohti nousi hieman. Maksullisen julkisoikeudellisen toiminnan kokonaiskustannusvastaavuus parani hieman aikaisemmasta ja oli 65,7 %. Tuloilla katettiin aiheutuneet kustannukset sosiaali- ja terveydenhuollon sekä alkoholihallinnon lupatoiminnassa. Ympäristö- ja vesitalouslupien kustannusvastaavuus sitä vastoin heikkeni hieman ja oli 36,2 % tavoitteen ollessa 50 %.

Kestävää tulevaisuutta tekemässä – ihmisten ja alueiden parhaaksi

Aluehallintovirastovirastot suuntautuvat uuteen strategia- ja tulossopimuskauteen 2020-2023. Valtion aluehallinto rakentaa kestävää tulevaisuutta ihmisten ja alueiden parhaaksi. Aluehallintovirastojen kehys ei sisällä mer-

kittäviä toimintamenovähennyksiä seuraaville vuosille, ja niiden talousnäkökulma on lähitulevaisuudessa muutoinkin vakaa mm. runsaan siirtyvän erän ansiosta. Vastikään uudistettu resurssienjakomalli lisää joustavuutta ja ohjaa virastoja entistä tiiviimpään yhteistyöhön resurssien käyttöä koskevissa päätöksissä. Digitalisaatiohankkeet edistävät onnistuessaan tuloksellisuuden kehittymistä myönteisesti. Merkittävänä toimintaympäristön muutoksena tunnistetaan valmisteilla oleva sote-uudistus. Hallitusohjelman (2019) kirjausten mukaan aluehallinnon tehtäviä tarkastellaan osana parlamentaarista selvitystyötä vuonna 2020.

1.2. Tuloksellisuus

Aluehallintovirastojen tuloksellisuus esitetään toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteiden otsikoiden alla ja tiedot raportoidaan vastuualuekohtaisesti kaikkien aluehallintovirastojen osalta yhteisesti. Mahdolliset suuret poikkeamat sekä aluehallintovirastojen erikoistumistehtävät ja niiden tulokselliset tavoitteet raportoidaan aluehallintovirastokohtaisesti.

Aluehallintovirastojen strategisista tavoitteista johdetut toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet ja niiden toteutumisen mittarit olivat vuonna 2019 seuraavat:

1. Lisätään ennakoivaa ohjausta, omavalvontaa ja riskiperusteista valvontaa sekä syvennetään informaatio-ohjausta
2. Asiakkaiden oikeusturvaa koskevat asiat ratkaistaan aikaisempaa nopeammin ja tehokkaammin
3. Lupa-, valvonta- ja valtionavustusprosesseja digitalisoidaan ja käsittely yhdenmukaistuu, nopeutuu sekä tehostuu
4. Häiriötilanteiden kokonaisvaltainen hallinta ja yhteistyö paranevat
5. Muut yhteiset tavoitteet
 - Asiakkaiden oikeusturvan parantaminen sosiaali- ja terveydenhuollon kantelujen osalta
 - Lastensuojelun sijaishuollon ohjauksen ja valvonnan tehostaminen
 - Yhteisten toimintamallien kehittäminen ja käyttöönotto aluehallintovirastojen ja Valviran kesken
 - Palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden vuosittainen raportointi
 - Alueellisten oppimisyhteisöjen turvallisuusverkostojen kokoaminen
 - Monialaisen hyvinvointiryhmän toiminta
 - Maahanmuuttoon liittyvät tavoitteet
 - Pelastustoimi ja varautuminen -vastuualueet
 - Uuteen Valtion lupa- ja valvontavirastoon koottavien ympäristötoimintojen ja Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukesin välisen yhteistyön tiivistäminen ja systematisointi
 - Varhaiskasvatuksen henkilöstön ja opettajien täydennyskoulutuksen uudistaminen
 - Varhaiskasvatuksen ilmoitus- ja rekisterimenettelyn kehittäminen
 - Varhaiskasvatuksen valvontaohjelman laatiminen vuosiksi 2019-2020
 - Kiinteistönvälitysliikkeiden luotettavuutta koskevien tietojen toimittamisen valvonta
 - Energiatodistusten valvonta asuntojen myynti- ja vuokraustilanteissa
 - Valtakunnalliset toimintamallikokeilut

Aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueen toiminnan painopisteinä olivat asiakaskokemuksen parantaminen (asiakas), uusien työtapojen ja työvälineiden tehokas hyödyntäminen (digi) sekä toiminnan, resurssien ja työhyvinvoinnin varmistaminen muuttuvassa toimintaympäristössä (oma työ).

Toiminnallisen tuloksellisuuden mittareiden toteumaluvut vuosilta 2017-2019 esitetään liitteessä Aluehallintovirastojen seurantamittarit 2017-2019.

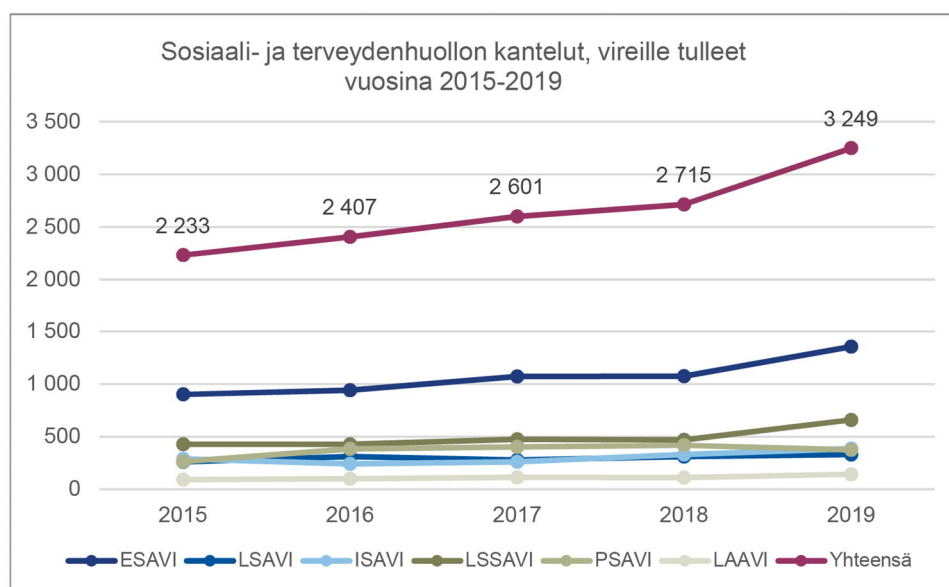
Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Lisätään ennakoivaa ohjausta, omavalvontaa ja riskiperusteista valvontaa sekä syvennetään informaatio-ohjausta

Ennakoivaa ohjausta lisättiin alueellisia tilaisuuksia järjestämällä, osana normaalia asiakasohjausta, kuntien ja palveluntuottajien ohjaus- ja arviointikäynneillä sekä ohjauskirjeillä. Omavalvontaa tuettiin koulutustilaisuuksin sekä ohjauksellisin toimenpitein mm. seudullisilla tilaisuuksilla. Edellä mainitusta huolimatta jälkikäteisvalvontaa lisääntyi sekä sosiaali- että terveydenhuollossa. Tämä näkyi kantelujen ja reaktiivisen valvonnan määrien lisääntymisenä. Suunnitelmallista valvontaa tehtiin sosiaali- ja terveydenhuollon valvontaohjelman mukaisesti. Valvontakäyntejä kohdennettiin riskiperusteisesti.

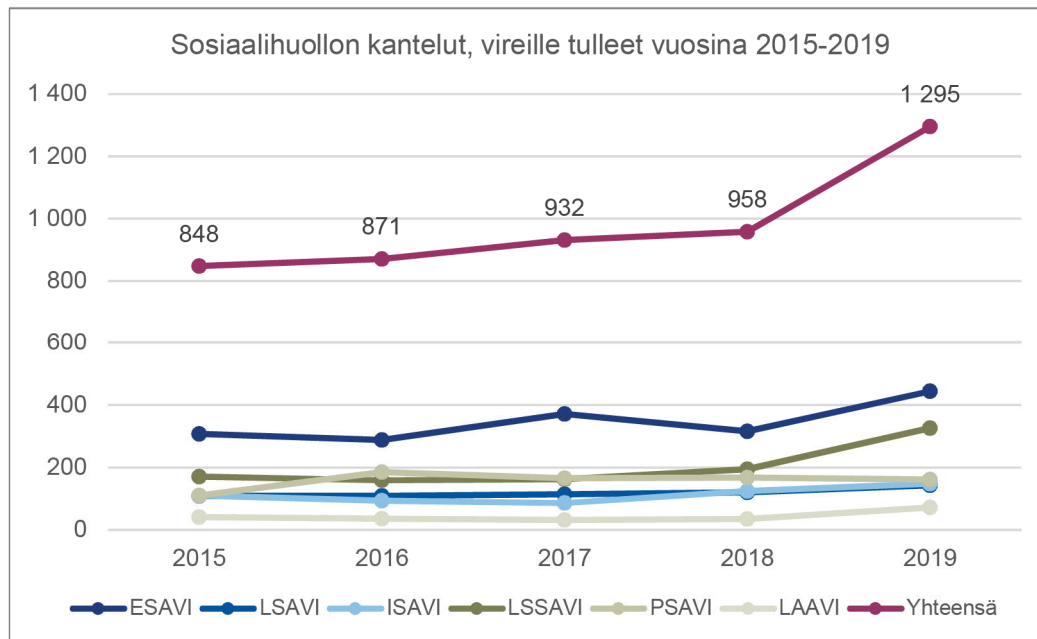
Vireille tulleiden sosiaalihuollon kantelu- ja valvonta-asioiden lukumäärä kasvoi merkittävästi kaikissa aluehallintovirastoissa vuoden 2019 aikana verrattuna aiempiin vuosiin. Ilmoituksista suurin osa kohdentui vanhustenhuoltoon, mutta asioita tuli vireille myös muilta toimialoilta aiempaa enemmän. Mielenterveys- ja päihdepalveluista tuli vähän asiakkaiden ja omaisten yhteydenottoja, mutta tehdyissä valvonnoissa havaittiin valvonnan tarvetta ja vastaavia epäkohtia kuin vanhus- ja vammaispalveluissa. (Kuviot 1.2.1., 1.2.2. ja 1.2.3.)

Kuvio 1.2.1. Sosiaali- ja terveydenhuollon kantelut, vireille tulleet vuosina 2015-2019

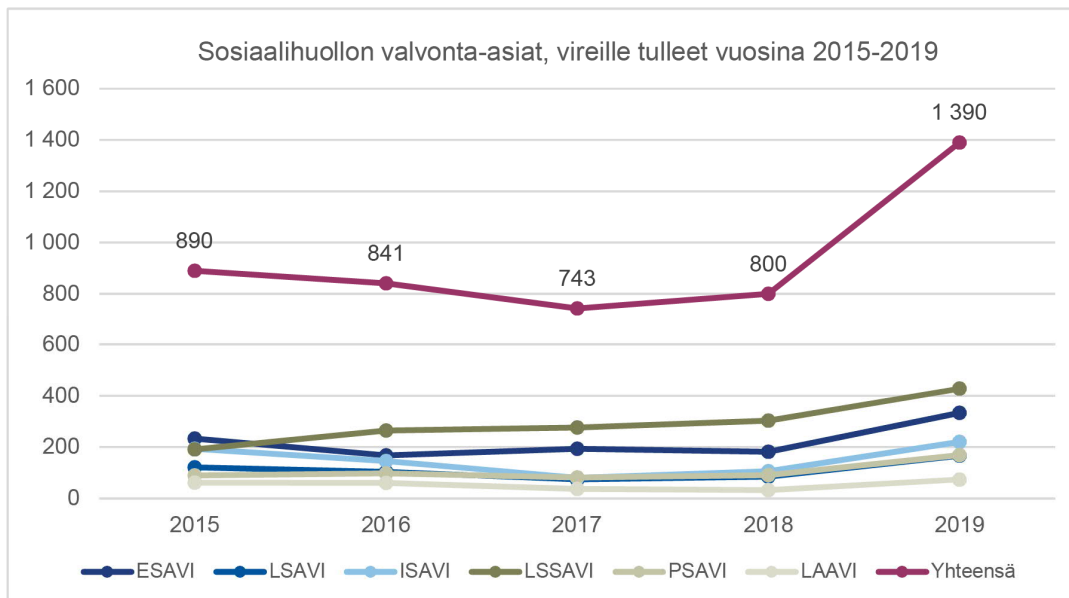
Lähde: USPA

Kuvio 1.2.2. Sosiaalihuollon kantelut, vireille tulleet vuosina 2015-2019

Lähde: USPA

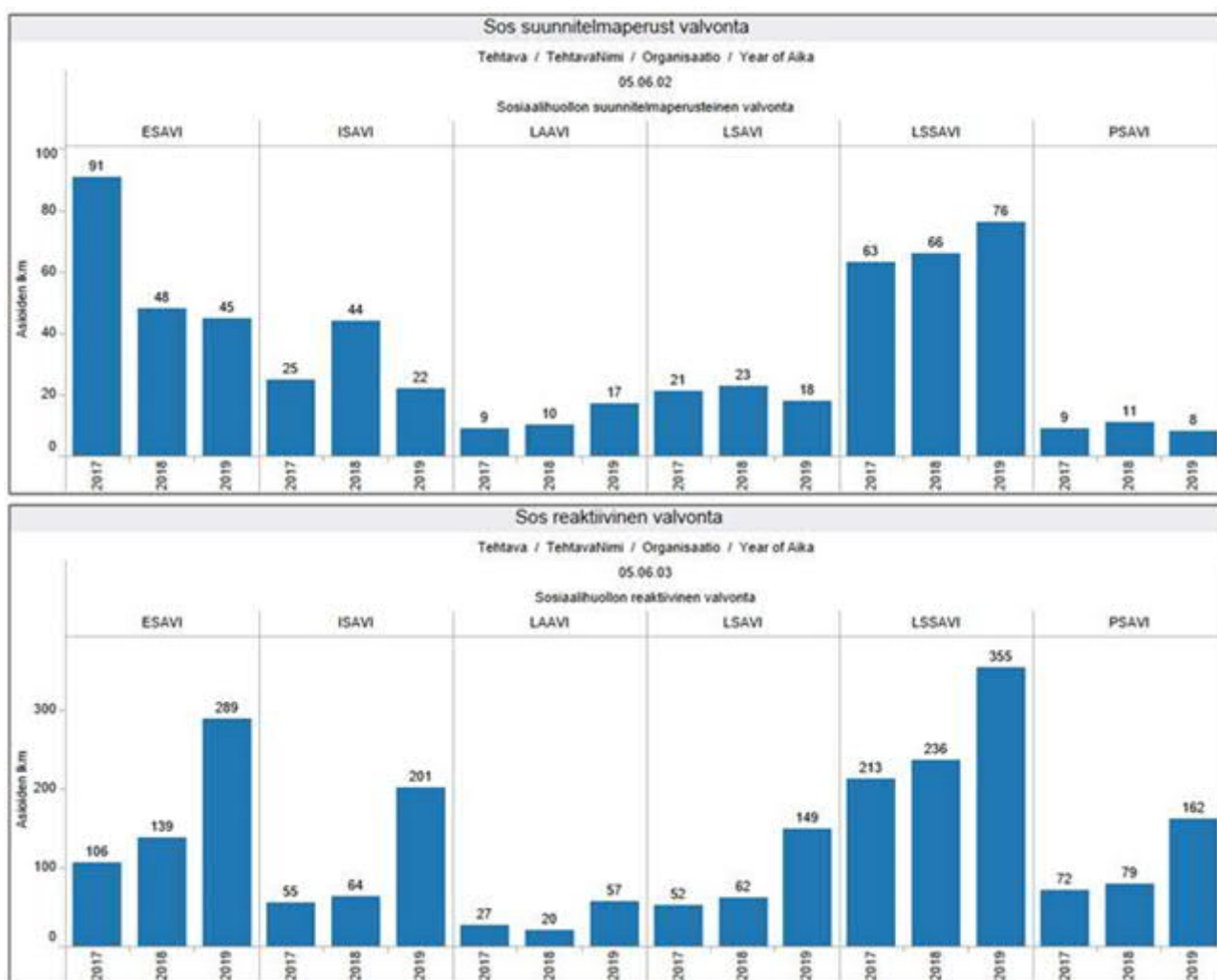
Kuvio 1.2.3. Sosiaalihuollon valvonta-asiat, vireille tulleet vuosina 2015-2019

Lähde: USPA

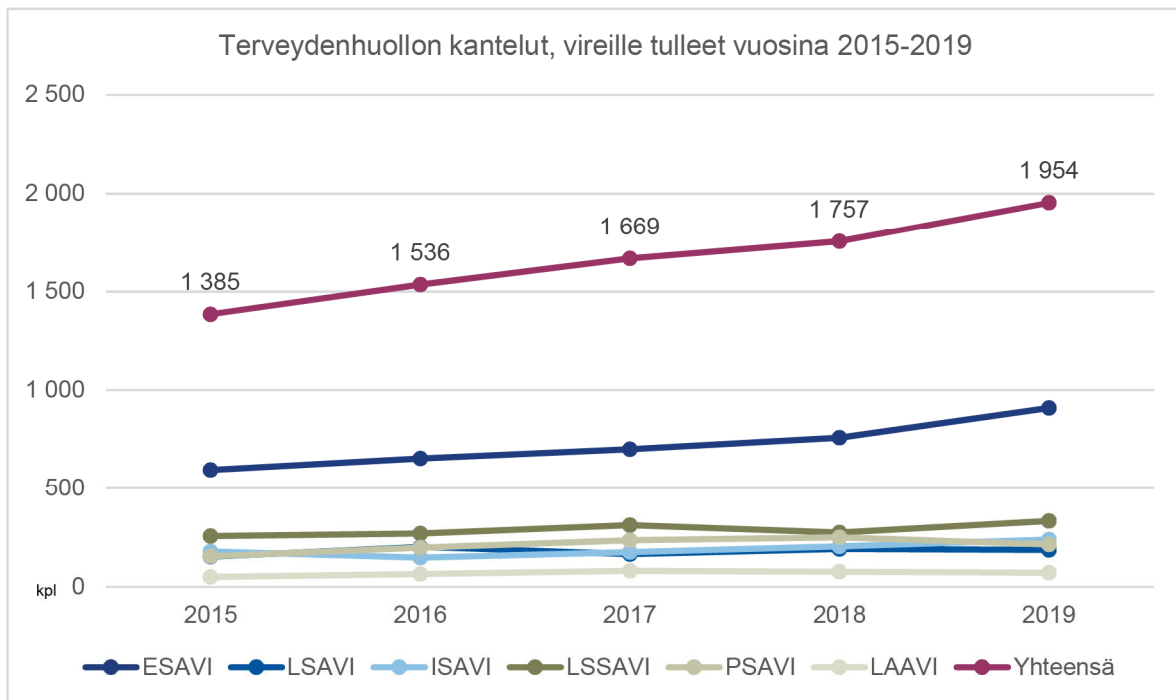
Vuoden 2019 aikana vanhustenhuollon ja lastensuojelun valvontaan saatiin lisäresursseja, mutta sosiaali-
huollon lisääntyneiden kanteluiden ja reaktiivisen valvonnan määrät painottivat toimintaa edelleen näiden asioi-
den käsittelyyn ennakollisen ohjauksen kustannuksella. Suunnitelmaperusteista valvontaa pystyttiin lisäämään
jonkin verran LAAVIssa ja LSSAVIissa, samaan aikaan sosiaalihuollon reaktiivinen valvonta lisääntyi kaikissa
aluehallintovirastoissa. (Kuvio 1.2.4.)

Kuvio 1.2.4. Sosiaalihuollon suunnitelmaperusteinen ja reaktiivinen valvonta vuosina 2017-2019

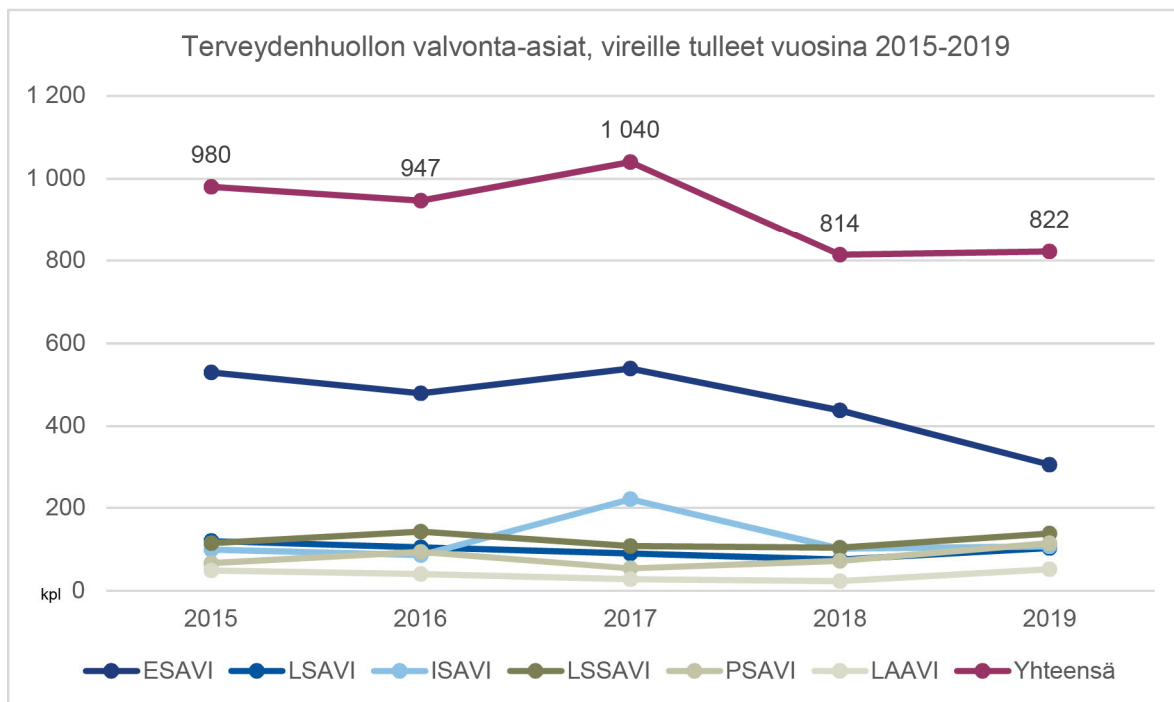
Terveystenhuollon kantelu- ja valvonta-asoiden osalta vireille tulleiden asioiden trendissä oli hieman vaih-
telua. Osassa aluehallintovirastoja lukumäärät pysyivät lähes ennallaan, mutta ESAVIN kanteluiden määrässä,
ISAVIissa sekä kanteluasioissa että reaktiivisen valvonnan asioissa ja LSSAVIissa valvonta-asioissa näkyi nou-
seva trendi edellisiin vuosiin verrattuna. Terveystenhuollon valvonta-asioissa pysyttiin lähes edellisen vuoden
tasolla. (Kuviot 1.2.5. ja 1.2.6.)

Kuvio 1.2.5. Terveysthuollon kantelut, vireille tulleet vuosina 2015-2019

Lähde: Aluehallintovirastot, USPA

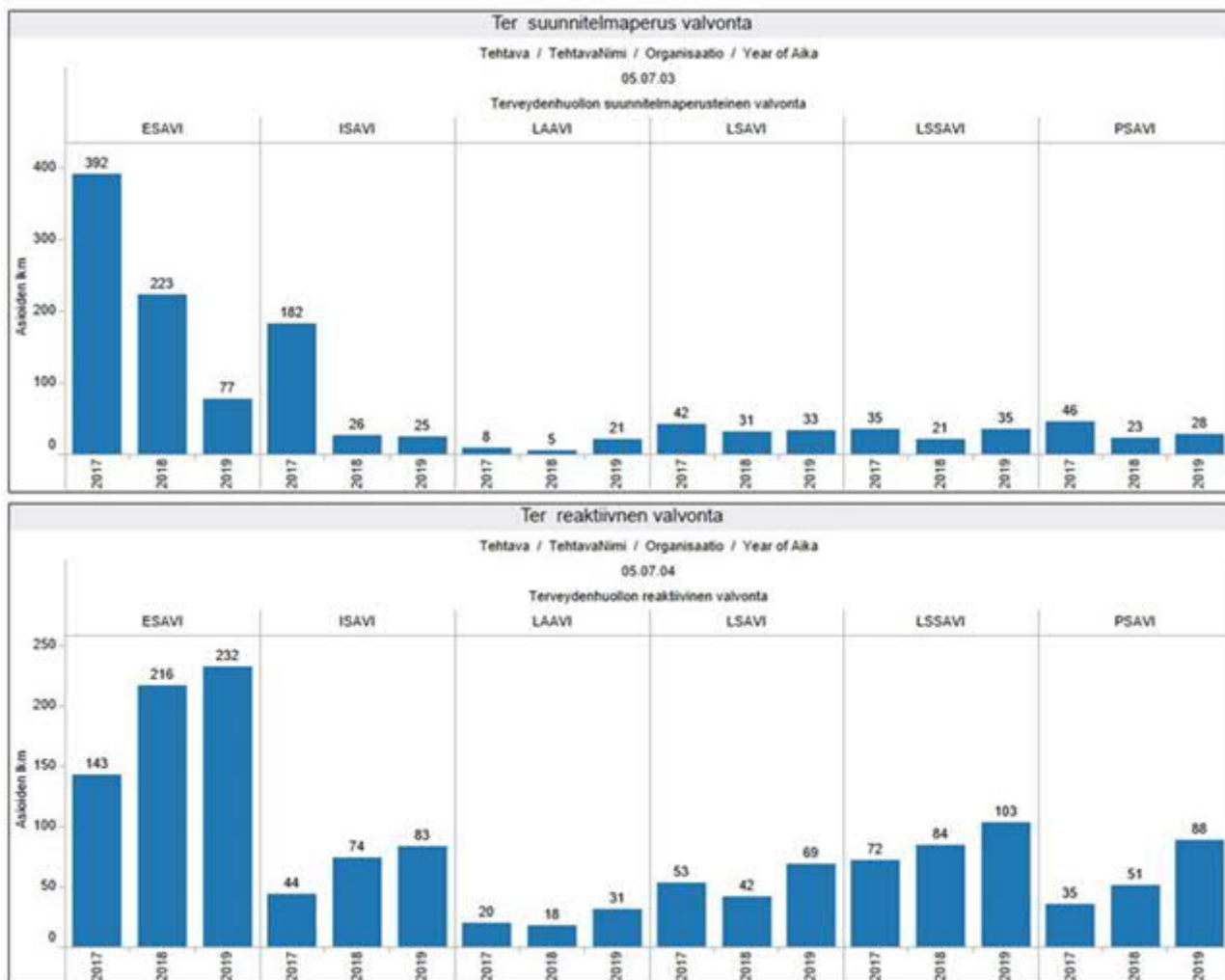
Kuvio 1.2.6. Terveysthuollon valvonta-asiat, vireille tulleet vuosina 2015-2019

Lähde: Aluehallintovirastot, USPA

Terveysthuollossa suunnitelmaperusteista valvontaa pysyttiin kasvattamaan jonkin verran lukuun ottamatta ESAVIa ja ISAVIa. Reaktiivinen valvonta lisääntyi kaikilla alueilla. (Kuvio 1.2.7.)

Kuvio 1.2.7. Terveysthuollon suunnitelmaperusteinen ja reaktiivinen valvonta vuosina 2017-2019

Valtakunnallisen vanhustenhoidon keskustelun myötä toimintayksiköiden henkilökunta teki useita epäkohtailmoituksia ja kanteluita henkilöstön riittävyydestä ja sen seurauksena asiakas- ja potilasturvallisuuden vaarantumisesta. Sosiaalihuollossa vanhustenhoidon epäkohtailmoitukset ja kantelut koskivat useimmiten henkilöstömitoitusta ja -rakennetta, vastuuhenkilökysymyksiä, puutteita hoidon laadussa sekä ruuan laadussa ja tarjoilussa, lääkehoitoa, asiakasturvallisuutta ja sairaan- ja terveydenhoidon puutteita asumispalveluyksiköissä, kehitysvammahuollossa itsemääräämisoikeuksiin liittyviä asioita ja lastensuojelussa määräaikoja. Lisäksi kanteiluissa esitettiin tyytymättömyyttä mm. kunnan kotihoidon toimintaan ja päätöksentekoon palveluista sekä hoidon ja palvelujen laatuun ja asiakkaiden kohteluun sekä kotihoidossa että tehostetun asumispalvelun yksiköissä.

Kuntavalvonnoissa havaittiin, että osa kunnista ei tiedostanut valvontavelvoitettaan ostopalveluiden osalta, esimerkiksi palvelujen asianmukaisuutta ei valvottu. Kuntien vähäinen valvonta näkyi aluehallintovirastoon tulleiden epäkohtailmoitusten ja kantelujen määrässä.

Vanhustenhuollon, vammaispalvelujen ja lastensuojeluasioita oli vireillä aiempia vuosia enemmän ja henkilöstö työskenteli paineisissa tilanteissa. Aluehallintovirastoissa oli henkilövaihdoksia ja vuoden aikana rekrytoitiin runsaasti sekä uusia vakinaisia, että määräaikaista henkilöitä mm. vanhustenhuollon ja lastensuojelun ohjaukseen ja valvontaan. Uusien perehdyttäminen hidasti osaltaan kantelu- ja valvonta-asioiden käsittelyä. Saadut lisäresurssit nopeuttavat tulevaisuudessa asioiden käsittelyä. Vuoden 2019 aikana useita aluehallintovirastojen viranhaltijoita osallistui myös LUOVA-viraston valmisteluun.

Sosiaali- ja terveydenhuollon vireillä olevat asiat olivat osittain aiempaa vaativampia ja monimutkaisempia. Erityisesti suuret organisaatiot toivat haasteita valvontaan eikä tieto kantelu- ja valvontapäätöksistä aina kulkeutunut organisaation johdolta toimintayksiköihin saakka. Aluehallintovirastot joutuivat myös käyttämään aiempaa vahvempia valvonnan keinoja.

Valvonnan painopisteen siirtämisessä omavalvontaa korostavaksi oli ongelmia. Ohjauksen ja neuvonnan tarvetta esiintyi edelleen. Omavalvonnan tarkoitusta ja merkitystä oman toiminnan laadun ja valvonnan välineenä ei mielletty osaksi liiketoimintaa. Ongelma näyttäytyi omavalvontasuunnitelmien puuttumisena ja vajavaisuuksina, erityisesti alkoholihallinnossa ja joillakin sosiaalihuollon erityisaloiilla. Sosiaalihuollossa suunnitelmat olivat hyvin yleisellä tasolla. Puutteita oli myös omavalvonnan toimimisessa kehittämisen ja nopean reagoinnin välineenä. Alkoholihallinnossa omavalvontasuunnitelmat olivat edelleen monessa anniskelupaikassa heikolla tasolla ja niihin jouduttiin pyytämään korjauksia ja täydennyksiä. Valvovalta viranomaiselta puutteet vaativat suunniteltua enemmän panostusta ohjaukseen.

Alkoholihallinnossa panostettiin luvanhaltijoiden omavalvonnan tukemiseen ja ohjaamiseen. Luvanhaltijoita ja -hakijoita ohjeistettiin asianmukaisen ja laadullisen omavalvontasuunnitelman laatimisessa luvan hakutai muutosvaiheessa. Alkoholihallinnon riskiarvioon perustuva valvontakäyntien osuus valvontakohteista oli valtakunnallisesti 27 %. Omavalvontaa tukevien, neuvovien riskiperusteisten tarkastuskäyntien osuus kaikista tarkastuksista oli valtakunnallisesti 38,5 %. Paikallisia ohjaus ja koulutustilaisuuksia järjestettiin valvontaohjelman mukaisesti.

Ympäristöterveydenhuollossa painopiste oli ennakkoivassa ohjauksessa. Terveystensuojelu- ja tupakkavalvonnan arviointi- ja ohjauskäynnit toteutettiin valvontayksiköihin. Terveystensuojelun kantelu- ja valvonta-asioiden määrissä ei edellisiin vuosiin verrattuna ollut merkittäviä muutoksia. Vireille tulleet kantelut olivat monimutkaisempia ja liittyivät usein koulujen sisäilmaongelmiin. Kanneltiin yleensä koko koulun asioista mukaan lukien opetuksen järjestäminen.

Aluehallintovirastot toteuttivat hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä sekä ehkäisevää päihdetyötä yhteistyössä omien verkostojensa kanssa.

MMM:n hallinnonalan lainsäädännössä ei tapahtunut merkittäviä muutoksia. Toimintaympäristössä maatalouselinkeinon ahdinko heijastui eläinten hyvinvointiin ja vakavat eläinsuojelutapaukset työllistivät myös aluehallintovirastoa. Kunnallisten valvontaeläinlääkäreiden vaihtuvuus ja pitkät virkavapaudet heikensivät joillakin alueilla paikallista eläinsuojeluvalvontaa. Aluehallintovirastoihin myös viestitettiin valvontaeläinlääkäreiden lisäresurssitarpeesta. Aluehallintovirastot pyrkivät tukemaan valvontaeläinlääkäreitä tarpeen ja resurssien mukaan.

Lemmikkien liikkuvuus sekä sisämarkkinoilla että rajojen yli on vakiintunutta. Huolimatta aikaisempien vuosien tehovalvonnasta ja aktiivisesta tiedottamisesta lemmikkieläinten sisämarkkinakaupassa todettiin toistuvasti puutteita. Eläinten laittoman tuonnin viranomaisyhteistyö edistyi hyvin vuoden aikana. Vireille tulleiden asioiden ja vireillä olevien asioiden määrissä oli vaihtelua aluehallintovirastoittain. Eläintautivalmius oli voimakkaasti esillä. Varautuminen afrikkalaiseen sikaruttoon ja joidenkin aluehallintovirastojen alueilla lisääntyneet eläintautitapaukset työllistivät normaalia enemmän kyseisiä aluehallintovirastoja. Kanteluiden määrä myös lisääntyi joidenkin aluehallintovirastojen toimialueella. Tietojärjestelmien kehittäminen ja toimimattomuus (VATI ja Ruokaviraston rekisterit) vaikeuttivat työskentelyä. Elintarvikevalvonnan asioiden määrä pysyi vakana. Arviointi- ja ohjauskäynnit vakiintuivat osaksi ohjausta.

Tehtäviä priorisoitiin tulossopimuksen mukaisiin kohteisiin. Maakuntaudistusvalmistelun päättymisen selkeytti tilannetta jonkin verran, kun resursseja voitiin hyödyntää virastojen olemassa oleviin substanssitehtäviin. Henkilöstön tehtävänkuvia tarkistettiin ja suunnattiin resursseja tehtäviin, joissa oli eniten tarvetta. Otantatarkastuksia varten tarvittavia tietoja saatiin Ruokavirastolta edelleen viiveillä. ELY-keskukset saivat tiedot huomattavasti AVI:ja aiemmin, joten tarkastusten yhteensovittaminen ei kaikissa aluehallintovirastoissa toteutunut optimaalisesti.

Kilpailu- ja kuluttajahallinnossa keskityttiin toimintasuunnitelmaan kirjattujen ja Kilpailu- ja kuluttajaviraston (KKV) käynnistämien valvonta- ja selvityshankkeiden toteuttamiseen. Kuluvan vuoden aikana joissakin aluehallintovirastoissa henkilöstöresurssit vähenivät aiempaan verrattuna. Vuoden tavoitteet asetettiin aiempaa matalammalle tasolle ja esimerkiksi oma-aloitteisia hinnan ilmoittamisen ja mittauslaitelain mukaisia valvontatarkastuksia ei juurikaan tehty. Myöskään AVI:n tulostavoitteena vuonna 2019 olevaa energialuokkien ilmoittamisen valvontaa asuntojen markkinointiaineistoissa ei voitu toteuttaa kaikissa aluehallintovirastoissa täysipainoisesti.

AVI:n kilpailu- ja kuluttajahallinnon toimintaa suunnattiin viime vuosina uudelleen ennakkoiden muuttuvia toimintatapoja ja tilannetta, jossa nämä tehtävät siirtyisivät KKV:lle vuoden 2021 alusta. Kilpailu- ja kuluttajatehtävien toimintasuunnitelmaan kirjattiin hankkeita ja koulutusta, jotka huomioivat uudet osaamisen kehittämistarpeet. Aluehallintouudistuksen raukeamisen myötä Luova-viraston valmistelu päätettiin. Tämä aiheutti myös sen, että AVI:n kilpailu- ja kuluttajatehtävien siirtyminen KKV:oon ei toteudu suunnitellun mukaisesti.

Kiinteistönvälitysliikkeiden ja vuokrahuoneiston välitysliikkeiden luotettavuuden arviointi lisäsi vireillä olevien asioiden määrää ja rekisteri-ilmoitusten käsittelyyn menevää aikaa lähes kaikissa aluehallintovirastoissa. Ennakoivan ohjauksen, omavalvonnan ja riskiperusteisen valvonnan osuus vaihteli aluehallintovirastoittain. Toisissa aluehallintovirastoissa tehtiin valvontaa enemmän ennakoivasti ja vuorovaikutteisesti, toisissa tällainen toiminta taas oli vähäisempää ja tapauskohtaista.

Aluehallintovirastojen yhteistyötä kiinteistönvälitysliikkeiden rekisteröinti- ja valvontatehtävissä lisättiin viime vuosien aikana onnistuneesti (mm. valtakunnallisia skype-kokouksia, yhteisiä tiedotteita ja linjauksia sekä uudistettiin ja yhtenäistettiin valvonnan toimintatapoja).

Tulossopimukseen oli kirjattu valtakunnallisiin toimintamallikokeiluihin liittyvä TEM:n ja AVI:n selvitystehtävä siitä, miten kiinteistönvälitysliikkeiden rekisteröinnin ja -valvonnan tehtävät tulisi valtakunnallisesti järjestää. ESAVI kokosi selvityksen, jonka käsittely aluehallintovirastossa oli käsittelyprosessissa vuoden päättyessä.

Asiakkaiden oikeusturvaa koskevat asiat ratkaistaan aikaisempaa nopeammin ja tehokkaammin

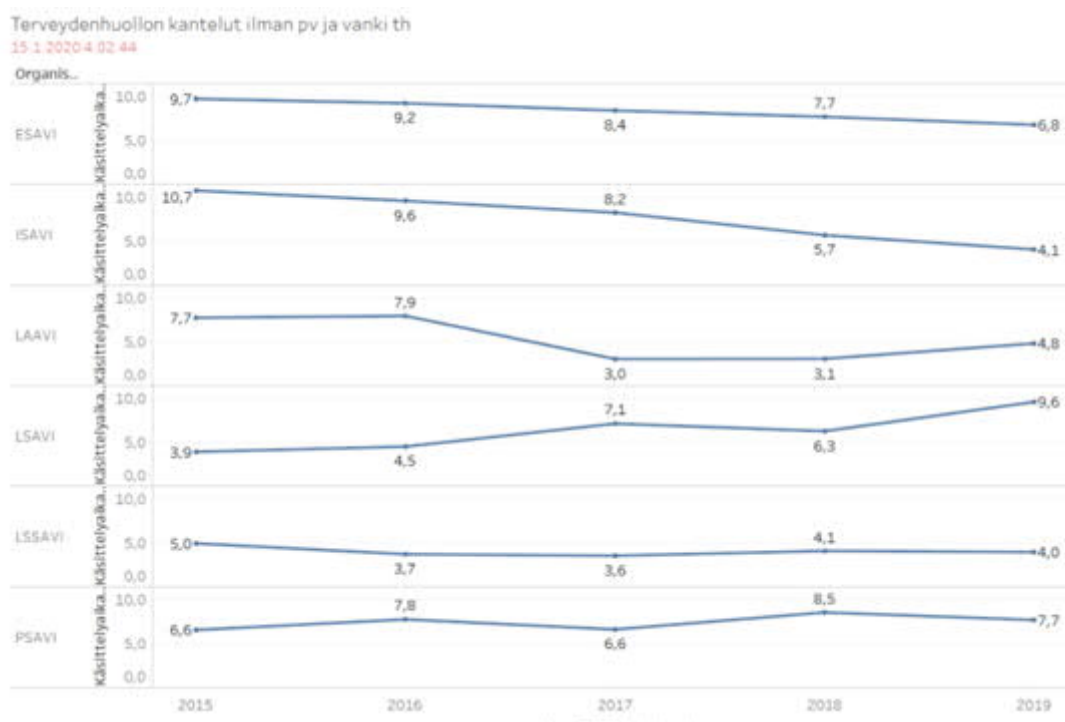
Alkuvuodesta vireille tulleiden asioiden kasvu ja samaan aikaan lisääntyneet median tietopyynnöt hidastivat asioiden valmisteluprosessia. Sosiaali- ja terveydenhuollon kanteluissa saavutettiin kuitenkin valtakunnallisesti käsittelyaikatavoite (8 kk) sen ollen 6,6 kk. Yli kahdeksan kuukauden käsittelyaika oli ESAVIssa ja LSAVIssa.

Sosiaalihuollossa km. käsittelyaika oli valtakunnallisesti 7,2 kk ja terveydenhuollossa 6,3 kk. Sosiaalihuollon kanteluissa määräajan (8 kk) ylityksiä oli ESAVIssa (12,9 kk) ja terveydenhuollossa LSAVIssa (9,6 kk). Lastensuojelun kanteluiden käsittelyaika oli km. 8,2 kk. Määräajan ylityksiä oli ESAVIssa (13,2 kk), ISAVIssa (8,8 kk) ja PSAVIssa (9,8 kk).

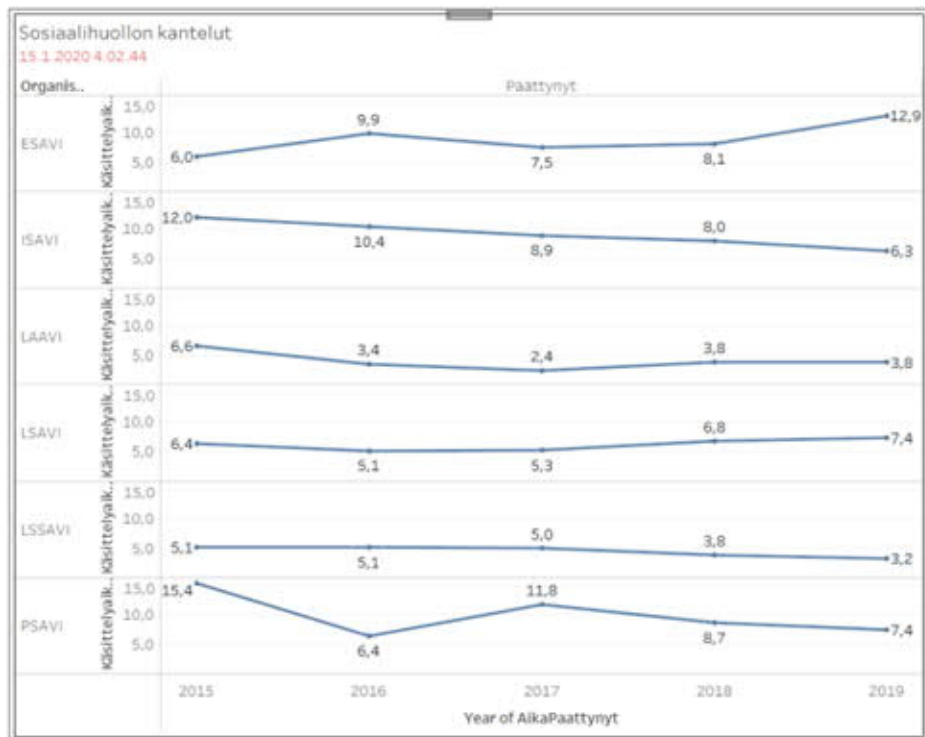
Osassa aluehallintovirastoja sote-kanteluiden lukumäärät pysyivät lähes ennallaan, mutta ESAVIssa, ISAVIssa ja LSSAVIssa vireille tulevien kanteluiden määrät lisääntyivät edellisiin vuosiin verrattuna. PSAVIssa nämä laskivat.

Vaikka vireillä olevat asiat olivat aiempaa vaativampia, aveissa ratkaistiin ennätysellinen määrä kanteluasioita ja suurimmassa osassa aveja lyhennettiin kanteluiden ratkaisuaikoja, mihin päästiin mm. siirtämällä sote-kanteluita muistutuksena käsiteltäväksi. Kaikkien kanteluiden siirtoprosentti oli 25. Sosiaali- ja terveydenhuollon kanteluiden siirtoprosentit aveittain olivat: ISAVI 35 %, PSAVI 30 %, ESAVI 26 %, LSSAVI 34 %, LSAVI 34 % ja LAAVI 28 %. Tapauksia arvioitiin tarkemmin ja lisättiin kevennettyä tai tiivistettyä käsittelyä mm. kirjevastauksina. (Kuviot 1.2.8. ja 1.2.9.)

Kuvio 1.2.8. Terveystenhuollon kantelujen käsittelyajat vuosina 2015-2019

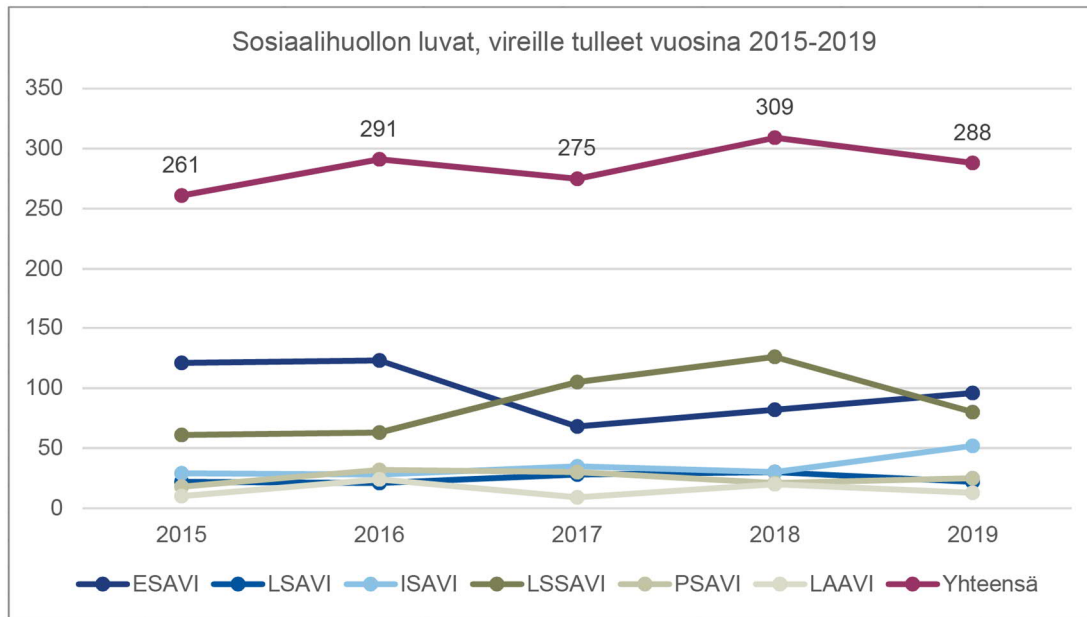
Kuvio 1.2.9. Sosiaalihuollon kantelujen käsittelyajat vuosina 2015-2019

Lupa-, valvonta- ja valtionavustusprosesseja digitalisoidaan ja käsittely yhdenmukaistuu, nopeutuu sekä tehostuu

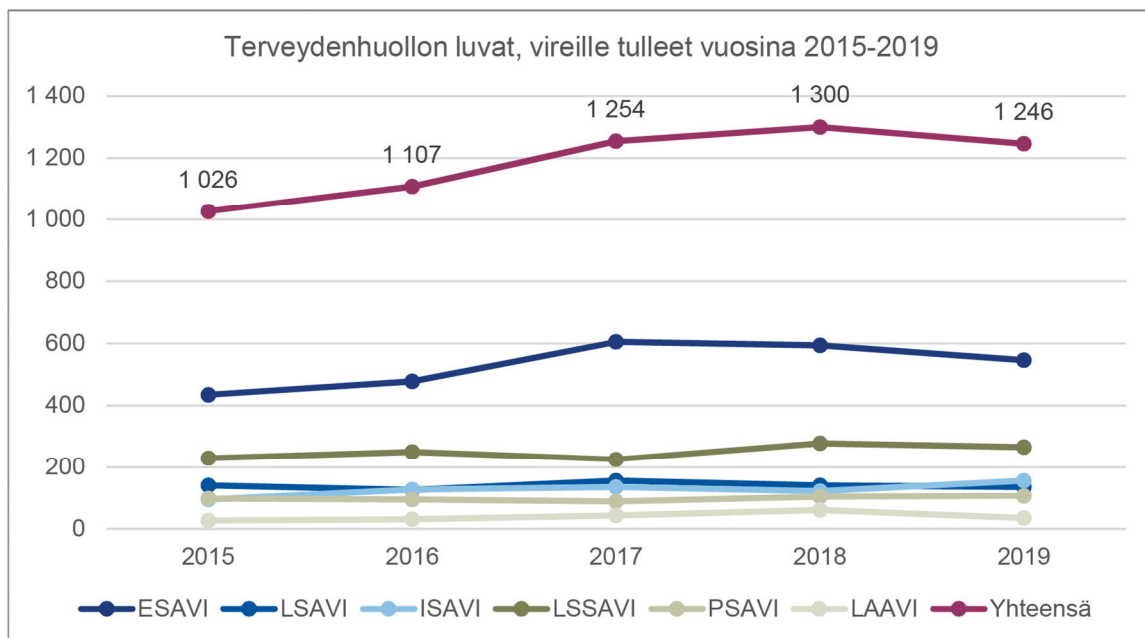
Sosiaali- ja terveydenhuollon vireille tulleiden lupa-asioiden kasvu taittui edellisestä vuodesta. Sosiaalihuollon lupamäärissä kasvua oli ESAVIN alueella, terveydenhuollon osalta uusien vireille tulevien lupamäärien kasvu kääntyi laskuun koko maassa. (Kuviot 1.2.10. ja 1.2.11.)

Kuvio 1.2.10. Sosiaalihuollon luvat, vireille tulleet vuosina 2015-2019

Lähde: USPA

Kuvio 1.2.11. Terveysthuollon luvat, vireille tulleet vuosina 2015-2019

Lähde: USPA

Yksityisen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajien lupien tavoitekäsittelyaika 2 kk toteutui valtakunnallisesti. Pisimmät käsittelyajat olivat ESAVilla (2,4 kk) ja lyhimmat käsittelyajat PSAVilla (1,4 kk). Erikseen tarkasteltuna sosiaalihuollon osalta tavoitetta kahden kuukauden käsittelyajasta ei saavutettu. Sosiaalihuollon palveluntuottajien lupien käsittelyaika oli 2,7 kk. Ylitystä oli lähes kaikilla alueilla. LAAVI pysyi käsittelyajassa.

Terveydenhuollon lupahallinnossa lupien keskimääräinen käsittelyaika oli 1,9 kk eli tulostavoitteessa pysyttiin valtakunnallisesti. ESAVissa käsittelyaika oli hieman yli tavoitteen (2,5 kk), lyhyin käsittelyaika oli PSAVissa (1,1 kk). Kliinisen mikrobiologian lupien keskimääräinen käsittelyaika oli 4,2 kk. Tämä johtui pääasiassa THL:n lausuntojen pitkistä käsittelyajoista. Tartuntatautilain muutoksen myötä kliinisen mikrobiologian laboratorioden lupaprosessi uusittiin.

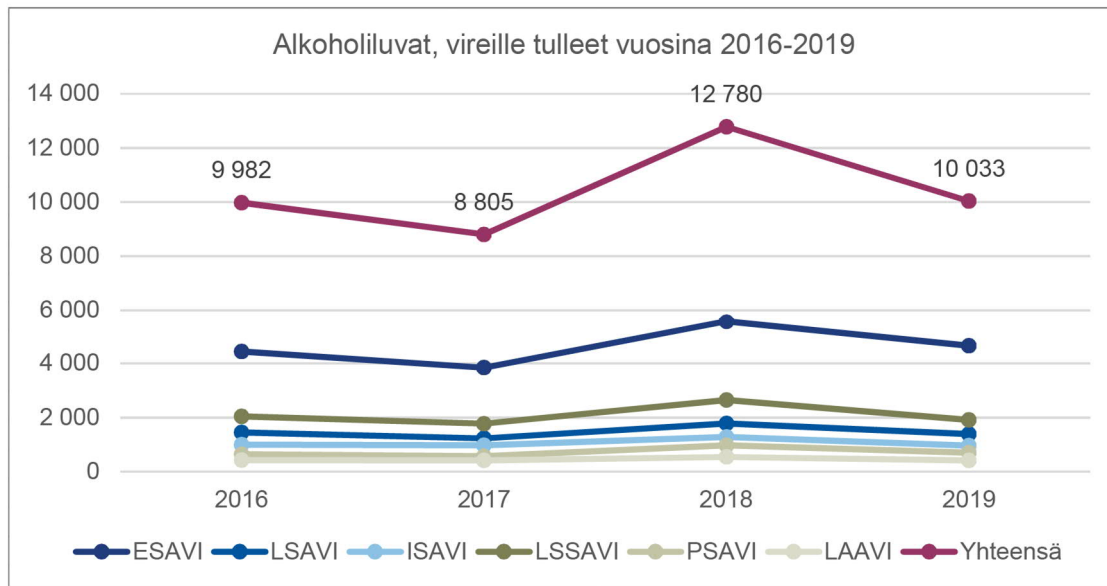
Itsenäisten ammatinharjoittajien ilmoitusten käsittelyä hidasti sähköisen asioinnin toimimattomuus sekä USPAN lisääntynyt käyttö. Ajoittain myös kirjaamo oli niin ruuhkainen, että hakemusten/ilmoitusten vireilletulo viivästyi. Huonosti toimivien tietojärjestelmien lisäksi lupahallintoa työllisti joustamaton lainsäädäntö. Sähköisen lupapalvelun kattavuustavoitteeseen (60 %) ei päästy. Kattavuus nousee kuitenkin vuosittain. Sosiaali- ja terveydenhuollossa kaikki toiminnanharjoittajat eivät vielä laittaneet asioita sähköisesti vireille. Alkoholihallinnossa vain puolivuosi- ja vuosi-ilmoituksissa oli sähköinen asiointimahdollisuus.

Alkoholihallinnossa aluehallintovirastot käsitelivät alkoholilain kokonaisuudistusta edeltävinä vuosina keskimäärin alle 9 000 asiaa vuodessa. Alkoholilain uudistus kasvatti vuonna 2018 alkoholijuomien anniskeluun ja vähittäismyyntiin liittyvää työmäärää 4 629 käsitellyn asian verran. Vuonna 2019 suurin piikki oli ohi, mutta asioita käsiteltiin edelleen yli 1 500 enemmän kuin lain uudistusta edeltävinä vuosina. Määrällisesti eniten työlistivät uudet anniskeluluvat. Alkoholihallinnon lupa-asiat hoidettiin nopeasti. Keskimääräinen käsittelyaika oli 0,6 kk. (Kuvio 1.2.12. ja 1.2.13.)

Kuvio 1.2.12. Aluehallintovirastoissa käsitellyt anniskelu- ja vähittäismyyntiasiat vuosina 2013-2019

Kuvio 1.2.13. Alkoholiluvat, vireille tulleet vuosina 2016-2019

Lähde: Allu

Valvonta-asioiden määrässä ei tapahtunut merkittäviä muutoksia aikaisempiin vuosiin verrattuna. Alkoholihallinnossa otettiin käyttöön alkoholijuomien anniskelupaikkojen ja vähittäismyyntipaikkojen valvontaa tukemaan sähköinen Wirta-tarkastuspöytäkirjaohjelma. Valvira ja aluehallintovirastot aloittivat myös hankkeen alkoholielinkeinorekisterin uudistamiseksi. Uudistettu alkoholielinkeinorekisteri otetaan käyttöön vuonna 2021. Hankkeen tavoitteena on mahdollistaa alkoholilupien ja -ilmoitusten tekeminen sähköisesti. Uudistuksessa huomioidaan myös asiakkaiden ääni palvelumuotoilun keinoin. Alkoholihallinnossa hyödynnettiin yhteistyöverkostoja ja kehitettiin toimintoja yhteistyössä aluehallintovirastojen ja Valviran kanssa.

Kiinteistö- ja vuokranvälitysliikkeiden rekisteröinneissä ylitettiin kaikkialla määräaikatavoite (1 kk) käsittelyajan ollessa km. 2,6 kk.

Ympäristöterveydenhuollossa (terveydensuojelu) lupamäärät olivat vähäisiä eivätkä merkittävästi lisääntyneet. Vireillä olevat asiamäärät pysyivät entisellä tasolla. Erityisesti työllistivät sisäilma-asiat, Terveet tilat 2028 hankkeen toimeenpano, valmius- ja varautumisasiat sekä tietojärjestelmien kehittäminen. Kunnallisten valvontaviranomaisten ohjaamiseen VATI-ohjelman käytössä panostettiin.

Häiriötilanteiden kokonaisvaltainen hallinta ja yhteistyö paranevat

Aluehallintovirastoissa osallistuttiin aktiivisesti sekä valmiustoimikuntien toimintaan että valmiusharjoituksiin (mm. Kymi19, Lappi19, LSSAVI). Näissä harjoiteltiin mm. sosiaali- ja terveydenhuollon tilannekuvan luomista pitkäkestoisen sähkökatkon tilanteessa.

Muut yhteiset tavoitteet

Asiakkaiden oikeusturvan parantaminen sosiaali- ja terveydenhuollon kantelujen osalta

Asiakkaiden oikeusturvan parantamisen kannalta mennyt vuosi oli sosiaalihuollossa haasteellinen, kun vanhushuoltoa koskenut valtakunnallinen keskustelu lisäsi vireille tulleiden kanteluiden ja valvontailmoitusten määrää ja ruuhkautti käsittelyä. Vuoden aikana saatujen lisäresurssien avulla kanteluruuhkia pystyttiin purkamaan ja valtakunnallisesti käsittelyaikatavoitteessa pysyttiin lukuun ottamatta ESAVIa. Lastensuojelua koskevien kanteluiden käsittelyaika oli valtakunnallisesti 8,2 kk. Tuo käsittelyaika ylittyi ESAVIssa ja PSAVIssa.

Terveydenhuollon kanteluiden osalta vireille tulleiden asioiden trendissä oli vaihtelua. Osassa aluehallintovirastoja lukumäärät pysyivät ennallaan. LSSAVIn, ESAVIN ja ISAVIn kanteluiden määrä kasvoi. Valtakunnallisesti käsittelyaikatavoitteessa pysyttiin lukuun ottamatta LSAVIa.

Lastensuojelun sijaishuollon ohjauksen ja valvonnan tehostaminen

Lastensuojelun ohjaukseen ja sijaishuollon valvontaan saatiin lisäresursseja kaikkiin aluehallintovirastoihin. Ohjausta ja valvontaa suunniteltiin yhdessä sekä rekrytoitiin uusia vakinaisia ja määräaikaista henkilöitä. Ohjausta ja valvontaa pystyttiin tekemään enemmän ja suunnitelmallisemmin aikaisempaan verrattuna. Mahdollisuudet lasten kuulemiseen käynneillä parantuivat. Ohjausta ja valvontaa tehtiin yhdessä kuntien kanssa sekä järjestettiin kuntatapaamisia, joissa annettiin ohjausta lastensuojelun palvelujen järjestämiseen. Lastensuojelussa nousi voimakkaasti esille se, että lastensuojelun sijaishuollon yksiköt olivat täynnä. Tammikuussa 2020 voimaan tulleita lastensuojelulain muutoksia ennakoitiin ja varauduttiin ajoissa suunnittelemaan valvontamenetelmien kohdentamista niin suunnitelmallisen kuin reaktiivisen valvonnan osalta.

Yhteisten toimintamallien kehittäminen ja käyttöönotto aluehallintovirastojen ja Valviran kesken

Luova-valmistelu yhtenäisti osaltaan avien toimintatapoja. Atomi-hanke, sen kokeilut ja tuotteet yhtenäistivät toimintaa. Mm. chatbot Aldo ohjasi yhdenmukaisesti lupa-asiakkaita alkoholihallinnossa. Chatbot suunniteltiin myös soten toimintakertomusasioihin. Vuoden aikana käynnistettiin myös kanteluiden sähköisen käsittelyn hanke. Siihen sisältyi mm. yhteisen ratkaisutietopankin suunnittelu.

Valviran ja AVIen yhteinen valvontaohjelma, koordinaatioryhmä sekä teemakohtaiset ryhmät ja niissä sovitut menettelytavat yhtenäistivät ja yhdenmukaistivat toimintaa (mm. lupaklinikat, erikoissairaanhoidon ja keskittämisasiain sekä perusterveydenhuollon hoitoon pääsyn valvonta, opiskeluterveydenhuolto, valvontahavaintoraportin valmistelu, lastensuojelun määräaikaishuollon valvonnat ja vanhustenhuollon valvonta). Erityisesti lupaklinikoiden aloittamista pidettiin hyödyllisenä ja toimintatapoja yhdenmukaistavana tekijänä. Sosiaalihuollossa yhteistyö Valviran kanssa tiivistyi viime vuoden aikana erityisesti vanhushuoltoa koskevien valvontatyössään ja ohjauksessa, jossa uutena toimintatapana luotiin vahva, vuorovaikutteinen yhteistyö reaaliaikaisessa valvonnassa yksiköissä ja valvontakohteissa. Yhteiset koulutukset ja tiedotteet myös lisääntyivät viime vuoden aikana.

Aluehallintoviraston henkilöstöä osallistui myös tuotekehittäjän ammattitutkinnon suorittamiseen. Koulutuksessa kehitettiin uusia ja yhtenäisiä toimintatapoja.

Luova-valmistelussa suunniteltujen keskittämisen- ja kohdentamistoimien valmistelua tulee jatkaa AVIen kesken ja kohdentaa tätä kautta osaamista tiettyihin teemoihin, millä taas varmistetaan menettelyjen ja päätösten yhdenmukaisuus koko valtakunnassa. AVI-lain 6a§:n käyttöä tulee edelleen jatkaa.

Palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden vuosittainen raportointi

Aluehallintovirastot ovat valvoneet perusterveydenhuollon hoitoon pääsyä yhdenmukaisesti ja käynnistäneet alueilla tarvittavat valvontatoimenpiteet. Yli 7 vuorokautta hoitoon pääsyä odottaneiden osuus lisääntyi hieman kaikilla alueilla. Valtakunnallisesti 62 % asiakkaista odotti hoitoon pääsyä yli tuon määräajan (v. 2018 ylityksiä 51 %). Myös lastensuojelun ilmoitusten käsittelyn määräaikoja valvottiin. Aluehallintovirastot tuottivat Valviralle valvontaviranomaisen raportit alueiltaan toimitettavaksi soveltuvin osin THL:n alueellisiin sosiaali- ja terveydenhuollon arviointiraportteihin.

Monialaisen hyvinvointiryhmän toiminta

Monialaiset hyvinvointityöryhmät toimivat hieman eri tavoin eri aluehallintovirastoissa. Joissakin ryhmien toiminta on vakiintunut esim. hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmän toimintana. Ryhmien toimintaa pidettiin kokonaisturvallisuuskäsitteestä tärkeänä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja ehkäisevän päihdetyön työryhmät kokoontuivat säännöllisesti ja panostivat alueellisen työn ohjaamiseen, suunnitteluun ja yhteistyön kehittämiseen järjestämällä mm. kuntakoordinaattoreiden kokoontumisia, verkostopäiviä, seminaareja sekä ohjaus- ja arviointikäyntejä. Painopiste oli ennakkoivassa, informaatio-ohjauksellisessa työssä. Haasteita työhön toivat alueiden erilaisuus, avien maantieteellinen laajuus, kuntamäärä, vahva kaksikielisyys ja alueiden hyvin erilaiset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä ehkäisevän päihdetyön sisällöt ja rakenteet sekä vaihtuvat viranhaltijat kunnissa.

Maahanmuuttoon liittyvät tavoitteet

AVIen edustajat ovat osallistuneet vaihtelevasti ELY-vetoisten alueellisten maahanmuuttoasian yhteistyöryhmien työskentelyyn.

Kiinteistönvälitysliikkeiden luotettavuutta koskevien tietojen toimittamisen valvonta

Selvitystyö viivästyi, koska välitysliikkeet eivät voineet tehdä kyseistä ilmoitusta asian vaatiman sähköisen lomakkeen puuttuessa. Sähköisen lomakkeen valmistuttua helmikuussa 2019 AVIt ilmoittivat välitysliikkeille, että tiedot luotettavuudesta tuli ilmoittaa aluehallintovirastoille 31.5.2019 mennessä. Kaikkia tietoja ei kuitenkaan saatu. Lapin AVI:ssa asia hoidettiin määräajassa vuonna 2018.

Välitysliikerekisteröintiasioita tuli joissakin aluehallintovirastoissa vireille lukumääräisesti aiempaa enemmän. Käsittelyajat pidentyivät mm. siitä syystä, että rekisteröinnin edellytyksenä oleva luotettavuusselvitys tehdään huomattavasti aiempaa laajemmasta henkilökannasta ja yritysten ilmoitukset olivat osin puutteellisia. Täydennysten pyytäminen hidasti asian käsittelyä. Välitysliikkeiden kaikille rekisteröintipäätöksille asetettua tavoiteaikaa (1 kk) ei kaikissa aluehallintovirastoissa saavutettu.

Aluehallintovirastoilla oli haasteita tavoitteiden saavuttamisessa erityisesti kiinteistönvälitysliikkeiden luotettavuutta koskevien tietojen toimittamisen valvonnan ja rekisteröinnin tavoiteaikataulun saavuttamisen osalta.

Sen sijaan KKV:n käynnistämät hankkeet toteutuivat pääosin suunnitellusti. KKV peruutti taksimarkkinoiden kilpailuolosuhteita koskevan selvityshankkeen ja kotimarkkinoiden kilpailuselvityksen (markkinaselvitys).

Energiatodistusten valvonta asuntojen myynti- ja vuokraustilanteissa

Energiatodistusten osalta valvottiin tehostetusti sitä, että välitysliikerekisteriin merkityt välitysliikkeet noudattivat välitystoiminnassa rakennuksen energiatodistuksesta annetussa laissa säädettyjä vaatimuksia. Välitysliikkeiden markkinointia valvottiin erityisesti Etuovi.com, Oikotie.fi ja Vuokraovi.com -verkkosivustoilta ja välitysliikkeiden omilta verkkosivuilta löytyvistä kohdeilmoituksista. Lisäksi osa aveista seurasi lehti-ilmoituksia. ISAVIn osalta tämä valvonta ei toteutunut suunnitellusti. ESAVIssa energiatodistusvalvonta toteutui lähes täysimittaisesti.

Valtakunnalliset toimintamallikokeilut

AVIen yhteistyötä kiinteistönvälitysliikkeiden rekisteröinti- ja valvonta-asioissa lisättiin onnistuneesti (mm. pidettiin valtakunnallisia Skype-kokouksia, laadittiin yhteisiä tiedotteita ja linjauksia sekä uudistettiin ja yhtenäistettiin valvonnan toimintatapoja).

Suuret poikkeamat

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Etelä-Suomen aluehallintoviraston terveydenhuoltoyksikön vireille tulleiden kantelujen määrä lisääntyi 150 kantelulla (20 %:lla) edelliseen vuoteen verrattuna. Tästä huolimatta kantelujen keskimääräinen käsittelyaika pysyi alle asetetun tavoitteen 8 kuukautta. Osin tavoite saavutettiin siirroilla muistutuksena käsiteltäväksi kantelujen kohdeorganisaation (26 % ratkaistuista kanteluista v. 2019) ja kirjevastausten määrällä (14 % ratkaistuista kanteluista). Kantelujen käsittelyn sisältöä kehitettiin ja prosessi päivitettiin.

Yksityisen terveydenhuollon lupa- ja rekisteröintiasioiden käsittelyaika ylitti kahden kuukauden tavoitteen, ollen vuoden lopussa keskimäärin 2,4 kuukautta. Syynä tähän olivat mm. odottamattomat poissaolot. Tilannetta korjattiin uusimalla työnjakoja ja päivittämällä käsittelyprosessia.

Asiakkaiden oikeusturvan parantamisen kannalta vuosi oli sosiaalihuollossa haasteellinen, kun vanhuspalveluja koskenut mittava valtakunnallinen keskustelu lisäsi vireille tulleiden kanteluiden ja valvontailmoitusten määrää ja ruuhkautti käsittelyn. Vuodenvaihteessa kaikkia kanteluja oli vireillä 64 % enemmän ja valvonta-asioita 117 % enemmän edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Kanteluiden käsittelyaikatavoite ei toteutunut ruuhkautuneen työtilanteen vuoksi ja se oli 12,9 kk. Kantelu- ja valvonta-asioiden lisääntymisen ohella myös tietopyynnöt moninkertaistuivat aikaisempaan nähden. Vuosi oli vaativa henkilökunnalle merkittävästi lisääntyneen työmäärän vuoksi.

ESAVIN rahanpesuvalvontaan vuodesta 2019 suunnitellut uudet virat saatiin täytettyä loppukeväästä toukokuussa. Lisäksi ryhmässä on vuoden 2019 aikana ollut merkittäviä henkilövaihdoksia. Tarkastuskäyntien tavoitetta ei saatu 2019 täytettyä, mutta loppuja 2019 valvontasuunnitelman mukaisia tarkastuskäyntejä jatketaan talvella 2020.

Lounais-Suomen aluehallintovirasto

Yksityisen sosiaalihuollon palvelutuottajien lupahakemukset olivat vireille tullessaan usein niin keskeneräisiä, että niistä jouduttiin pyytämään täydennyksiä, mikä viivästytti prosessia. Kun toimitetut asiakirjat ovat riittävät ja asianmukaiset yksityisen sosiaalihuollon luvan saamiseksi, pyrittiin lupa myöntämään viipymättä. Asianhallintajärjestelmästä saatava tieto ei siten täysin kuvaa aluehallintovirastosta riippuvaa tuloksellisuutta.

Aluehallintovirastoon tehtyjä terveydenhuollon kanteluja ja valvontoja kyettiin ratkaisemaan saman verran kuin vuonna 2018. Terveydenhuollon valvontojen määrät lisääntyivät vuonna 2019 lähes 40 % sosiaalihuollon valvontojen määrän kaksinkertaistuessa. Terveydenhuollon kanteluasioita käsittelevää resurssia jouduttiin siirtämään niin sosiaalihuollon kuin terveydenhuollon valvonta-asioihin. Samalla pyrittiin panostamaan vanhojen vireillä olevien terveydenhuollon kanteluiden ratkaisemiseen, mikä nosti kanteluiden käsittelyajan pituutta siitä huolimatta, että aluehallintovirasto siirsi aktiivisesti asioita muistutuksena käsiteltäväksi.

Kesäkuun 2019 loppuun mennessä tehtyjen alkoholijuomien vähittäismyynnin valvontahavaintojen perusteella havaittiin erityinen syy selvittää alkoholilain 56 §:n vaatimusten mukaisen omavalvonnan toteutuminen vähittäismyynnissä ja tarkastuksia tehtiin suunnitellusta poiketen kaksinkertainen määrä (riskiperusteisesti). Tarkastushavainnot edellyttivät noin 50 %:ssa kohteista vastinepyyntöä ja johtivat ohjaukseen, huomautuksiin sekä seuraamusmaksun asettamisiin.

Itä-Suomen aluehallintovirasto

Aluehallintovirastoon tuli poikkeuksellisen paljon epäkohtailmoituksia erityisesti vanhustenhuollon asumispalveluista, mutta myös vammaisten ja mielenterveyskuntoutujien palveluista. Tämä johti valvontaresurssien uudelleen kohdentamiseen erityisesti sosiaalihuollossa, mutta osittain myös terveydenhuollossa. Terveydenhuollossa myös kanteluiden määrä kasvoi. Sosiaali- ja terveydenhuollossa valvontaohjelmaa toteutettiin suunnitelman mukaisesti lukuun ottamatta kotihoidon alueellista tilaisuutta, jota ei voitu resurssien puutteen vuoksi toteuttaa.

Kilpailu- ja kuluttajahallinnossa toteutettiin kaikki KKV:n kanssa sovitut selvitykset ja hankkeet. Energia-todistusvalvontahanke jäi toteuttamatta.

Täydentävien ehtojen otantatarkastukset ja eläinten lääkitsemisen valvontaohjelman tarkastukset toteutettiin tavoitteen mukaisesti, kaikkia eläinten hyvinvoinnin otantatarkastuksia ei saatu toteutettua.

Lastensuojelussa purettiin tehokkaasti aikaisempina vuosina kertynyttä kanteluruuhkaa, mikä näkyi edelleen hieman muita kanteluita pidempinä käsittelyaikoina.

Sosiaalihuollossa lupa-asioden käsittelyaikaa pidensi vanhojen vireillä olleiden asioiden päättäminen.

Kiinteistön- ja vuokranvälitysliikkeiden rekisteröintipäätöksiä viivästytti henkilöstön vaihtuvuus.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto

Suurena poikkeamana voi pitää vireille tulleiden sosiaalihuollon valvonta-asioiden merkittävää, kolminkertaista kasvua edelliseen vuoteen verrattuna. Terveystenhuollon valvonta-asioiden määrä kaksinkertaistui. Sosiaalihuollon kantelujen määrä lisääntyi 60 %:lla ja terveydenhuollon kantelujen määrä lisääntyi 20 %:lla verrattuna edelliseen vuoteen.

Välitysliikerekisteröintiasioita tuli vireille lukumääräisesti huomattavasti aiempaa enemmän. Tämä vaikutti myös rekisteröintiasioden käsittelyaikoihin. Käsittelyajat olivat pidempiä kuin aiemmin johtuen myös siitä, että rekisteröinnin edellytyksenä oleva luotettavuusselvitys tehtiin huomattavasti aiempaa laajemmasta henkilöstöstä ja välitysliikkeiden ilmoitukset olivat osin puutteellisia. Täydennysten pyytäminen hidasti asian käsittelyä. Ensimmäistä kertaa välitysliikeasioiden kaikille rekisteröintipäätöksille asetettua tavoiteaikaa (1 kk) ei edellä mainituista syistä saavutettu LSSAVI:ssa. Aloitusilmoitusten käsittelyaika oli tavoitteen mukainen (0,6 kk). Tilannetta saatiin hieman parannettua loppuvuoden aikana, kun elinkeinovalvontayksikköön saatiin palkattua lisäresursseja.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

Aluehallintovirastoon tuli erityisen paljon uusia sosiaali- ja terveydenhuollon valvonta-asioita vireille. Sosiaalihuollon valvonta-asioiden määrä lähes kaksinkertaistui edellisvuoteen verrattuna mikä ruuhkautti vireillä olevien sosiaalihuollon kanteluasioiden käsittelyä. Myös terveydenhuollon valvonta-asioiden määrä kasvoi selkeästi aiemmasta.

Valtakunnallinen hoivapalveluihin liittyvä keskustelu lisäsi aluehallintovirastoon tulleiden, erityisesti vanhushuolteen liittyvien, epäkohtailmoitusten määrää. Vireille tulleiden valvontatehtävien ja tehtyjen valvontatarkastusten, myös ennalta ilmoittamattomien, määrä lisääntyi huomattavasti. Myös vammaispalvelujen osalta uusien vireille tulevien valvonta-asioiden määrä kasvoi.

Valtakunnalliseksi laajentunut keskustelu lastensuojelun sijaishuollon valvonnasta ja asian saama julkisuus lisäsi sijaishuollon toimintayksiköiden valvontatarvetta alueella. Sosiaali- ja terveydenhuollon uusia kanteluja tuli edelleen vireille aiempaan tapaan runsaasti. Terveystenhuollossa purettiin kanteluruuhkaa vuoden aikana erityisen tehokkaasti.

Sosiaali- ja terveydenhuollon lupahallinnon käsittelyajat alittivat tulostavoitteet ja olivat AVI:n parhaimmat.

PSAVI:ssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvottelukunnan toiminta on vakiintunutta ja viides toimikausi käynnistyi vuonna 2019. Neuvottelukunnassa on jäseniä (34) laajasti PSAVIN alueen eri toimijasektoreilta. Yksi neuvottelukunnan keskeisimmistä tavoitteista on tuottaa lisäarvoa alueen kunnille ja kuntayhtymille jakamalla ulkoista ja jäsenten välistä informaatiota hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ajankohtaisista asioista ja hyvistä käytänteistä.

Valvonnan painopisteen siirtymisessä omavalvontaa korostavaksi on jossain määrin ongelmia ja puutteita. Ohjauksen ja neuvonnan tarvetta esiintyy edelleen. Omavalvonnan tarkoitusta ja merkitystä oman toiminnan

laadun ja valvonnan rutiinivälineenä ei ole vielä täysin mielletty osaksi liiketoimintaa. Ongelma näyttäytyy suunnitelmien puuttumisena ja vajavaisuuksina, erityisesti paikoin alkoholihallinnossa kuin myös joillakin sosiaalihuollon erityisaloilla. Sosiaalihuollossa suunnitelmat ovat hyvin yleisellä tasolla. Puutteita on myös omavalvonnan toimimisessa kehittämisen ja nopean reagoinnin välineenä. Alkoholihallinnon osalta omavalvontasuunnitelmat ovat edelleen monessa anniskelupaikassa heikolla tasolla ja niihin joudutaan tällöin vaatimaan täydennyksiä. Alkoholijuomien vähittäismyynnissä omavalvontasuunnitelmien taso on selvästi paremmalla tolalla. Valvovalta viranomaiselta puutteet ovat vaatineet jossain määrin enemmän panostusta ohjaukseen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uusia kanteluja tuli edelleen vireille aiempaan tapaan runsaasti. Vankiterveydenhuollon ja puolustusvoimien terveydenhuollon valvonta yhteistyössä Valviran kanssa.

Terveydenhuollossa purettiin kanteluruuhkaa vuoden aikana erityisen tehokkaasti.

Lapin aluehallintovirasto

LAAVIn osalta poikkeamana voidaan todeta kantelu- ja valvonta-asioiden määrän lisääntyminen sosiaalihuollossa. Määräajoissa kuitenkin pysyttiin käsittelyaikojen osalta. Yksi valvontaohjelman mukainen koulutustilaisuus peruttiin osallistujien puutteen vuoksi.

Ympäristöluvut

Lupa-, valvonta- ja valtionavustusprosesseja digitalisoidaan ja käsittely yhdenmukaistuu, nopeutuu sekä tehostuu

Ympäristölupavastuualueet ovat kokonaisuutena arvioiden selvinneet erittäin hyvin laadukkaan ratkaisutoiminnan turvaamisessa nopeasti lainsäädännön ja sen soveltamisen, mutta myös ympäristöarvojen osalta muuttuvassa tehtäväkentässä. Kiireellisiin investointihankkeisiin ja merkittävää pilaantumisen vaaraa aiheuttaviin hankkeisiin liittyvät lupa-asiat on saatu ratkaistua ilman ylimääräisiä viivytyksiä. Ympäristölupavastuualueet saavuttivat suurimman osan käsittelyaikatavoitteista. Lupatulotavoite jäi pääosin toteutumatta. Lainsäädäntömuutosten seurauksena ympäristölupavastuualueilla on käsiteltävänä aiempaa suurempia ja vaikeampia asioita. Helpoimmat asiat ovat poistuneet. Myös päätösten laadulle asetetaan entistä suurempia vaatimuksia. Aluehallintovirastojen prosesseista, toiminnasta ja tuloksellisuudesta laadittiin VM:n ja YM:n toimesta selvitys, ja ympäristölupavastuualueet ovat aloittaneet siinä esitettyjen toimenpiteiden/ehdotusten toteuttamisen. Luova-valmistelun yhteydessä aloitettua Valtakunnallisten toimintatapojen kokeiluhanketta (OHKE I) jatkettiin uudella hankkeella (OHKE II). Hankkeiden tarkoituksena on uusien toimintatapojen luominen aluehallintovirastojen ja Ely-keskusten kesken. Y-vastuualueet osallistuivat sähköisen asioinnin mahdollistavan eLupa-järjestelmän kehitystyöhön merkittävällä työpanoksella.

Yhteensä vesi- ja ympäristölupa-asioita tuli vireille 1 063 kpl ja ratkaisuja annettiin 1 132 kpl. Ennakko-neuvotteluja käytiin yhteensä 180 kpl, joka kasvoi edellisvuodesta 34 kpl. Tulokertymä kokonaisuutena oli 4 509 164,08 euroa.

Muut yhteiset tavoitteet

Valtakunnalliset toimintamallikokeilut

OHKE II kokeilut on pääosin saatu päätökseen ja tällä hetkellä on meneillään tulosten analysointi.

Suuret poikkeamat

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Tavoitteet saavutettiin muutoin kuin vesilain mukaisten hakemusten mediaanikäsittelyaikatavoitteen osalta. Lisäksi huomionarvoista on, että ESAVIssa saavutettiin 10 kk käsittelyaikatavoite ensimmäistä kertaa BAT-tarkistusten osalta eli kaikki hakemukset käsiteltiin tavoiteajassa.

Itä-Suomen aluehallintovirasto

Käsittelyaikatavoitteita ei saavutettu kaikilta osin, mihin osasyynä olivat useat pitkät poissaolot vuonna 2019. Lupatulokertymä jäi tästä huolimatta vain alle 10 % tavoitteesta.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto

LSSAVI saavutti ainoana vesilain mukaisten asioiden mediaanikäsittelyaikatavoitteen.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

Lupatulokertymä ylitettiin noin 25 prosentilla.

Opetus- ja kulttuuritoimi

Lisätään ennakoivaa ohjausta, omavalvontaa ja riskiperusteista valvontaa sekä syvennetään informaatio-ohjausta

Opetus- ja kulttuuritoimissa ennakoivan ohjauksen tarve kasvoi muun muassa varhaiskasvatuslain muutosten myötä. Varhaiskasvatuksen epäkohtailmoitusten ja valvontatapausten määrä lisääntyi jonkin verran. Lisääntyneen varhaiskasvatuksen henkilöresurssin myötä mahdollisuus ennakoivaan ohjaukseen kuitenkin parantui. Aluehallintovirastot laativat yhteistyössä Valviran kanssa varhaiskasvatuksen valvontaohjelman vuosiksi 2019-2020. Tavoitteeksi asetettiin ennakollisen ohjauksen lisääminen ja syventäminen.

Informaatio-ohjauksen tarvetta ilmeni erityisesti oppilas- ja opiskeluhuoltoon, oppilaiden oikeuksiin, sisäilmaongelmiin, kolmiportaiseen tukeen ja vaativaan erityiseen tukeen liittyvissä kysymyksissä. Erityistä tukea tarvitsevia oppilaita oli entistä enemmän yleisopetuksen ryhmissä, minkä vuoksi opetushenkilöstö koki riittämättömyyttä. Aluehallintovirastot osallistuivat valtakunnalliseen vaativan erityisen tuen ohjaus- ja palveluverkostojen kehittämisverkoston toimintaan. Kehittämistoiminnan tavoitteena oli yhdistää ja syventää varhaiskasvatuksen, esi-, perus- ja lisäopetuksen vaativan erityisen tuen osaamisen alueellisia voimavaroja.

Kulttuuritoimen toimialojen lyhytkestoinen täydennyskoulutus ja informaatio-ohjaus toteutui suunnitelmien mukaisesti. Tulossopimuksen mukainen kattavuus suhteessa osallistuneiden kuntien lukumäärään vaihteli toimialoittain 80-90 prosentin välillä.

Asiakkaiden oikeusturvaa koskevat asiat ratkaistaan aikaisempaa nopeammin ja tehokkaammin

Opetustoimen ja varhaiskasvatuksen kantelujen keskimääräinen käsittelyaika oli yli yhdeksän kuukautta, kun tavoite oli kahdeksan kuukautta. Tämä johtui sekä oikeusturva-asoiden määrän lisääntymisestä että vuodelta 2018 siirtyneen ruuhkautumisen purkamisesta. Kantelujen keskimääräinen käsittelyaika oli kuitenkin jonkin verran lyhentynyt verrattuna vuoteen 2018 ja tuloksellisuus näin ollen parantui. Huomioitavaa on, että opetustoimessa jouduttiin priorisoimaan opetustoimen erityislainsäädännön mukaisten oikaisuvaatimusten käsittely kantelujen edelle, koska oikaisuvaatimukset oli opetustoimen säädösten mukaan käsiteltävä kiireellisinä. Aluehallintovirastoissa henkilöstöresurssi kantelujen ja oikaisuvaatimusten käsittelyssä kohdentui usein samoille henkilöille. Oikaisuvaatimusten määrän kasvu aiheutti ruuhkaa myös kantelujen käsittelyissä. Oikaisuvaatimusten käsittelyaikatavoite 2,5 kk ylittyi jonkin verran.

Varhaiskasvatuksen kantelujen käsittelyaikoja alettiin seurata erikseen ensi kertaa vasta vuoden 2019 aikana. Varhaiskasvatuksen kanteluja ratkaistiin huomattavasti enemmän kuin edellisenä vuonna johtuen lisätalousarviossa myönnetystä lisääntyneestä henkilöstöresurssista.

Oikeusturvaprosessia tehosti merkittävästi kanteluprosessin valtakunnallinen kehittäminen. Kanteluprosessia kehitettiin ja yhdenmukaistettiin opetus- ja kulttuuritoimen oikeusturvaa käsittelevässä toimintamalliryhmässä.

Oikeusturva-asioiden ruuhkan purkuun annettiin virka-apua jonkin verran eri aluehallintovirastojen kesken ja lisäksi rekrytoitiin määräaikaisesti lisää henkilöstöä.

Lupa-, valvonta- ja valtionavustusprosesseja digitalisoidaan ja käsittely yhdenmukaistuu, nopeutuu sekä tehostuu

Opetus- ja kulttuuritoimi -vastuualueella lupa-asioina käsiteltiin kaikissa aluehallintovirastoissa yksityisten varhaiskasvatuksen järjestäjien rekisteröinnit, Itä-Suomen avissa hautaustoimilain mukaiset lupa-asiat ja Etelä-Suomen avissa yleissivistävän koulutuksen opettajien ja rehtoreiden erivapaudet. Varhaiskasvatuksen yksityisen toiminnan ilmoitus- ja rekisterimenettelyn digitalisointi ei edennyt. Varhaiskasvatuksen lupa-asioiden käsittely-aikatavoite saavutettiin useammissa aluehallintovirastoissa.

Sähköinen asiointipalvelu VaDi vakiintui ja tehosti kulttuuritoimen avustushakemusten käsittelyä. Sähköisen käsittelyn ulkopuolella olivat maksatukset ja mahdolliset takaisinperinnät ja niitä koskevat päätökset. Ulkopuolelle jäi kertaluontoisesti myönnettävä avustus vähävaraisten lasten liikunnan tukemiseen.

Valtionavustuksen yhtenäistä viestintää varten avattiin uusi aviavustukset.fi sivusto sekä laadittiin opas valtionavustusten hakijoille.

Kirjastotoimen valtionavustusmenettelyä kehitettiin valtakunnallisesti yhdenmukaisemmaksi opetus- ja kulttuuritoimen kirjastotoimea käsittelevässä toimintamalliryhmässä.

Muut yhteiset tavoitteet

Alueellisten oppimisyhteisöjen turvallisuusverkostojen kokoaminen

Alueellisten oppimisyhteisöjen turvallisuusverkoston toimintamuodot vakiintuivat alueen tarpeet ja toimijat huomioiden. Toimintaa päätettiin kehittää edelleen ja perustettiin oppimisyhteisöjen turvallisuusverkostoja kehittävä toimintamalliryhmä.

Varhaiskasvatuksen henkilöstön ja opettajien täydennyskoulutuksen uudistaminen

Täydennyskoulutusten näkyvyyttä lisättiin valtakunnallisesti luomalla AVI kouluttaa brändi sosiaalisessa mediassa ja kehitettiin monikanavaista viestintää tilaisuuksista. Striimattuja tilaisuuksia ja tallenteita lisättiin sekä alueellisesti että valtakunnallisesti. Täydennyskoulutuksen määrälliset ja laadulliset tavoitteet saavutettiin.

Varhaiskasvatuksen ilmoitus- ja rekisterimenettelyn kehittäminen

Varhaiskasvatuksen yksityisen toiminnan ilmoitus- ja rekisterimenettelyä kehitettiin yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön, aluehallintovirastojen ja Valviran kanssa, mutta prosessin digitalisointi ei edennyt toivotulla tavalla. Menettelyä kehitettiin valtakunnallisesti yhdenmukaisemmaksi varhaiskasvatusta käsittelevässä toimintamalliryhmässä laatimalla mm. rekisteröintiopas palveluntuottajille ja järjestämällä valtakunnallinen ohjaustilaisuus.

Varhaiskasvatuksen valvontaohjelman laatiminen vuosiksi 2019-2020

Aluehallintovirastot laativat yhteistyössä Valviran kanssa vuosiksi 2019-2020 varhaiskasvatuksen valvontaohjelman, joka hyväksyttiin joulukuussa 2019.

Valtakunnalliset toimintamallikokeilut

Opetus- ja kulttuuritoimialueelle perustettiin viisi toimintamallityöryhmää, joiden tavoitteena oli valtakunnallisen yhdenmukaisuuden lisääminen ja yhtenäisten toimintamallien luominen. Niillä tavoiteltiin toimintaan lisää laatua ja tehokkuutta. Toimintamallityöryhmiä olivat:

- oikeusturvaryhmä
- täydennyskoulutusryhmä
- varhaiskasvatusryhmä
- kirjastoryhmä
- valtionavustusten viestintäryhmä

Aluehallintovirastojen OKT -vastuualueet pyrkivät aktiivisesti rakentamaan yhteistyötä virastojen välille järjestämällä muun muassa valtakunnalliset OKT-päivät ja oikeusturvapäivät sekä rohkaisemalla substanssiasiantuntijoita yhteistyöhön muissa valtakunnallisissa työryhmissä.

Suuret poikkeamat

[Etelä-Suomen aluehallintovirasto](#)

Varhaiskasvatuksen yksityisen toiminnan ilmoitusmenettelyyn liittyen tavoitteelliseen käsittelyaikaan 3 kk ei päästy (ESAVI 5,4 kk). Ratkaisuaikojen osalta vuosien 2017-2018 ruuhka on pidentänyt käsittelyn kokonaisaikaa. Vuonna 2019 purettiin aiempina vuosina kertynyttä ruuhkaa, joka saatiin purettua htv-lisäresurssilla ja töiden järjestelyillä kevään 2019 aikana. Rekisteröintipäätöksiä tehtiin 560 kpl, joista vuoden 2019 rekisteröintejä oli 302 kpl. Vuonna 2019 vireille tulleet rekisteröinnit ovat toteutuneet alle tavoiteajan.

Varhaiskasvatuksen kanteluiden osalta käsittelyajat olivat huomattavan pitkät, tavoitteelliseen aikaan 8 kk ei päästy (ESAVI 12,4 kk). Poikkeama johtui vuosina 2017-2018 kasaantuneesta ruuhkasta. Tämä tulee edelleen rasittamaan vuoden 2020 tulosta/tavoitetta, kunnes ruuhka saadaan purettua myös varhaiskasvatuksen kanteluiden ratkaisujen osalta.

[Lounais-Suomen aluehallintovirasto](#)

Ei poikkeamia.

Itä-Suomen aluehallintovirasto

Kantelujen käsittelyaikaa saatiin merkittävästi lyhennettyä edellisestä vuodesta, joskin se ylittyi edelleenkin jonkin verran. Edellisiltä vuosilta kertynyttä ruuhkaa purettiin rekrytoimalla kantelujen käsittelyyn määräaikaista lisäresursseja.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto

Ei poikkeamia.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

Varhaiskasvatuksen ja opetustoimen kantelujen keskimääräinen käsittelyaika ylitti tulossopimuksessa asetetun tavoitteen, koska vuoden aikana ratkaistiin muutamia pitkään vireillä olleita kanteluja. Kanteluruuhka saatiin purettua vuoden loppuun mennessä.

Yksityisten varhaiskasvatuksen rekisteröinti

Yksityisten varhaiskasvatuspalvelujen rekisteröintien käsittelyajat ylittivät tulossopimuksessa asetetun tavoitteen. Ruuhkaa, joka on syntynyt mm. palvelukentässä tapahtuneiden yritysostojen seurauksena, ei saatu työjärjestelyjen avulla purettua vuoden loppuun mennessä.

Lapin aluehallintovirasto

Ei poikkeamia.

Pelastustoimi ja varautuminen

Lisätään ennakoivaa ohjausta, omavalvontaa ja riskiperusteista valvontaa sekä syvennetään informaatio-ohjausta

Aluehallintovirastojen pelastustoimea koskevassa ohjauksessa ja valvonnassa pyrittiin lisäämään ennakoivaa ohjausta toteuttamalla ohjaus- ja valvontakäyntejä pelastuslaitoksiin. Tapaamisissa käytiin läpi muun muassa toimintavalmiuteen, palvelutasopäätöksiin ja pelastuslain 47 §:ssä säädettyä pelastustoimen suunnitelmien laatimisvelvoitetta ja -aikataulua.

Asiakkaiden oikeusturvaa koskevat asiat ratkaistaan aikaisempaa nopeammin ja tehokkammin

Pelastustoimea koskevien hallintokanteluiden määrä pysyi vuoden aikana edellisten vuosien tasolla ja hallintokantelut pystyttiin käsittelemään pääsääntöisesti tavoiteajassa.

Lupa-, valvonta- ja valtionavustusprosesseja digitalisoidaan ja käsittely yhdenmukaistuu, nopeutuu sekä tehostuu

Aluehallintovirastoissa käynnistyi syksyllä 2019 kanteluiden käsittelyn digitalisointi -projekti osana ATOMI-hanketta, jonka myötä pelastustoimea koskevien hallintokanteluiden käsittely digitalisoituu.

Häiriötilanteiden kokonaisvaltainen hallinta ja yhteistyö paranevat

Aluehallintovirastot järjestivät alueellisia maanpuolustuskursseja yhteistyössä puolustusvoimien kanssa suunnitelman mukaisesti. Alueelliset valmiusharjoitukset yhteistyössä Pelastusopiston kanssa pystyttiin järjestämään, mutta harjoitusten yhteiseen valmisteluun ja kehittämiseen ei kyetty riittävällä tavalla. Aluehallintovirastot laativat keväällä 2019 virastoittain varautumisen vuosiraportin sisäministeriölle sekä tuottivat Huoltovarmuuden alueelliset tilannekatsaukset.

Aluehallintovirastojen varautumista yhteensovitettiin sisäministeriön asettamassa varautumisen yhteistyöryhmässä, joka kokoontui säännöllisesti vuoden 2019 aikana.

Alueellisen valmiustoimikuntatyöskentelyn lisäksi aluehallintovirastot osallistuivat kukin toimialueellaan aloittaneiden alueellisten varautumisrakenteiden (turvallisuus-/varautumisfoorumit ja vastaavat) toimintaan sisäministeriön ohjeiden mukaisesti niiden pelastuslaitosten ja maakuntien alueella, joissa varautumisrakenteet toimivat.

Aluehallintovirastojen pelastustoimi ja varautuminen -vastuualueille tuli vuoden 2019 alusta alkaen uutena tehtävänä öljyvahinkojen torjuntaan liittyvä valvontavelvollisuus, joka on seurausta asiaan liittyvistä laki- ja vastuumuutoksista. Tähän liittyvät yhteistyörakenteet ovat osittain vielä tarkentumatta.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto järjesti metsäpalojen tähytyslentotoiminnan koko Suomen alueelle.

Muut yhteiset tavoitteet

Palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden vuosittainen raportointi

Pelastustoimen nopean avun saatavuuden (toimintavalmiusaika) osalta aluehallintovirastot kokosivat yhteisen tarkasteluraportin.

Pelastustoimi ja varautuminen -vastuualueet

Suomalaisessa ja eurooppalaisessa turvallisuusympäristössä viime vuosina nopeasti tapahtuneet muutokset ovat vaikuttaneet aluehallintovirastojen pelastustoimen ja varautumisen tehtäväkentän muuttumiseen alueellisella tasolla. Aluehallintovirastojen varautumiseen liittyvät tehtävät jatkoivat laajentumistaan ja monimuotoistumistaan vuoden 2019 aikana.

Toimintaympäristön ja turvallisuusympäristön muutokset edellyttivät lisätoimenpiteitä aluehallintovirastoissa. Keskeiseksi kehitettäväksi kohteiksi tunnistettiin muun muassa pelastustoimen palvelutason proaktiivisen valvonnan ja yhteistoiminnan edistäminen, sisäministeriön tukeminen pelastuslain ja valmiuslain tarkoittamissa

väestönsuojelutehtävissä sekä muissa poikkeusoloja koskevissa kansallisissa järjestelyissä ja valmiuksissa, kuntien valmiussuunnittelun tukemisessa, alueellisen varautumisen yhteensovittamiseen liittyvissä tehtävissä sekä alue- ja paikallishallinnon turvallisuus- ja valmiussuunnittelun edistämiseen liittyvissä tehtävissä. Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset tuli huomioitavaksi myös alueellisissa valmiusharjoituksissa ja alueellisilla maanpuolustuskursseilla. Aluehallintovirastojen pelastustoimi ja varautuminen -vastuualueilla jatkui tilanne, jossa pelastustoimen valvontaan ja varautumisen yhteensovittamiseen liittyvissä tehtävissä on ollut ongelmia saavuttaa tulostavoitteita.

Suuret poikkeamat

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Etelä-Suomen aluehallintovirasto ei resurssivajeen vuoksi pystynyt edistämään alue- ja paikallishallinnon turvallisuussuunnittelua. Alueellisen varautumisen yhteensovittamisessa ja pelastustoimen valvonnassa ei myöskään riittävältä osin päästä kokonaisvaltaiseen tavoitteeseen

Lounais-Suomen aluehallintovirasto

Lounais-Suomen aluehallintovirasto teki tarkastuksen myönnettyjen pelastustoimen valtionavustusten käytöstä. Lounais-Suomen aluehallintovirasto ei resurssivajeesta johtuen pystynyt riittävästi yhteensovittamaan alueellista varautumista. Aluehallintovirastolla oli myös vaikeuksia järjestää alue- ja paikallishallinnon turvallisuussuunnittelun edistämiseen tarkoitettuja tilaisuuksia.

Itä-Suomen aluehallintovirasto

Ei poikkeamia.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston suorittama pelastustoimen valvonta ei ollut kattavaa resurssitilanteen takia. Paikallisen turvallisuussuunnittelun tukemiseen ei pystytty panostamaan riittävästi. Matti-hankkeen tukemisen kautta pystyttiin edistämään alueellisen ennakoivan turvallisuustilannekuvan kehittämistä.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa ei ole ollut pelastustoimi ja varautuminen -vastuualueelle suunnattuja henkilöresursseja alue- ja paikallishallinnon turvallisuussuunnittelun edistämiseen eikä tähän liittyvää työtä ole vastuualueella kyetty tekemään. Alueellisen varautumisen yhteensovittamisessa ja valmiusharjoitusten järjestämisessä ei ole kyetty riittävän tavoitteelliseen ja kattavaan työhön. Sote- ja maakuntavalmistelun takia aluehallintovirasto ei järjestänyt valmiusharjoitusta vuonna 2019. Pelastustoimen valvonnassa ei myöskään kyetty riittävään tasoon ja kattavuuteen, mikä on johtunut pääasiassa henkilöresurssivajeesta pitkäaikaisen pelastusylitarkastajan eläköidyttyä ja uuden virkamiehen rekrytointiprosessin lykkäännyttyä. Osasyynä on lisäksi ollut vilkas

metsäpalolentokesä ja toiminnan kehittämisen vaatima työ, joka on ollut pois muista vastuualueen pelastustoimen tehtävistä.

Lapin aluehallintovirasto

Ei poikkeamia.

Työsuojelu

Työsuojeluvalvonta työpaikkojen turvallisuuden ja työolosuhteiden kehittämisen tukena

Vuodelle 2019 asetetut keskeiset tulostavoitteet saavutettiin kokonaisuutena. Henkilöstön käyttäminen joustavasti yli vastuualuerajojen ja pidennettyjen työaikojen käyttö auttoi saavuttamaan tulokset. Henkilöstön sitoutuminen tulossopimuksen tavoitteisiin näkyi saavutetussa erinomaisessa tuloksessa aiheuttaen kuitenkin henkilöstön kuormittumista. Resurssien väheneminen oli ennakoituakin suurempaa.

Vuonna 2019 työsuojelun vastuualueet tekivät noin 24 000 tarkastusta. Tarkastukset kohdistuivat noin 19 600 valvontakohteeseen. Tarkastuksista noin 87 % tehtiin työpaikoilla ja loput asiakirjojen perusteella.

Työsuojelun vastuualueiden tarkastustoiminnan yhtenäistäminen on jatkunut vuoden 2019 aikana toteuttamalla yhtenäistä valvontaa ja valvonnan valintoja toimialoittain. Valvonnan yhtenäistäminen on jatkumoa nelivuotiskauden alussa aloitetulle työsuojeluvalvonnan riskiperusteisuuden lisäämiselle.

Psykososiaalisen kuormituksen valvonnan uusi mittari valmistui käyttöön otettavaksi, mutta laajamittainen käyttö edellyttää tietojärjestelmien jatkokehittämistä. Yhteisen valvonnan suunnittelujärjestelmän luominen on tulevan runkokauden välttämättömyys yhteisen tulossopimuksen ja raportoinnin myötä.

Asiakaslähtöisessä palvelussa ja työsuojeluviranomaisen tavoitettavuudessa keskeisessä roolissa ovat toimiva Työsuojelu.fi-verkkopalvelu ja valtakunnallisen puhelinneuvonnan toiminta. Puhelinneuvonta on vakiinnuttanut paikkansa niin palveluun soittavan asiakaskunnan kuin palvelun toteuttamiseen osallistuvien tarkastajienkin keskuudessa. Puhelinneuvonta palveli vuonna 2019 kaikkiaan lähes 22 000 soittajaa. Verkkopalvelun käyttö on kasvanut vuosittain ja verkkopalvelussa vierailtiin yli 1,9 miljoonaa kertaa.

Tampereella sijainnut pysyvä työsuojelunäyttelytila suljettiin vuonna 2019, ja näyttelyä ollaan muuttamassa valtakunnallisesti saavutettavissa olevaan virtuaaliseen muotoon.

Vuoden 2019 alusta siirryttiin USPA asianhallintajärjestelmän täysimääräiseen käyttöön ja sähköiseen arkistointiin. Vuoden aikana käynnistyi myös tarkastuskertomusten sähköinen toimitus asiakkaalle.

Aluehallintovirastojen erikoistumistehtävät

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Yleisten kirjastojen valtakunnallisen tilastotietokannan (<http://tilastot.kirjastot.fi/>) ylläpidon ja kehittämisen sekä valtakunnallisen digitaalisen hankerekisterin (<http://hankkeet.kirjastot.fi/>) kehittämisen koordinointi sekä valtakunnallisen kirjastojen asiakaskyselyn koordinointi

Yleiset kirjastot tallensivat entiseen tapaan toimintatilastonsa valtakunnalliseen opetus- ja kulttuuriministeriön ylläpitämään tilastotietokantaan. ESAVI koordinoi prosessia. Valtakunnallinen tilastotyöryhmä teki ESAVIN johdolla tietokannan sisältöön kehittämissuhteita, joita opetus- ja kulttuuriministeriö ei kuitenkaan nähnyt tarpeellisiksi toteuttaa.

Kirjastojen valtakunnallisen digitaalisen hankerekisterin ja avien sähköisen asiointijärjestelmän välille alettiin ohjelmoida rajapintaa. Työn teetti valtakunnallinen kehittämiskirjasto (Helsingin kaupunginkirjasto), jolle rahoitus hankerekisterin kehittämiseksi oli aiemmin myönnetty. ESAVI osallistui rajapintatyön määrittelyyn ja testaamiseen, mutta se ei valmistunut vuoden 2019 aikana.

Valtakunnallinen kirjastojen asiakaskysely tehdään joka kolmas vuosi. Edellinen kysely oli vuonna 2018, seuraava on vuonna 2021. AVIt ovat käyttäneet asiakaskyselyn tuloksia kirjastojen arvioinneissa ja informaatio-ohjauksessa. Kirjastot ovat käyttäneet tuloksia toimintansa kehittämiseen.

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen torjunta

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen valvontaan saatiin merkittävä lisäresurssi, kun virasto sai rahoituksen viiteen uuteen virkaan, jotka täytettiin toukokuun alusta lukien. Osa näistä henkilöistä oli jo ennestään määräaikaissa virkasuhteissa, jotka eivät jatkuneet rahanpesulain valvonnassa sen jälkeen, kun pysyvät virat täytettiin. Rahanpesun valvontarekisterin 1.7. suunniteltu käyttöönotto viivästyi teknisistä syistä, mutta rekisterihakemuksia pystyttiin ottamaan vastaan jo heinäkuusta alkaen. Rekisteröintipäätösten tekeminen mahdollistui syyskuussa. Valvontarekisteriin hakeutui loppuvuoden 2019 aikana noin 1 300 toimijaa. Vuoden 2019 valvontasuunnitelman mukaisesti valvontaa kohdistettiin erityisesti kiinteistöväilyliikkeisiin ja perintäliikkeisiin sekä taide- ja tavarakauppiaisiin. Ensimmäisellä vuosipuoliskolla valmisteltiin ja toteutettiin kaksi valvontakampanjaa, perintäliikkeisiin sekä arvotaidekauppiaisiin. Tarkastukset painottuivat toiselle vuosipuoliskolle. Suomen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntatoimiin ja -järjestelmään kohdistunut kansainvälinen FATF:n vertaisarviointi valmistui ja sitä koskeva maa-arviointiraportti julkaistiin huhtikuussa. Raportti sisältää toimenpidesuosituksia valvonnan tehostamiseksi. ESAVI oli mukana myös YK:n terrorismin vastaisen komitean CTED:n seurantaraportin käsittelyssä.

Perintätoimen valvonta ja rekisteröinti

Perintäasioissa (yritysten valvonta ja rekisteröinti) rekisteröinti-ilmoitusten käsittelyajat olivat vuonna 2019 keskimäärin 65 päivää. Täydelliset, myönteiset rekisterihakemukset käsiteltiin pääsääntöisesti noin kahden viikon määräajassa. Pidemmät käsittelyajat johtuivat puutteellisista ilmoituksista, jolloin jouduttiin pyytämään täydennyksiä ja lisäselvityksiä. Valtaosassa ilmoituksista oli merkittäviä puutteita. Vuoden 2019 loppuun mennessä päätettyjen valvonta-asoiden käsittelyajat olivat keskimäärin 77 päivää. ESAVI teki valvonnassa voimakasta priorisointia, jolloin keskityttiin vakavimpiin tapauksiin. Niiden käsittelyajat olivat vireille tulosta päätök-

sen antamiseen alle kaksi kuukautta. Vanhimmat vireillä olevat asiat olivat olleet vireillä noin vuoden ajan. Siihen, ettei 9 kk:n tavoitekäsittelyaikaan ole kaikkien osalta päästy, vaikutti resurssien vähäisyys, 1.1.2019 voimaan tullut lakimuutos ja lisääntyneiden ilmoitusmäärien aiheuttama työmäärä. Vuoden 2019 ilmoitusmäärät kaksinkertaistuivat vuoteen 2018 verrattuna, mikä aiheutti huomattavasti enemmän työtä.

Luotonantajien ja vertaislainanvälittäjien valvonta ja rekisteröinti

Luotonantajien ja vertaislainanvälittäjien valvonta-asioiden käsittelyajat vuonna 2019 olivat keskimäärin 6,2 kuukautta, kun otettiin huomioon valvonta-asiat, joista kirjoitettiin päätös ja joiden taustalla ei ollut esimerkiksi erillisen oikeusprosessin ratkaisun odottelua. Mukana keskiarvossa eivät myöskään ole päätökset, joiden käsittelyaikaa pidensi eri vaiheiden tiedoksiantoon kulunut aika varsinkin yleistiedoksiannon käytön takia. Rekisteröinti-asioiden käsittelyajat vuonna 2019 olivat keskimäärin 40,6 päivää. Viivästyksiä aiheuttivat luotonantajien/vertaislainanvälittäjien omat viivästykset lisäselvitysten toimittamisessa.

Saavutettavuuden valvonta

Saavutettavuutta koskeva laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta eli digipalvelulaki tuli voimaan 1.4.2019. Vuonna 2019 käynnistettiin lain edellyttämä neuvonta ja ohjaus. Digipalvelulain vaatima oma verkkosivu www.saavutettavuusvaatimukset.fi avattiin kesäkuussa 2019, jota kautta voi myös tehdä sähköisesti kanteluja ja selvityspyyntöjä. Neuvontaa ja ohjausta toteutettiin osallistumalla useisiin tilaisuuksiin puhujana ja järjestämällä kolme webinaaria sekä pitämällä seminaari, joka striimattiin ja toteutettiin saavutettavasti. Uuden lain viestintää pidettiin toiminnan painopisteenä. Digipalvelulain ensimmäinen siirtymäkausi päättyi 23.9.2019 (koskee uusia verkkosivuja). Siirtymäajan päättymisen jälkeen havaittiin, että usea uusi sivusto ei kuitenkaan noudattanut lain vaatimuksia. Kansainvälinen yhteistyö oli aktiivista. Osallistuttiin mm. pohjoismaiseen yhteistyöhön ja EU:n komission koordinoimaan WADEX (Web Accessibility Directive Expert Group) työryhmän toimintaan.

Etelä-Suomen aluehallintovirastossa hoidetaan valtakunnallisesti eläinkoelupien esittelytehtävät, koe-eläintoiminnan lupa- ja valvontatehtävät (keskitetty Etelä- ja Itä-Suomen aluehallintovirastoille, Etelä-Suomi hoitaa virka-apuna myös Itä-Suomen tehtävät) sekä vieraslajiasetuksen poikkeusluvut ja lupien valvonta, yhteensä 3,5 htv. Näistä erityisesti vieraslajiasetuksen tehtävät työllistivät poikkeuksellisen paljon johtuen supikoirien pitoon tarvittavista poikkeusluvista ja näiden valvonnasta. Tehtävien hoito onnistui odotetusti niihin varattujen resurssien avulla ja siirtämällä muita tehtäviä toisille viranhaltijoille.

Lounais-Suomen aluehallintovirasto

Sisäisen tarkastuksen toimintayksikkö

LSAVIn erityistehtävänä olevan AVI:n sisäisen tarkastuksen toimintayksikön vuosisuunnitelma laadittiin neuvotellen AVI:n ja valtiovarainministeriön kanssa. Sisäisen tarkastuksen tarkastukset kohdistuivat vuonna 2019 vuosisuunnitelman mukaisiin aiheisiin: hankintaprosessi aluehallintovirastoissa, Etelä-Suomen aluehallintoviraston kirjanpitoyksikön toimintakertomus 2018, aluehallintovirastojen toimitilaturvallisuuden järjestelyt (seuranta vuoden 2016 tarkastukselle) sekä palvelujen digitalisointi ja tuloksellisuus mukaan lukien tietohallinto-hankkeiden päätösprosessi.

Itä-Suomen aluehallintovirasto

Hautaustoimilain mukaiset tehtävät

Hautaustoimilain mukaisissa tehtävissä oli erittäin työllistäviä ja laaja-alaisia lupa-asioita. Ne koskivat mm. vanhoja hautoja, joukkohautoja, pyhäinjäännöksiä sekä sotavainajien siirtämistä ja heille perustettavia muistomerkkejä.

Opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa käytiin keskustelua hautaustoimilain uudistamistarpeesta sekä hautaustoimilain ja muinaismuistolain välisestä suhteesta.

Maistraattien ohjaus- ja kehittämisyksikkö

Maistraattien asiakkaat saavat laadukkaita digitaalisia palveluja ja maistraatit toimivat tehokkaasti ja taloudellisesti

Maistraattien ohjaus- ja kehittämisyksikkö saavutti sille asetetut tavoitteet hyvin. Yksikön viimeisen toimintavuoden aikana saatiin päätökseen asiakaslähtöisen toiminnan kehittämisen toimeenpano-ohjelma Galaksi. LEAN-menetelmän hyödyntämistä jatkettiin osana maistraattien normaalia toimintaa. Maistraatit saavuttivat pääsääntöisesti niille asetetut tulos- ja palveluaikatavoitteet ja toiminta oli asiakaslähtöistä, häiriötöntä ja sujuvaa organisaatiomuutoksen valmistelusta huolimatta. Maistraateissa otettiin vuoden 2019 alusta käyttöön valtakunnallinen toimintamalli nimiasioissa, vanhemmuuden vahvistamisessa ja sukuselvityspalvelussa.

Maistraattien johdon tietojärjestelmä -hanke saatiin päätökseen ja järjestelmä otettiin käyttöön keväällä 2019. Uudistettu sähköinen ajanvarausjärjestelmä otettiin käyttöön kahdessa vaiheessa. Järjestelmä palvelee entistä paremmin asiakkaita ja integroituu tehokkaammin www-palveluihin. Valtorin Mobiili –palvelu ja älypuhelimet otettiin käyttöön kaikille maistraatin työntekijöille 5/2019. Mobiiliteknologialla tarjotaan työntekijöille uusia ja tehokkaampia työkaluja työhön osallistumiseen ja kommunikaatioon.

Digitalisoituja asiointipalveluja ja asiakäsittelypalveluja kehitettiin VRK:n kanssa yhteisessä VAAKA –hankkeessa. Keskeisimpiä palvelujen kehityskohteita olivat nimenmuutokset, Väestötietojärjestelmästä annettavien otteiden itsepalvelut sekä holhousasioiden lupa-asioden digitalisoinnissa päästiin hyvään alkuun.

Vuonna 2019 käynnistettiin maistraattien vireillä olevien asioiden asiakirjojen digitointi. Työ saatetaan loppuun vuoden 2020 alussa. Digitoinnilla mahdollistetaan valtakunnallinen asioiden käsittely. Digitalisoidut asiakirjat ovat saavutettavissa ja niitä voidaan käsitellä valtakunnallisesti paikkariippumattomasti.

Maistraattien asiakastytyväisyyskyselyn tulosten mukaan asiakastytyväisyys on edelleen erittäin hyvällä tasolla. Vuoden aikana maistraateissa toteutettiin useita työyhteisön kehittämiseen liittyviä toimenpiteitä. Maistraateissa kehitettiin osallistavia työtapoja ja kokeilukulttuuria. Henkilöstö osallistui aktiivisesti asiakaslähtöisen toiminnan ja prosessien kehittämiseen.

Maistraattien ohjaus- ja kehittämisyksikkö koordinoi ja toimeenpanee yhdessä maistraattien ja Väestörekisterikeskuksen kanssa virastojen yhdistämishanketta hankesuunnitelman mukaisesti

Vuoden 2020 alussa maistraatit, Väestörekisterikeskus ja maistraattien ohjaus- ja kehittämisyksikkö (MOK) yhdistyvät yhdeksi valtakunnalliseksi Digi- ja väestötietovirastoksi. Muutoshankkeen ohjauksesta vastasi val-

tiovarainministeriö ja sitä toteutettiin hankesuunnitelman mukaisesti yhteistyössä Väestörekisterikeskuksen kanssa. Yksikön työtehtävät painoutuivat vuoden 2019 aikana suurelta osin yhdistymishankkeen valmisteluun, sillä MOK:n henkilöstö oli mukana hankkeen kaikissa työryhmissä.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto

Tietovarannon visualisointi

Nuorisotoimen visualisointityössä vuonna 2019 onnistuttiin tehostamaan vuositilastojen keruuta mm. etsivästä nuorisotyöstä ja työpajoilta parantamalla valtakunnallisen PAR-järjestelmän käytettävyyttä ja koulutusten kattavuutta. Nuorisotilastot.fi verkkosivujen ylläpidon ja uusien tietokantojen kehittämisen lisäksi kehitettiin aviavustukset.fi ja aloitettiin sivustojen saavutettavuustyö sekä julkaistiin valtakunnallisia raportteja päätöksenteon ja tietotarpeen tueksi.

Elinikäinen ohjaus (ruotsinkielisen sivistystoimen yksikkö)

Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan kaksikieliset ELO-ryhmät sekä Uudenmaan ja Varsinais-Suomen ruotsinkieliset ELO-ryhmät (elinikäinen ohjaus) jatkoi toimintaansa vuosisuunnitelmien mukaan. AVIn ruotsinkielinen yksikkö vastaa ryhmien koordinoinnista. Yksikkö osallistui valtakunnallisen ELO-ryhmän työskentelyyn. Yksikkö järjesti kaksi koulutustilaisuutta sekä kaksi työseminaaria liittyen ruotsinkielisiin ohjauspalveluihin nuorille yhteistyössä mm. valtakunnallisen Kohtaamo-hankkeen kanssa. Työseminaarien tulokset raportoitiin Opetus- ja kulttuuriministeriöön. Kohtaamo kartoittaa, AVIn ruotsinkielisen yksikön aloitteesta, ohjaamoiden valmiudet hoitaa palveluja ruotsin kielellä ja TEM analysoi parhaillaan tuloksia. Yksikkö oli yksi järjestäjätahoista kun 6.9.2019 järjestettiin ensimmäinen kaikkien maan 21 ELO-ryhmien yhteinen kokoontuminen verkkoyhteyksin. Tilaisuus sai erittäin hyvän vastaanoton. Ruotsinkieliset ELO-ryhmät toimittivat tietoja KARVI:n selvitykseen opintopoluista, siirtymistä ja ohjauksen palveluista, joista julkaistaan raportti 31.1.2020.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

Vankien ja puolustusvoimien terveydenhuollon valvonta yhteistyössä Valviran kanssa

Valtakunnallinen vankiterveydenhuollon ja puolustusvoimien terveydenhuollon valvontatehtävä toteutui tavoitteiden mukaisesti. Tavoitteena oli suorittaa ennakollinen ohjaus- ja arviointikäynti 10 % (5 kohdetta) kaikista valvontasektorin toimipaikoista, joka toteutui. Oma-aloitteisesti vireille nostettuja asioita kyettiin toteuttamaan keskimäärin 4 kk määräajassa. Aluehallintoviraston asettama kantelujen käsittelyaikojen tavoiteaika on 8 kk. Muistutussiirrot laskivat käsittelyaikakeskiarvoa voimakkaasti, mutta varsinaisten täysimääräisten kantelujen käsittelyaika venyi yli tavoiteajan ollen osassa lähempänä 12 kk. Erityisesti Vankiterveydenhuollon yksikkö kehitti palvelujensa laadukkuutta sekä omavalvontatoimintaansa vastaten yhä paremmin potilasturvallisuuden toteutumiseen, jonka myötä aluehallintovirasto saattoi yhä useammassa tapauksessa siirtää kantelun muistutuksena käsiteltäväksi.

Peruspalvelujen alueellisen saatavuuden arviointi

Peruspalvelujen arvioinnin valtakunnallinen koordinaatioryhmä on Pohjois-Suomen aluehallintoviraston johdolla omalta osaltaan valmistelut arviointikierrosta kokouksissaan vuoden 2019 alusta lähtien. Ministeriöiden vah-

vistamat, yhteistyössä AVIen kanssa valmistellut ehdotukset arviointikohteiksi olivat valmiit elokuussa 2019 ja lopulliset arviointikohteet lokakuussa 2019.

Arviointiprosessin kehittäminen, kirjoittajien nimeäminen, käyttöoikeuksien luominen sekä rakenteiden luominen Tiimeriin ja Patioon olivat myös vuoden 2019 toimenpiteitä. Väestöruutuaineistojen tilaaminen Tilas-tokeskukselta tapahtui marraskuussa 2019. Helsingissä tammikuussa 2020 järjestettävän lähikoulutustilaisuuden valmistelu aloitettiin joulukuussa 2019.

Arvioinnin on määrä valmistua 31.5.2020 ja se toteutetaan sähköisenä dokumenttina Pation työkaluin.

Lapin aluehallintovirasto

Saamenkielisten perheiden kielellinen ja kulttuurinen tasa-arvo paranee

Saamenkielisten perheiden kielellisen ja kulttuurisen tasa-arvon toteutumista edistettiin myöntämällä valtionavustuksia saamenkielisen opetuksen ja varhaiskasvatuksen järjestämiseen saamelaiden kotiseutualueiden kunnille. AVI järjesti myös saamenkielistä täydennyskoulutusta saamenkielisille opetus- sekä varhaiskasvatushenkilöstölle.

Saamelaiden kotiseutualueen kuntien saamen kielen ja saamenkielisen opetuksen tuntimäärä ei määrällisesti kohonnut vuoden 2019 aikana. Saamen kielen ja saamenkieliseen opetukseen osallistui kuitenkin yhdeksän oppilasta enemmän kuin edellisvuonna. Kehitys kunnittain ja eri saamen kielten osalta oli epätasaista. Erityisesti inarinsaamenkielinen opetus lisääntyi, kun taas koltansaamenkielinen opetus on uhanalaista, koska tähän kieleen on vaikea saada kelpoisia opettajia ja oppilasmäärät ovat hyvin pieniä. Inarin kunnan opettajien kelpoisuustilannetta voidaan pitää hyvänä, mutta muissa saamelaisalueen kunnissa opettajatilanne oli haasteellinen. Lapin aluehallintovirasto maksoi saamenkielisen opetuksen järjestämiseen liittyviä valtionavustuksia yhteensä 2,25 miljoonaa euroa.

Poronlihatarkastus ja siihen liittyvä valvonta säilyvät hyvällä tasolla

Lapin aluehallintoviraston erikoistumistehtävänä olevan poronlihatarkastuksen ja siihen liittyvän valvonnan osalta vuoden 2019 alusta käyttöön otetussa ympäristöterveydenhuollon keskitetyssä toiminnanohjaus- ja tiedonhallintajärjestelmä VATI:ssa esiintyneet tekniset vaikeudet aiheuttivat viiveitä poroteurastamojen tarkastuskertomusten ja Oiva-raporttien laatimiseen, mutta varsinainen lihatarkastus hoidettiin edelleen säännösten edellyttämällä tavalla.

Aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelut

Hallinto ja kehittämispalveluissa toiminta tehostui ja vastualueiden kanssa siirryttiin kumppanuuden tielle

Vuosi 2019 oli aluehallintovirastojen yhteisten hallinto- ja kehittämispalvelujen (HAKEn) viides toimintavuosi.

Työn luonne muuttui maaliskuun alussa merkittävästi, kun siihen asti vastuualuetta intensiivisesti työllistänyt Luova-viraston toimeenpanohanke kaatui osana sote- ja maakuntauudistusta. Hankkeen hallittu alasajo mahdollisti kuitenkin Luova-valmistelun tuotosten osittaisen hyödyntämisen virastojen nykyrakenteessa ja vastualueen työpanoksen suuntaamisen sisäiseen kehittämiseen. Myös tiivistynyt virastoyhteistyö säilyi ja ilmeni esimerkiksi aluehallintovirastojen, ely-keskusten ja Valviran digi-yhteistyöryhmän käynnistymisenä.

Toiminnan vaikuttavuus lisääntyi

Vanhustenhuollon ja varhaiskasvatuksen puutteet nousivat alkuvuonna poikkeuksellisen laajan mediahuomion kohteeksi. Median yhteydenotot ja tietopyyntöjen määrät kasvoivat merkittävästi aiempaan verrattuna. Tämä lisäsi myös ulkoisen viestinnän ja sen koordinoinnin tarvetta. Tietopalvelu ja kirjaamo kuormittuivat vireille tulleiden asioiden voimakkaan kasvun myötä. Hallinnon ja substanssivastuualueen tiiviillä yhteistyöllä haastava tilanne saatiin hallittua. Julkinen keskustelu pysyi aluehallintovirastoille myönteisenä pitkälti aktiivisen media-palvelumme ansiosta.

Kohun seurauksena hallinnon ja substanssivastuualueiden keskinäistä työnjakoa tarkistettiin ja luotiin yhteistyökäytännöt, jotka parantavat reagointivalmiuttamme seuraavan kohun alkaessa.

Vuoden 2019 teemana oli asiakaspalvelun laadun parantaminen. Vastuualueen koko henkilöstö osallistui asiakaspalvelun valmennusprosessiin, jonka tuloksena syntyi jokaisen yksikön oma ja vastuualueen yhteinen palvelulupaus. Palvelulupaus ohjaa nyt vastuualueen työtä.

Syksyllä käynnistyi HAKEn muutosstrategiatyö. Se tuotti aluehallintovirastojen yhteisen kehittämisen mallin, joka ilmentää kumppanuusajattelua. HAKEn ja muiden vastuualueiden välistä kumppanuusajattelua vahvistettiin myös käynnistämällä vuosittaiset palvelukeskustelut virastojen ja vastuualueiden kanssa. Tämä antaa mahdollisuuden sopia yhteistyöstä tulossopimustavoitteiden toteuttamiseksi ja käydä yhteisesti läpi palautteen sekä HAKEn palvelukuvauksen päivitystarpeet. Lisäksi hallinnon asioiden käsittelyä virtaviivaistettiin uudistamalla hallinnon johtamismalli.

ATOMI-hanke toi asiakkaan virastojen toiminnan ytimeen

Aluehallintovirastojen viisivuotinen asiakaslähtöisen toiminnan kehittämishanke ATOMI päättyi vuoden 2019 lopussa. Hanke saavutti tavoitteensa ja hankkeen yhteydessä käynnistyneet projektit edistyivät isoin askelin. Esimerkiksi valtionavustusten digitalisoinnissa valmisteltiin yhtenäisen sähköisen käsittelyn lisäksi maksatusprosessin automatisointi Handi-integraation avulla ja kantelujen käsittelyn digitalisoinnissa laadittiin yhtenäinen valtakunnallinen toimintamalli ja jatkokehittämissuunnitelma. Sähköisen asioinnin kattavuuden lisäämiseksi kartoitettiin mm. kaikki vastuualueiden lomakkeet ja toteutettiin yhteistyössä KEHA-keskuksen kanssa sähköis-

ten lomakkeiden konsepti, sen testaus ja viimeistely. Palvelumuotoilun menetelmät otettiin käyttöön kaikessa kehittämisessä. Hankkeen loppukoosteeseen ja projektien tulokortteihin voi tutustua osoitteessa <http://www.avi.fi/web/avi/atom>.

Aluehallintovirastot sopivat kehittämissyhteistyön jatkamisesta mm. asiakkuustoiminnon perustamiseksi. Tämän seurauksena vastuualueelle vakinaistettiin kaksi kehittämisvirkaa.

Tavoitteet toteutuivat hyvin

Vastuualue oli kiinteästi mukana mahdollistamassa maistraattien ja niiden ohjausyksikön siirtämistä osaksi uutta Digi- ja väestötietovirastoa 1.1.2020 alkaen. Tiivistä yhteistyötä tehtiin myös Senaatin kanssa valtion toimitilastrategian mukaisten monitilatyöympäristöhankkeiden toteuttamiseksi aluehallintovirastoissa. Hankkeita oli vuonna 2019 eri vaiheissa meneillään kymmenkunta.

Valtionhallinnon hankintojen digitalisointia edistettiin ottamalla Handi-järjestelmä käyttöön. Tämä lisäksi lisättiin Palkeiden palveluiden käyttöä palkansaaja- ja esimiespalveluissa.

Aluehallintovirastot ja asiantuntijoiden työ oli näkyvästi esillä SuomiAreena -tapahtumassa. Avin teemana oli lasten ja nuorten hyvinvointi ja HAKE vastasi tapahtumajärjestelyistä. Tapahtumassa kerätyt yleisövastaukset lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi toimitettiin opetus- ja kulttuuriministeriöön Valtion nuorisopoliittisen ohjelman tekijöille.

Verkkosivu-uudistus käynnistyi syksyllä tavoitteena kokonaan uuden sivuston julkaisu 1.9.2020. Arkistointipilotti toteutettiin suunnitellusti ja digitointia jatkettiin. Johdon raportointi laajeni kattamaan talous- ja henkilöstötiedot. Aluehallintovirastoissa otettiin käyttöön Osaava-järjestelmä, jonka tarkoituksena on tukea valmentavaa johtamisotetta esimiestyöskentelyssä.

Voimavarojen käyttö

Hallinto- ja kehittämispalvelujen nettomäärärahoja käytettiin 87 % budjetoidusta, mikä johtui pääosin kehittämis- ja toimitilahankkeille arvioitujen menojen alittumisesta, toteutumatta jäämisestä tai siirtymisestä ajallisesti eteenpäin. Määrärahaa siirtyi 3,375 milj. käytettäväksi vuodelle 2020.

Henkilötyövuosimäärä (HTV) vastuualueen perustoiminnassa pieneni edelleen verrattuna aiempiin vuosiin ja oli vuoden lopussa noin 106 (kehys 105 HTV). HTV-määrä hallinnon pysyvissä tehtävissä on pienentynyt vuoden 2015 lähtötasosta yli viidenneksellä. Hallinnon perustoiminnan osuus aluehallintovirastojen henkilöstöstä on nyt noin 9 %.

Vastuualue suuntautuu nyt uuteen strategia- ja tulossopimuskautteen 2020-2023, jonka aikana mm. vauhditetaan digitalisaatio- ja toimitilahankkeita ja edistetään henkilöstön liikkuvuutta, vahvistetaan osaamista (ml. johtamisosaaminen) ja uudistetaan työnantajakuva. Vuosi 2020 on viestinnän ja vuorovaikutuksen vuosi.

2019 Hankesalkun loppuraportti

Valmistuneet hankkeet (3)

- ATOMI - toteutus (hanke päättynyt)
- Valvonnan pitkäjänteinen kehittäminen (VPK) (odottamassa mahd. jatkotoimia)
- ATOMI Omavalvonnan kypsyyskokeilu -työkalun käyttöönotto (odottaa substanssin resurssia)

Toteutumattomat hankkeet (4)

- Tarkastuskertomuksen toimittaminen asiakkaalle (TS) (toteutui muuta kautta)
- Yksityisten varhaiskasvatuspalveluiden rekisteröinti (ei käynnistynyt)
- Maatalouslomitukseen ICT-ratkaisut (ei käynnistynyt)
- Tilitietorekisterin tietojen saaminen (TULLI) (projektia ei tarvittu)

Jatkuvat hankkeet (12)

JATKUU TULOSSOPIMUSHANKKEINA

- USPA kehittäminen KeHa (kehittäminen)
- ATOMI Johtamisen ja tulosohtauksen tietopalvelut (ICT)
- ATOMI Kantelun käsittelyn digitalisointi (ICT) (+ratkaisutietopankki)
- ATOMI OKT VaDI (Handi, maksatus ja raportointi) (ICT)
- eLupa projekti (hakijan prosessi ja käsittelyjärjestelmä) (ICT)
- ATOMI – lomakeuudistus, Suomi.fi – palvelut (Sakali) (ICT)
- Rahanpesun- ja perintätoimen valvontarekisteri (Raksi ja Peksi) (ICT)
- Luvat ja valvonta kärkihanke - käyttöönotto (LV-hanke) (seuranta)
- ATOMI Wirta SOTE valvonnan mobiiliratkaisu (kehittäminen)
- ATOMI chatbot – kokeilu asiakaspalveluissa (ICT)
- AVI – Valvira tiedonsiirtoratkaisun ylläpito ja kehittäminen (ICT)
- avi.fi – sivujen uudistaminen (ICT)

1.3. Vaikuttavuus

1.3.1. Toiminnan vaikuttavuus

Aluehallintovirastojen vaikuttavuus esitetään yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden otsikoiden alla ja tiedot raportoidaan vastuualuekohtaisesti kaikkien aluehallintovirastojen osalta yhteisesti. Aluehallintovirastot omalta osaltaan vaikuttavat ministeriöiden hallinnonalakohtaisiin yhteiskunnallisiin vaikuttavuustavoitteisiin.

Aluehallintovirastojen strategisista tavoitteista johdetut yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet ja niiden toteutumisen seurantaindikaattorit olivat vuonna 2019 seuraavat:

- Peruspalvelujen saatavuus ja laatu paranevat
- Terveys- ja hyvinvointierot kaventuvat ja ihmisten vastuunotto omasta terveydestä ja elämäntavoista lisääntyy
- Palveluntuottajien toimintavapaus lisääntyy (indikaattorien määrittelystä on päätetty luopua, tulos-sopimus v. 2019)
- Ennakoitavuus liiketoimintaympäristössä vahvistuu ja elinkeinoelämän toimintaympäristön, turvallisuuden ja markkinoiden toimivuus paranee (tietoa ei ole saatavissa aluehallintovirastoista)
- Elintarviketurvallisuusketjun laatu ja turvallisuus sekä ympäristöterveydenhuollon valvonnan ohjaus säilyvät hyvällä tasolla.

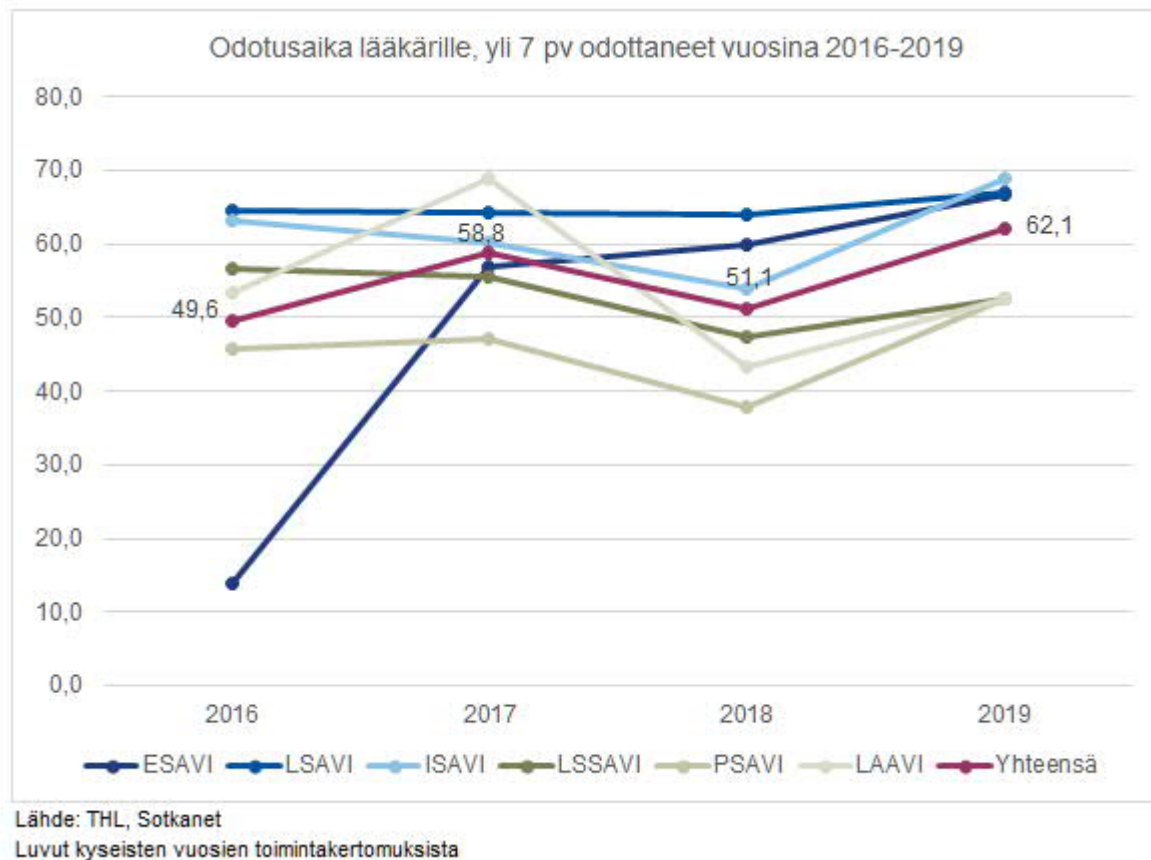
Yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden seurantaindikaattorien toteumaluvut vuosilta 2017-2019 esitetään liitteessä Aluehallintovirastojen seurantamittarit 2017-2019.

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Peruspalvelujen saatavuus ja laatu paranevat

Peruspalvelujen saatavuus lääkäreiden vastaanotolle pääsyn osalta on heikentynyt edellisestä vuodesta kaikilla alueilla. 62 % asiakkaista odotti lääkäriin pääsyä yli 7 vrk (51 % v. 2018). LAAVIN, PSAVIN ja LSSAVIN alueilla noin puolet asiakkaista (53 %) odotti perusterveydenhuollon vastaanotolle pääsyä yli 7 vrk, ESAVIN ja LSAVIN alueilla 67 % ja ISAVIN alueella 69 %. Erityisesti Itä-Suomessa on ollut vaikeuksia saada lääkäreitä perusterveydenhuoltoon. (Kuvio 1.3.1.)

Kuvio 1.3.1. Odotusaika lääkärille, yli 7 pv odottaneet

Lastensuojelun selvitystä yli 3 kuukautta odottaneiden määrässä oli vaihtelua eri alueilla (1,9 % LAAVI - 9,3 % LSSAVI). Pitkään odottajien määrä lisääntyi hieman ESAVIN ja LSAVIN alueella ja merkittävästi LSSAVIN (5,5 % v. 2018 - 9,3 % v. 2019) alueella. ISAVIN ja PSAVIN alueilla pitkään selvitystä odottaneiden määrä pieneni, PSAVIN alueella merkittävästi (2,9 % v. 2019 - 6,4 % v. 2018). Lastensuojelun virkoihin oli haasteellista saada päteviä sosiaalityöntekijöitä. Itä-Suomessa sosiaalityöntekijätilanne parantui hieman johtuen osittain aluehallintoviraston valvontatoimenpiteistä. Lapissa tilanne pysyi ennallaan.

Ikääntyneiden palveluiden piirissä olevien osuus 80-vuotta täyttäneistä vaihteli 27-30 prosentin välillä (tiedot ovat vuoden 2018 lukuja). Palvelut olivat palveluasumispainotteisia, kotihoidon ja omaishoidon tuen mukaisten palvelujen saatavuudessa oli puutetta. Ikääntyneiden palvelujen laadussa havaittiin myös puutteita kante- luiden ja valvonnan yhteydessä.

Lapissa ohjattiin valtionavustusta saamelaisten sosiaali- ja terveyspalvelujen parantamiseen saamelaisalu- een kunnille. Sitä kohdennettiin eniten saamenkielisten ikääntyneiden palveluihin.

Terveys- ja hyvinvointierot kaventuvat ja ihmisten vastuunotto omasta terveydestä ja elämäntavoista lisääntyy

Vuodelta 2019 ei tietoja ollut saatavissa. Valtakunnallisten tietojen valossa ylipainosten osuus lisääntyi. Valvonnan yhteydessä havaittiin, että kuntien hyvinvoinnin ja terveydenedistämistyö kärsi voimavarojen vähyydestä. Vastuuhenkilöt kuntiin oli nimetty, mutta riittävää resurssia työn toteuttamiseen ei ollut riittävästi.

Palveluntuottajien toimintavapaus lisääntyy

Indikaattorien määrittelystä on päätetty luopua (Valtiovarainministeriön ja aluehallintovirastojen välinen tulossopimus vuodelle 2019).

Ennakoitavuus liiketoimintaympäristössä vahvistuu ja elinkeinoelämän toimintaympäristön, turvallisuuden ja markkinoiden toimivuus paranee

Tietoa ei ole saatavilla aluehallintovirastosta.

Itä-Suomessa todettiin, että syrjäseutujen asiakkaille ja taksiyrittäjille aiheutui haittaa taksilainsäädännön uudistuksen myötä ja myös hinnat nousivat.

Elintarviketurvallisuusketjun laatu ja turvallisuus sekä ympäristöterveydenhuollon valvonnan ohjaus säilyvät hyvällä tasolla

Aluehallintovirastot toteuttivat valvontaohjelman ja valvontasuunnitelman mukaisia painopisteitä ja kohdensivat resursseja niihin tehtäviin, jotka mahdollisesti olivat olleet hoitamatta tai joissa ei saavutettu tulostavoitetta viime vuosina.

Eläintautitilanteen osalta pysyttiin hyvällä tasolla. Erityisesti varauduttiin afrikkalaisen sikaruton torjuntaan ja valvottiin maahan tulevien eläinten terveydellisten vaatimusten täyttymistä. Koko maassa todettiin vuonna 2019 poikkeuksellisen paljon tuotantoeläinten salmonellatapauksia, jotka keskittyivät erityisesti LSSAVIn alueelle. PSAVIN alueella 2017 todettujen IHN-tapausten seuranta-alue valvonta jatkuu edelleen. Vakavien eläinsuojelutapausten osuus kaikista eläinsuojelutarkastuksista vaihteli LAAVIN 1 % - ESAVIN 16 % välillä ollen keskimäärin 7 %. LSSAVIn ja PSAVIN alueella osuudet nousivat hieman. ESAVIN alueella oli epäilyyn perustuvaa, valvontaeläinlääkäreiden kanssa yhteistyössä tehtävää valvontaa aikaisempien vuosien tapaan runsaasti. Kiireellisten tai vakavien eläinsuojelutapausten osuus pysyi korkealla tasolla muuhun Suomeen verrattuna. ISAVIn alueen pitkä itäraja muodosti merkittävän riskin eläintautien osalta. Viljelijöiden ja eläintenpitäjien taloudelliset vaikeudet näkyivät myös vakavina eläinsuojelurikkomuksina.

Oiva-valvontajärjestelmän yhtenäistämisen sekä valvonnan kohde- ja vaatimuskattavuuden varmistamisen ohjausteema jatkui. Ympäristöterveydenhuollon keskitetyn toiminnanohjaus- ja tiedonhallintajärjestelmä VATIn käyttönoton ongelmista johtuen Oiva-tarkastusten määrä väheni edellisestä vuodesta. Huonoja oiva-arvosanoja saatiin vähän (< 1 %). Oivallisten määrä säilyi lähes ennallaan edelliseen vuoteen verrattuna, mutta alueiden välillä oli eroja (LSAVI 40 % - LAAVI 62 %).

Terveydensuojelun ja tupakkalain valvonta toteutui tavoitetasolla. Arviointi- ja ohjauskäynnit valvontayksiköihin toteutuivat tavoitteiden mukaisesti.

Uimavesien osalta ei todettu vesivälitteisiä epidemioita. Talousveden laatu poikkeamia oli ESAVIN, ISAVIn ja LSSAVIn alueilla.

Opetus- ja kulttuuritoimi

Peruspalvelujen saatavuus ja laatu paranevat

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionavustusten yhteenlaskettu kattavuus kunnista oli 100 % valtakunnallisesti. Valtionavustuksia myönnettiin liikunta-, kirjasto- ja nuorisotoimen toimialoille yhteensä 56 532 977 euroa yhteensä yli 1 853 hankkeelle. Valtionavustuksilla tuettiin kuntien peruspalveluja, edistettiin erityisesti hyvinvointipalvelujen tasavertaista saatavuutta ja ehkäistiin lasten ja nuorten syrjäytymistä.

Terveys- ja hyvinvointierot kaventuvat ja ihmisten vastuunotto omasta terveydestä ja elämäntavoista lisääntyy

Kertomusvuonna aluehallintovirastot edistivät monin tavoin väestön liikunnallista elämäntapaa sekä työ- ja toimintakykyä. OKT -vastuualueiden myöntämällä avustuksilla vaikutettiin kertomusvuonna laajasti koko väestön liikunnallisen elämäntavan edistämiseen sekä liikunnan yhdenvertaiseen saavutettavuuteen alueellisesti ja taloudellisesti. Liikkuva koulu -ohjelman kehittämisavustuksilla tuettiin koulujen liikunnallista toimintakulttuuria 8,5 miljoonalla eurolla peruskouluissa ja toisella asteella. Ohjelman tavoitteina oli aktiivisempi ja viihtyisämpi koulupäivä sekä saada jokainen lapsi ja nuori liikkumaan vähintään tunnin päivässä. Vähävaraisten lasten liikkumisen tukemista avustettiin miljoonalla eurolla tavoitteena edistää yhdenvertaisia, tasa-arvoisia ja saavutettavia liikunnan harrastusmahdollisuuksia vähävaraisten perheiden lapsille ja nuorille.

Liikuntapaikkarakentamiseen kanavoitiin vuonna 2019 yli 8,5 miljoonaa euroa, kohteina erityisesti laajojen käyttäjäryhmien liikuntapaikkojen rakentaminen sekä kaikille avoimet lähiliikuntapaikat.

Aluehallintoviraston nuorisotoimen valtionavustuksilla vahvistettiin nuorten osallisuutta ja tuettiin arjen rakentumista. Avustuksia nuorten sosiaaliseen vahvistamiseen suunnattiin valtakunnallisesti 27,4 miljoonaa euroa; etsivän nuorisotyön avustuksella palkattiin kuntiin 475 etsivän nuorisotyön ammattilaista, jotka auttoivat nuoria arjenhallinnan asioissa. Lisäksi tuettiin 232 nuorten työpajaa, joiden avulla autettiin pääosin koulutuksen ja työelämän ulkopuolella tai muulla tavoin syrjäytymisvaarassa olevia nuoria.

Harrastustoiminnan merkitys lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisessä ja syrjäytymisen ehkäisemisessä tiedostettiin yhä vahvemmin. Tavoitteena on, että jokaisella lapsella tulisi olla ainakin yksi mieleinen harrastus. Aluehallintovirastojen myöntämällä harrastustoiminnan avustuksilla tuettiin kerhoja ja päiväleirejä, tuetussa toiminnassa oli mukana arviolta yli 93 000 lasta ja nuorta.

Lisäksi nuorisotoimialan kehittämistyötä edistettiin tukemalla paikallisia ja alueellisia kehittämishankkeita, erityisenä painopisteenä nuorten osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien edistäminen. Hankkeissa vahvistettiin nuorten kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa.

Aluehallintovirastojen kirjastotoimi edisti kirjastojen toimintaa ja vaikutti siten kansalaisten henkiseen hyvinvointiin ja esti syrjäytymistä. Vuonna 2019 omatoimikirjastojen perustamista tuettiin edelleen, jolloin kansalaisten kirjastopalvelujen saatavuutta voitiin parantaa aukioloaikoja lisäämällä. Kirjastolain ja kuntalain mukaisesti kuntalaisten vaikuttamista kirjastopalveluihin vahvistettiin hankeavustuksissa. Kirjastopalveluja kehitettiin myös kiinnittämällä huomio kirjastoa käyttämättömiin kansalaisiin. Yhteensä avustuksia myönnettiin yleisille kirjastoille erilaisiin kehittämishankkeisiin 2,46 miljoonaa euroa. Informaatio- ja resurssiohjauksessa suosittiin poikkihallinnollista ja kuntarajat ylittävää yhteistyötä. Aluehallintovirastot arvioivat kuntien toimintaa ja tukevat kuntien itsearviointia.

Palveluntuottajien toimintavapaus lisääntyy

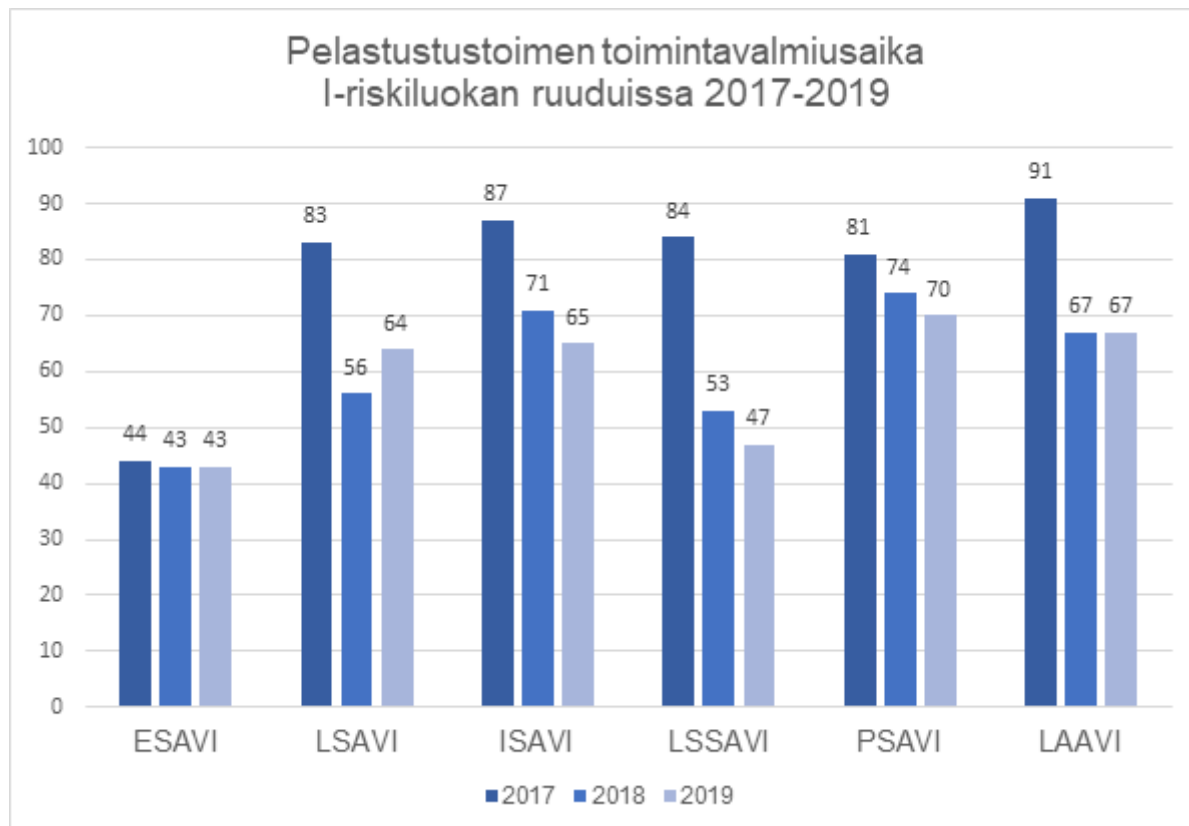
Indikaattorien määrittelystä on päätetty luopua (Valtiovarainministeriön ja aluehallintovirastojen välinen tulossopimus vuodelle 2019).

Pelastustoimi ja varautuminen

Peruspalvelujen saatavuus ja laatu paranevat

Aluehallintovirastojen pelastustoimen ja pelastustoimen palvelutason valvonnalla varmistettiin pelastustoimen palveluiden riskiperusteista saatavuutta. Pelastustoimen palveluiden saatavuudella tarkoitetaan tässä yhteydessä pelastustoimen kiireellistä apua erilaisissa onnettomuustilanteissa. Aluehallintovirastot jatkoivat ja tiivistivät edelleen yhteistyötä pelastustoimen valvontaa koskevissa asioissa, jolla pyrittiin turvaamaan pelastustoimen palveluita koskevan valvonnan yhdenmukaisuus ja sen myötä yhdenvertaiset pelastustoimen palvelut kaikkialla Suomessa. Pelastustoimen valvontaa yhdenmukaistamalla havaittiin pelastustoimen palveluiden tuottamisessa eroja pelastuslaitosten välillä. Merkittävin pelastustoimen valvonta-asioissa annettu määräys oli Etelä-Suomen aluehallintoviraston keväällä 2019 Helsingin alueen pelastustoimelle antama määräys pelastustoimen kiireellisen avun saatavuuden parantamiseksi. Aluehallintovirasto tehosti antamaansa määräystä 20 miljoonan euron uhkasakolla. Aluehallintovirastojen suorittamassa pelastustoimen valvonnassa havaittiin Helsingin kaltaisia ongelmia myös muualla Suomessa. Kiireellisen avun saatavuuteen liittyvät ongelmat vaikuttavat keskittyvän erityisesti suurten kaupunkien alueille. Saatavuuteen liittyvät ongelmat koskettavat pääsääntöisesti I-riskiluokkaan kuuluvia alueita, jolloin tilastollisesti tarkasteltuna kiireellisten tehtävien osalta keskiarvoon pohjautuva ajallinen tavoitettavuus jää joillakin aluehallintovirastojen toiminta-alueilla alle 50 prosenttiin. II-IV -riskiluokkiin kuuluvien alueiden osalta pelastustoimen kiireellisen avun saatavuudessa havaittiin joitakin yksittäisiä puutteita. (Kuvio 1.3.2.)

Kuvio 1.3.2. Pelastustoimen nopean avun saannin kehitys I-riskiluokan ruuduissa vuosina 2017-2019

1.3.2. Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionavustukset ovat harkinnanvaraisia ja ne kohdentuvat investointeihin, toimintaan ja kehittämiseen. Valtionavustuksilla tuetaan kuntien peruspalveluja, edistetään erityisesti hyvinvointipalvelujen tasavertaista saatavuutta ja laatua sekä ehkäistään lasten ja nuorten syrjäytymistä.

Investointiavustukset

Oppilaitosten ja yleisten kirjastojen perustamishankkeet

Aluehallintovirastot maksoivat jälkirahoitteisia valtionosuuksia ja -avustuksia ennen vuotta 2016 myönnettyihin oppilaitosten perustamishankkeisiin ja jälkirahoitteisia ja toteutusaikaisia valtionavustuksia ennen vuotta 2016 myönnettyihin yleisten kirjastojen perustamishankkeisiin. Valtionavustuksia oppilaitosten perustamishankkeisiin maksetaan vuoteen 2024 saakka ja yleisten kirjastojen perustamishankkeisiin vuoteen 2027 saakka. Maksatusaikatauluissa on aluehallintovirastokohtaisia eroja.

Liikuntatoimi

Liikuntapaikkojen rakentamisavustusten myöntämisessä painotettiin laadukkaiden ja laajoille käyttäjäryhmille tarkoitettujen liikuntapaikkojen kuten koulujen pihojen sekä uima- ja liikuntahallien rakenta-

mista ja peruskorjaamista. Rakentamisavustusten painopisteenä oli kaikille avoimet, asuinympäristöihin ja koulujen yhteyteen sijoitetut lähiliikuntapaikat.

Kehittämisyavustukset

Kirjastotoimen kehittäminen

Harkinnanvaraiset avustukset ovat kirjastoille tärkeitä kehittämis- ja innovaatiotoiminnan välineitä. Kirjastotoimen valtionavustuksilla kehitettiin yleisten kirjastojen palveluja ja toimintaa. Avustuskohdeina olivat erityisesti kirjastopalvelut- ja prosessit sekä käyttäjäystävälliset palvelut ja tuotteet, digitaalisten sisältöjen käyttöönotto ja lukemisharrastuksen edistäminen. Valtionavustusten vaikuttavuuden seuranta kehitettiin kysymällä avustuksen hakijoilta hankkeen tarkka tavoite ja tavoitteen seurannan mittarit, jotka tulee raportoida hankkeen päätyttyä.

Liikuntatoimen kehittäminen

Liikuntapaikkarakentamisen investointiavustuksilla sekä liikunnan toiminnallisilla valtionavustuksilla vaikutettiin liikunnallisen elämäntavan yleistymiseen ja liikuntapalvelujen yhdenvertaiseen saavutettavuuteen. Liikunnallisen elämäntavan kehittämisavustuksilla tuettiin eri ikä- ja väestöryhmiin kohdettavia terveyttä ja hyvinvointia edistäviä toimenpiteitä. Kunnille ja vastaanottokeskustoiminnan järjestäjille myönnettiin avustuksia maahanmuuttajien kotouttamiseksi liikunnan avulla. Lasten ja nuorten päivittäisen fyysisen aktiivisuuden lisäämistä ja koulujen toimintakulttuurin liikunnallistamista tuettiin Liikkuva koulu- ja Liikkuva opiskelu -kehittämisavustuksilla. Vähävaraisten perheiden lasten ja nuorten liikunnasta tuettiin kohdennetusti tavoitteena edistää yhdenvertaisia, tasa-arvoisia ja saavutettavia liikunnan harrastusmahdollisuuksia.

Nuorisotoimen kehittäminen

Nuorisotoimen valtionavustuksilla vahvistettiin nuorten osallisuutta ja tuettiin arjen rakentumista. Etsivän nuorisotyön avustus auttoi kuntia palkkaamaan etsivän nuorisotyön ammattilaisia, jotka tavoittivat tuen tarpeessa olevia nuoria ja auttoivat heitä saavuttamaan tarvittavat palvelut. Lisäksi tuettiin nuorten työpajoja, joissa autettiin nuoria parantamaan arjenhallintataitojaan sekä pääsemään koulutukseen tai työhön. Harrastustoiminnan avustuksilla edistettiin lasten ja nuorten tasapuolisia mahdollisuuksia osallistua pitkäjänteiseen harrastustoimintaan sekä loma-aikaiseen päiväleiritoimintaan. Tukemalla paikallisia kehittämishankkeita edistettiin kuntien nuorisotoimien sekä muiden paikallisten toimijoiden kehittämistyötä. Lisäksi avustettiin nuorten tieto- ja neuvontatyön sekä digitaalisen nuorisotyön hankkeita. Hankkeissa painottuivat nuorten oma rooli ja osallisuus.

Saamen kielen ja saamenkielisen opetuksen sekä saamenkielisen varhaiskasvatuksen valtionavustukset

Otsikon mukaiset valtionavustukset ovat Lapin aluehallintoviraston erikoistumistehtävä. Lapin aluehallintovirasto myönsi saamen kielen ja saamenkielisen opetuksen kustannuksiin valtionavustusta neljälle saamelaisen kotiseutualueen kunnalle (Inari, Enontekiö, Sodankylä ja Utsjoki). Saamenkielisen päivähoidon turvaamiseksi Lapin aluehallintovirastosta maksettiin saamelaiskäräjille valtionavustusta jaettavaksi edelleen edellä mainituille saamelaisalueen kunnille. Kummankin valtionavustuksen tarkoituksena oli turvata saamelaislasten kielellisten ja kulttuuristen oikeuksien toteutuminen peruspalveluissa.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

Valtion rahoitus terveydenhuollon yksiköille yliopistotasoiseen tutkimukseen

Rahoituksella mahdollistettiin yliopistotasoinen terveyden tutkimus ja hankkeiden rahoitus. Erityisvastuualueelle nimetty tutkimustoimikunta vastaa hankkeiden hyväksymisestä rahoituksen piiriin. Näin rahoitettu lääketieteellinen tutkimus ylittää monesti kansainvälisessä tiedeyhteisössä korkealle tasolle ja sillä on merkittävää vaikutusta alan kehittymiseen sekä elinkeinoelämän intensiivisyyteen ja innovaatioihin terveydenhuollon alalla.

Valtionkorvaus lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin terveydenhuollon yksiköille, yliopistosairaaloille ja yliopistoille

Koulutustoiminnasta aiheutuvien kustannusten korvaaminen edesauttaa yliopistoja korkeatasoisen lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksen toteuttamisessa eri alueiden yliopistoissa. EU:n ammattipätevyysdirektiivin mukaisesti yleislääketieteen erityiskoulutus vaaditaan, jotta laillistettu lääkäri voi toimia sosiaalivakuutusjärjestelmän piirissä. Valtionkorvaukset lääkärikoulutukseen mahdollistavat terveyspalvelujen organisoimisen ja siten turvaavat kuntalaisten palvelujen saatavuuden. Korvaukset mahdollistavat lääkäreiden ja hammaslääkäreiden erikoistumisopintoihin liittyvän käytännön harjoittelun ja osaltaan helpottavat terveydenhuollon yksiköiden resurssitilannetta. Erikoistumisopintoihin myönnetty korvaukset kohdistuvat niin sairaaloihin, terveyskeskuksiin kuin muihinkin terveydenhuollon yksiköihin.

Rahoituksen tuella ja hajautetulla koulutuspaikkaverkostolla nopeutetaan lääkäreiden EU-pätevyyden saamista, erikoislääkäreiksi ja hammaslääkäreiksi valmistumista sekä työllistymistä. Samalla koulutuspaikkakunnilla terveyspalvelujen saatavuus ja laatu paranee, erikoisosaaminen vahvistuu, vuorovaikutus tutkimuksen, opetuksen ja käytännön välillä kasvaa sekä lääketieteellinen verkostoituminen lisääntyy.

Valtionkorvaus sosiaalihuollon ammattihenkilöiden yliopistollisen erikoistumiskoulutuksen kustannuksiin

Vuoden 2019 alusta voimaan tulleen sosiaalihuoltolain muutoksen perusteella aluehallintovirasto on maksanut korvausta sosiaalihuollon ammattihenkilöiden yliopistollisesta erikoistumiskoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin, koulutusta järjestäville yliopistoille. Korvaus edistää yhdenvertaisuutta alueellisesti ja mahdollistaa laajemman osallistumisen erikoistumiskoulutukseen, kun kustannukset eivät jää työntekijän tai sosiaalihuollon ammattihenkilön resursseista riippuvaiseksi. Erikoistumiskoulutuksella edistetään sosiaalipalvelujen ja sosiaalityön laatua, kehittämistä ja asiakasturvallisuutta. Erikoistumiskoulutuksen korvaaminen tukee sosiaali- ja terveydenhuollon yhdenvertaisuutta.

Valtionkorvaus sairaanhoitajan rajatun lääkkeenmääräämisen edellyttämään koulutukseen

Vuoden 2019 alusta säädettyyn terveydenhuoltolain muutokseen perustuen aluehallintovirasto on maksanut korvauksia sairaanhoitajien rajatun lääkkeenmääräämisen edellyttämästä koulutuksesta. Koulutuskustannusten korvaamisella tavoitellaan terveydenhuoltoyksiköiden laajempaa rajatun lääkkeenmääräämisen koulutuksen hyödyntämistä, sillä koulutuksen korkeat kustannukset ovat jossakin määrin rajoittaneet mahdollisuuksia osallistua koulutukseen. Valtionkorvauksella edesautetaan rajatun lääkkeen-

määräämisoikeuden käyttöönottoa ja tavoitellaan hoidon saatavuuden paranemista ja lääkäreiden ja sairaanhoitajien työpanoksen tehokkaampaa hyödyntämistä.

Lasten ja nuorten oikeuspsykiatrisista tutkimuksista maksettavat korvaukset

Kyse on sekä yksilöiden oikeusturvan että yhteiskunnan sisäisen turvallisuuden kannalta merkittävästä selvitystyöstä. Selvitystyö on moniviranomaistoimintaa, ja vuosittain selvitettäväksi tulee yhä pidempi-kestoisia, monimutkaisempia ja vaativampia tapauksia. Rahoitus tukee korkeaa ammatillista osaamista epäilyjen selvittämisessä ja tutkimusmenetelmien laadun kehittymistä

Saamenkielisten sosiaali- ja terveystalvelujen turvaaminen

Saamelaiskäräjille maksettiin valtionavustusta saamenkielisten sosiaali- ja terveystalvelujen turvaamiseen saamelaisalueella. Saamelaiskäräjät jakoivat avustuksen saamelaisalueen kunnille. Avustuksella palkattiin saamenkielistä sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökuntaa.

Taulukko 1.3.1. Hallinnonaloittain jaetut valtionosuudet ja -avustukset kirjanpitoyksikkötasolla vuosina 2017-2019

Kirjanpitoyksikkö yhteensä

Hallinnonala	milj. €	2019	2018	2017
Opetus- ja kulttuuriministeriö		55	58	58
Sosiaali- ja terveysministeriö		158	163	131
Valtiovarainministeriö		11	22	28
Yhteensä		224	243	216

Valtiovarainministeriön hallinnonalan momenteilta maksetut siirto- ja sijoitusmenot on osoitettu Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettujen lakien mukaisten ennen vuotta 2016 oppilaitosten sekä yleisten kirjastojen perustamishankkeisiin myönnettävien valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen.

Hallinnonalakohtaiset siirtomenot aluehallintovirastoittain vuosina 2017-2019 on esitetty kappaleessa 5.2. Muut liitteet. (Liite 5.2.1.)

1.4. Toiminnallinen tehokkuus

Aluehallintovirastojen toiminnallisen tehokkuuden tunnuslukujen tavoitteet esitettiin virastojen strategisissa tulossopimuksissa kantelujen, alkoholilupien, sekä ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisista asioista. Toiminnan tuottavuutta mitattiin ratkaisujen määrän ja niihin käytettyjen henkilötyövuosien suhdelukuna. Maksullisen toiminnan kannattavuuden (kustannusvastaavuus) tavoitteet asetettiin erikseen alkoholiluvuille (100 %), ympäristöluville (50 %), sekä sosiaali- ja terveydenhuollon luvuille (100 %). Taloudellisuuden tunnusluvut saatiin jakamalla kyseessä olevan toiminnan kustannukset ratkaistujen seurantakohteiden määrällä. Taloudellisuuden tunnusluville ei asetettu tavoitteita vuodelle 2019. Seurattavat suoritukset kattoivat 23,1 % aluehallintoviraston substanssitoimintaan käytetystä työajasta.

1.4.1. Toiminnan tuottavuus

Tuottavuudelle asetetut tavoitteet saavutettiin kaikissa seurantakohteissa, eli kanteluissa ja alkoholiluvissa, sekä ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisissa asioissa. Tuottavuus pysyi edellisten vuosien tasolla pl. alkoholiluvut, joissa vuoden 2018 tuottavuus kasvoi johtuen alkoholilain muutoksesta aiheutuneesta hetkellisestä lupamäärien kasvusta.

Tuotettujen suoritteiden määrät suhteessa edellisvuoteen kasvoivat kanteluissa ja sosiaali- ja terveydenhuollon luvissa ja pysyivät samalla tasolla ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisissa asioissa. Samaan aikaan suoritteiden tuotantoon kohdistuva työpanos nousi kanteluissa, laski alkoholiluvissa ja pysyi samalla tasolla ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisissa asioissa. Sosiaali- ja terveydenhuollon luvat eriytettiin omiksi kokonaisuuksiksi ensimmäistä kertaa vuoden 2018 seurannassa. Sosiaali- ja terveydenhuollon tuottavuuden tunnusluku sisältää lupien käsittelyyn käytetyn työajan, sekä lupien kpl-määrän. Tunnuslukuun ei sisälly ilmoituksenvaraisten asioiden käsittely, eikä itsenäisten ammatinharjoittajien toiminnan rekisteröiminen.

Taulukko 1.4.1. Toiminnan tuottavuuden tunnusluvut ja perustiedot

Tuottavuuden tunnusluvut

Tuottavuus, ratkaisu kpl/htv Seurantakohde	Tavoite	Toteuma		
	2019	2019	2018	2017
Kantelut	60	72	72	71
Alkoholiluvat	230	317	381	283
Ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaiset asiat	10	10	10	11
Sosiaali- ja terveydenhuollon luvat		105	103	102
-Sosiaalihuollon luvat		60	54	
-Terveydenhuollon luvat		127	130	

Tuottavuuden perustiedot

Tuottavuus, kpl-määrät ja henkilötyövuodet	Toteuma					
	2019		2018		2017	
	kpl	htv	kpl	htv	kpl	htv
Kantelut	3 638	50	3 240	45	2 998	42
Alkoholiluvat	9 919	31	12 810	34	8 800	31
Ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaiset asiat	1 132	109	1 143	110	1 207	109
Sosiaali- ja terveydenhuollon luvat	1 596	15	1 519	15	1 459	14
-Sosiaalihuollon luvat	303	5	270	5		
-Terveydenhuollon luvat	1 293	10	1 233	9		

Tuottavuuden tunnusluvut aluehallintovirastoittain

Tuottavuus, ratkaisu kpl/htv Seurantakohde	ESAVI		LSAVI		ISAVI		LSSAVI		PSAVI		LAAVI	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Kantelut	60	62	75	85	86	76	96	79	80	87	47	71
Alkoholiluvat	341	433	326	401	232	295	304	287	344	586	334	493
Ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaiset asiat	13	13			8	9	11	10	7	8		
Sosiaali- ja terveydenhuollon luvat	87	93	118	98	166	126	105	105	189	162	91	95
-Sosiaalihuollon luvat	38	35	68	38	66	40	90	96	113	70	72	82
-Terveydenhuollon luvat	109	125	138	126	320	264	112	109	225	204	97	101

Lähde: Kpl-määrät: USPA ja vastuualueiden erillisseuranta, työajan käyttötiedot: Kieku

1.4.2. Toiminnan taloudellisuus

Toiminnan taloudellisuudelle ei asetettu tavoitearvoja vuodelle 2019. Taloudellisuus parani kanteluissa ja sosiaali- ja terveydenhuollon luvissa ja pysyi samalla tasolla ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisissa asioissa. Alkoholilupien osalta taloudellisuus laski edellisen vuoden tasosta, mikä oli ennakoitavissa vuoden 2018 alkoholilain muutoksen jälkeen.

Kanteluiden käsittelyn resursseista noin 80 % kohdistui sosiaali- ja terveydenhuollon kanteluihin. Sosiaali- ja terveydenhuollon lupien kustannuksiin sisältyvät lupien käsittelyn kustannusten lisäksi ilmoituksenvaraisten asioiden, sekä itsenäisten ammatinharjoittajien toiminnan rekisteröimisen kustannukset.

Taloudellisuuden kehitystä selittävät pääpiirteissään samat asiat, kuin tuottavuuden kehitystäkin (ks. kappale 1.4.1. Toiminnan tuottavuus).

Taulukko 1.4.2. Toiminnan taloudellisuuden tunnusluvut ja perustiedot

Taloudellisuuden tunnusluvut

Taloudellisuus, kustannus e/ratkaisu Seurantakohde	Tavoite	Toteuma		
	2019	2019	2018	2017
Kantelut		1 618	1 752	1 813
Alkoholiluvat		411	315	452
Ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaiset asiat		11 004	10 991	10 268
Sosiaali- ja terveydenhuollon luvat		1 959	2 100	2 347
-Sosiaalihuollon luvat		3 164	3 663	
-Terveydenhuollon luvat		1 677	1 737	

Taloudellisuuden perustiedot

Taloudellisuus, kokonaiskustannukset ja kpl-määrät	Toteuma					
	2019		2018		2017	
	euroa	kpl	euroa	kpl	euroa	kpl
Kantelut	5 884 845	3 638	5 678 090	3 240	5 435 215	2 998
Alkoholiluvat	4 075 601	9 919	4 040 321	12 810	3 975 210	8 800
Ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaiset asiat	12 456 801	1 132	12 562 397	1 143	12 392 277	1 207
Sosiaali- ja terveydenhuollon luvat	3 126 962	1 596	3 189 652	1 519	3 423 818	1 459
-Sosiaalihuollon luvat	958 665	303	1 047 665	286		
-Terveydenhuollon luvat	2 168 297	1 293	2 141 987	1 233		

Taloudellisuuden tunnusluvut aluehallintovirastoittain

Taloudellisuus, kustannus e/ratkaisu Seurantakohde	ESAVI		LSAVI		ISAVI		LSSAVI		PSAVI		LAAVI	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Kantelut	1 809	1 681	1 580	1 571	1 384	1 943	1 146	1 678	1 588	1 619	3 348	2 992
Alkoholiluvat	374	226	376	334	555	503	454	361	404	333	417	495
Ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaiset asiat	8 174	9 045			17 342	14 226	10 232	11 824	16 604	12 499		
Sosiaali- ja terveydenhuollon luvat	2 163	2 103	1 957	2 568	1 529	1 752	1 703	1 904	1 836	1 993	3 052	3 004
-Sosiaalihuollon luvat	5 158	6 535	2 649	5 782	2 792	3 769	1 895	1 685	1 806	2 529	3 651	2 460
-Terveydenhuollon luvat	1 682	1 432	1 819	2 099	1 131	1 270	1 633	1 998	1 843	1 910	2 913	3 214

Lähde: Kpl-määrät USPA ja vastuualueiden erillisseuranta, työajan käyttötiedot: Kieku, euromäärät: Kieku/kustannuslaskenta

Työajan jakautuminen ja toiminnan kustannukset

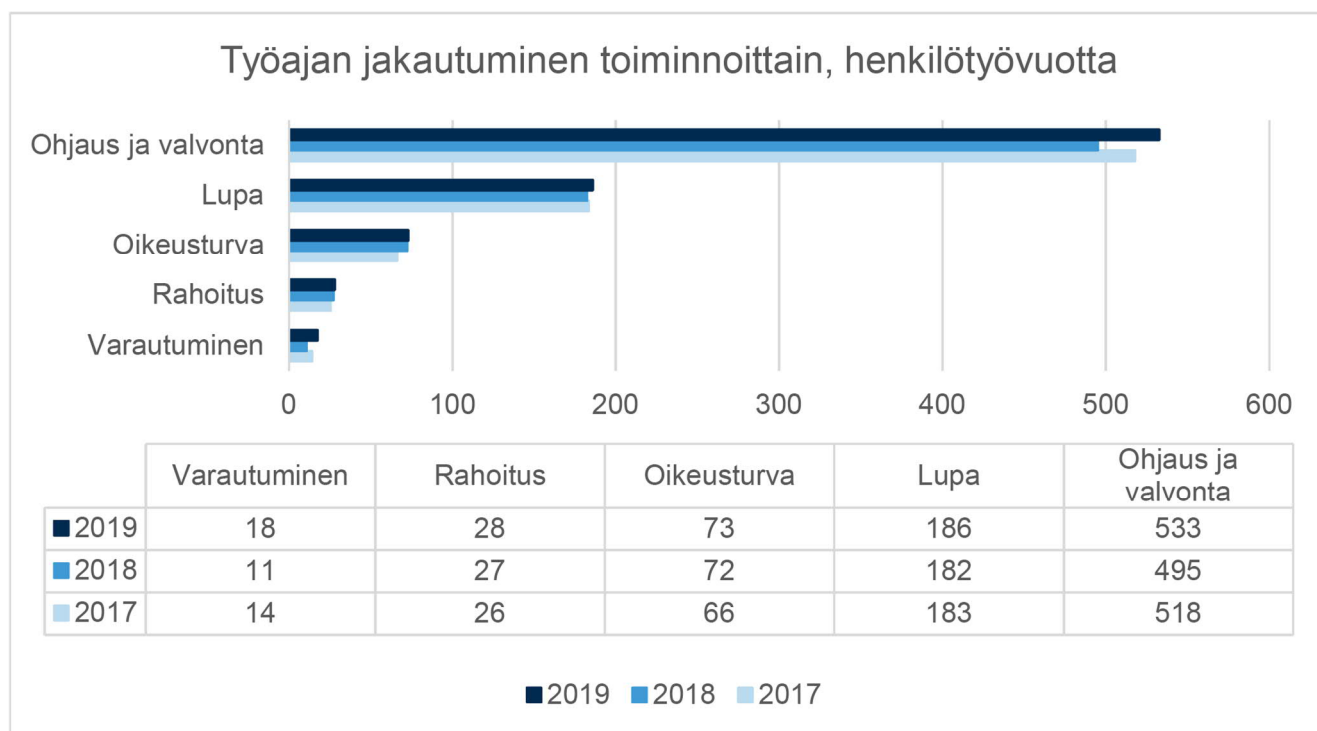
Kuvioissa 1.4.1.-1.4.4. esitetään sijaissuureina työajan ja kustannusten jakautumiset toiminnoittain ja substanssi-tehtävittäin. Työaikajakaumat sisältävät aktiivisen työajan osuuden ja toimintojen kustannuksiin on vyörytetty yhteiskustannukset.

Ohjaukseen ja valvontaan kohdistuneissa resursseissa suurin muutos tapahtui sosiaali- ja terveydenhuolto-palvelujen valvonnassa, johon kohdistuva työpanos kasvoi noin 40 % (noin 10 henkilötyövuotta) edellisestä vuodesta. Kasvua selittävät pääosin sosiaalihuollon reaktiivisen valvonnan sekä lastensuojelun valvonnan lisääntyneet resurssit.

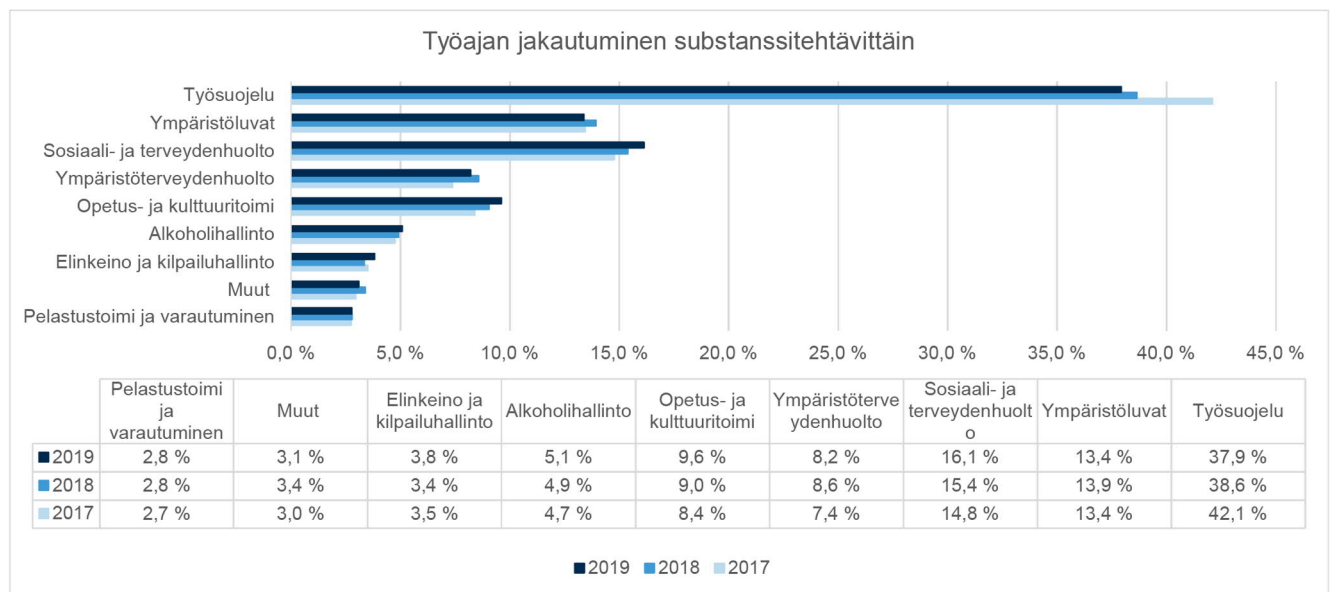
Opetus- ja kulttuuritoimeen kohdistunut työpanos kasvoi noin 13 % (noin 10 henkilötyövuotta) edellisestä vuodesta. Merkittävin resurssin käytön kasvu tapahtui ohjaukseen ja valvontaa sekä kanteluihin liittyvissä tehtävissä. Myös varautumiseen, sekä työsuojelun asiakasaloitteiseen valvontaan kohdistuneen työajan määrä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna. Muiden toimintojen osalta pysyttiin lähellä edellisen vuoden tasoa.

Ympäristöterveydenhuoltoon kohdistuvat kunnille maksettavat eläinlääkintähuollon menot kasvoivat noin 11 % (600 000 euroa) edellisen vuoden tasosta.

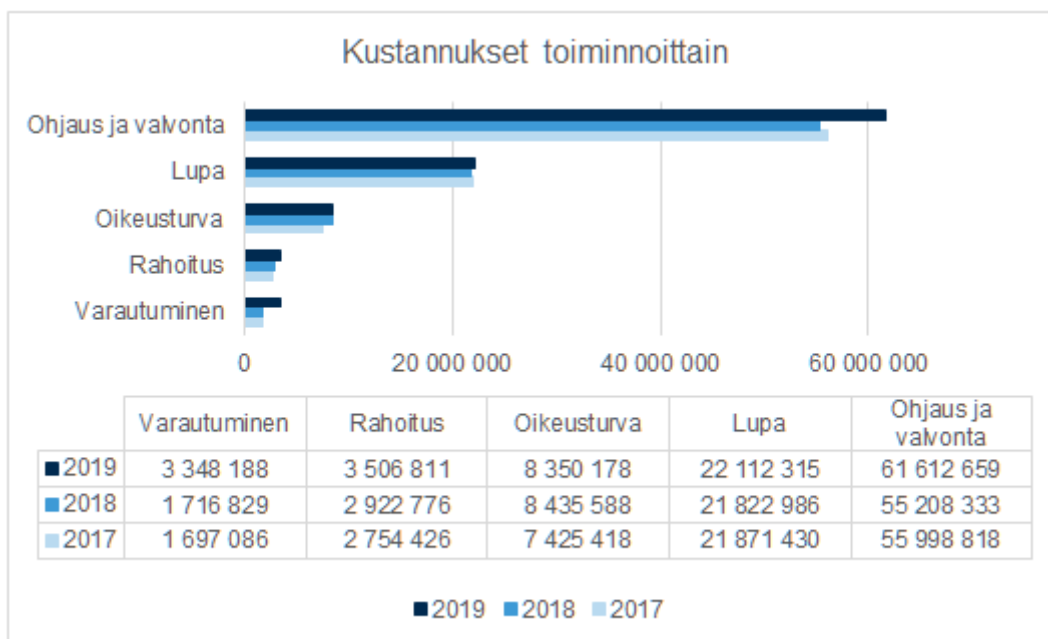
Kuvio 1.4.1. Työajan jakautuminen toiminnoittain vuosina 2017-2019

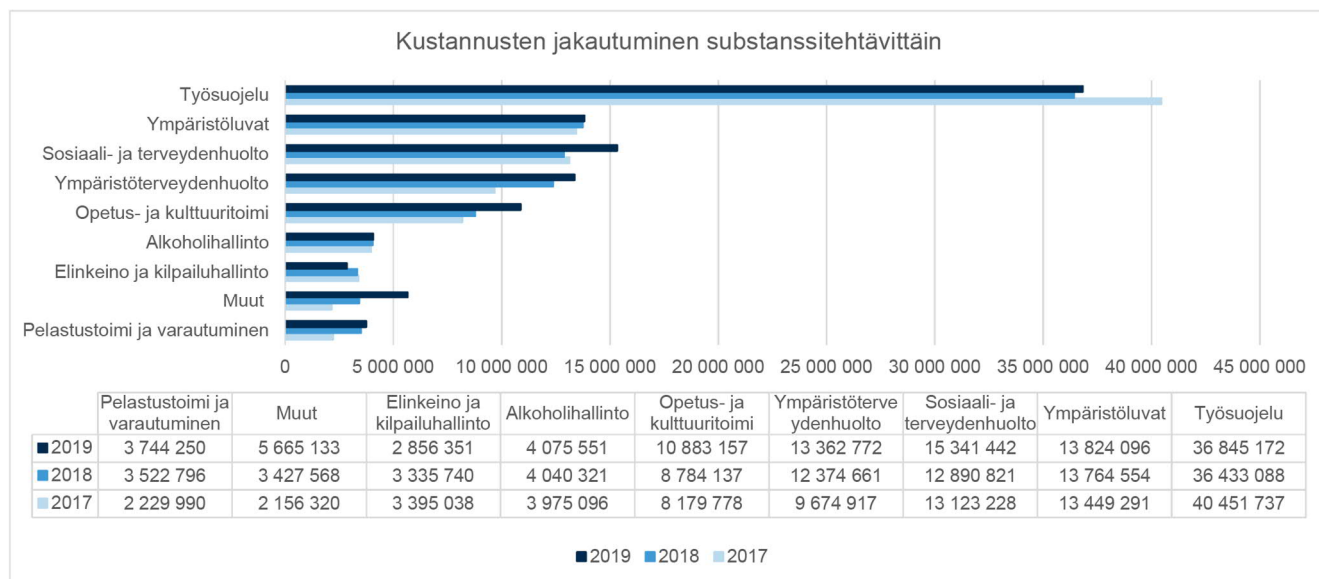
Kuvio 1.4.2. Työajan jakautuminen substanssitehtäville vuosina 2017-2019

Kuvio 1.4.3. Kustannukset toiminnoittain vuosina 2017-2019

Kuvio 1.4.4. Kustannukset substanssitehtävittäin vuosina 2017-2019

1.4.3. Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Aluehallintoviraston julkisoikeudellisen maksullisen toiminnan tulot olivat 14,5 miljoonaa euroa (13,6 milj. euroa v. 2018). Julkisoikeudellisen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus oli 65,7 %. Ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisille luvuille asetettu kustannusvastaavuustavoite oli 50 % ja alkoholiluvuille 100 % sekä sosiaali- ja terveydenhuollon luvuille 100 %. Toteutuneet kustannusvastaavuudet olivat ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisille luvuille 36,2 % (37,9 % v. 2018), alkoholiluvuille 128,3 % (118,0 % v. 2018), sosiaalihuollon luvuille 122,3 % (93,2 % v. 2018) ja terveydenhuollon luvuille 105,3 % (101,9 % v. 2018).

Ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisten lupien kustannusvastaavuuden aleneva trendi jatkui edelleen. Lupamaksutulot heikkenivät edelleen vertailuvuosista, kustannustason pysyessä aikaisemmalla tasolla.

Alkoholijuomien anniskelupaikkojen määrä on lisääntynyt noin tuhannella vuonna 2018 tehdyn alkoholilain uudistuksen jälkeen. Uudistus kasvatti myös jatkoaikapaikkojen määrää. Anniskelupaikkojen määrän kasvu johti vuonna 2019 merkittävään alkoholivalvonnan vuosimaksutulojen nousuun. Vuosimaksutulot olivat noin 3,5 milj. euroa (2,7 milj. euroa vuonna 2018). Lupamaksutulot olivat noin 1,7 milj. euroa (2,1 milj. euroa vuonna 2018). Alkoholivalvonnan vuosimaksut poistuvat aluehallintoviraston tuloista vuonna 2020.

Sosiaali- ja terveydenhuollon lupatuotot kasvoivat noin 300 000 eurolla edellisestä vuodesta, joka johti merkittävään kustannusvastaavuuden nousuun sosiaalihuollon luvissa. Raportointivuonna sosiaali- ja terveydenhuollon lupatuloihin sisältyivät vuosimaksut, jotka poistuvat aluehallintoviraston tuloista vuonna 2020. Tämä tulee alentamaan sosiaalihuollon lupatuloja n. 200 000 eurolla ja terveydenhuollon lupatuloja noin 500 000 eurolla.

Muista merkittävästi kokonaiskustannusvastaavuuteen vaikuttavista suoritteista elinkeinovalvonnan tulot olivat noin 390 000 euroa ja kustannusvastaavuus 100 %, ympäristöterveydenhuollon tulot olivat noin

450 000 euroa kustannusvastaavuuden ollessa noin 55 % ja talletusten (alennetun omakustannusarvon mukainen suorite) tulot olivat noin 90 000 euroa ja kustannusvastaavuus noin 18 %.

Ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisiin lupiin kohdistunutta työaikaa korjattiin raportointi- ja vertailuvuosina siten, että muiden, kuin Etelä-Suomen aluehallintoviraston maksullisen toiminnan työaikaosuudeksi on oletettu 90 %. Em. työaikakorjaus vaikutti ympäristölupiin kohdistuvaan kustannusosuuteen alentaen sitä n. 300 000 - 500 000 euroa ko. vuosina. Korjaukset työaikaosuuksiin tehtiin, koska ympäristöluvat-vastuualueella arvioitiin kohdennetun liikaa työaikaa maksulliseen toimintaan, joka tosiasiallisesti olisi kuulunut maksuttomaan ennakkoneuvottelu-toimintaan. Korjausmenettelystä luovutaan vuoden 2020 laskelmissa. (Taulukko 1.4.3.)

Alkoholilupien, sosiaali- ja terveydenhuollon lupien ja muiden lupien kustannusvastaavuuslaskelmat ovat liitteenä 5.2.2. Julkisoikeudellisen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat aluehallintovirastoittain ovat liitteenä 5.2.3.

Taulukko 1.4.3. Maksullisen julkisoikeudellisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma AVIt yhteensä

	Julkisoikeudelliset suoritteet								
	2019			2018			2017	Ympäristöluvat*	Muut
	AVIT yht.	Ympäristöluvat*	Muut	AVIT yht.	Ympäristöluvat*	Muut	AVIT yht.		
TUOTOT									
Toiminnan tuotot	14 520 013	4 505 830	10 014 183	13 637 849	4 757 307	8 880 542	12 504 662	4 879 838	7 624 824
KUSTANNUKSET									
Erilliskustannukset									
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	35 337	18 195	17 142	52 539	36 098	16 441	50 282	33 454	16 829
Henkilöstökustannukset	14 581 865	8 289 385	6 292 481	14 093 807	8 058 698	6 035 109	13 995 787	7 818 240	6 177 547
Vuokrat	24 755	10 636	14 120	26 759	13 217	13 542	33 032	19 170	13 862
Palvelujen ostot	423 357	248 737	174 621	404 365	236 887	167 478	404 226	232 795	171 431
Muut kulut	267 234	103 568	163 666	269 170	112 198	156 972	249 346	88 669	160 677
Yhteensä	15 332 548	8 670 520	6 662 028	14 846 640	8 457 098	6 389 542	14 732 674	8 192 329	6 540 345
KÄYTTÖJÄÄMÄ	-812 535	-4 164 690	3 352 155	-1 208 791	-3 699 791	2 491 000	-2 228 012	-3 312 491	1 084 479
Osuus yhteiskustannuksista									
Tukitoiminnot	2 548 469	1 431 877	1 116 592	2 478 767	1 407 845	1 070 922	2 502 973	1 406 776	1 096 198
Poistot	283	0	283	5 450	3 137	2 313	1 828	1 003	825
Korot	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut yhteiskustannukset	4 231 014	2 354 405	1 876 610	4 492 128	2 694 316	1 797 812	4 633 955	2 792 169	1 841 786
Yhteensä	6 779 766	3 786 281	2 993 485	6 976 345	4 105 298	2 871 047	7 138 756	4 199 948	2 938 808
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	22 112 315	12 456 801	9 655 513	21 822 985	12 562 397	9 260 589	21 871 430	12 392 277	9 479 153
YLIJÄÄMÄ(+) / ALIJÄÄMÄ (-)	-7 592 302	-7 950 971	358 670	-8 185 137	-7 805 089	-380 047	-9 366 768	-7 512 439	-1 854 329
KUSTANNUSVASTAAVUUS-%	65,7 %	36,2 %	103,7 %	62,5 %	37,9 %	95,9 %	57,2 %	39,4 %	80,4 %

* Ympäristölupien kustannusvastaavuustavoite on 50 %.

Ympäristölupien työaikajakauma korjattiin vuonna 2019 ja 2018 muiden, kun Etelä-Suomen Avin osalta siten, että maksullisen toiminnan osuudeksi oletettiin 90 %.

1.4.4. Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Aluehallintovirastoilla ei ollut yhteisrahoitteista toimintaa vuonna 2019.

1.5. Tuotokset ja laadunhallinta

Aluehallintovirastojen palvelukykyä ja laatua on kuvattu yhteisten palvelutavoitteiden toteutumisena sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden määrinä. Eräiden suoritteiden ja julkishyödykkeiden osalta on esitetty vireille tulleiden ja vireillä olevien määriä ratkaistujen ja aikaansaatujen määrien ohella. Palvelukykyä on kuvattu käsittelyaikojen painotettuina keskiarvoina ja mediaaneina vuosien 2017, 2018 ja 2019 ajalta. Strategiakauden aikana vuosina 2016-2019 on tullut joitain täydennyksiä ja tarkennuksia tavoitteisiin, joten kaikilta osin seurantatietoa ei ole vielä kertynyt.

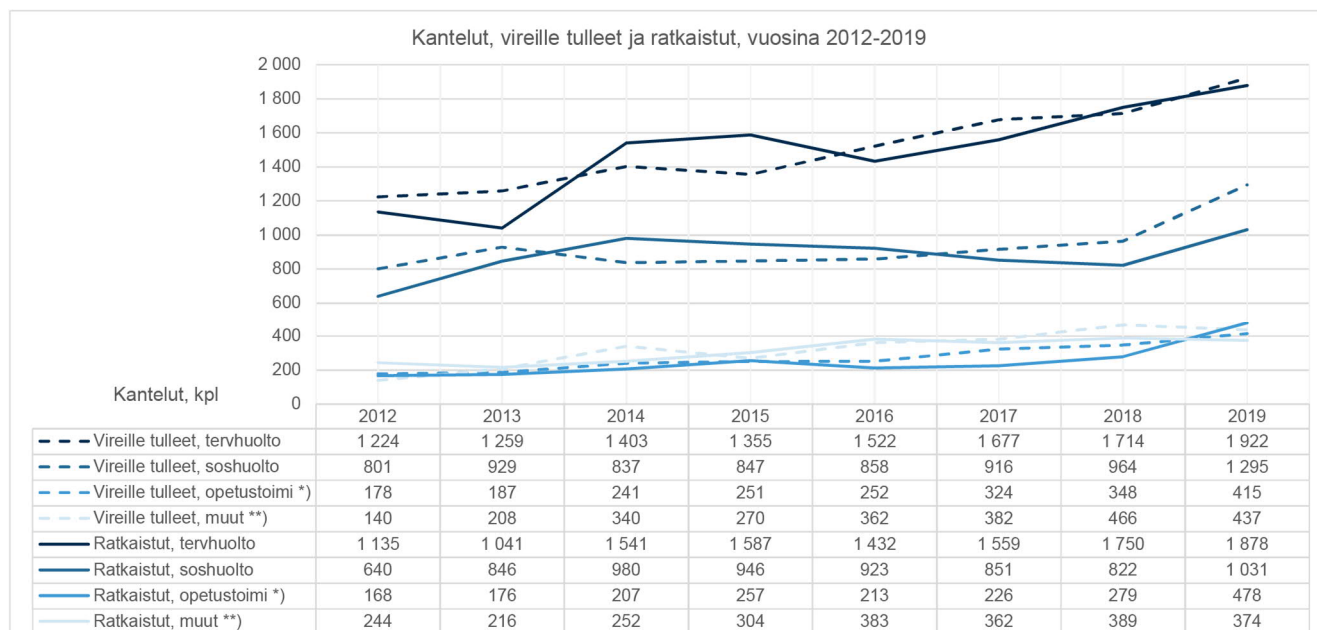
1.5.1. Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Aluehallintovirastojen kaikkien vastualueiden vireille tulleiden kantelujen ja valvonta-asioiden määrä kasvoi 27,1 % vuoteen 2018 verrattuna. Vuonna 2018 laskua oli 0,7 % vuoteen 2017 verrattuna. Vireille tulleiden kantelu- ja valvonta-asioiden kokonaismäärä oli 9 266 kappaletta vuonna 2019. Vuonna 2018 vastaava luku oli 7 290 kappaletta ja vuonna 2017 luku oli 7 338 kappaletta. Vuoden 2019 aikana vireille tulleiden kantelujen ja valvonta-asioiden kappalemäärissä kasvua oli kaikissa aluehallintovirastoissa. Luvut eivät sisällä aluehallintovirastojen työsuojelun ja alkoholihallinnon valvonta-asioita.

Vuonna 2019 aluehallintovirastoissa ratkaistiin 3 761 kanteluasiata. Ratkaistujen kantelujen määrä nousi 398 kappaleella vuodesta 2018, joka on 16,1 % edellisestä vuodesta. Vuonna 2018 ratkaistiin 3 240 kantelua. Vuonna 2019 tuli vireille 4 069 kantelua, mikä on 16,5 % enemmän kuin vuonna 2018. Vuonna 2019 vireille tulleiden kantelujen määrä oli 8,2 % enemmän kuin samana vuonna ratkaistujen kantelujen määrä. Kantelujen osalta suurimmat volyymit olivat terveydenhuollon ja sosiaalihuollon kanteluissa. Muiden kantelujen ryhmään lasketaan mukaan Pohjois-Suomen aluehallintoviraston erikoistumistehtävän, vankien ja puolustusvoimien terveydenhuoltoa koskevat kantelut, joita ratkaistiin 34 kappaletta. Kanteluasioita tuli vireille enemmän kuin mitä pystyttiin ratkaisemaan saman vuoden aikana pl. varhaiskasvatuksen ja opetustoimen kantelut, joissa pystyttiin tekemään ratkaisuja enemmän kuin asioita tuli vireille saman vuoden aikana.

Aluehallintovirastojen yhtenä tavoitteena on asiakkaiden oikeusturvaa koskevien asioiden ratkaiseminen aikaisempaa nopeammin ja tehokkaammin. Tilinpäätöksessä esitetään vireillä olevien kantelujen, valvonta-asioiden ja lupien määrät. Vuoden 2019 lopussa oli vireillä 2 450 kantelua. Vireillä olevien kantelujen määrä nousi 13,9 % vuoteen 2018 verrattuna. Vuoden 2018 lopussa oli vireillä 2 151 kantelua. Verrattuna vuoden lopussa 2019 vireillä olleiden kantelumäärien kehitystä vuoden 2018 lopun tilanteeseen, oli määrä noussut kaikissa kanteluluokissa (sosiaalihuollon kantelut 33,0 %, terveydenhuollon kantelut 0,5 %, varhaiskasvatuksen ja opetustoimen kantelut 8,1 % ja muut kantelut 17,1 %). Muihin kanteluasioihin luetaan hallinto- ja kunnalliskantelut sekä pelastustointa, poronhoitoa, ympäristöterveydenhuoltoa sekä vankien ja puolustusvoimien terveydenhuoltoa koskevat kantelut. (Kuviot 1.5.1. ja 1.5.2.)

Kuvio 1.5.1. Aluehallintovirastojen vireille tulleet ja ratkaistut kantelut vuosina 2012-2019

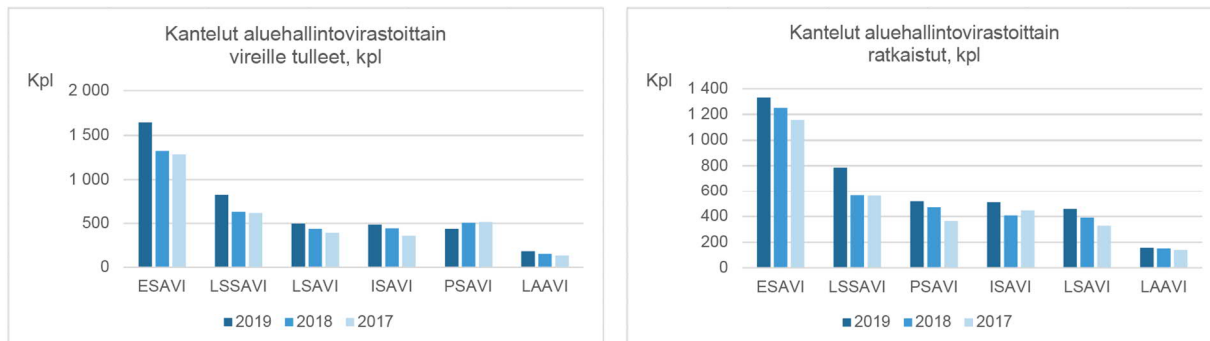

Lähde: Aluehallintovirastot, USPA

*) opetustoimen kantelut, varhaiskasvatuspalveluja koskevat kantelut

**) hallinto- ja kunnalliskantelut, pelastustoimea, poronhoitoa ja ympäristötervhuoltoa koskevat kantelut, MOK:n hallintokantelut, PSAVIN VAPU-kantelut

Kuvio 1.5.2. Kantelut aluehallintovirastoittain, vireille tulleet ja ratkaistut vuosina 2017-2019

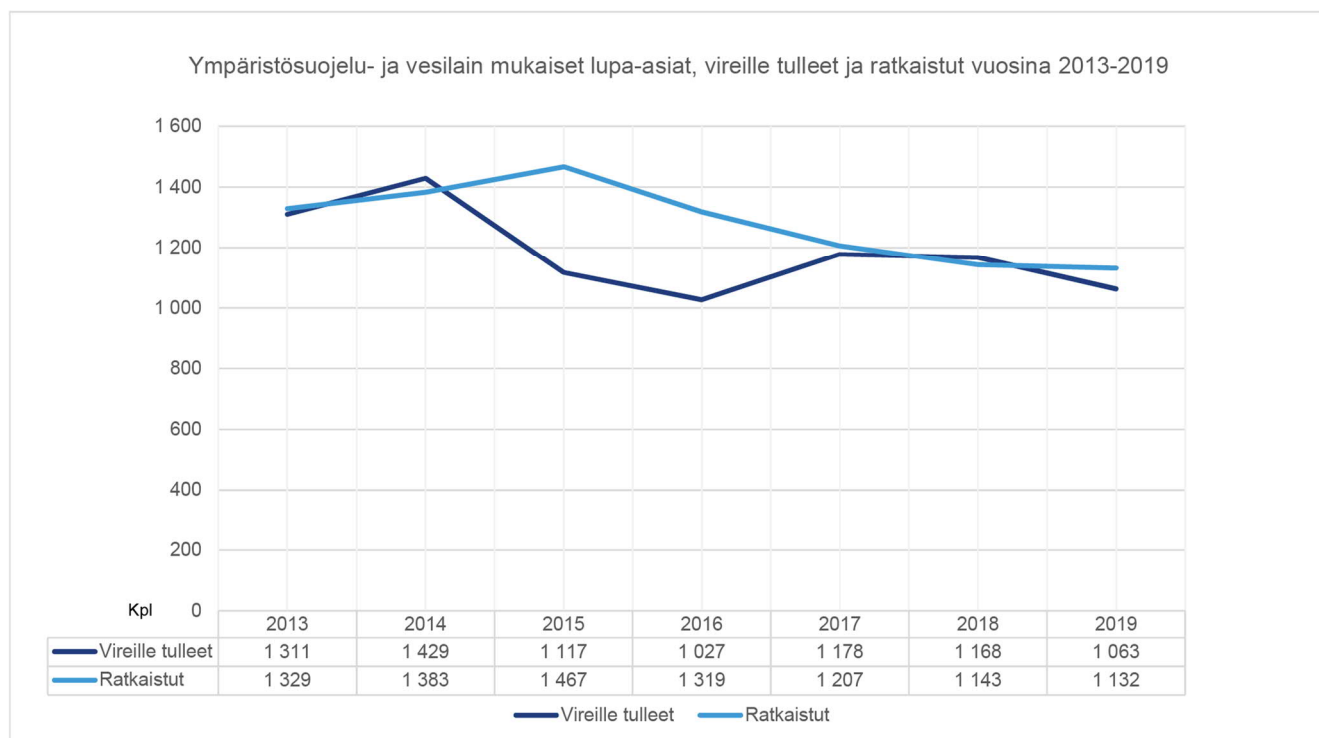
Lähde: Aluehallintovirastot, USPA
Sisältää kaikki kantelut

Sosiaali- ja terveydenhuollon kantelukäsittelyssä muistutusmenettelyyn siirrettyjen kantelujen hyödyntämisen prosenttiosuus nousi 1,7 % kasvaen kappalemääräisesti 180 kappaleella vuoteen 2018 verrattuna. Sen sijaan aluehallintovirastojen kesken oli suuria muutoksia siirroissa, suhteellinen osuus vaihteli aluehallintovirastojen kesken 20,2-35,4 %.

Opetus- ja kulttuuritoimen oikaisuvaatimuksia ja lausuntoja ratkaistiin 734 kappaletta vuonna 2019. Ratkaistuksi tuli 17 ratkaisua enemmän kuin edellisessä vuotena. Vireille tulleiden asioiden määrä on noussut hie- man, nousua oli 2,8 % vuoteen 2018 verrattuna. Kasvua oli kolmella aluehallintovirastolla, joista suurin kasvu oli Itä-Suomen aluehallintovirastolla 51,5 % edelliseen vuoteen verrattuna. Vastaavasti laskua oli kolmella aluehallintovirastolla, joista suurin lasku oli Lapin aluehallintovirastolla 42,9 % edelliseen vuoteen verrattuna. Asi- oita oli vuoden 2019 lopun tilanteessa vireillä 56 kappaletta, joka oli 7,7 % vireille tulleiden oikaisuvaatimusten ja lausuntojen määrästä. Käsittelytilannetta voidaan pitää hyvänä.

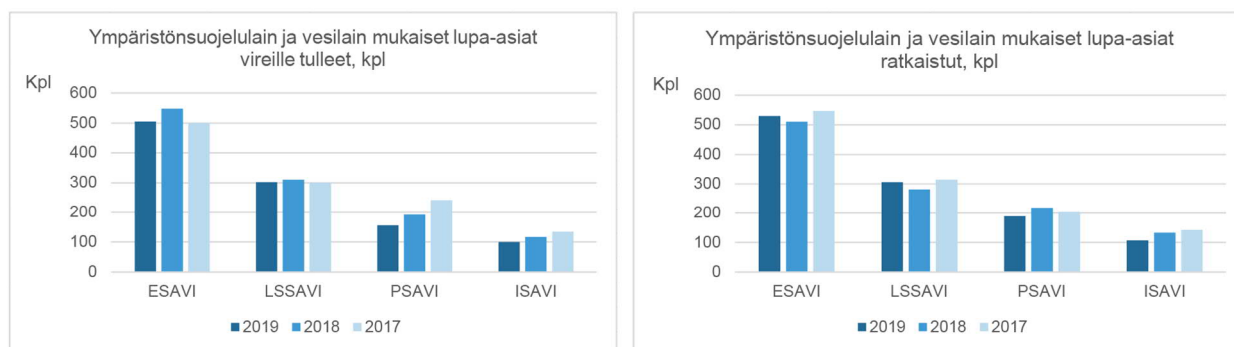
Vuonna 2019 ratkaistiin ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisia lupa-asioita 1 132 kappaletta, joka on 1,0 % (11 kpl) päätöstä vähemmän kuin edellisellä vuonna, jolloin ratkaistuja lupa-asioita oli 1 143 kappaletta. Vuonna 2019 vireille tuli 1 063 lupa-asiaa, joka on 9,0 % (105 kpl) lupa-asiaa vähemmän kuin edellisellä vuonna. Vuoden 2019 lopussa oli vireillä 971 lupa-asiaa, kun niitä vastaavasti oli vireillä vuoden 2018 lopussa 1 017 kappaletta. (Kuviot 1.5.3. ja 1.5.4.)

Kuvio 1.5.3. Aluehallintovirastojen vireille tulleet ja ratkaistut ympäristönsuojelu- ja vesilain mukaiset lupa-asiat vuosina 2013-2019

Lähde: Aluehallintovirastot, USPA
AVI:n tehtäväluokitus 04.08: Ympäristönsuojelulain mukaiset luvat sekä ilmoitus- ja oikaisuvaatimusasiat
AVI:n tehtäväluokitus 04.09: Vesilain mukaiset luvat sekä hakemus-, hallintopakko- ja oikaisuvaatimusasiat

Kuvio 1.5.4. Ympäristönsuojelu- ja vesilain mukaiset lupa-asiat aluehallintovirastoittain, vireille tulleet ja ratkaistut vuosina 2017-2019

Lähde: Aluehallintovirastot, USPA
AVI:n tehtäväluokitus 04.08: Ympäristönsuojelulain mukaiset luvat sekä ilmoitus- ja oikaisuvaatimusasiat
AVI:n tehtäväluokitus 04.09: Vesilain mukaiset luvat sekä hakemus-, hallintopakko- ja oikaisuvaatimusasiat

Aluehallintovirastot antoivat 9 919 alkoholilupa-ratkaisua vuonna 2019. Vuonna 2018 vastaava luku oli 12 810 ratkaisua. Luparatkaisujen määrä on laskenut 2 891 kappaleella, joka vastaa 22,6 % laskua verrattuna edelliseen vuoteen. Laskua oli kaikissa aluehallintovirastoissa muutosprosentin vaihdella 19,5-26,1 %. Vuonna 2019 tuli vireille 2 744 alkoholilupa-asiaa vähemmän kuin vuonna 2018. Laskua oli 21,5 % verrattuna edelliseen vuoteen. Vuoden 2019 vireille tulleiden alkoholilupa-asioiden kappalemäärissä oli laskua kaikissa aluehallintovirastoissa muutosprosentin vaihdella 16,4-28,4 %. Vuoden 2019 lopussa oli vireillä 433 hakemusta, joka oli 4,3 % vireille tulleiden hakemusten määrästä. Alkoholilupa-asioiden käsittelytilannetta voidaan pitää hyvänä. Vuonna 2018 voimaan tullut uusi alkoholilaki nosti aluehallintovirastojen alkoholilupamääriä voimakkaasti vuoden 2018 aikana. Laki tuli kokonaisuudessaan voimaan 1.3.2018, ja osa sen uusista säännöksistä (alkoholijuomien anniskelu, vähittäismyynti ja markkinointi) tuli voimaan jo 1.1.2018. Vuoden 2018 lakiuudistus mahdollisti mm. vähittäismyyntiluvan haltijoille alkoholijuomien myynnin 1.1.2018 alkaen luvan saaneissa vähittäismyyntipaikoissaan koskien kaikkia korkeintaan 5,5 % vahvuisia alkoholijuomia.

Aluehallintovirastojen peruspalvelut, luvat ja oikeusturva -vastuualueet ratkaisivat vuonna 2019 yhteensä 303 yksityisen sosiaalihuollon palveluntuottajaa koskevaa lupa-asiaa ja 1 293 yksityisen terveydenhuollon palveluntuottajaa koskevaa lupa-asiaa. Verrattuna edelliseen vuoteen on sosiaalihuollon palveluntuottajia koskevia lupa-asioita ratkaistu 5,9 % enemmän ja yksityisen terveydenhuollon palveluntuottajia koskevia lupa-asioita 4,9 % enemmän. Vuonna 2019 on tullut vireille 5,9 % vähemmän yksityisen sosiaalihuollon palveluntuottajia koskevia lupa-asioita ja 4,1 % vähemmän yksityisen terveydenhuollon palveluntuottajia koskevia lupa-asioita kuin edellisenä vuotena. Vuoden 2019 lopussa oli vireillä 58 sosiaalihuollon ja 165 terveydenhuollon yksityisen palveluntuottajan lupa-asiaa. Vuoden 2019 lopussa vireillä olevien yksityisen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajia koskevien lupa-asioiden määrä on laskenut 75 kappaleella verrattuna vuoden 2018 lopun tilanteeseen.

Hintamerkintöjen valvontatarkastusten määrä väheni vuodesta 2018 kaikkiaan 85 tarkastuksella. Vuoden 2019 määrä on 4,1 % vähemmän kuin vuonna 2018. Kiinteistön- ja vuokranvälitysliikkeiden valvonnassa tehtiin 516 valvontatoimenpidettä, joka on 202 toimenpidettä enemmän kuin vuonna 2018. Kasvua oli 64,3 % edelliseen vuoteen.

Opetus- ja kulttuuritoimen –vastuualueen ja ruotsinkielisen opetustoimen opetushenkilöstön täydennyskoulutustilaisuuksia pidettiin 328 tilaisuutta ja osallistujamäärä oli 19 353 osallistujaa. Varhaiskasvatuksen osalta täydennyskoulutustilaisuuksien määrä oli 88 tilaisuutta ja osallistujamäärä oli 6 869 osallistujaa. Vuonna 2018 opetustoimen ja varhaiskasvatuksen seurantamittarit esitettiin yhdessä ja vastaavat luvut olivat 333 täydennyskoulutustilaisuutta ja 22 473 osallistujaa. Varhaiskasvatuksen opetushenkilöstön täydennyskoulutukset muuttivat omaksi seurantamittariksi vuoden 2019 tulossopimuksessa. Nuorisotoimen henkilöstön täydennyskoulutustilaisuuksia pidettiin 224 tilaisuutta ja tilaisuuksien määrä kasvoi 28 tilaisuudella vuodesta 2018. Kirjastotoimen henkilöstölle pidettyjen täydennyskoulutustilaisuuksien määrä oli 72, joka on vastaavaa tasoa kuin edellisenä vuotena. Liikuntatoimen henkilöstön täydennyskoulutustilaisuuksien määrä oli 62 ja pidettyjen tilaisuuksien määrä kasvoi 18 tilaisuudella edellisestä vuodesta.

Aluehallintovirastojen kaikkien tulostavoitteiden toteumat virastoittain vuosilta 2017-2019 esitetään asiakirjan liitteessä Aluehallintovirastojen seurantamittaristo 2017-2019. Mukana ovat yhteiskunnallisen vaikuttavuuden seurantaindikaattorit, toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet ja niiden toteutumisen mittarit, seurantamittarit (vireille tulleet, ratkaistut ja 31.12. vireillä olevat keskeiset suoritukset) sekä muut seurantamittarit.

Työsuojelu

Tehdyillä 23 900 tarkastuksella annettiin määrällisesti edellisvuotta vuotta vähemmän velvoitteita, mutta suhteessa tarkastusmääriin velvoitteita annettiin miltei yhtä paljon kuin vuonna 2018. Työsuojelun käsittelemien lupa- ja pätevyyshakemusten määrä oli sama kuin vuonna 2018. Työsuojelu käsitteli vuonna 2019 noin 890 lupa- ja pätevyyshakemusia. (Taulukko 1.5.1.)

Taulukko 1.5.1. Työsuojelun suoritteet, vuodet 2016-2019

Suorite / julkishyödyke		2019	2018	2017	2016	Tietolähde
Työsuojelun kokonaistarkastusmäärä, kpl (vuodelta 2016 tarkastuskertomusten määrä)		23 900	26 420	27 772	28 671	Vera 6.2.
Työsuojelu - työnantajille annetut toimintaohjeet (vähäinen haitta), kpl		51 223	58 766	60 957	62 655	Vera 6.2.
Työsuojelu - työnantajille annetut kehotukset (vähäistä suurempi haitta tai vaara), kpl		7 211	7 567	8 106	8 120	Vera 6.2.
Työsuojelu - käsitellyt lupa- ja pätevyyshakemukset, kpl		889	858		792	Vastuualue
Suorite / julkishyödyke		2019	2018	2017	2016	Tietolähde
Työsuojelu - valtakunnallisen puhelinpalvelun vastatujen puheluiden määrä, kpl	Työsuhte Työympäristö Rakennusala Työhyvinvointi	21 288	22 344	24 790	23 289	Vastuualue
Työsuojelu - verkkosivuston tyosuojelu.fi kävijämäärä	Istunnot	1 953 192	1 730 407	1 261 545	956 681	Vastuualue
	Käyttäjät	1 269 186	1 142 318	840 186	651 843	
	Avatut sivut	3 363 063	3 051 589	2 440 704	2 099 585	

1.5.2. Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Palvelukykyä ja laatua seurataan aluehallintovirastoille yhteisten palvelutavoitteiden toteumina. Palvelukyvyn toteutumista mitataan aluehallintovirastoissa suoritteiden käsittelyaikoina (keskimääräinen käsittelyaika, medi-aani) ja toiminnan kattavuus- ja toteutumisasteina. Strategiakauden 2016-2019 tavoitteiden määrittelyssä on tapahtunut pieniä muutoksia kuluneen kauden aikana, joten kattavaa seurantatietoa ei kaikilta osin ole vielä kertynyt riittävästi.

Aluehallintovirastoille on asetettu kantelujen käsittelyajan tavoitetasoksi keskimäärin 8 kuukautta. Vuonna 2019 aluehallintovirastoissa kanteluasioiden keskimääräinen käsittelyaika oli 6,9 kuukautta ollen samaa tasoa kuin edellisenä vuotena. Käsittelyajat olivat eri aluehallintovirastoissa 4,5-8,8 kuukautta. Aluehallintovirastossa kantelujen keskimääräiset käsittelyajat on saatu pidettyä tavoiteajassa, vaikka vireille tulleiden kantelujen määrä on kasvanut 16,5 % vuodesta 2018. Sosiaali- ja terveydenhuollon kantelujen käsittelyajoissa tulee huomioida muistutusmenettelyyn siirrettyjen kantelujen määrän vaihtelut aluehallintovirastoittain. Muistutusmenettelyyn siirrettyjen kantelujen suhteellinen osuus oli 25,0 % vireille tulleiden sosiaali- ja terveydenhuollon kantelujen määrästä. Eri aluehallintovirastojen kesken oli merkittäviä eroja siirrettyjen kantelujen prosenttiosuoksissa, jotka vaihtelivat 20,2-35,4 %:n välillä.

Sote-valvontaohjelman vuoden 2019 painopisteiden/kohteiden mukaiset ohjaus- ja arviointikäynnit, alueelliset tilaisuudet ja muut valvontatoimenpiteet toteutuivat kaikissa aluehallintovirastoissa annetun tavoitteen mukaisesti.

Ympäristönsuojelu- ja vesilain mukaisissa lupahakemuksissa painotettu käsittelyajan keskiarvo ylitti asetetun tavoiteajan (keskimäärin 10 kk) Etelä-Suomen aluehallintovirastoa lukuun ottamatta. Vuoteen 2018 verrattuna keskimääräinen käsittelyaika on parantunut Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa 2,3 kuukautta, kun taas muilla aluehallintovirastoilla (Etelä-Suomi, Itä-Suomi ja Pohjois-Suomi) keskimääräiset käsittelyajat pitenivät 0,5-4,4 kuukautta. Uutta toimintaa ja toiminnan muutoksia koskevissa ympäristönsuojelulain mukaisissa lupa-asioissa aluehallintovirastojen mediaanikäsittelyaika 10,5 kuukautta oli 10 kuukauden tavoiteaikaa 0,5 kuukautta lyhyempi. Merkittävin ylitys oli Pohjois-Suomen aluehallintovirastolla, joka ylitti tavoiteajan 14,7 kuukaudella. Vesilain mukaisissa lupa-asioissa 6 kuukauden mediaanikäsittelyajan ylitti kolme aluehallintovirastoa. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa asiat käsiteltiin asetetussa tavoiteajassa. Muissa aluehallintovirastoissa mediaanikäsittelyajan tavoite ylittyi (Etelä-Suomi 1,7 kk, Itä-Suomi 3,8 kk ja Pohjois-Suomi 4,3 kk).

Alkoholiluvat käsiteltiin vuonna 2019 kaikissa aluehallintovirastoissa asetetussa tavoiteajassa (keskimääräinen käsittelyaika 1 kk) edellisvuoden malliin. Painotetut keskiarvot olivat kaikki tavoitteeksi asetetun käsittelyajan mukaisia vaihdellen 0,5-0,8 kuukauteen.

Yksityisen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajien luvat käsiteltiin aluehallintovirastoissa asetetussa tavoiteajassa (keskimääräinen käsittelyaika 2 kk) Etelä-Suomen aluehallintovirastoa lukuun ottamatta, jossa tavoiteaika ylitettiin 0,4 kuukaudella. Kun näitä palveluntuottajien lupien käsittelyaikoja tarkastellaan erikseen, niin yksityisen sosiaalihuollon palveluntuottajien lupa-asioissa kaikkien aluehallintovirastojen yhteinen tavoiteaika ylitettiin 0,7 kuukaudella. Käsittelyaikojen tavoite ylitettiin 0,2-1,9 kuukaudella Lapin aluehallintovirastoa lukuun ottamatta, jossa asiat pystyttiin käsittelemään annetussa tavoiteajassa.

Kuluttaja-, kilpailu- ja elinkeino-oikeudellisten tehtävien toimintasuunnitelmien (toteutetut selvitykset, tarkastukset) toteutumisasteen tavoitteeksi asetettu 100 % saavutettiin täysin viidessä aluehallintovirastossa Itä-Suomea lukuun ottamatta, jossa toteutumisaste oli 90 %.

Taulukko 1.5.2. Aluehallintovirastojen toiminnallisten tulostavoitteiden toteumat vuodelta 2019

Aluehallintovirastot, tavoitteiden toteumat 12/2019

Yhteenveto toiminnallisten tulostavoitteiden toteumista

- toteutunut
- toteutunut osittain
- ei toteutunut
- ei koske virastoa

Lisätään ennakoivaa ohjausta, omavalvontaa ja riskiperusteista valvontaa sekä syvennetään informaatio-ohjausta		Toteuma 2019					
		ESAVI	LSAVI	ISAVI	LSSAVI	PSAVI	LAAVI
Tavoitteista toteutui (kpl)	●	13	15	14	16, sv 5	14	15
Tavoitteista toteutui osittain (kpl)	●	1	1	2	0	2	1
Tavoitteista ei toteutunut (kpl)	●	2	0	0	0	0	0
Varhaiskasvatuksen valvonta		Arviointiasteikko määritellään valvontaohjelman valmistuttua					
	kpl	32	0	3	0, sv 7	0	2
Asiakkaiden oikeusturvaa koskeva asia ratkaistaan aikaisempaa nopeammin ja tehokkaammin		Toteuma 2019					
		ESAVI	LSAVI	ISAVI	LSSAVI	PSAVI	LAAVI
Tavoitteista toteutui (kpl)	●	5	4	5	8	7	7
Tavoitteista toteutui osittain (kpl)	●	1	3	2	0	0	0
Tavoitteista ei toteutunut (kpl)	●	2	1	1	0	1	1
Lupa-, valvonta- ja valtionavustusprosesseja digitalisoidaan ja käsittely yhdenmukaistuu, nopeutuu sekä tehostuu		Toteuma 2019					
		ESAVI	LSAVI	ISAVI	LSSAVI	PSAVI	LAAVI
Tavoitteista toteutui (kpl)	●	9	4	7	10, sv 1	5	6
Tavoitteista toteutui osittain (kpl)	●	2	2	3	1	0	0
Tavoitteista ei toteutunut (kpl)	●	5	2	6	5	11	2
Sosiaali- ja terveydenhuollon luvat, ratkaistut/htv (vuoden aikana ratkaistut, vuoden aikana asioiden käsittelyyn käytetty työaika)	ratk/ htv	Arviointiasteikko puuttuu					
		87	118	166	105	189	91
Sosiaalihuollon luvat, ratkaistut/htv		38	68	66	90	113	72
Terveydenhuollon luvat, ratkaistut/htv		109	138	320	112	225	97
Kustannusvastaavuus (TAE 2019)	kpy	Esitetään kpy-tasoisena					
		ympäristö- ja vesiluvat				●	36,2
		sos- ja terveydenhuollon maksulliset suoritteet				●	110,5
		alkoholiluvat				●	128,3
Häiriötilanteiden kokonaisvaltainen hallinta ja yhteistyö paranevat		Toteuma 2019					
		ESAVI	LSAVI	ISAVI	LSSAVI	PSAVI	LAAVI
Tavoitteista toteutui (kpl)	●	4	2	2	3	2	4
Tavoitteista toteutui osittain (kpl)	●	0	0	0	0	0	0
Tavoitteista ei toteutunut (kpl)	●	0	2	2	1	2	0
Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen torjunta (ESAVI)		Toteuma 2019					
		ESAVI	LSAVI	ISAVI	LSSAVI	PSAVI	LAAVI
Tavoitteista toteutui (kpl)	●	3					
Tavoitteista toteutui osittain (kpl)	●	0					
Tavoitteista ei toteutunut (kpl)	●	2					
Saavutettavuuden valvonta (ESAVI)		Toteuma 2019					
		ESAVI	LSAVI	ISAVI	LSSAVI	PSAVI	LAAVI
Tavoitteista toteutui (kpl)	●	2					
Tavoitteista toteutui osittain (kpl)	●	1					
Tavoitteista ei toteutunut (kpl)	●	0					
Maistraatin asiakkaat saavat laadukkaita digitaalisia palveluja ja maistraatit toimivat tehokkaasti ja taloudellisesti (ISAVI, MOK)		Toteuma 2019					
		ESAVI	LSAVI	ISAVI	LSSAVI	PSAVI	LAAVI
Tavoitteista toteutui (kpl)	●			2			
Tavoitteista toteutui osittain (kpl)	●			1			
Tavoitteista ei toteutunut (kpl)	●			0			
Vankien ja puolustusvoimien terveydenhuollon valvonta (PSAVI)		Toteuma 2019					
		ESAVI	LSAVI	ISAVI	LSSAVI	PSAVI	LAAVI
Tavoitteista toteutui (kpl)	●					1	
Tavoitteista toteutui osittain (kpl)	●					0	
Tavoitteista ei toteutunut (kpl)	●					0	
Ohjaus- ja arviointikäynnit, % yksiköistä		Arviointiasteikko puuttuu				100 %	
Saamenkielisten perheiden kielellinen ja kulttuurinen tasa-arvo paranee (LAAVI)		Toteuma 2019					
		ESAVI	LSAVI	ISAVI	LSSAVI	PSAVI	LAAVI
Tavoitteista toteutui (kpl)	●						3
Tavoitteista toteutui osittain (kpl)	●						2
Tavoitteista ei toteutunut (kpl)	●						0
Saamenkielisten ja saamenkielistä opetusta saavien oppilaiden määrä							565
Poronlihan tarkastus ja siihen liittyvä valvonta säilyvät hyvällä tasolla (LAAVI)		Toteuma 2019					
		ESAVI	LSAVI	ISAVI	LSSAVI	PSAVI	LAAVI
Tavoitteista toteutui (kpl)	●						2
Tavoitteista toteutui osittain (kpl)	●						0
Tavoitteista ei toteutunut (kpl)	●						0

1.6. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Henkilöstön määrä

Aluehallintovirastoissa työskenteli yhteensä 1 250 henkilöä. Vuoden 2018 lopussa henkilöstömäärä oli 1 203. Kokonaismäärä kasvoi 47 henkilöllä eli 3,9 % edelliseen vuoteen verrattuna. Henkilöstömäärä kasvoi Etelä-Suomen, Lounais-Suomen, Länsi- ja Sisä-Suomen sekä Lapin aluehallintovirastoissa ja pieneni hieman Itä-Suomen ja Pohjois-Suomen aluehallintovirastoissa. Henkilöstömäärältään suurin oli Etelä-Suomen aluehallintovirasto, jossa työskenteli 533 henkilöä ja pienin oli Lapin aluehallintovirasto, jossa työskenteli 39 henkilöä. (Taulukko 1.6.1.)

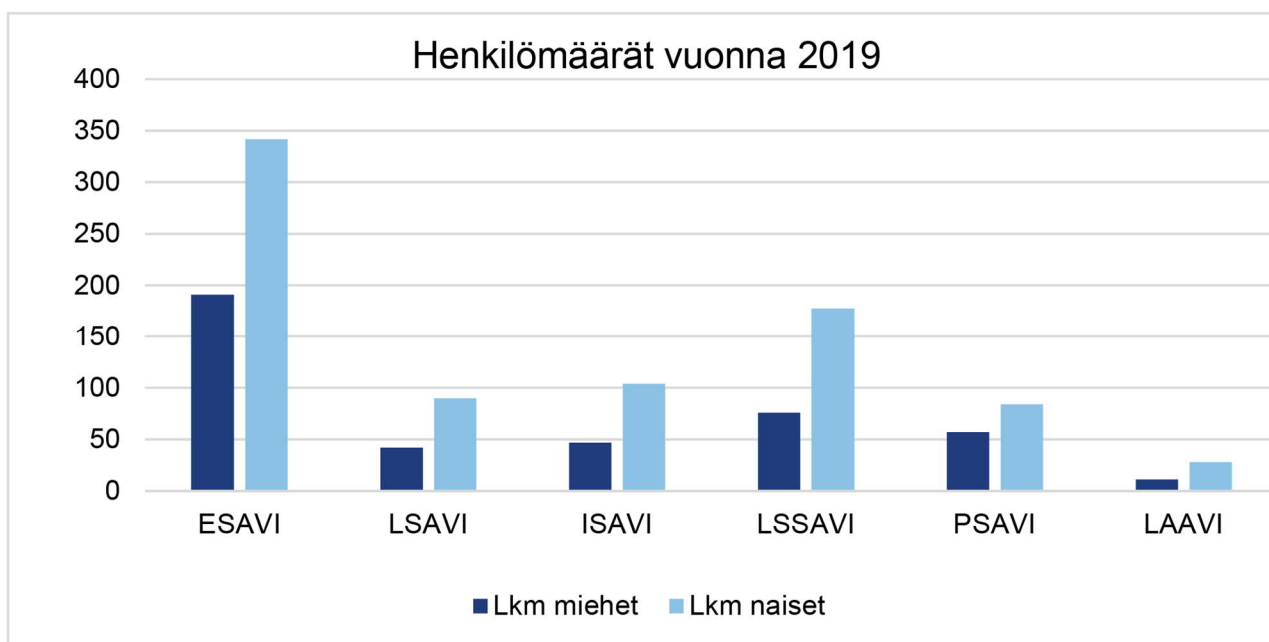
Aluehallintovirastojen henkilöstöstä miesten osuus pieneni hieman edellisiin vuosiin verrattuna. Naisten osuus oli 66,1 % ja miesten osuus oli 33,9 %. (Taulukko 1.6.1. ja kuvio 1.6.1.)

Taulukko 1.6.1. Aluehallintovirastojen henkilöstömäärät vuosilta 2017-2019

Henkilöstö	Lkm yhteensä			Vuosi- muutos %	Lkm miehet			% -osuus miehet			Lkm naiset			% -osuus naiset		
	2019	2018	2017		2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017
ESAVI	533	503	516	6,0	191	184	195	35,8	36,6	37,8	342	319	321	64,2	63,4	62,2
LSAVI	132	124	125	6,5	42	44	42	31,8	35,5	33,6	90	80	83	68,2	64,5	66,4
ISAVI	151	152	146	-0,7	47	47	46	31,1	30,9	31,5	104	105	100	68,9	69,1	68,5
LSSAVI	254	246	246	3,3	76	75	76	29,9	30,5	30,9	178	171	170	70,1	69,5	69,1
PSAVI	141	143	137	-1,4	57	56	56	40,4	39,2	40,9	84	87	81	59,6	60,8	59,1
LAHAVI	39	35	36	11,4	11	11	12	28,2	31,4	33,3	28	24	24	71,8	68,6	66,7
Yhteensä	1 250	1 203	1 206	3,9	424	417	427	33,9	34,7	35,4	826	786	779	66,1	65,3	64,6

Lähde: Tahti, 1/2020

Kuvio 1.6.1. Aluehallintovirastojen henkilöstömäärät vuonna 2019

Lähde: Tahti, 1/2020

Henkilötyövuodet

Henkilötyövuosien toteuma oli kaikkien momenttien osalta 1 192,9 htv (vuonna 2018 1 164,1 htv). Aluehallintovirastojen toimintamenomomentin osuus toteumasta oli 769,1 htv (vuonna 2018 736,8 htv) ja työsuojelun vastuualueiden toimintamenomomentin 393,5 htv (vuonna 2018 399,5 htv), yhteensä 1 162,6 htv (vuonna 2018 1 136,3 htv). Muiden momenttien toteuma oli 30,3 htv (vuonna 2018 27,7 htv).

Aluehallintovirastojen toimintamenomomenttiin kuuluvan hallinto- ja kehittämispalvelut-vastuualueen henkilötyövuositoteuma oli 110,9 htv, joka sisältää ATOMI-hanketta 3,6 htv. Vastuualueelle asetettu kehys oli 105 htv. Muilta momenteilta palkattuja vastuualueella oli 2,2 htv. (Taulukot 1.6.2. ja 1.6.3.)

Aluehallintovirastokohtaiset henkilötyövuosijakaumat esitetään tilinpäätösasiakirjan liitteessä 5.2.4.

Taulukko 1.6.2. Aluehallintovirastojen henkilötyövuodet vuosilta 2017-2019

AVI	Htv			%osuus		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017
ESAVI	506,9	499,2	504,9	42,5	42,9	43,0
LSAVI	124,5	121,1	121,3	10,4	10,4	10,3
ISAVI	142,7	137,7	141,2	12,0	11,8	12,0
LSSAVI	244,5	236,9	240,1	20,5	20,4	20,4
PSAVI	138,1	134,4	131,7	11,6	11,5	11,2
LAAVI	36,4	34,8	35,8	3,0	3,0	3,0
Yhteensä	1 192,9	1 164,1	1 175,0	100,0	100,0	100,0

Lähde: Tahti, 1/2020

Taulukko 1.6.3. Aluehallintovirastojen henkilötyövuodet momenteittain vuosilta 2017-2019

AVI	HTV AVI-momentti			HTV työsuojelun momentti			HTV muut momentit			HTV koko henkilöstö		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017
ESAVI	225,2	211,9	207,0	165,0	167,8	175,5	3,6	4,5	2,2	393,8	384,2	384,8
HAKE	110,9	112,4	117,0	-	-	-	2,2	2,6	3,2	113,1	115,0	120,1
LSAVI	64,6	62,7	62,7	55,9	55,6	57,7	4,0	2,7	0,9	124,5	121,1	121,3
ISAVI	92,9	89,8	89,2	41,2	42,0	46,6	8,6	5,9	5,4	142,7	137,7	141,2
LSSAVI	151,0	143,8	145,3	85,4	85,8	90,2	8,1	7,3	4,6	244,5	236,9	240,1
PSAVI	89,0	83,1	81,2	46,0	48,2	48,2	3,1	3,2	2,3	138,1	134,4	131,7
LAAVI	35,6	33,1	34,3	-	-	-	0,8	1,7	1,5	36,4	34,8	35,8
Yhteensä	769,1	736,8	736,7	393,5	399,5	418,2	30,3	27,7	20,1	1 192,9	1 164,1	1 175,0

Lähde: Tahti, 1/2020

Henkilöstörakenne

Henkilöstön keski-ikä

Henkilöstön keski-ikä oli 49,9 vuotta, kun se edellisenä vuonna oli 50,3 vuotta. Keski-ikä on hieman laskenut, eniten Lapin aluehallintovirastossa, jossa keski-ikä oli korkein 53,3 vuotta. Keski-ian laskuun on vaikuttanut se, että henkilöstöä on siirtynyt eläkkeelle ja heidän tilalleen on rekrytoitu uusia työntekijöitä. Alhaisin keski-ikä oli edellisvuoden tapaan Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa, 48,4 vuotta. (Taulukko 1.6.4.)

Taulukko 1.6.4. Aluehallintovirastojen henkilöstön keski-ikä vuosilta 2017-2019

AVI	Henkilöstön keski-ikä		
	2019	2018	2017
ESAVI	49,5	49,9	50,4
LSAVI	51,7	51,8	51,2
ISAVI	52,0	52,0	52,9
LSSAVI	48,4	48,4	49,4
PSAVI	49,7	50,5	50,1
LAAVI	53,3	55,0	54,0
Yhteensä	49,9	50,3	50,6

Lähde: Tahti, 1/2020

Ikäryhmät

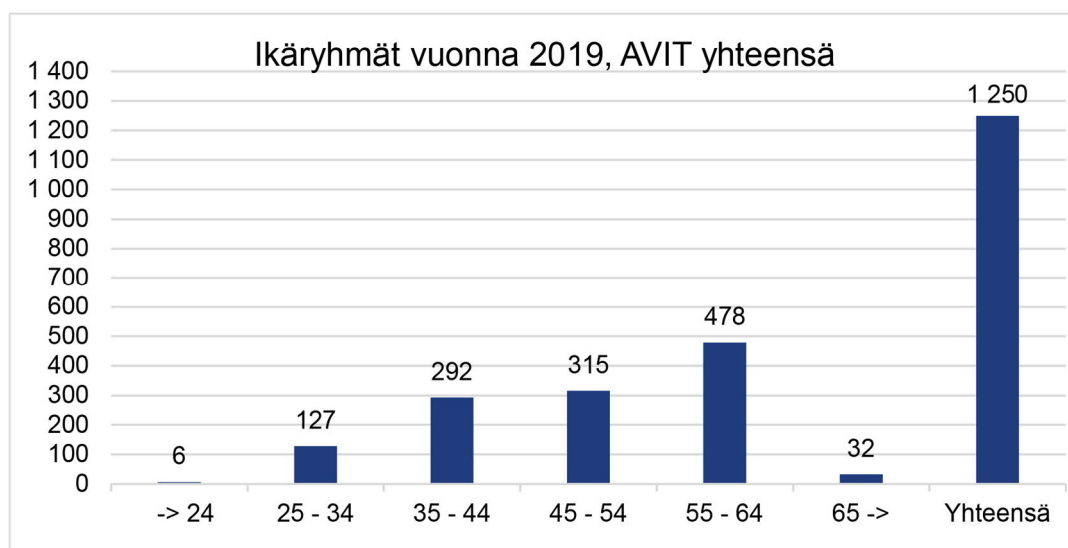
Suurin ikäryhmä oli 55-64-vuotiaat ja toiseksi suurin 45-54-vuotiaat. Suurimmat ikäryhmät ovat pysyneet samoina vuodet 2017-2019. Länsi- ja Sisä-Suomen sekä Pohjois-Suomen aluehallintovirastoissa ikäryhmään 35-44-vuotiaat kuuluu kuitenkin enemmän henkilöitä kuin 45-54-vuotiaiden ikäryhmään. Yli 65-vuotiaita oli 32 henkilöä, kun edellisellä vuonna heitä oli 35 henkilöä. Alle 25-vuotiaita oli 6 henkilöä, kun edellisellä vuonna heitä oli 4 henkilöä. (Taulukko 1.6.5. ja kuvio 1.6.2.)

Taulukko 1.6.5. Aluehallintovirastojen henkilöstön ikäjakauma vuodelta 2019

Ikäryhmät	AVIT	ESAVI		LSAVI		ISAVI		LSSAVI		PSAVI		LAAVI	
	yhteensä	Lkm	%	Lkm	%	Lkm	%	Lkm	%	Lkm	%	Lkm	%
-> 24	6	2	0,4	1	0,8	1	0,7	2	0,8	0	0,0	0	0,0
25 - 34	127	61	11,4	10	7,6	12	7,9	31	12,2	12	8,5	1	2,6
35 - 44	292	127	23,8	25	18,9	23	15,2	71	28,0	38	27,0	8	20,5
45 - 54	315	132	24,8	34	25,8	41	27,2	65	25,6	33	23,4	10	25,6
55 - 64	478	202	37,9	55	41,7	67	44,4	81	31,9	53	37,6	20	51,3
65 ->	32	9	1,7	7	5,3	7	4,6	4	1,6	5	3,5	0	0,0
Yhteensä	1 250	533	100,0	132	100,0	151	100,0	254	100,0	141	100,0	39	100,0

Lähde: Tahti, 1/2020

Kuvio 1.6.2. Aluehallintovirastojen henkilöstön ikäryhmät vuonna 2019

Lähde: Tahti, 1/2020

Virkasuhteiden laatu

Vakinaiset/määräaikaiset

Vakinaisessa virkasuhteessa työskenteli 1 090 henkilöä. Määräaikaisessa virkasuhteessa (sis. myös harjoittelijat ja työllistetyt) työskenteli 160 henkilöä, mikä on 12,8 % aluehallintovirastojen henkilöstöstä. Edellisenä vuonna määräaikaisten osuus oli 14,4 %. Eniten määräaikaisia viraston henkilöstöstä oli Lounais-Suomen aluehallintovirastossa 18,2 % ja vähiten Etelä-Suomen aluehallintovirastossa 10,3 %.

Varsinaisen määräaikaisen henkilöstön (pl. harjoittelijat, työllistetyt ja muut lyhyemmät määräaikaiset virkasuhteet) määrälliseksi tavoitteeksi oli asetettu 10 %. (Taulukko 1.6.6.)

Taulukko 1.6.6. Aluehallintovirastojen vakinainen ja määräaikainen henkilöstö vuosilta 2017-2019

AVI	Määräaikaiset			Vakinaiset			Määräaikaisten %-osuus			Yhteensä		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017
ESAVI	55	71	59	478	432	457	10,3	14,1	11,4	533	503	516
LSAVI	24	19	12	108	105	113	18,2	15,3	9,6	132	124	125
ISAVI	25	27	19	126	125	127	16,6	17,8	13,0	151	152	146
LSSAVI	30	24	22	224	222	224	11,8	9,8	8,9	254	246	246
PSAVI	20	27	19	121	116	118	14,2	18,9	13,9	141	143	137
LAAVI	6	5	5	33	30	31	15,4	14,3	13,9	39	35	36
Yhteensä	160	173	136	1 090	1 030	1 070	12,8	14,4	11,3	1 250	1 203	1 206

Lähde: Tahti, 1/2020

Kokoaikaiset/osa-aikaiset

Kokoaikaisia virkamiehiä aluehallintovirastoissa oli 1 171 ja osa-aikaisia 79. Osa-aikaisten osuus oli hieman vähentynyt edellisiin vuosiin verrattuna, sillä osa-aikaisia oli 6,3 %, kun edellisenä vuonna heitä oli 7,1 % ja 7,7 % vuonna 2017. Eniten osa-aikaisia edellisvuoden tapaan oli Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa eli 9,8 % viraston henkilöstöstä. (Taulukko 1.6.7.)

Taulukko 1.6.7. Aluehallintovirastojen kokoaikainen ja osa-aikainen henkilöstö vuosilta 2017-2019

AVI	Kokoaikaiset			Osa-aikaiset			Osa-aikaisten %-osuus			Yhteensä		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017
ESAVI	511	478	481	22	25	35	4,1	5,0	6,8	533	503	516
LSAVI	121	117	120	11	7	5	8,3	5,6	4,0	132	124	125
ISAVI	141	139	134	10	13	12	6,6	8,6	8,2	151	152	146
LSSAVI	229	221	221	25	25	25	9,8	10,2	10,2	254	246	246
PSAVI	131	129	123	10	14	14	7,1	9,8	10,2	141	143	137
LAAVI	38	34	34	1	1	2	2,6	2,9	5,6	39	35	36
Yhteensä	1 171	1 118	1 113	79	85	93	6,3	7,1	7,7	1 250	1 203	1 206

Lähde: Tahti, 1/2020

Koulutus ja kehittäminen

Henkilöstö osallistui keskimäärin 1,6 koulutuspäivään/htv. Edellisenä vuonna koulutuspäiviä oli 1,5. Henkilöstön osallistuminen vaihteli jonkin verran, sillä Etelä-Suomen ja Pohjois-Suomen aluehallintovirastoissa koulutuspäiviä/htv oli 2, kun Lapin aluehallintovirastossa koulutukseen osallistuttiin 0,7 koulutuspäivää/htv. Koulutustasoindeksi oli pysynyt edellisten vuosien tasolla eli oli 6,0. Henkilöstö työskentelee suurimmaksi osaksi asiantuntijatehtävissä ja koulutustasoa voidaan pitää korkeana.

Koulutukseen ja kehittämiseen käytettiin keskimäärin yhteensä noin 683 euroa/htv ja vastaavasti edellisenä vuonna 647 euroa/htv. Summa sisältää henkilöstökoulutuksen ja palkallisen opintovapaan palkkakustannukset sekä muut koulutuksen kustannukset. Koulutuksesta aiheutuviin muihin kustannuksiin käytettiin yhteensä 285 574 euroa ja 240 euroa/htv, kun vastaavat luvut edellisvuonna olivat 263 715 euroa ja 226 euroa/htv.

Koulutuksen saavutettavuutta pyrittiin parantamaan järjestämällä henkilöstölle keskitetysti useita yhteisiä valtakunnallisesti toteutettuja koulutustilaisuuksia skype- tai videokoulutuksina, joihin on helpompi osallistua ja mikä vähentää mm. matkustamista. Hallinto- ja kehittämispalvelut -vastualueen järjestämän keskitetyn henkilökoulutuksen yhtenä painopisteenä oli valmentava johtaminen sekä Osaava-järjestelmä. Henkilöstöä kannustettiin käyttämään ja hyödyntämään eOppivan verkko-oppimistarjontaa mahdollisimman laajasti. Valviran kanssa ryhdyttiin tekemään koulutusyhteistyötä, mikä tarkoittaa koulutusten jakamista puolin ja toisin.

Aluehallintovirastot eivät saavuttaneet täysin koulutukselle asetettua määrällistä tavoitetta 3 pv/htv. Todennäköisesti henkilöstö osallistui koulutukseen kuitenkin enemmän kuin 1,6 koulutuspäivää/htv, sillä koulutukseen osallistumisen merkitsemisessä on puutteita. Lisäksi eOppivan käyttö on lisääntynyt, mutta tätä ei todennäköisesti osata kirjata koulutukseksi Kiekussa. (Taulukko 1.6.8.)

Taulukko 1.6.8. Aluehallintovirastojen henkilöstön koulutuspäivät/htv ja koulutustasoindeksit vuosilta 2017-2019

AVI	Koulutuspäivät / htv			Koulutustasoindeksit		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017
ESAVI	2,0	1,5	1,9	5,9	5,9	5,8
LSAVI	1,3	1,4	2,0	5,9	5,9	6,0
ISAVI	1,4	1,6	1,8	5,9	6,0	6,1
LSSAVI	1,2	1,3	1,7	6,0	6,1	6,1
PSAVI	2,0	2,1	1,9	6,1	6,2	6,0
LAAVI	0,7	0,7	1,1	6,5	6,5	6,5
Yhteensä	1,6	1,5	1,8	6,0	6,0	6,0
Tavoite	3	3	3			

Lähde: Tahti ja Kieku, 1/2020

Työterveyden edistäminen ja sairastavuus

Sairauspäivät

Sairauspäiviä oli 10 698 eli 9,0 työpäivää henkilötyövuotta kohden. Sairauspäivien määrä pieneni edelliseen vuoteen verrattuna, jolloin määrä oli 10 843 eli 9,3 työpäivää/htv. Sairauspäivien määrässä aluehallintovirastoit-

tain ja vastuualueittain oli melko suuret vaihtelut. Vähiten sairauspäiviä henkilötyövuotta kohden oli Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa 5,7 työpäivää/htv. Eniten sairauspäiviä oli Itä-Suomen aluehallintovirastossa 14,5 työpäivää/htv ja Lapin aluehallintovirastossa 13,4 työpäivää/htv. Taustalla sairauspoissaolojen kasvuun ja vaihteluun on monia eri tekijöitä. Virastojen esimiehet seuraavat tiiviisti sairauspoissaolojen kehitystä. Tämän tukemiseksi varhaisen tuen mallin mukaista toimintaa ja yhteistyötä työterveyshuollon kanssa tehostettiin ja asiasta järjestettiin yhteistyössä työterveyshuollon kanssa koulutustilaisuus esimiehille, jonka pääteemana oli varhaisen tuen merkitys osana esimiestyötä.

Aluehallintovirastojen sairauspoissaolojen tavoitteena oli, ettei 9 työpäivää/htv ylitä, joten tavoite toteutui keskimäärin. (Taulukko 1.6.9.)

Taulukko 1.6.9. Aluehallintovirastojen henkilöstön sairauspäivät/htv vuosilta 2017-2019

AVI	Sairauspäivät (työpäivinä) / htv					
	2019		2018		2017	
	päivien lkm	pv/htv	päivien lkm	pv/htv	päivien lkm	pv/htv
ESAVI	3 951	7,8	4 801	9,6	4 665	9,2
LSAVI	1 346	10,8	1 094	9,0	867	7,2
ISAVI	2 069	14,5	1 621	11,8	1 305	9,2
LSSAVI	2 053	8,4	2 133	9,0	2 500	10,4
PSAVI	790	5,7	947	7,0	768	5,8
LAAVI	489	13,4	247	7,0	198	5,5
Yhteensä	10 698	9,0	10 843	9,3	10 303	8,8
Tavoite		9		9		9

Lähde: Tahti, 1/2020

Työterveyshuollon kustannukset

Työterveyshuollon kustannukset olivat yhteensä 963 184 euroa (netto), kun ne edellisenä vuonna olivat yhteensä 783 009 euroa. Kustannukset nousivat noin 180 000 euroa.

Keskimääräiset kustannukset henkilötyövuotta kohden olivat 807,4 euroa, kun ne edellisenä vuonna olivat 672,6 euroa. Kustannusten kasvuun vaikuttivat etenkin tehdyt työterveyshuollon työpaikkaselvitykset sekä työterveyshuollon toteuttamat virastokohtaiset työyhteisön ja työhyvinvoinnin kehittämis- ja parantamistoimenpiteet. Kustannukset henkilötyövuotta kohden nousivat eniten Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa ollen 1 150,7 euroa/htv. Alhaisimmat kustannukset olivat Etelä-Suomen aluehallintovirastossa, 596,4 euroa/htv. Taulukko 1.6.10.)

Kaikkien aluehallintovirastojen työterveyshuollon erilliset palvelusopimukset päättyivät vuoden 2019 lopussa. Työterveyshuollon palvelut kilpailutettiin yhteistyössä hallinto- ja kehittämispalvelut-vastualueen ja aluehallintovirastojen kanssa. Kuudelle aluehallintovirastolle tehtiin yksi yhteinen sopimus. Tavoitteena on yhteneväiset työterveyshuollon palvelut, käytännöt sekä prosessit aluehallintovirastojen henkilöstölle

Taulukko 1.6.10. Aluehallintovirastojen työterveyshuollon kustannukset vuosilta 2017-2019

AVI	Työterveyshuolto, e / htv		
	2019	2018	2017
ESAVI	596,4	565,9	617,2
LSAVI	927,2	756,6	665,9
ISAVI	930,0	959,0	892,3
LSSAVI	894,1	674,7	738,2
PSAVI	1 150,7	641,7	725,4
LAAVI	971,3	884,1	425,5
Yhteensä	807,4	672,6	686,2

AVI	Työterveyshuolto €		
	2019	2018	2017
ESAVI	302 306	282 494	311 623
LSAVI	115 405	91 584	80 792
ISAVI	132 669	132 054	125 951
LSSAVI	218 555	159 834	177 227
PSAVI	158 922	86 257	95 529
LAAVI	35 327	30 786	15 216
Yhteensä	963 184	783 009	806 337

Lähde: Kirjanpito ja Tahti, 1/2020

Työtyytyväisyys

Kokonaistyytyväisyys oli 3,68. Tavoitteeksi oli asetettu 3,6, joten aluehallintovirastot ylittivät tavoitteen. Työtyytyväisyys oli noussut hieman edelliseen vuoteen verrattuna, jolloin indeksi oli 3,63. Työtyytyväisyysindeksi aluehallintovirastojen välillä vaihteli 3,63 ja 4,12 välillä. Työtyytyväisyyden raportoinnin koosteindekseistä johtajuusindeksi oli 3,48 ja innovointikyvykkyyksindeksi 3,80 sekä työyhteisöindeksi 3,96. Kaikilla edellä mainituilla työtyytyväisyyden osa-alueilla työtyytyväisyys on noussut hieman edelliseen vuoteen verrattuna ja aluehallintovirastot keskimäärin pääsivät asetettuihin tavoitteisiin. Ainoastaan keskimääräinen johtajuusindeksi jäi tavoitteesta 3,6.

Tyytyväisintä aluehallintovirastojen henkilöstö oli työn sisältöön ja vaikuttamismahdollisuuksiin 4,04, työyhteisön toimintakulttuuriin 3,95 sekä työ- ja toimintaympäristöön 3,86. Edellä mainituilla kaikilla osa-alueilla oli työtyytyväisyys noussut edelliseen vuoteen verrattuna. Eniten nousua oli tapahtunut Työnantajakuva ja arvot osa-alueella, joka oli 3,84 eli nousua edelliseen vuoteen verrattuna oli 0,11.

Yksittäisillä työtyytyväisyyden osa-alueilla työn tavoitteiden tietäminen, oikeudenmukainen kohtelu lähiesimiehen ja työtovereiden taholta, työn mielenkiintoisuus ja haastavuus, oma rakentava osallistuminen ja vaikuttaminen työyhteisössä, sukupuolten tasa-arvon toteutuminen työyhteisössä sekä työn ja yksityiselämän yhteensovittaminen ja sitoutuminen työnantajan tavoitteisiin olivat kaikki indeksitasolla 4 tai yli. Myös henkilöstön luottamus palvelussuhteen jatkuvuuteen oli parantunut. Indeksiksi oli 4,12 eli nousua oli 0,16 edelliseen vuoteen verrattuna.

Vähiten tyytyväisiä oltiin palkkaukseen kuten aiempinakin vuosina. Indeksiksi oli 2,94, kun se edellisellä vuonna oli 2,91.

Henkilöstön vastausprosentti oli noussut edelliseen vuoteen verrattuna. Vastausprosentti oli 77,76, kun se vuonna 2018 oli 76,3.

Aluehallintovirastot käsittelivät työtyytyväisyyskyselyn tulokset virastoissaan ja valitsivat tulosten pohjalta kehittämiskohteensa, joiden toteutumista tarkastellaan kuluvan vuoden aikana eri yhteyksissä. Aluehallintovirastoilla ei ollut yhteisiä työhyvinvointihankkeita johtuen Luova-valmistelun loppumisesta. (Taulukko 1.6.11.)

Aluehallintovirastojen tulossopimuksen yhteisissä tavoitteissa on asetettu kokonaistyötyytyväisyyden, johtajuusindeksin, innovointikyvykkyyksindeksin ja työyhteisöindeksin lisäksi muutamille työtyytyväisyyden mittareille tavoitteet, joiden toteutuminen on aluehallintovirastotasolla esitetty alla olevassa taulukossa ja kuviossa. (Taulukko 1.6.12. ja kuvio 1.6.3.)

Taulukko 1.6.11. Aluehallintovirastojen työtyytyväisyysindeksit vuosilta 2017-2019

AVI	Työtyytyväisyysindeksit											
	Työtyytyväisyys yhteensä			Johtajuusindeksi			Innovointikyvykkyyksindeksi			Työyhteisöindeksi		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017
ESAVI	3,63	3,6	3,6	3,43	3,5	3,4	3,73	3,7	3,7	3,91	3,9	3,9
LSAVI	3,74	3,6	3,6	3,57	3,4	3,5	3,85	3,7	3,7	4,01	3,9	3,8
ISAVI	3,76	3,7	3,8	3,59	3,6	3,7	3,85	3,8	3,9	3,97	4,0	4,1
LSSAVI	3,65	3,6	3,6	3,44	3,4	3,5	3,79	3,7	3,7	3,90	3,9	3,9
PSAVI	3,68	3,6	3,7	3,45	3,4	3,5	3,81	3,7	3,7	4,04	3,9	3,9
LAAVI	4,12	4,0	3,9	3,98	3,9	3,9	4,34	4,3	4,1	4,42	4,3	4,2
Yhteensä	3,68	3,6	3,6	3,48	3,5	3,5	3,80	3,7	3,7	3,96	3,9	3,9
Tavoite	3,6	3,6	3,5	3,6	3,5	3,5	3,7	3,7	3,6	3,9	3,9	3,9

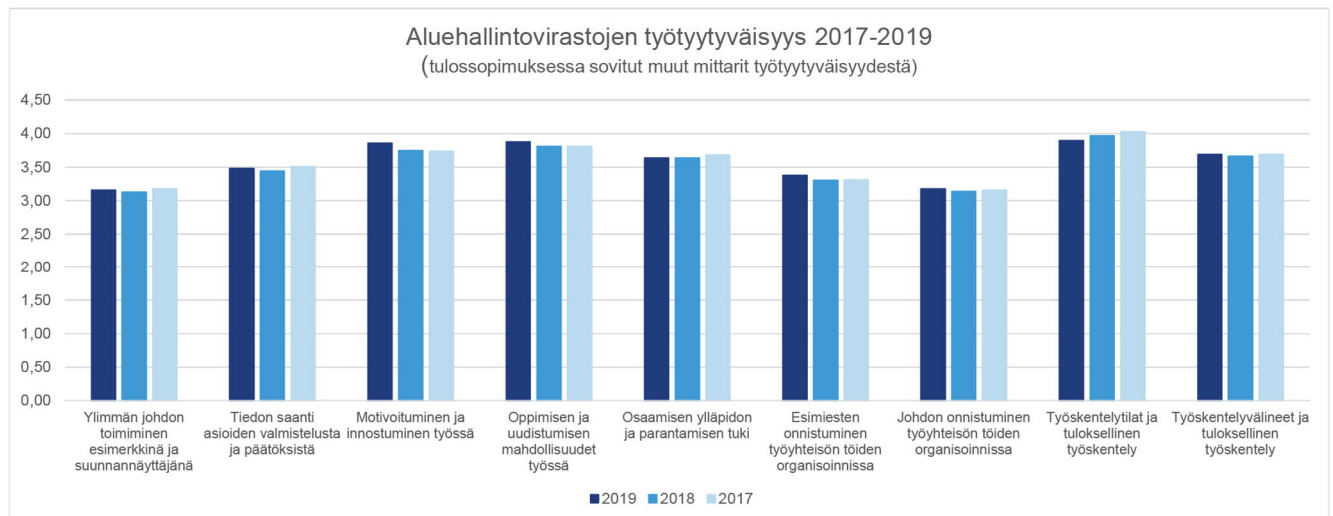
Lähde: VMBaro, 12/2019

Taulukko 1.6.12. Aluehallintovirastojen työtyytyväisyyden muut mittarit vuosilta 2017-2019

Aluehallintovirastojen työtyytyväisyyden muut mittarit 2017-2019 (Tulossopimuksessa sovitut muut mittarit työtyytyväisyydestä)				
Mittari	Tavoite 2019	2019	2018	2017
Ylimmän johdon toimiminen esimerkkinä ja suunnannäyttäjänä	3,4	3,16	3,1	3,2
Tiedon saanti asioiden valmistelusta ja päätöksistä	3,4	3,48	3,4	3,5
Motivoituminen ja innostuminen työssä	3,7	3,86	3,8	3,7
Oppimisen ja uudistumisen mahdollisuudet työssä	3,8	3,88	3,8	3,8
Osaamisen ylläpidon ja parantamisen tuki	3,6	3,64	3,6	3,7
Esimiesten onnistuminen työyhteisön töiden organisoinnissa	3,5	3,38	3,3	3,3
Johdon onnistuminen työyhteisön töiden organisoinnissa	3,2	3,18	3,1	3,2
Työskentelytilat ja tuloksellinen työskentely	3,8	3,90	4,0	4,0
Työskentelyvälineet ja tuloksellinen työskentely	3,7	3,69	3,7	3,7

Lähde: VMBaro, 12/2019

Kuvio 1.6.3. Aluehallintovirastojen työtyytyväisyyden muut mittarit vuosilta 2017-2019

Lähde: VMBaro, 12/2019

Työvoimakustannukset

Kokonaistyövoimakustannukset olivat nousseet edelliseen vuoteen verrattuna noin 7,1 %. Työvoimakustannukset olivat yhteensä 75 380 040 euroa, kun ne vuonna 2018 olivat 70 366 285 euroa. Henkilötyövuoden keskimääräinen hinta oli 63 189 euroa, kun edellisenä vuonna hinta oli 60 448 euroa.

Säännöllisenä vuosityöaikana tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta oli keskimäärin 80,5 %. Tehty kokonaisvuosityöaika oli 81,4 %. Tehdyn työajan palkkojen % -osuus palkkasummasta oli 78,6 %. Välillisten työvoimakustannusten osuus oli 26 018 500 euroa ja niiden % -osuus tehdyn työajan palkoista oli 52,3 % ja palkkasummasta 41 %. (Taulukko 1.6.13.)

Taulukko 1.6.13. Aluehallintovirastojen kokonaistyövoimakustannukset vuosilta 2017-2019

AVI	Kokonaistyövoimakustannukset			Henkilötyövuoden hinta, e		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017
ESAVI	31 317 303	29 327 348	29 063 888	61 785	58 798	57 560
LSAVI	7 880 222	7 342 317	7 286 152	63 310	60 669	60 058
ISAVI	9 251 888	8 663 719	8 688 426	64 853	62 978	61 555
LSSAVI	15 240 317	14 187 477	14 058 499	62 345	59 670	58 555
PSAVI	9 081 271	8 418 380	8 211 748	65 754	62 423	62 352
LAAVI	2 609 038	2 427 044	2 458 198	71 736	69 124	68 742
Kaikki	75 380 040	70 366 285	69 766 911	63 189	60 448	59 376

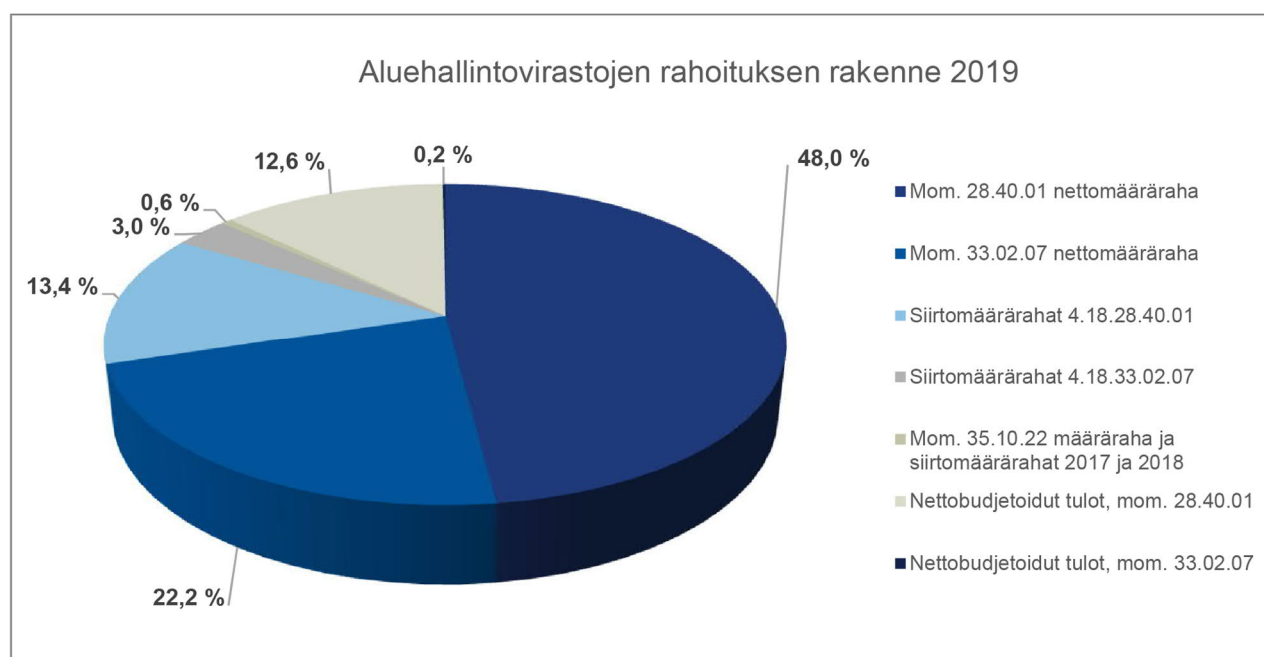
Lähde: Tahti, 2/2020

1.7. Tilinpäätösanalyysi

1.7.1. Rahoituksen rakenne

Etelä-Suomen aluehallintovirasto -kirjanpitoyksikön toiminnan rahoitus koostui vuonna 2019 valtiovarainministeriön myöntämästä toimintamenomäärärahasta, sosiaali- ja terveysministeriön työsuojelun vastuualueille myöntämästä toimintamenomäärärahasta sekä ympäristöministeriön määrärahasta eräisiin ympäristömenoihin. Lisäksi toiminnan rahoitus koostui edelliseltä vuodelta siirtyneistä eristä ja nettobudjetoiduista tuloista. Aluehallintoviraston toiminnan rahoituksesta 12,6 % kertyi maksullisesta palvelutoiminnasta. (Kuvio 1.7.1.)

Kuvio 1.7.1. Aluehallintovirastojen rahoituksen rakenne vuonna 2019

1.7.2. Talousarvion toteutuminen

Tuloarviotilit

Tuloarviotilien loppusumma oli lähes 5,6 milj. euroa, kun se edellisenä vuonna oli hiukan yli 7,1 milj. euroa.

Nettobudjetoidut tulot

Aluehallintovirastojen toimintamenomomentille 28.40.01. kertyi tuloja yhteensä noin 15,5 milj. euroa. Vastaava summa vuonna 2018 oli noin 14,8 milj. euroa.

Peruspalvelut, oikeusturva- ja luvat -vastuualueiden tulokertymä kasvoi erityisesti alkoholilainsäädännön nojalla perittävien maksujen osalta, tulot kasvoivat edellisestä vuodesta noin 0,46 milj. euroa. Lupatuotot laski-

vat noin 0,35 milj. euroa edellisestä vuodesta, mutta valvontamaksut nousivat noin 0,81 milj. euroa. Valvontamaksujen kasvua tuli kaikkien aluehallintovirastojen osalta ja syynä tähän on anniskelupaikkojen määrän voimakas kasvu.

Yksityisen sosiaalipalvelujen valvonnasta perittävien maksujen tuotot ovat kasvaneet noin 0,2 milj. euroa ja yksityisen terveydenhuollon palvelujen valvonnasta perittävien maksujen tuotot noin 0,1 milj. euroa edellisestä vuodesta.

Toimintamenomomentin muiden julkisoikeudellisten tuottojen määrä oli vuonna 2019 0,99 milj. euroa, kun se edellisenä vuonna oli 0,45 milj. euroa.

Ympäristölupatulot kertyivät noin 4,5 milj. euroa ja tulot laskivat edelliseen vuoteen verrattuna noin 0,25 milj. euroa. Suurin pudotus 0,22 milj. euroa oli Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolla. Syynä alhaiseen tulokertymään olivat mm. henkilöstön suuri vaihtuvuus sekä käsiteltyjen asioiden suuri työmäärä. Myös Etelä-Suomen aluehallintoviraston ja Pohjois-Suomen aluehallintoviraston lupatulot laskivat, ainoastaan Itä-Suomen aluehallintoviraston tulot kasvoivat hieman.

Työsuojelun vastualueen toimintamenomomentille nettobudjetoitujen tulojen määrä oli 251 394 euroa ja vastaava summa vuonna 2018 oli 279 812 euroa.

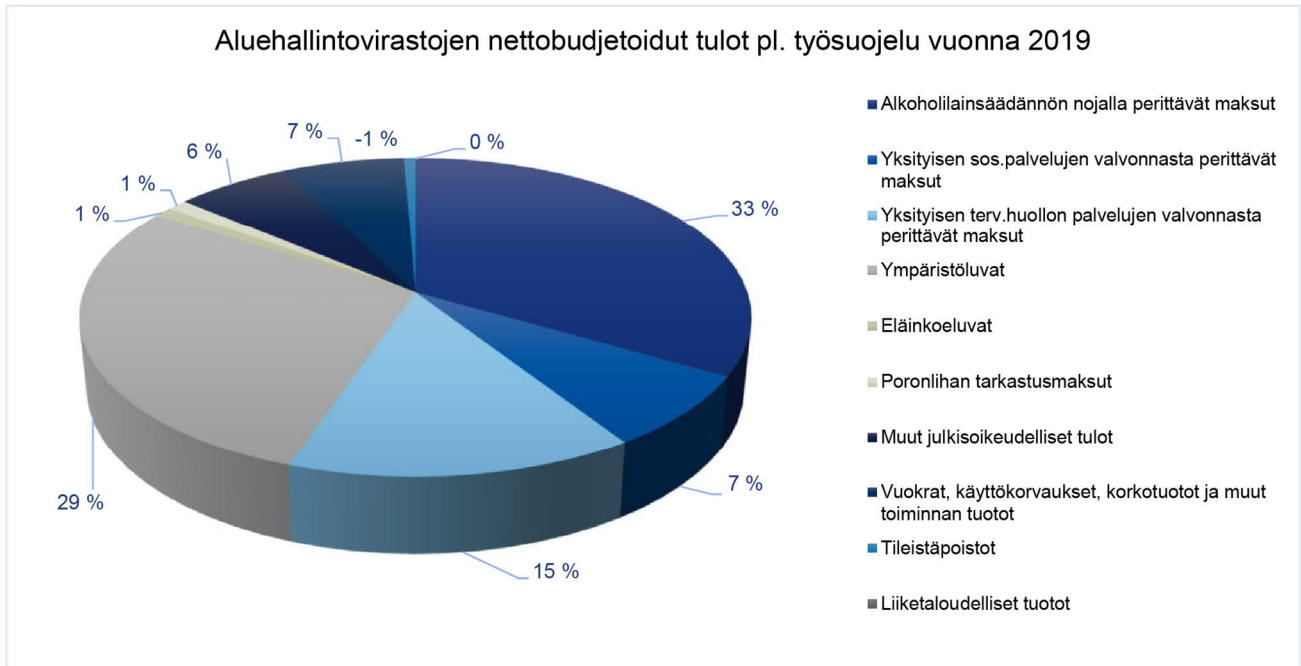
Taulukko 1.7.1. Aluehallintovirastojen nettobudjetoidut tulot pl. työsuojelu vuonna 2019

Nettobudjetoidut tulot	AVI	2019	2018	2017
Toiminnan tuotot yhteensä	ESAVI	7 096 050	6 604 636	6 887 655
	LSAVI	1 180 032	1 147 709	902 432
	ISAVI	1 534 687	1 372 453	1 425 613
	LSSAVI	3 145 595	3 146 545	2 866 585
	PSAVI	1 934 400	1 816 619	1 439 630
	LAAVI	615 319	670 557	572 286
	Yhteensä	15 506 083	14 758 519	14 094 200

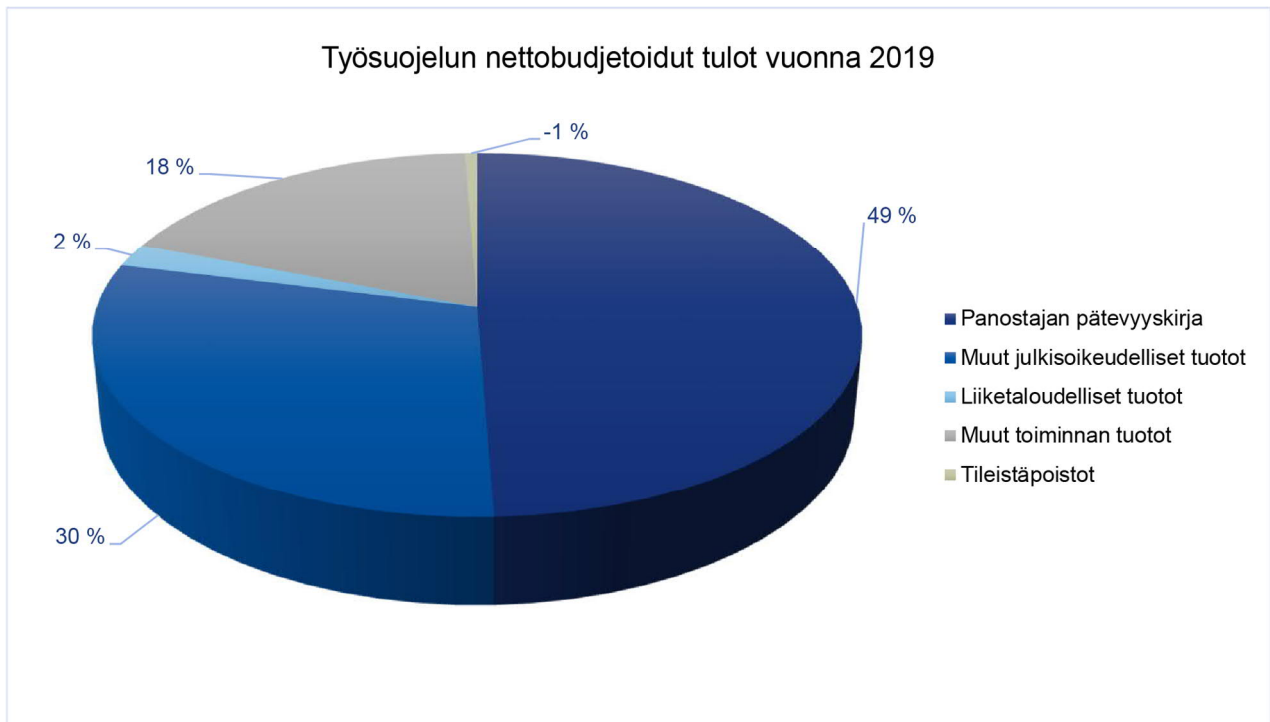
Taulukko 1.7.2. Työsuojelun nettobudjetoidut tulot vuonna 2019

Nettobudjetoidut tulot	AVI	2019	2018	2017
Toiminnan tuotot yhteensä	ESAVI	32 648	48 546	22 288
	LSAVI	1 781	6 095	5 760
	ISAVI	13 347	15 555	19 299
	LSSAVI	203 618	181 857	196 524
	PSAVI	-	27 760	13 225
	LAAVI	-	-	-
	Yhteensä	251 394	279 812	257 096

Kuvio 1.7.2. Aluehallintovirastojen nettobudjetoidut tulot vuonna 2019

Kuvio 1.7.3. Työsuojelun nettobudjetoidut tulot vuonna 2019

Toimintamenot

Aluehallintoviraston toimintamenomomentille 28.40.01. myönnettiin nettomäärärahaa aluehallintovirastojen käyttöön 53 584 000 euroa. Tämä oli 3,76 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2018 (49 826 000 euroa). Aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueiden toimintamenomomentille 33.02.07. myönnettiin nettomäärärahaa 24 775 000 euroa, mikä oli 451 000 euroa enemmän kuin vuonna 2018 (24 324 000 euroa).

Aluehallintovirastojen bruttomenot vuonna 2019 (mom. 28.40.01.) on esitetty taulukossa 1.7.3. ja kuviossa 1.7.4. Momentin 28.40.01. bruttomenot kasvoivat 7,5 % edelliseen vuoteen verrattuna. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden bruttomenot vähenivät 14,0 %. Tämän kuluryhmän bruttomenot pienenivät merkittävästi toista vuotta peräkkäin. Suurin kuluerä, henkilöstömenot kasvoivat 7,9 %. Kulujen kasvuun vaikutti pääasiassa henkilöstön määrän lisäys 33 HTV:llä. Vuokratulot pysyivät lähes ennallaan, ne kasvoivat 0,9 %. Palvelujen ostot kasvoivat 11,5 %. Muut kulut kasvoivat 9,0 %. Muiden kulujen muutos johtuu osaltaan sisäisten kulujen kirjaamistavan muutoksesta.

Työsuojelun bruttomenot vuonna 2019 (mom. 33.02.07.) on esitetty taulukossa 1.7.3. ja kuviossa 1.7.5. Momentin 33.02.07. bruttomenot kasvoivat 3,5 % edelliseen vuoteen verrattuna. Menojen kasvua tapahtui Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden menoissa 8,3 % ja henkilöstökuluissa 4,3 %. Vastaavasti muissa menolajeissa tapahtui menojen vähenemistä. Vuokrat vähenivät 16,3 %, Palveluiden ostot vähenivät 2,9 % ja Muut kulut vähenivät 1,5 %.

Aluehallintovirastojen nettomenot on esitetty taulukossa 1.7.4. Toimintavuoden toteutunut nettomääräraha oli 54 533 149 euroa. Edelliseltä vuodelta siirtynyttä määrärahaa oli käytettävissä 14 965 423 euroa ja vuodelle 2020 siirtyi määrärahaa 14 016 273 euroa.

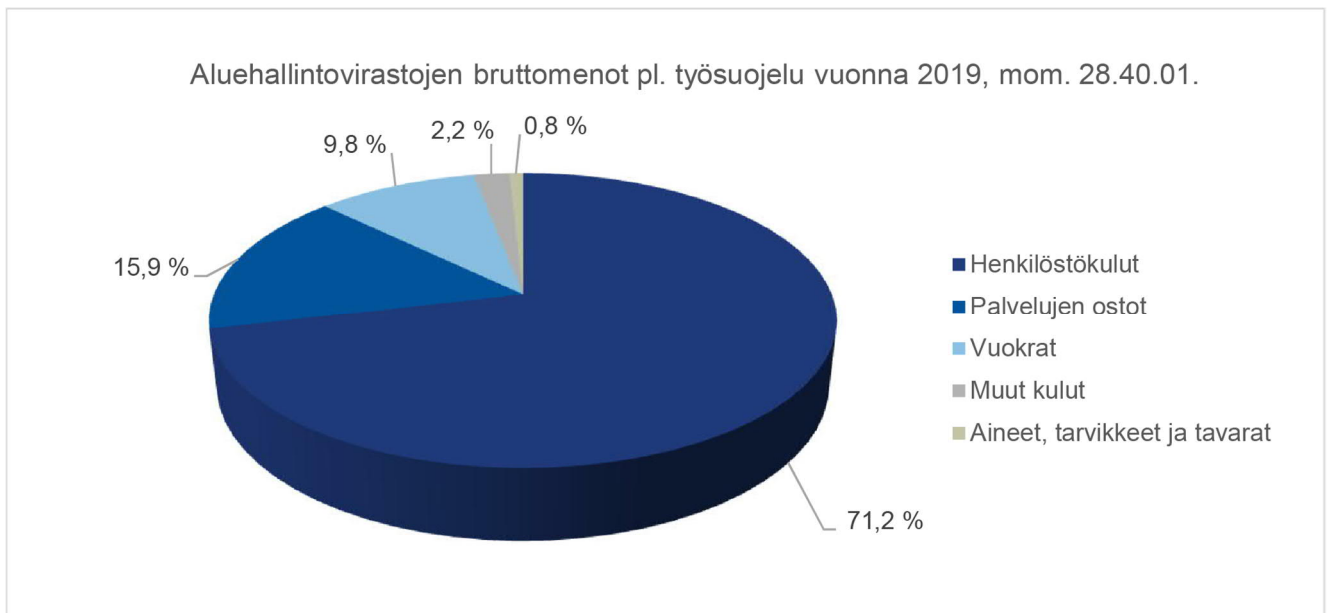
Aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueiden nettomenot on esitetty taulukossa 1.7.5. Toimintavuoden toteutunut nettomääräraha oli 25 065 069 euroa. Edelliseltä vuodelta siirtynyttä määrärahaa oli käytettävissä 3 394 008 euroa ja vuodelle 2020 siirtyi määrärahaa 3 103 940 euroa.

Taulukko 1.7.3. Aluehallintovirastojen bruttomenot toimintamäärärahamomenteilla ml. työsuojelu, euroa

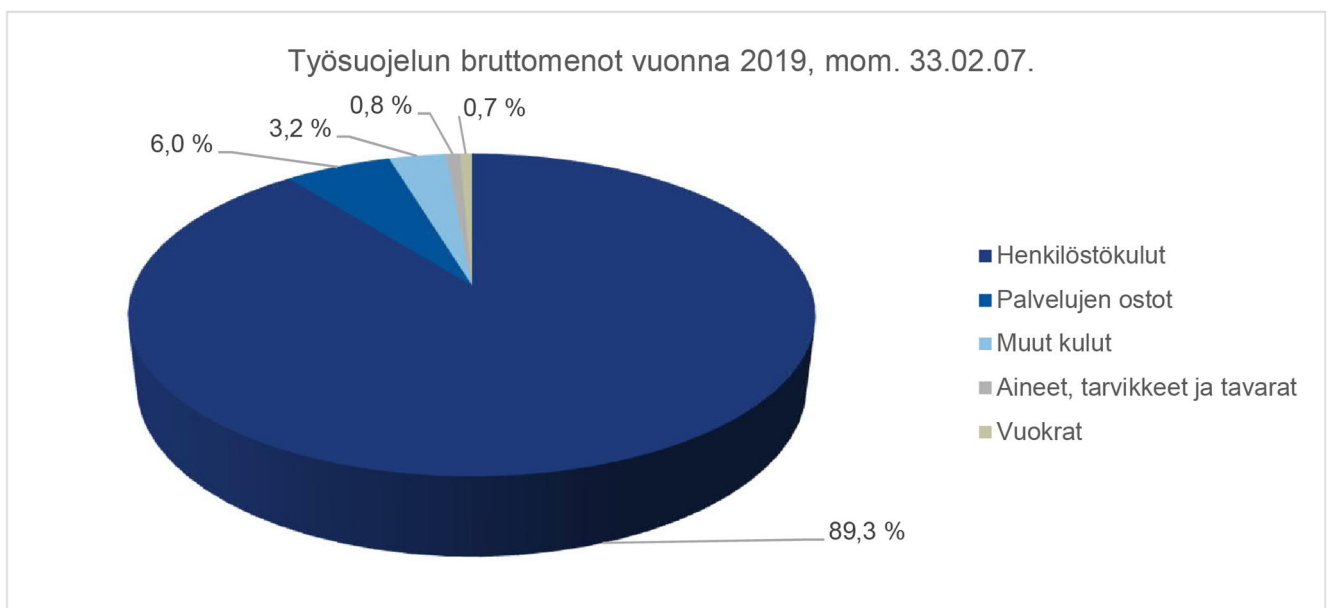
	28.40.01. 2019	28.40.01. 2018	Muutos % ed. vuoteen	% kuluista	33.02.07. 2019	33.02.07. 2018	Muutos % ed. vuoteen	% ku- luista
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	584 772	680 107	-14,0	0,8	197 239	182 049	8,3	0,8
Henkilöstökulut	49 881 339	46 210 096	7,9	71,2	22 613 634	21 681 440	4,3	89,3
Vuokrat	6 871 169	6 812 171	0,9	9,8	171 503	204 901	-16,3	0,7
Palvelujen ostot	11 168 604	10 013 570	11,5	15,9	1 518 647	1 563 836	-2,9	6,0
Muut kulut	1 532 539	1 405 806	9,0	2,2	815 663	828 336	-1,5	3,2
Yhteensä	70 038 423	65 121 750	7,5	100,0	25 316 686	24 460 562	3,5	100,0

Sisäiset kulut sisältyvät muihin kuluihin

Kuvio 1.7.4. Aluehallintovirastojen bruttomenot pl. työsuojelu vuonna 2019, mom. 28.40.01.

Kuvio 1.7.5. Työsuojelun bruttomenot vuonna 2019, mom. 33.02.07.

Taulukko 1.7.4. Aluehallintovirastojen nettomenot vuonna 2019, euroa (mom. 28.40.01. ja 4.16.28.40.01.)

Aluehallintovirasto	28.40.01.	4.18.28.40.01.	Käyttö yhteensä v. 2019	Määrärahat yhteensä v. 2019	Siirto vuodelle 2020	Käyttö-%
ESAVI (pl. HAKE)	9 217 512		9 217 512	10 945 061	1 727 549	84
ESAVI, HAKE	7 980 231	14 965 423	22 945 654	26 320 578	3 374 924	87
ESAI, KPY jakamaton	0		0	991 017	991 017	0
LSAVI	3 346 836		3 346 836	4 670 114	1 323 278	72
ISAVI	4 999 818		4 999 818	6 630 511	1 630 693	75
LSSAVI	7 164 335		7 164 335	9 636 106	2 471 771	74
PSAVI	4 551 362		4 551 362	6 362 323	1 810 961	72
LAAVI	2 307 633		2 307 633	2 993 713	686 080	77
Yhteensä	39 567 727	14 965 423	54 533 149	68 549 423	14 016 273	80

Taulukko 1.7.5. Työsuojelun nettomenot vuonna 2019, euroa (mom. 33.02.07. ja 4.16.33.70.01.)

Aluehallintovirasto	33.20.07.	4.18.33.02.07.	Käyttö yhteensä v. 2019	Määrärahat yhteensä v. 2019	Siirto vuodelle 2020	Käyttö-%
ESAVI	9 039 177	1 166 886	10 206 063	11 615 386	1 409 323	88
LSAVI	3 046 227	379 435	3 425 663	3 812 935	387 273	90
ISAVI	2 316 689	295 364	2 612 053	2 938 364	326 311	89
LSSAVI	4 388 870	1 127 248	5 516 118	6 327 248	811 130	87
PSAVI	2 880 097	425 076	3 305 172	3 475 076	169 903	95
LAAVI	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	21 671 060	3 394 008	25 065 069	28 169 008	3 103 940	89

Muut menoarviotilit

Menoarviotilien loppusumma oli 309,4 milj. euroa, kun vuonna 2018 vastaava loppusumma oli 333,0 milj. euroa. Menoarviotilit hallinnonaloittain vuosina 2017-2019 on esitetty kuviossa 1.7.6.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan menoarviotilit olivat euromääräisesti suurin menoarviotiliryhmä (151,6 milj. euroa), vaikka hallinnonalan menoarviotilien loppusumma edellisvuodesta edelleen pieneni. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan suurimmat momentit olivat valtion korvaukset terveydenhuollon yksiköille lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksesta aiheutuneisiin kustannuksiin 92,6 milj. euroa, työsuojelun aluehallintoviranomaisten toimintamenot 24,8 milj. euroa sekä valtion rahoitus terveydenhuollon yksiköille yliopistotasoiseen tutkimukseen 23,8 milj. euroa.

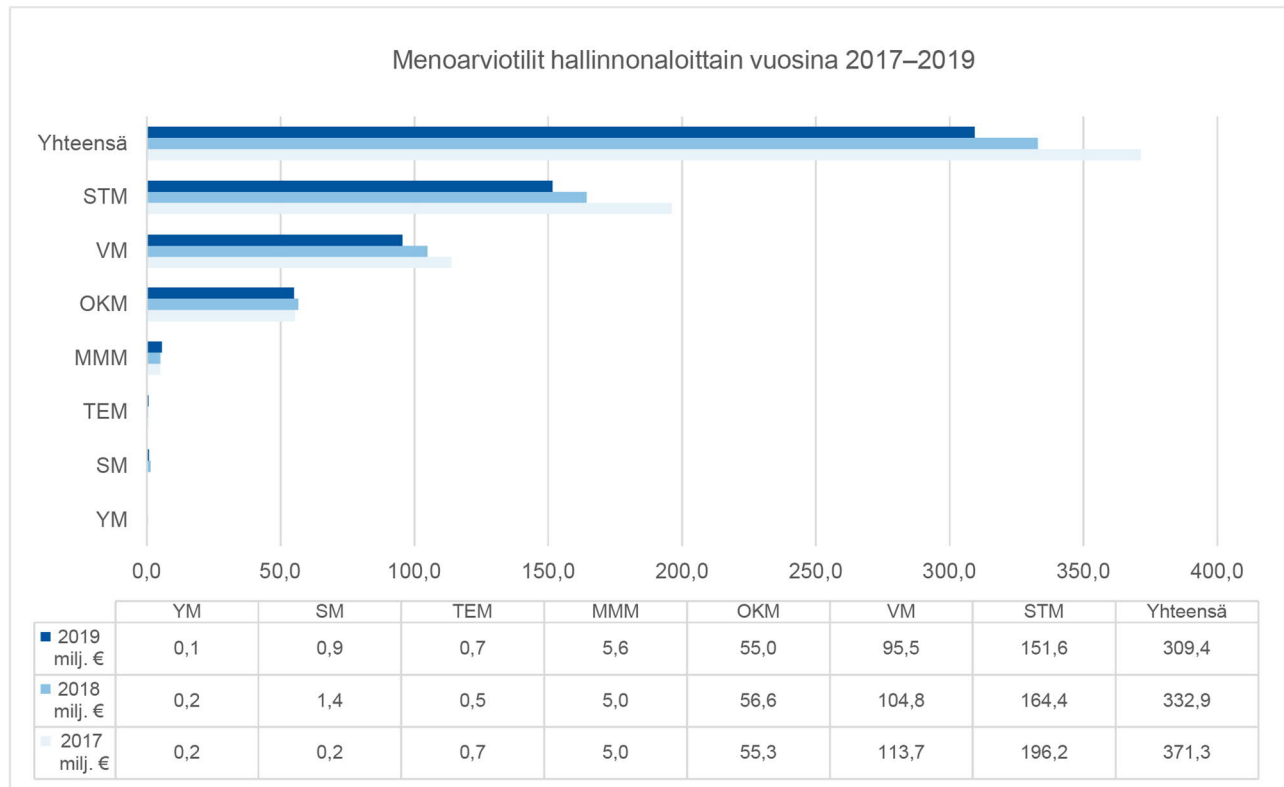
Valtiovarainministeriön hallinnonalan suurimmat menoarviotilit olivat aluehallintovirastojen ja maistraattien toimintamenomomentit (80,0 milj. euroa).

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan suurimmat menoarviotilit olivat nuorten työpajatoimintaan ja etsivään nuorisotyöhön (20,5 milj. euroa), rahapelitoiminnan voittovaroista nuorisotyön edistämiseen (13,5 milj. euroa) sekä urheilun ja liikuntakasvatukseen edistämiseen (13,2 milj. euroa) myönnettyt määrärahat.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla 5,6 milj. euron menoerä aiheutui eläinlääkintähuollon menoista. Sisäministeriön hallinnonalalla metsäpalojen tähyystoiminnasta ja sen valmiuden ylläpidosta aiheutu-

vat kustannukset olivat 0,9 milj. euroa. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan menoerä 0,7 milj. euroa aiheutui palkkausmenoista.

Kuvio 1.7.6. Menoarviotilit hallinnonaloittain vuosina 2017-2019

Valtuudet

Aluehallintovirastoilla oli valtuuksia opetus- ja kulttuuritoimen vastualueen osalta momentilla 29.10.34. Valtionosuus ja -avustus oppilaitosten perustamiskustannuksiin sekä momentilla 29.80.34 Valtionosuus ja -avustus yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin. Opetus- ja kulttuuriministeriön valtuuksien aikaisempien vuosien käyttö oli yhteensä 29,7 milj. euroa. Valtuuksiin liittyviä talousarviomenoja aiheutui raportointivuonna 10,8 milj. euroa. Myöhempien vuosien määrärahatarve on 18,9 milj. euroa.

Kirjanpitoyksikön talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella on esitetty luvussa Talousarvion toteumalaskelma

1.7.3. Tuotto- ja kululaskelma

Tuotto- ja kululaskelma käsittää koko kirjanpitoyksikön. Varainhoitovuoden kulujäämä oli 347,32 milj. euroa, joka oli 8,46 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2018.

Toimintojen tuottojen yhteismäärä oli 33,56 milj. euroa, josta maksullisen toiminnan tuottojen osuus oli 30,80 milj. euroa eli noin 92 % toiminnan tuottojen yhteismäärästä. Maksullisen toiminnan tuotot koostuivat pääasiassa julkisoikeudellisista suoritteista. Maksullisen toiminnan saamisten tileistä poistoja tehtiin yhteensä 207 200 euron arvosta.

Vuonna 2019 toiminnan kulujen yhteismäärä oli 151,15 milj. euroa. Suurimmat kuluerät toiminnan kuluista olivat henkilöstökulut 105,74 milj. euroa, palvelujen ostot 27,65 milj. euroa sekä vuokrat 11,54 milj. euroa.

Henkilöstökulut kasvoivat 6,12 milj. eurolla vuodesta 2018. Henkilöstökulujen kasvu johtuu pääasiassa koko henkilöstön määrän noin 33 HTV:n lisäyksellä. Lisäksi kulujen kasvu johtui vuoden aikana maksetuista palkkojen 1,1 % yleiskorotuksesta, 0,75 % virastoerästä sekä tammikuussa 2019 maksetusta erillisestä kertaerästä, jonka suuruus oli 9,2 % yleisen virka- ja työehtosopimuksen 7§:n mukaisesta kuukausipalkkauksesta.

Vuoden 2019 vuokrat koostuivat pääasiassa toimitilojen vuokrista.

Suurimmat palvelujen ostot vuonna 2019 olivat ICT-palvelujen ostot valtion virastoilta ja laitoksilta, 7,68 milj. euroa (lkp tili 43250000) sekä asiantuntija- ja tutkimuspalvelut, 7,13 miljoonaa euroa (lkp-tili 43920000). Kirjanpitoyksikössä oli käytössä Valtion tieto- ja viestintätekniikka keskus Valtorin ICT-ratkaisut.

Muut kulut olivat vuonna 2019 yhteensä 3,19 milj. euroa. Edellisiin vuosiin verrattuna muiden kulujen osuus toiminnan kuluista pysyi samana, 2,1 %. Muista kuluista 1,46 milj. euroa oli matkustuspalveluita ja 1,35 milj. euroa päivärahoja sekä kilometrikorvauksia.

Kokonaisuutena toiminnan kulut kasvoivat 9,03 milj. euroa vuoteen 2018 verrattuna.

Siirtotalouden kuluja maksettiin yhteensä 224,54 milj. euroa, mikä on 16,94 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2018. Siirtotalouden kulut vähenivät vuonna 2019 vuoteen 2018 verrattuna eniten sosiaali- ja terveysministeriön kärkihankkeiden valtionavustuksissa, noin 16,56 milj. euroa. Lisäksi Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisten ennen vuotta 2016 oppilaitosten perustamishankkeisiin myönnettyjen valtioavustukset vähenivät merkittävästi, 10,68 milj. euroa. Vuonna 2019 sosiaali- ja terveysministeriön valtionavustuksia valinnanvapauden pilottihankkeisiin maksettiin 9,77 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2018.

1.7.4. Tase

Tase käsittää koko kirjanpitoyksikön. Taseen loppusumma oli 32 042 019 euroa

VASTAAVAA

Käyttöomaisuutta ja muita pitkäaikaisia sijoituksia oli vuoden 2019 lopussa 503 025 euroa. Muut pitkävaikutteiset erät olivat 665 057 euroa pienemmät kuin vuonna 2018. Arvon huomattava aleneminen johtui pääasiassa maistraattien sähköinen asiointi ja asianhallinta-projektille (MERP-hanke) tehdyistä poistoista. Vuoden 2019 aikana järjestelmälle kirjattiin poistoja yhteensä 990 929 euroa.

Lyhytaikaisia saamisia oli 3 776 173 euroa, josta myyntisaamisten osuus oli noin 96 %.

Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat koostuivat maistraattikassojen saldoista yhteensä 32 104 euroa sekä valtion hoitoon jätettyjen vieraiden varojen talletuksista. Erityistalletuksia oli yhteensä 27,73 milj. euroa. Vuonna 2018 määrä oli poikkeuksellisen korkea, 103,05 milj. euroa. Vuoden 2018 korkea määrä johtui Etelä-Suomen aluehallintovirastolle tulleen yksittäisestä 70,00 milj. euroa vakuudesta.

VASTATTAVAA

Kirjanpitoyksikön oma pääoma oli 37,48 milj. euroa.

Vierasta pääomaa oli 69,52 milj. euroa, josta suurin yksittäinen osuus oli valtion hoitoon jätetyt vieraat varat eli erityistalletukset yhteensä 29,74 milj. euroa. Vieras pääoma väheni 67,85 milj. euroa vuodesta 2018, mikä selittyy pääasiassa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle vuonna 2018 tulleen yksittäisen 70,00 milj. euron vakuuden poistumisesta.

1.8. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Aluehallintoviraston johto vastaa valtion talousarviosta annetun lain 24 b §:n mukaisesti viraston sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta ja riittävydestä. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on antaa kohtuullinen varmuus viraston toiminnan ja talouden lainmukaisuudesta, talousarvion noudattamisesta ja varojen turvaamisesta, toiminnan tuloksellisuudesta sekä taloutta ja tuloksellisuutta koskevien oikoiden ja riittävien tietojen tuottamisesta.

Vuoden 2019 sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan tila arvioitiin käyttäen valtiovarain controller -toiminnon suosituksen mukaista uutta COSO ERM 2013 -malliin perustuvaa sisäisen valvonnan arviointikehikkoa, joka sisältää viisi osa-aluetta. Osa-alueet on jaettu periaatteisiin ja näitä kuvaaviin tavoitetoiloihin. Kehikkoa muokattiin aluehallintovirastojen sisäisen valvonnan yhteistyöverkostossa virastojen toimintaan ja terminologiaan sopivaksi. Arvioinnin tulokset eivät siten ole kaikilta osin edellisvuosiin vertailukelpoisia. Arviointiin osallistuivat kaikki ylläjohtajat ja vastualueiden johtajat. Tulokset vuosilta 2017-2019 esitetään alla olevassa taulukossa.

Aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelut hoidetaan pääosin keskitetysti Etelä-Suomen aluehallintovirastoon sijoitetulla hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueella.

Alkuvuonna 2019 virastojen toimintaympäristöön vaikutti vahvasti valmistautuminen Valtion lupa- ja valvontavirasto Luovan perustamiseen. Hanke olisi toteutuessaan koonnut aluehallintovirastojen tehtäviä uuteen valtakunnalliseen virastoon ja osa tehtävistä olisi siirtynyt muun muassa maakuntiin. Hanke kaatui osana sote- ja maakuntauudistusta maaliskuun alussa. Uusi AVI:n ja ELY-keskusten strategia-asiakirja vuosille 2020-2023 valmisteltiin loppuvuodesta laajasti henkilöstöä osallistavalla tavalla.

Taulukko 1.8.1. Arvioinnin tulokset osa-alueittain 2017-2019

	Kaikki AVIT		
	2019	2018	2017
Ohjausympäristö	3,34	3,12	3,13
Tavoitteiden asettaminen		3,19	3,24
Riskienhallinta	3,44	2,39	2,66
Valvontatoimenpiteet	3,54	3,30	3,28
Tieto ja viestintä	3,41	2,98	3,08
Seurantatoimenpiteet	3,47	2,75	3,01
Kaikki aihealueet (ka)	3,44	2,96	3,07

Arviointiasteikko: Ei asianmukainen 1-1,75 / Olennaisia puutteita 1,76-2,5 / Yksittäisiä puutteita 2,51-3,25 / Asianmukainen 3,26-4,0

Arvioinnin tulokset ja johtopäätökset

Vuoden 2019 arvioinnin mukaan sisäisen valvonnan kaikilla osa-alueilla tapahtui hyvää kehitystä. Merkittävintä nousu oli riskienhallinnassa ja seurantatoimenpiteissä. Kokonaisuutena virastojen sisäinen valvonta on asianmukaisesti järjestetty.

Ohjausympäristö

Kokonaisarvio ohjausympäristöstä on arviointiasteikon mukaisesti asianmukainen. Ohjeet ja määräykset ovat ajantasaiset ja pääosin henkilöstö tuntee ne. Haasteena on henkilöstön vaihtuvuus ja systemaattinen hyvän hallinnon periaatteisiin perehdyttäminen.

Organisaatorakenne on toimiva ja tukee perustoimintaa, mutta kehitettävää on henkilöstön osaamisen rakenteessa ja osaamisen käytössä eri vastuualueiden ja yksiköiden välillä. AVIt osoittavat sitoutumisensa tavoitteisiinsa palkkaamalla päteviä työntekijöitä, kehittämällä heidän osaamistaan ja edistämällä viraston houkuttelevuutta työnantajana -periaate arvioitiin asianmukaiseksi, mutta parannettavaa on osaamisen kehittämisessä ja siirtämisessä, tehtävien edellyttämän osaamisen kartoittamisessa ja onnistumisten palkitsemisessa. Toimintaympäristössä tapahtuviin yllättäviin muutoksiin reagointi ja resurssien nopea lisääminen on haasteellista. Työn vaatimukset muuttuvat varsin nopeasti, mikä vaatii henkilöstöltä jatkuvaa osaamisen kehittämistä. Kokonaisuudessaan sisäisen valvonnan arvioinnin hyvät tulokset korreloivat hyvin myös VMBaron työtyytyväisyyskyselyn erinomaisten tulosten kanssa.

Riskienhallinta

Riskienhallinta -osa-alueen arviointitulos nousi kaikkein eniten. Aluehallintovirastoilla on yhteinen riskienhallintapolitiikka ja -malli, jotka otettiin systemaattisesti käyttöön vuoden 2019 alussa. Ensimmäisellä arviointikierroksella valtakunnalliset vastuualuekohtaiset työryhmät tunnistivat toiminnan riskejä, priorisoivat niitä ja esittivät hallintakeinoja. Säännöllinen ja dokumentoitu riskienhallintatyö vaatii vielä riskien merkityksien analysoinnin ja hallintakeinojen sekä raportoinnin kehittämistä, jotta riskienhallinnasta tulee säännöllinen osa johtamista ja sisäistä valvontaa.

Valvontatoimenpiteet

Arvioinnin mukaan aluehallintovirastot noudattavat hyvän hallinnon periaatteita ja valvontatoimenpiteet tukevat ja varmistavat hyvän hallinnon toteutumisen. Valvontatoimenpiteiden arvioidaan kehittyneen myönteisesti ja ne on asianmukaisesti järjestetty. Keskeisissä toimintaprosesseihin liittyvissä valvontatoimenpiteissä on kehitettävää, mutta esimerkiksi tehtävät on eriytetty asianmukaisesti.

Tietosuojaan, -turvaan ja kyberturvallisuuteen liittyvien valvontatoimenpiteiden arvioidaan olevan paremmalla tasolla kuin aiemmin. Huomiota on kiinnitetty mm. EU-tietosuoja-asetuksen soveltamiseen. Tiedonhallintalain voimaantuloa valmisteltiin perustamalla tiedonhallintaryhmä ja järjestämällä henkilöstökoulutuksia.

Johto ja esimiehet seuraavat ja valvovat valvontatoimenpiteiden oikea-aikaista toteutusta ja epäkohtien esilletuomiseen kannustetaan ja asioihin puututaan matalalla kynnyksellä.

Tieto ja viestintä

Kokonaisarvio tieto ja viestintä -osa-alueesta on arviointiasteikon mukaisesti asianmukainen. Taloudesta ja tuloksellisuudesta raportointi (Tableau Reader) on kehittynyt huomattavasti ja johdolla on paremmin käytettävissä oikeat ja riittävät tiedot tiedolla johtamiseen. Tiedon luotettavuudessa ja ajantasaisuudessa on edelleen kehitettävää ja jatkossa johdon tietopalvelujen tulee vielä tarkemmin kyetä vastaamaan johdon ja esimiesten tietotarpeisiin.

Virastoilla on hyvät ja toimivat menettelyt, joilla henkilöstön näkemykset saadaan johdon käyttöön esimerkkinä toimiva yhteistoiminta sekä työtyytyväisyyden mittausta ja analysointi sekä niistä johdetut toimenpiteet.

Varautumisessa vaativiin poikkeustilanteisiin on nopeat ja selkeät sisäiset sekä ulkoiset tiedonkulkukanavat, mutta pienempiin yllättäviin tilanteisiin (esimerkiksi verkon tai sähköpostin toimimattomuus, vesikatko, uhkaava tilanne) liittyvässä suunnitelmallisessa henkilöstötiedotuksessa nähdään vielä kehitettävää.

Yhteistyö ja vastuusuhteet sidosryhmien ja ulkoisten palveluntarjoajien kanssa toimivat hyvin, mutta palautemenettelyssä on kehitettävää. Myös asiakastiedon hyödyntämisessä on osin kehitettävää.

Seurantatoimenpiteet

Sisäisen valvonnan toimivuutta arvioidaan säännönmukaisesti tilinpäätöksen yhteydessä, mutta toiminnan jatkuvassa arvioinnissa on kehitettävää. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tulisin olla kiinteä osa toiminnan suunnittelua.

Valtiontalouden tarkastusviraston ja sisäisen tarkastuksen toimintayksikön virastoja koskevat tarkastuskertomukset saatetaan johdon tietoon ja niissä esitettyjen suositusten perusteella valittujen, vastuutettujen ja aikataulutettujen toimenpiteiden toteutumista seurataan.

Vahvistuslausuma

Arvioinnin perusteella aluehallintovirastojen sisäiset valvonnat ja niihin kuuluvat riskienhallinnan menettelyt täyttävät hyvin valtion talousarviosta annetun asetuksen 69 §:ssä säädetyt vaatimukset.

Sisäisen valvonnan ja siihen sisältyvillä riskienhallinnan menettelyillä kyettiin riittävän hyvin varmistamaan virastojen toiminnan laillisuus, tuloksellisuus ja omaisuuden turvaaminen sekä raportoinnin oikeellisuus ja riittävyys johtamisen ja ulkoisen ohjauksen tarpeet huomioiden.

1.9. Arviointien tulokset

Ympäristöministeriö ja valtiovarainministeriö asettivat 27.2.2019 selvityshankkeen, jonka tehtävänä oli laatia selvitys aluehallintovirastojen ympäristölupavastuualueiden prosesseista sekä toiminnasta ja tuloksellisuudesta. Ministeriöiden yhteisessä hankkeessa selvitettiin tarkemmin muun muassa ympäristölupavastuualueiden toimintaympäristöön ja sen muutoksiin (ml. tehdyt lainsäädäntömuutokset), voimavaroihin, toimintaprosesseihin sekä eri ympäristölupavastuualueilla käsiteltävänä oleviin asioihin ja niiden vaatimaan työpanokseen liittyviä kysymyksiä sekä vastuualueiden toiminnan tehokkuutta ja maksullisen toiminnan kannattavuutta. Selvityksellä kerättyjä tietoja hyödynnetään virastojen tulosohjauksessa ja johtamisessa. Selvityksen tulokset jaoteltiin tiedolla johtamisen ja tietojärjestelmien, töiden organisoinnin ja toimintatapojen, johtamisen, asiakaslähtöisyyden, maksuperusteiden ja maksuasetuksen, voimavarojen riittävyyden sekä lainsäädännön muutosehdotuksiin.

1.10. Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotiedot

Aluehallintovirastossa ei tilinpäätösvoonna havaittu virheitä eikä väärinkäytöksiä.

Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot

Aluehallintovirastoissa ei tilinpäätösvoonna ollut takaisinperintöjä.

1.11. Maistraatit

Johdon katsaus

Vuosi 2019 oli maistraattiorganisaation viimeinen toimintavuosi, kun Maistraatit, Väestörekisterikeskus ja maistraattien ohjaus- ja kehittämissyksikkö yhdistyivät vuoden 2020 alussa Digi- ja väestötietovirastoksi. Vuoden 2019 toiminta painottui suurelta osin tulevan organisaatiomuutoksen valmisteluun ja maistraattien henkilöstö oli aktiivisesti mukana valmistelutyössä. Toimipaikkaverkosto säilyi muutosvaiheessa ennallaan.

Muutoshankkeen valmistelun rinnalla maistraattien toiminta jatkui normaalisti ja häiriöttä. Maistraatit saavuttivat pääsääntöisesti yhteiskunnalliselle vaikuttavuudelle ja tuloksellisuudelle asetetut tavoitteet. Maistraattien palveluajat ovat säilyneet muutoksesta huolimatta hyvällä tasolla.

Maistraatit ovat osallistuneet prosessien automatisointiin VAAKA-hankkeen kehittämistyön yhteydessä. Maistraattien johdon tietojärjestelmä otettiin käyttöön keväällä 2019. Maistraateissa on parannettu toiminnan laatua vakiinnuttamalla riskienhallinta osaksi maistraattien toimintaa. Vuoden 2019 aikana maistraatit päivittivät riskienhallintasuunnitelmat. Sisäisen valvonnan riskienhallintaosiolle vuodelle 2019 asetettu tavoite (4,2) saavutettiin toteuman ollessa 4,4.

Maistraattien asiakaslähtöisen toiminnan kehittämishanke (Galaksi-hanke) saatiin päätökseen vuoden 2019 lopussa ja mm. hankkeessa käyttöön otettua LEAN-menetelmän hyödyntämistä jatkettiin osana maistraattien normaalia toimintaa. Valtakunnallisesti yhtenäisten palveluprosessien ja tulkintakäytäntöjen varmistamiseksi prosessien kehittämissryhmät ovat tuottaneet mm. uuden etu- ja sukunimilain ohjeistuksen, varmistaneet holhoustoimen yhtenäisen laintulkinnan ja alaikäisten omaisuuden hoitamiseen liittyvät valtakunnalliset yhtenäiset linjaukset ja lomakkeiston sekä vihkikäsikirjan.

Prosessien kehittämistyössä on painotettu asiakasnäkökulmaa. Asiakkaat on otettu mukaan palveluiden kehittämiseen. Maistraattien valtakunnallinen nimi- ja sukuselvitysasioden kehittämisprojekti VAM-NISU osallisti sekä asiakkaita että ohjaavia ja yhteistyötahoja palveluiden kehittämiseen.

Uudistettu sähköinen ajanvarausjärjestelmä otettiin käyttöön kahdessa vaiheessa. Järjestelmä palvelee entistä paremmin asiakkaita ja integroituu tehokkaammin www-palveluihin. Valtorin Mobiili –palvelu ja älypuhelimet otettiin käyttöön kaikille maistraatin työntekijöille. Mobiiliteknologialla tarjotaan työntekijöille uusia ja tehokkaampia työkaluja työhön osallistumiseen ja kommunikaatioon. Digitalisoituja asiointipalveluja ja asiakäsittelypalveluja kehitettiin VRK:n kanssa yhteisessä VAAKA-hankkeessa. Keskeisimpiä palvelujen kehityskohteita olivat nimenmuutokset, Väestötietojärjestelmästä annettavien otteiden itsepalvelut sekä holhousasioiden lupa-asiat, joiden digitalisoinnissa päästiin hyvään alkuun.

Vuonna 2019 käynnistettiin maistraattien vireillä olevien asioiden asiakirjojen digitointi. Työ saatetaan loppuun vuoden 2020 alussa. Digitoinnilla mahdollistetaan valtakunnallinen asioiden käsittely. Digitalisoidut asiakirjat ovat saavutettavissa ja niitä voidaan käsitellä valtakunnallisesti paikkariippumattomasti.

Maistraatit organisoivat ensimmäistä kertaa yhteisen valtakunnallisen vaalipuhelinpalvelun eduskuntaväestön 2019 yhteydessä sekä suomen- että ruotsinkielisenä.

Valtakunnallinen sukuselvityspalvelu aloitettiin tammikuun alkupuolella. Palvelun johtamisesta ja kehittämisestä vastasi Kaakkois-Suomen maistraatti. Vanhemmuuden vahvistamisasiat keskitettiin vuoden 2019 alusta Lounais-Suomen maistraatin Porin yksikköön. Pohjois-Suomen maistraatti otti vetovastuun valtakunnallisesta nimiasioiden pilotoinnista ja maistraattien yhteisen yhtenäisten käytäntöjen varmistamiseksi perustetun nimiraadin organisoinnista.

Talousarvioesitykseen verrattuna bruttomenot toteutuivat 3 % suurempina ja bruttotulot 2 % suurempina. Nettomenot toteutuivat 103 %:sti. Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus laski edellisen vuoden tasosta ollen 73 % vuonna 2019, kun talousarvion mukainen tavoite oli 82 %. Tuotot jäivät ennakoitua pienemmiksi, koska organisaatiouudistuksen ja kehittämishankkeiden valmistelun vuoksi resursseja ei voitu kohdentaa riittävästi maksulliseen toimintaan. Loppuvuodesta maistraattien kassa- ja laskutusjärjestelmä oli organisaatiouudistuksen vuoksi pois käytöstä, joten osa tuotoista jäi kirjaamatta vuodelle 2019. Maksullisen toiminnan kokonaiskustannusten nousu johtuu pääosin organisaatiouudistukseen ja kehittämishankkeisiin liittyvistä kohonneista kustannuksista.

Maistraateissa toteutettiin asiakastyytyväisyyskysely edellisten vuosien tapaan sähköisenä kyselynä. Vastausten määrä nousi edellisvuodesta ja vastauksia saatiin 1 514 kpl (1 238 kpl vuonna 2018). Vastaukset osoittivat, että asiakkaat ovat edelleen tyytyväisiä maistraattien toimintaan ja asiakastyytyväisyys on erittäin hyvällä tasolla. Vuodelle 2019 asetetut tulostavoitteet saavutettiin.

Maistraattien toimintamenomomentin henkilötövuosimäärä oli 570 henkilötövuotta. Valtion talousarviossa asetettu henkilötövuosikehys (556 htv) ylitettiin 14 henkilötövuodella johtuen maistraatteihin holhous-toimen asiakirjojen digitointia ja organisaatiouudistuksen valmistelua varten palkatuista määräaikaista henkilöistä. Harjoittelijat ja työllisyysvaroin palkattu henkilöstö huomioiden maistraattien henkilötövuosien määrä oli 607,9 henkilötövuotta.

Sairauspoissaolojen määrä laski edellisvuodesta (vuonna 2018 10,5 pv/ htv) ollen 10,0 pv/htv. Sairauspoissaolojen osalta talousarviossa asetettua tavoitetta 9 pv/htv ei näin ollen ihan saavutettu. Maistraattien sairauspoissaolot vaihtelivat suuresti ollen suurimmillaan 13,3 pv/htv ja pienimmillään 5,6 pv/htv. Kuudessa maistraatissa sairauspoissaolojen määrä väheni edellisestä vuodesta.

Maistraattien työtyytyväisyysindeksi 3,46 nousi edellisvuoteen verrattuna (vuonna 2018 työtyytyväisyysindeksi oli 3,39). Työtyytyväisyyskyselyyn vastaajien määrä maistraateissa laski hieman edellisvuodesta ollen 58 %.

Vuoden 2019 aikana maistraateissa toteutettiin useita sekä valtakunnallisia että maistraattikohtaisia työyhteisöjen kehittämiseen liittyviä toimenpiteitä. Henkilöstö osallistui aktiivisesti asiakaslähtöisen toiminnan ja prosessien kehittämiseen. Mentorointiohjelma kiinnosti maistraattilaisia ja ohjelman päätöstilaisuudessa oli runsaasti osallistujia.

Tuloksellisuus

Maistraatit ovat osa valtion paikallishallintoa, ja ne vastaavat alueellaan väestötietojärjestelmän tehtävistä ja toimivat holhousviranomaisina. Maistraattien tehtävänä on varmistaa yhteiskunnan toimivuutta ja yhteiskäyttöisen tiedon saatavuutta eri asiakkaiden tarpeisiin huolehtimalla maistraattien vastuulla olevista rekistereistä ja

niiden tietosisällöstä sekä turvata asiakkaiden perusoikeuksien toteutumista suomalaisessa yhteiskunnassa. Maistraattien muita tehtäviä ovat mm. avioliiton esteiden tutkinta, siviilivihkiminen, nimenmuutosasiat, perukirjojen osaksluetteloiden vahvistaminen sekä julkisen notaarin ja julkisen kaupanvahvistajan tehtävät. Kuluttajaneuvonnan tehtävät siirtyivät vuoden 2019 alussa Kilpailu- ja kuluttajavirastoon.

Vuonna 2019 maistraatteja oli 9 ja ne toimivat 36 toimintayksikössä. Maistraattien toiminta perustuu prosessimaiseen organisaatiomalliin, jossa palveluista on muodostettu toimintamallin mukaisia palvelualueita. Maistraattien ydinprosesseja on kaksi, yhteiskunnan tietohuoltopalvelut ja oikeusturvapalvelut. Ydinprosessit muodostuvat palveluprosesseista/palvelualueista, joita ovat yhteiskunnan tietohuoltopalvelut -prosessissa tietopalvelu ja tietohuolto. Oikeusturvapalvelut -ydinprosessi koostuu seuraavista palveluprosesseista/palvelualueista: holhoustoimen edunvalvontapalvelut, todistajapalvelut ja vihkiminen sekä henkilö-, perhe- ja perintöoikeudelliset palvelut.

Tulosohjauksen ja hallinnollisen ohjauksen osalta maistraatit kuuluvat valtiovarainministeriön hallinnon-alalle. Maistraattien tulosohjauksesta on 1.1.2010 alkaen vastannut Itä-Suomen aluehallintovirastoon sijoitettu maistraattien ohjaus- ja kehittämissyksikkö yhdessä valtiovarainministeriön kanssa. Ahvenanmaalla maistraatin tehtäviä hoitaa Ahvenanmaan valtionvirasto.

Maistraateille on asetettu tulossopimuksissa seuraavat toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet, joiden toteutumista on arvioitu maistraattien ohjaus- ja kehittämissyksikön ja maistraattien välisissä tulosneuvotteluissa ja arviointiraporteissa.

Toiminnalliselle tuloksellisuudelle asetetut tavoitteet ja niiden toteutuminen 2019

Taulukko 1.11.1. Toiminnan tuloksellisuudelle asetetut tavoitteet

1. Toiminnan organisointi asiakaslähtöisesti	
1.1 Organisaatiouudistus	1.1.1 Organisaatiouudistuksen toteuttaminen hallitusohjelman ja sen perusteella asetettavan hankkeen linjausten mukaisesti. Tehtävien organisointi ja priorisointi siten, että maistraatin toiminta jatkuu normaalisti organisaatiomuutoksen valmistelusta huolimatta.
	1.1.2 Työn tuottavuuden parantaminen ja prosessien nopeuttaminen automatisoimalla tietojen siirtymistä suoraan tietojärjestelmiin asiakkaan itsepalveluna.

Organisaatiouudistus

Organisaatiouudistuksen toteuttaminen hallitusohjelman ja sen perusteella asetettavan hankkeen linjausten mukaisesti. Tehtävien organisointi ja priorisointi siten, että maistraatin toiminta jatkuu normaalisti organisaatiomuutoksen valmistelusta huolimatta.

Maistraatit, Väestörekisterikeskus ja maistraattien ohjaus- ja kehittämissyksikkö yhdistyivät Digi- ja väestötietovirastoksi vuoden 2020 alussa. Maistraattien edustajat ovat olleet mukana organisaatiouudistuksen toteuttamisessa useissa eri yhdistymishankkeen alatyöryhmissä. Maistraatit ovat organisoineet ja priorisoineet tehtävät tulossopimuksen tavoitteen mukaisesti siten, että toiminta on voinut jatkua normaalisti ja häiriöttä hankkeen valmistelutyöstä huolimatta. Henkilöstön osallistuminen organisaatiomuutoksen valmisteluun on ollut mahdollista priorisoimalla ja tehtävien uudelleen järjestelyillä sekä tilapäisen työvoiman avulla. Maistraatin palveluajat ovat säilyneet muutoksesta huolimatta hyvällä tasolla.

Hallituksen linjauksen mukaisesti virastojen yhdistyessä maistraattien tehtävissä sovelletaan jatkossa valtakunnallista toimivaltaa sekä yhtenäisiä toimintatapoja ja ratkaisukäytäntöjä. Viraston valtakunnallisen toiminnan käynnistäminen on edellyttänyt maistraateissa suunnittelu- ja valmistelutyötä, johon Maistraattien ohjaus- ja kehittämissyksikkö myönsi maistraateille lisäresursseja 1.7.-31.12.2019 kokopäiväisen hankevalmistelun mahdollistamiseksi. Valtakunnallisessa kehittämistyössä on tehty yhteistyötä prosessinkehittämistyöryhmien ja yhdistymishankkeen eri työryhmien kesken.

Työn tuottavuuden parantaminen ja prosessien nopeuttaminen automatisoimalla tietojen siirtymistä suoraan tietojärjestelmiin asiakkaan itsepalveluna.

Maistraatit ovat osallistuneet prosessien automatisointiin VAAKA-hankkeen kehittämistyön yhteydessä. Kehitystyö on vasta alussa, joten automatisointi ja tietojen siirtyminen suoraan tietojärjestelmiin asiakkaan itsepalveluna on toteutunut vasta muutamassa palvelussa. Asiakkaita on ohjattu käyttämään niitä sähköisiä palveluita, joita on jo käytettävissä, mm. VTJ-otteissa ja nimiasioissa. Maistraattien tietojärjestelmiin ja sähköiseen asiointiin suunnitellut parannukset mahdollistavat valmistuttuaan tuloksellisuuden kasvun ja digitalisoinnin myötä myös työn tuottavuuden odotetaan tulevaisuudessa kasvavan.

Taulukko 1.11.2. Toiminnan tuloksellisuudelle asetetut tavoitteet

2. Toiminnan laadun parantaminen	
2.1. Laadunhallinta	2.1.1 CAF-itsearviointimallin vakiinnuttaminen osaksi kokonaisvaltaista laadunarviointia ja kehittämistä
2.2 Tiedolla johtaminen	2.2.1 Johdon tietojärjestelmän käyttöönotto
2.3 Riskienhallinta	2.3.1 Riskienhallinnan vakiinnuttaminen osaksi toimintaa

Toiminnan laadun parantaminen

Laadunhallinta

CAF-itsearviointimallin vakiinnuttaminen osaksi kokonaisvaltaista laadunarviointia ja kehittämistä

Kertomusvuonna maistraateissa ei toteutettu CAF-itsearviointimallin mukaista laadunarviointia. Arviointi on toteutettu vuosina 2016 ja 2018, joiden tuloksia on kuitenkin hyödynnetty maistraatin johtamisessa ja toiminnan kehittämisessä. Maistraattien vahvuuksiin kuuluvat suunnitelmallinen toiminta ja prosessien kehittäminen, joita on hyödynnetty mm. organisaatiomuutoshankkeen valmistelutyössä. Asiakastytyväisyys on säilynyt korkealla muutostyöstä huolimatta, joten toiminnan asiakaslähtöisyyteen on panostettu.

Tiedolla johtaminen

Johdon tietojärjestelmän käyttöönotto

Johdon tietojärjestelmän otettiin käyttöön keväällä 2019 ja samassa yhteydessä maistraatit saivat käyttöönsä johdon dashboardin, jota on voitu hyödyntää talouden ja toiminnan raportoinnissa. Johdon tietojärjestelmää on hyödynnetty vuoden 2019 tilinpäätösraportoinnissa. Organisaatiomuutoksen vuoksi johdon tietojärjestelmän täysimääräinen hyödyntäminen toiminnan ja talouden suunnittelussa, seurannassa ja raportoinnissa ei ollut mahdollista. Johdon tietojärjestelmä -hankkeessa kertynyttä osaamista ja tietoa voidaan hyödyntää uuden viraston tiedolla johtamisen suunnittelussa. Osana johdon laskentatoimen kehittämistä laadittua resurssien allokointimallia on hyödynnetty uuden viraston palveluprosessien suunnittelussa.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan vakiinnuttaminen osaksi toimintaa

Maistraattien riskienhallintapolitiikka on määritelty ja maistraattikohtaiset riskienhallintaohjelmat laadittu vuonna 2016. Maistraatit ovat päivittäneet riskienhallintaohjelmat ja riskikartoitukset sekä jatkaneet toimenpiteiden jalkauttamista osaksi päivittäistä toimintaa vuoden 2019 aikana. Sisäisen valvonnan toteutumista on mitattu sisäisen valvonnan itsearviointikyselyllä. Vuonna 2019 tavoitteeksi asetettu 4,2 ylittyi ja toteuma oli 4,4. Tuloksen perusteella voidaan todeta, että riskienhallinta on hyvällä tasolla. (Taulukko 1.11.3.)

Taulukko 1.11.3. Toiminnan tuloksellisuuden mittarit

Mittari	Toteuma 2019	Tavoite 2019	Toteuma 2018	Toteuma 2017
Riskienhallintaosio sisäisen valvonnan itsearviointikyselyssä, pisteet 1-5	4,4	4,2	4,6	4,4

Muut toiminnallisen tuloksellisuuden mittarit on esitetty toimintakertomuksen kohdassa 5.2 ”Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu”.

Vaikuttavuus

Valtiovarainministeriön on asettanut maistraateille seuraavat yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet toimenpiteeseen ja niiden toteumatiedot kertomusvuodelta ovat seuraavat:

Yhteiskunnalliselle vaikuttavuudelle asetetut tavoitteet ja niiden toteutuminen

Taulukko 1.11.4. Yhteiskunnalliselle vaikuttavuudelle asetetut tavoitteet

1. Asiakkaan oikeusturvan toteutuminen	
1.1 Yhdenmukaiset palveluprosessit	1.1.1 Toiminta on valtakunnallisesti yhtenäisten prosessien ja tulkintakäytäntöjen mukaista
	1.1.2 Prosessien kehittämisen toimintamallin selkeyttäminen
	1.1.3 Prosessien kehittämistyössä painotetaan asiakasnäkökulmaa.

Asiakkaan oikeusturvan toteutuminen

Yhdenmukaiset palveluprosessit

Toiminta on valtakunnallisesti yhtenäisten prosessien ja tulkintakäytäntöjen mukaista

Yhdenmukaisten palveluprosessien kehittämistä varten ja yhtenäisten tulkintakäytäntöjen varmistamiseksi on perustettu prosessien kehittämisryhmät ja näille alatyöryhmät. Yhtenäisiä tulkintakäytäntöjä ja linjauksia ovat mm. uuden etu- ja sukunimilain ohjeistuksen laadinta, holhoustoimen yhtenäisen lain-tulkinnan varmistaminen, alaikäisten omaisuuden hoitamiseen liittyvät valtakunnalliset yhtenäiset linjaukset ja lomakkeisto sekä vihkikäsikirja.

Maistraatit ovat osallistuneet aktiivisesti kehittämisryhmien työskentelyyn ja toimivat valtakunnallisten yhtenäisten prosessien ja tulkintakäytäntöjen mukaisesti. Yhtenäisten toimintamallien jalkautus on tehty maistraateissa osana tiimityöskentelyä. Ohjeet ja prosessit on käyty henkilöstön kanssa yhdessä läpi ja esimiehet seuraavat ohjeiden noudattamista. Myös valtakunnallisista linjauksista tiedottamiseen on panostettu sekä kirjallisesti että palaverien yhteydessä.

Prosessien kehittämisen toimintamallin selkeyttäminen

Palvelutuotannon koordinaatioryhmän yhtenä tehtävänä on selkeyttää kehittämisen toimintamallia ja maistraatit ovat olleet mukana tässä työssä. Palvelutuotannon koordinaatioryhmä on priorisoinut palvelujen kehittämistä ja seurannut sekä ohjannut maistraattien LEAN-työskentelyä. Palvelutuotannon kehittämisohjelma saatiin päätökseen vuoden 2018 lopussa, ja LEAN -menetelmän hyödyntämistä on jatkettu osana maistraattien normaalia toimintaa. Osallistavien toimintatapojen kehittämistä ja kokeilukulttuurin vahvistamista mm. pikapalaverikäytännön kautta on jatkettu LEAN-menetelmää hyödyntäen. Palveluja on kuvattu LEAN arvovirta -analyysillä. Toimintavuoden loppupuolella on valmisteltu siirtymistä valtakunnalliseen toimintamalliin.

Prosessien kehittämistyössä painotetaan asiakasnäkökulmaa

Maistraatit ovat siirtyneet asiakaslähtöiseen toimintakulttuuriin tunnistamalla asiakkaiden tarpeita, kehittämällä asiakaspalveluosaamista ja hyödyntämällä kokeilukulttuuria. Asiakastytytyväisyyskyselyn avulla on hankittu tietoa palvelun kehittämiskohteista maistraatin eri tehtävissä. LEAN-hankkeen myötä asiakasnäkökulma on ollut vahvasti esillä prosessien kehittämistyössä. Asiakkaiden palautteiden käsitte-ly tehdään maistraateissa LEAN-menetelmällä, jota hyödynnetään osana normaalia toimintaa. (Taulukko 1.11.4.)

Taulukko 1.11.5. Yhteiskunnalliselle vaikuttavuudelle asetetut tavoitteet

2. Asiakas saa tilanteeseensa sopivat palvelut sujuvasti	
2.1 Palveluiden ja palvelukanavien asiakaslähtöinen kehittäminen	2.1.1 Asiakkuuksien johtaminen
	2.1.2 Palveluiden ja prosessien digitalisointi
	2.1.3 Toimintamallin muuttaminen uuden palvelumallin mukaiseksi
	2.1.4 Maistraatin käyntiasiakaspalvelu julkisen hallinnon yhteisissä asiakaspalvelupisteissä
2.2 Asiakkaan hallinnollisen taakan vähentäminen	2.2.1 Maistraattien ja eri viranomaisten välinen yhteistyö
2.3 Tilastot ja avoin tieto	2.3.1 Asiakkaan opastaminen tiedon löytämiseksi

Asiakas saa tilanteeseensa sopivat palvelut sujuvasti

Palveluiden ja palvelukanavien asiakaslähtöinen kehittäminen

Asiakkuuksien johtaminen

Asiakkaat on otettu mukaan palveluiden kehittämiseen. Maistraattien valtakunnallinen nimi- ja sukuselvitysasioiden kehittämisprojekti VAM-NISU osallisti sekä asiakkaita että ohjaavia ja yhteistyötahoja palveluiden kehittämiseen. Projektin tuloksena maistraatit ja erityisesti Digi- ja väestötietovirasto saivat pohjaa asiakaslähtöiselle palveluiden kehittämiselle. Maistraattien asiakkuusjohtaja vastasi tämän projektin toteutuksesta. Maistraatin edustajat osallistuivat projektin työpajoihin.

Jo aiemmin toteutetussa alaikäisten edunvalvonnan palveluiden asiakaslähtöinen kehittäminen -hankkeessa sovellettu asiakaslähtöinen kehittämisen ja palvelumuotoilun toimintamalli, jossa asiakkaat ja sidosryhmät otettiin mukaan kehittämiseen, on synnyttänyt pysyvän yhteistyön asiakkaiden kanssa. Toimintamallia on hyödynnetty mm. holhoustoimen palveluiden kehittämisessä. Hankkeen tuloksena on syntynyt pysyvä ns. nuoret lesket -yhteistyö asiakkaiden kanssa, jota on jatkettu myös kertomusvuonna.

Maistraateissa on kehitetty asiakaspalautteen hyödyntämistä toiminnan kehittämisessä. Saadut asiakaspalautteet käydään läpi viikkopalavereissa, joissa päätetään tulevat toimenpiteet asiakaskokemuksen parantamiseksi.

Asiakkaiden etukäteisneuvontaa on lisätty mm. järjestämällä uusille edunvalvojille neuvontatilaisuuksia ennakkoneuvonnan lisäämiseksi. Maistraatti on jalkautunut eri asiakasryhmien tilaisuuksiin kertomaan erityisesti edunvalvontavaltuutuksen käytön hyödyistä ja mahdollisuuksista.

Palveluiden ja prosessien digitalisointi

Uudistettu sähköinen ajanvarausjärjestelmä otettiin käyttöön kahdessa vaiheessa. Järjestelmä palvelee entistä paremmin asiakkaita ja integroituu tehokkaammin www-palveluihin. Maistraattien kassa- ja asianhallintajärjestelmän alustat uudistettiin ja siirrettiin Valtorin konesaliin. Lisäksi kassajärjestelmän maksupääteratkaisu uusittiin ja modernisoitiin. Valtorin Mobiili –palvelu ja älypuhelimet otettiin käyttöön kaikille maistraatin työntekijöille 5/2019. Mobiiliteknologialla tarjotaan työntekijöille uusia ja tehokkaampia työkaluja työhön osallistumiseen ja kommunikaatioon. Digitalisoituja asiointipalveluja ja asiankäsittelypalveluja kehitettiin VRK:n kanssa yhteisessä VAAKA –hankkeessa. Keskeisimpiä palvelujen kehityskohteita olivat nimenmuutokset, Väestötietojärjestelmästä annettavien otteiden itsepalvelut sekä holhousasioiden lupa-asiat, joiden digitalisoinnissa päästiin hyvään alkuun. Vuonna 2019 käynnistettiin maistraattien vireillä olevien asioiden asiakirjojen digitointi. Työ saatetaan loppuun vuoden 2020 alussa. Digitoinnilla mahdollistetaan valtakunnallinen asioiden käsittely. Digitalisoidut asiakirjat ovat saavutettavissa ja niitä voidaan käsitellä valtakunnallisesti paikkariippumattomasti.

Toimintamallin muuttaminen uuden palvelumallin mukaiseksi

Maistraatit organisoivat ensimmäistä kertaa yhteisen valtakunnallisen vaalipuhelinpalvelun eduskunta-vaalien 2019 yhteydessä sekä suomen- että ruotsinkielisenä.

Valtakunnallinen sukuselvityspalvelu aloitettiin tammikuun alkupuolella. Palvelun johtamisesta ja kehittämisestä vastasi Kaakkois-Suomen maistraatti. Toiminta käynnistyi varsin hyvin ajoittaisista ruuhkautumisista huolimatta. Haasteita aiheutti erityisesti sähköisen asianhallinnan puuttuminen. Toimitusajat lyhenivät selvästi edellisvuoteen verrattuna. Toiminnassa panostettiin myös laadunvalvontaan.

Vanhemmuuden vahvistamisasiat keskitettiin vuoden 2019 alusta Lounais-Suomen maistraatin Porin yksikköön. Yksikkö tehosti vuoden aikana yhteistyötä sekä Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen että kuntien lastenvalvojien kanssa. Lähes kaikki asiat saatiin käsiteltyä kahden viikon käsittelyajassa. Äitiyslaki tuli voimaan 1.4.2019, mutta äitiyden vahvistamisasiat eivät aiheuttaneet tehtävien merkittävää lisääntymistä.

Vuoden 2019 tulossopimuksessa sovittiin, että Pohjois-Suomen maistraatti ottaa vetovastuun valtakunnallisesta nimiasioden pilotoinnista ja maistraattien yhteisen yhtenäisten käytäntöjen varmistamiseksi perustetun nimiraadin organisoinnista. Samalla Manner-Suomen suomenkielisistä seurakunnista siirtyvien nimiasioden käsittely keskitettiin Pohjois-Suomen maistraattiin ja ruotsinkielisistä seurakunnista Länsi-Suomen maistraattiin. Länsi-Suomen maistraatti käsitteli myös ruotsinkieliset nimenmuutosha-

kemukset. Haasteena nimiasioiden käsittelyssä oli erityisesti sähköisen työjonon puute. Nimiasioissa aloitettiin keväällä myös VAAKA-pilotointi ja käyttöönotto.

Maistraatit antavat käyntiasiakaspalvelua julkisen hallinnon yhteisissä asiakaspalvelupisteissä

Maistraatit ovat osallistuneet yhteispalveluun ja yhteispalvelusopimusten piiriin kuuluvien yksiköiden käyntiasiakaspalvelu on siirretty yhteispalvelupisteisiin. Yhteispalvelusopimukset ovat uuden yhteispalvelulain (2.3.2007/223) mukaisia. Etäpalvelut on vakiinnutettu osaksi normaalia toimintaa erityisesti holhoustoimen vastuualueella, jossa mm. kuulemiset hoidetaan etäyhteyksiä hyödyntäen.

Asiakkaan hallinnollisen taakan vähentäminen

Maistraattien ja eri viranomaisten välinen yhteistyö

Sidosryhmäyhteistyössä on kärkihankkeena Uudenmaan maistraatin IHH-hanke, eli maahanmuuton alkuvaiheen palvelut kokoava International House Helsinki -palvelumalli ja sen kehittämiseen tähtäävä yhteistyö, jota tehdään yhteistyössä Helsingin kaupungin, Verohallinnon, Kelan, Uudenmaan TE-toimiston, Eläketurvakeskuksen ja Helsingin seudun kauppakamarin kanssa. Maahanmuuttajien palvelut on koottu yhteen paikkaan niin, että maahanmuuttaja saa pilotin aikana lähes kaikki ja myöhemmässä vaiheessa kaikki asiansa kerralla kuntoon. IHH-toiminta on onnistunut hyvin ja toiminta on saatu vakiinnutettua.

Maistraatit ovat osallistuneet julkisen hallinnon yhteisen asiakaspalvelumallin kehittämiseen yhdessä muiden viranomaisten kanssa ja tehneet yhteistyötä eri viranomaisten kesken mm. ulkomaalaisten rekisteröintiin liittyvässä viranomaisverkostossa sekä Tampereella että Jyväskylässä. Poliisin edustaja on kouluttanut maistraatin työntekijöitä mm. asiakirjojen aitouden tarkastamiseksi. Tampereella maistraatti on mukana ELY-keskuksen hankkeessa, jossa pyritään luomaan Helsingin IHH-mallin mukainen ulkomaalaisia asiakkaita palveleva viranomaisten yhteinen asiakaspalvelu. Myös holhoustoimessa maistraatti on mukana viranomaisten yhteisissä verkostoissa. Kaakkois-Suomessa maistraatti on ollut mukana mm. valtakunnallisessa ulkomaalaisten rekisteröinnin kehittämisryhmässä. Itä-Suomessa maistraatti on osallistunut julkisen hallinnon yhteisen asiakaspalvelumallin ja palveluneuvojille annettavan tukipalvelun kehittämiseen yhdessä muiden viranomaisten kanssa.

Ulkomaalaisten opiskelijoiden rekisteröinnin osalta on tehty yhteistyötä muun muassa yliopiston kanssa tavoitteena rekisteröinnin sujuvoittaminen sekä opiskelijoiden ohjeistuksen paraneminen ja yhtenäistäminen. Ulkomaalaisten rekisteröinti-ilmoitusten vastaanottaminen tapahtuu osittain oppilaitoksissa.

Tilastot ja avoin tieto

Asiakkaan opastaminen tiedon löytämiseksi

Maistraattien Avoindata ja tilastot –sivusto otettiin käyttöön maistraatti.fi -sivustolla vuonna 2016. Palvelun tavoitteena oli tarjota maistraattien rekisteritieto asiakkaille digitalisoidussa ja mahdollisimman laajassa muodossa. Avoin tieto käsittää tietoja seuraavista maistraattien ylläpitämistä lakisääteisistä rekistereistä: holhousasioiden rekisteri, lahjoitusasioiden rekisteri, avioehtoasioiden rekisteri ja vihkimis-

oikeusrekisteri. Palvelu sisältää diagrammeja, lukumäärätietoa sekä ladattavat excel-tiedostot tilastoista. Palvelusta on tullut nopeasti suosittu ja käytetty. Palvelu on korvannut lähes kokonaan tutkijoiden, median ja muiden tahojen tilastokyselyt ja aineistopyynnot. Vuonna 2019 palvelussa oli noin 20 000 kävijää.

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus -tavoitteille asetetut mittarit

Taulukossa 1.11.6 on esitetty sähköisen asioinnin suhteellisen osuuden tavoite vuodelle 2019 ja toteumat vuosilta 2019 ja 2018. Tavoitteet liittyvät verkkomaistraatin kautta tuleviin vireillepanoihin. Verkkomaistraatin kautta sähköisesti vireille tulevien holhoustoimen asioiden osuus on saavuttanut sille asetetun tavoitteen, ja niiden osuus on kasvanut edellisvuodesta. Verkkomaistraatti on otettu käyttöön holhoustoimen tiettyjen palveluiden osalta vuonna 2017. (Taulukko 1.11.6.)

Taulukko 1.11.6. Yhteiskunnallinen vaikuttavuus -tavoitteille asetetut mittarit

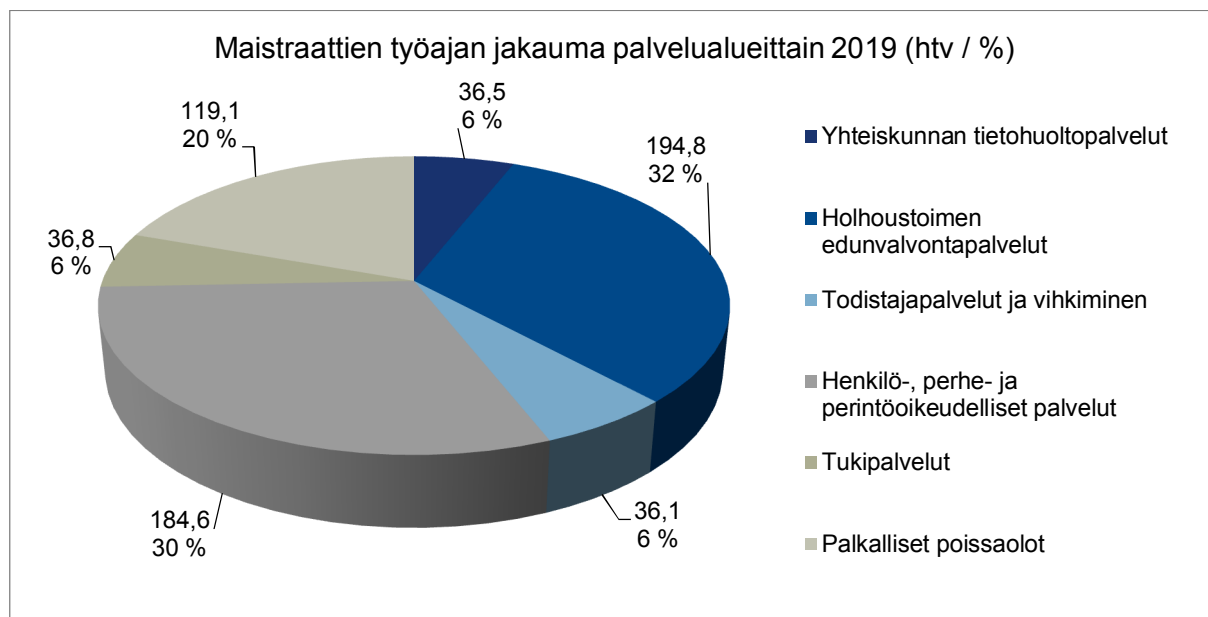
Mittarit	Toteuma 2019	Tavoite 2019	Toteuma 2018
Holhoustoimen sähköisesti vireille tulevien asioiden osuus	16,0 %	15,0 %	7,3 %

Toiminnan tehokkuus

Maistraattien henkilötövuosimäärä oli vuonna 2019 607,9 henkilötövuotta. Henkilötövuosimäärä sisältää myös harjoittelijat ja työllisyysvaroin palkatun henkilöstön. Maistraattien toimintamenomomentilta palkatun henkilöstön henkilötövuosimäärä oli kertomusvuonna 570 henkilötövuotta, joka on noin 40 henkilötövuotta edellisvuotta vähemmän. Kuluttajaneuvonnan tehtävät siirtyivät vuoden 2019 alusta lukien Kilpailu- ja kuluttajavirastolle, mikä tarkoittaa 58 henkilötövuoden vähennystä. Talousarviossa asetettu henkilötövuosien arvio 556 henkilötövuotta ylitettiin 14 henkilötövuodelle johtuen siitä, että maistraatteihin palkattiin holhoustoimen asiakirjojen digitointia ja organisaatiouudistuksen valmistelua varten määräraikaista henkilöstöä. Työllisyysvaroin palkatun henkilöstön henkilötövuosimäärä kasvoi 4,2 henkilötövuotta ollen 22,5. Harjoittelijoiden henkilötövuosimäärä oli 15,2 henkilötövuotta, joka oli 2,8 henkilötövuotta enemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Sisäisessä laskennassa käytetty henkilötövuosien määrä (607,9 henkilötövuotta) poikkeaa luvussa 6 esitetystä Tahti-tietojen mukaisesta henkilötövuosien määrästä (608,7 henkilötövuotta).

Maistraattien varsinaiseen ydintoimintaan (pl. tukipalvelut ja palkalliset poissaolot) käytettiin työaika noin 74,4 prosenttia kokonaistyöajasta. Ydintoiminnan osuus kokonaistyöajasta nousi hieman edellisvuoteen verrattuna.

Kuvio 1.11.1. Maistraattien työajan jakauma palvelualueittain vuonna 2019

Maistraattien työajasta suurin osa, 32 prosenttia, kohdentui holhoustoimen edunvalvontapalveluihin. Lähes yhtä suuri palvelualue on henkilö-, perhe ja perintöoikeudelliset palvelut, johon kohdentui 30 prosenttia työajasta. Todistajapalvelut ja vihkiminen -palvelualueen työajan suhteellinen osuus oli 6 prosenttia. Yhteiskunnan tietohuoltopalveluihin, joka koostuu tietohuollosta ja tietopalvelusta, kohdentui 6 prosenttia kokonaistyöajasta. Tukipalveluihin käytettiin 6 prosenttia ja palkallisia poissaoloja oli 20 prosenttia kokonaistyöajasta. (Kuvio 1.11.1.)

Taulukko 1.11.7. Maistraattien työajan jakauma palvelualueittain vuosina 2017-2019

Palvelualueet	2019		2018	2017
	htv	Muutos % ed. vuoteen	htv	htv
Yhteiskunnan tietohuoltopalvelut	36,5	4 %	35,1	34,2
Holhoustoimen edunvalvontapalvelut	194,8	6 %	183,2	180,4
Kuluttajaneuvontapalvelut		-100 %	42,2	42,7
Todistajapalvelut ja vihkiminen	36,1	0 %	36,3	38,4
Henkilö-, perhe- ja perintöoikeudelliset palvelut	184,6	7 %	172,6	173,7
Tukipalvelut	36,8	-12 %	41,6	42,5
Palkalliset poissaolot	119,1	-9 %	130,3	129,6
Yhteensä	607,9	-5 %	641,4	641,4

Yhteiskunnan tietohuoltopalveluihin käytetty henkilötövuosien määrä kasvoi hieman edellisestä vuodesta. Liiketaloudelliseen tietopalveluun ja kiinteistötietojen tietopalveluun käytetty työaika on laskenut, mutta muissa yhteiskunnan tietohuoltopalveluissa on ollut nousua.

Holhoustoimen edunvalvontapalvelujen henkilötövuosien määrä kasvoi 6 prosenttia vuoteen 2018 verrattuna. Kasvua selittää holhoustoimen edunvalvontapalvelujen kysynnän lisääntyminen väestön ikääntyessä. Holhoustoimessa valvonnan olevien päämiesten ja edunvalvontavaltuutusten lukumäärä oli vuonna 2019 noin

77 500, mikä on noin neljä prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Alkaneita edunvalvontoja ja vahvistettuja edunvalvontavaltuutuksia oli vuonna 2019 noin 13 300 kappaletta, mikä tarkoittaa kolmen prosentin lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna. Henkilötyövuosien määrän kasvua selittää lisäksi holhoustoimen asiakirjojen digitointi sekä organisaatiouudistuksen valmistelu.

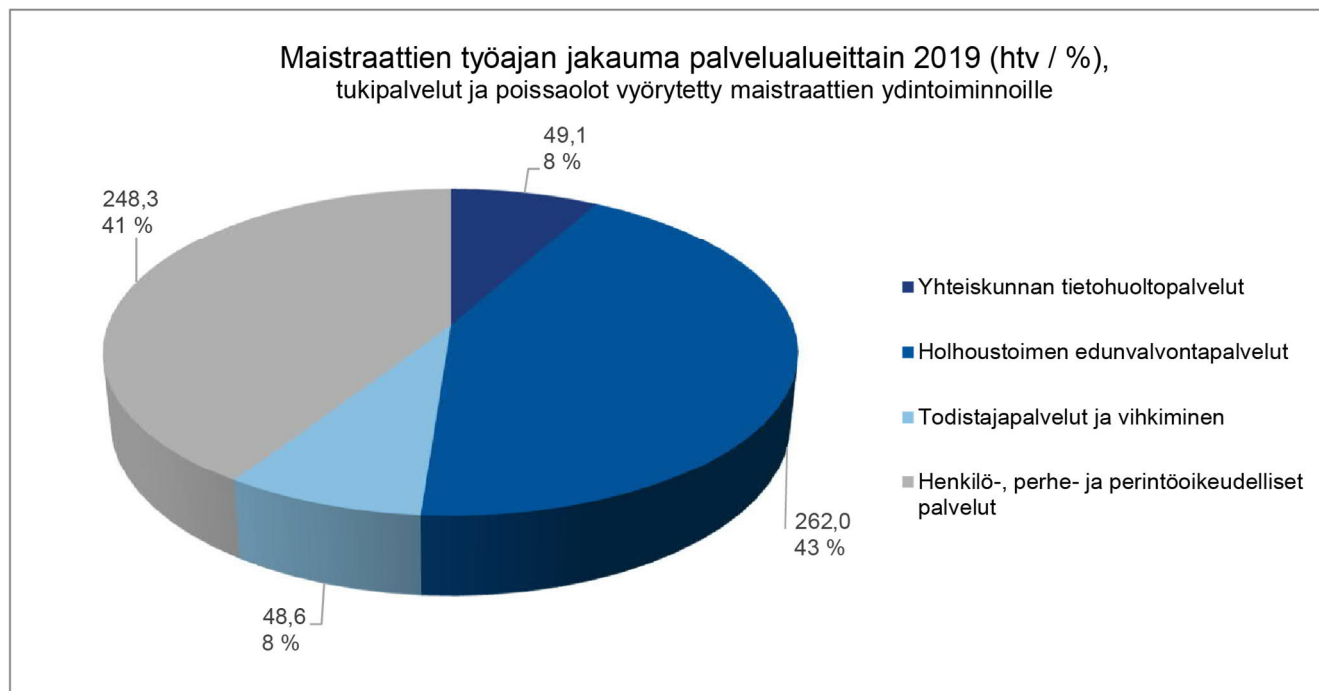
Todistajapalvelut ja vihkiminen -palvelualueen henkilötyövuosimäärä pysyi edellisvuoden tasolla. Julkisen notaarin palveluiden kysyntä on laskenut, mutta toisaalta organisaatiouudistuksen valmistelu on lisännyt tietyltä osin henkilötyövuosien määrää.

Henkilö-, perhe- ja perintöoikeudellisiin palveluihin käytetty henkilötyövuosien määrä nousi 7 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Etenkin nimenmuutosten kysyntä lisääntyi vuoden 2019 alussa voimaan tulleen nimilain myötä. Perhe- ja perintöoikeudellisten tehtävien osuus työajasta on pienentynyt. Palvelualueen maksettomiin tehtäviin on käytetty 20 prosenttia edellisvuotta enemmän työaikaa. Kasvu johtuu organisaatiouudistuksen valmistelusta.

Tukipalveluihin käytetty henkilötyövuosien määrä on vähentynyt 12 prosenttia ja palkallisten poissaolojen 9 prosenttia. Pienentyminen johtuu kuluttajaneuvonnan tehtävien siirrosta Kilpailu- ja kuluttajavirastolle ja koulutukseen käytetyn työajan vähentymisellä yli 60 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Koulutukseen on käytetty 2,2 henkilötyövuotta. (Taulukko 1.11.7.)

Kuviossa 1.11.2. on esitetty maistraattien vuoden 2019 henkilötyövuosijakauma, jossa tukipalvelujen ja palkallisten poissaolojen henkilötyövuodet on vyörytetty ydintoiminnan palvelualueille niiden henkilötyövuosien suhteessa.

Kuvio 1.11.2. Maistraattien kokonaistyöajan jakauma palvelualueittain vuonna 2019

Toiminnan tuottavuus ja taloudellisuus

Tässä luvussa on kuvattu maistraattien toiminnan tuottavuus ja taloudellisuus palvelualueittain.

Maistraattien toiminnan kokonaiskustannukset ovat nousseet edellisestä vuodesta. Kunkin palvelun henkilötövuosien määrässä tapahtuneet muutokset selittävät pääosin myös kustannuksissa tapahtuneet muutokset, koska henkilöstökustannukset ovat merkittävin kustannuserä ja henkilötövuosien määrää käytetään jakoperusteena myös muiden kustannusten osalta. Työn tuottavuus ja taloudellisuus heikkenivät lähes kaikissa palveluissa, koska noin 24 henkilötövuotta käytettiin organisaatiouudistuksen valmisteluun ja kehittämishankkeisiin. Työn tuottavuuden ja taloudellisuuden heikkeneminen näkyy etenkin maksuttomissa palveluissa.

Yhteiskunnan tietohuoltopalvelut

Taulukko 1.11.8. Julkisoikeudellisen ja liiketaloudellisen tietopalvelun työn tuottavuus ja taloudellisuus

Yhteiskunnan tietohuoltopalvelut	Maksullinen julkisoikeudellinen tietopalvelu			Liiketaloudellinen tietopalvelu		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Seurattavien suoritteiden kokonaismäärä; kpl	152 982	158 887	171 122	129	139	212
Henkilöstön määrä; htv	30,5	29,9	26,6	0,4	0,6	1,0
Kustannukset	2 781 551	2 549 884	2 318 655	36 887	48 581	84 175
Tuottavuus; suoritetta / htv	5 010	5 314	6 421	322	248	217
Taloudellisuus; € / suorite	18,2	16,0	13,5	285,9	349,5	397,1

Maksullisen julkisoikeudellisen tietopalvelun suurivolyymisimmat suoritteet ovat väestötietojärjestelmäotteet, sukuselvitykset ja muut manuaaliotteet sekä asukasluetteloiden ja niiden muutostietojen toimitukset. Suoritteiden määrä on laskenut edellisestä vuodesta 4 prosenttia. Väestötietojärjestelmän otteiden määrän väheneminen johtuu osittain viranomaisten suorakäyttöoikeuksien lisääntymisestä. Vuonna 2019 otettiin käyttöön Todistukset-palvelu, jonka kautta asiakkaat voivat hakea tietyt väestötietojärjestelmäotteet itsepalveluna. Noin 8 prosenttia maksullisista otteista on otettu Todistukset-palvelun kautta. Valtakunnallisen toimintamallin myötä sukuselvitysten määrä laski ennakoidusti 12 prosentilla. Julkisoikeudelliseen tietopalveluun kohdentuvat kustannukset ovat kasvaneet, koska suoritemäärien volyymin laskusta huolimatta palvelun henkilötövuodet ovat hieman lisääntyneet. Kustannusten kasvu johtuu myös maistraattien kokonaiskustannusten kasvusta. Työn tuottavuus laski ja taloudellisuus heikentyi suoritemäärien vähentyessä sekä henkilöstön määrän ja sitä myötä myös kustannusten lisääntyessä. Työn tuottavuudelle vuoden 2019 talousarviossa asetettua tavoitetta 7 100 suoritetta/henkilötövuosi ei saavutettu.

Liiketaloudellinen tietopalvelu koostuu liiketaloudellisista tietopalvelusopimuksista ja tieteellistä tutkimusta varten tuotetuista väestötietopalveluista. Suoritteiden kokonaismäärä on hieman laskenut edelliseen vuoteen verrattuna. Liiketaloudellisen tietopalvelun henkilötövuodet ovat laskeneet 29 prosenttia ja sen myötä myös kustannukset ovat laskeneet. Tuottavuuden ja taloudellisuuden kehitys on ollut suotuisa. Liiketaloudellinen tietopalvelu ei ole volyymiltaan merkittävä maistraattien toiminnan kannalta. (Taulukko 1.11.8.)

Taulukko 1.11.9. Maksuttoman tietopalvelun ja tietohuollon työn tuottavuus ja taloudellisuus

Yhteiskunnan tietohuoltopalvelut	Maksuton tietopalvelu			Tietohuolto		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Seurattavien suoritteiden kokonaismäärä; kpl	6 067	6 645	7 212	55 479	66 807	78 707
Henkilöstön määrä; htv	1,8	1,3	2,5	3,8	3,4	4,0
Kustannukset	180 219	121 674	268 235	346 880	290 940	349 778
Tuottavuus; suoritetta / htv	3 407	5 303	2 931	14 707	19 848	19 555
Taloudellisuus; € / suorite	29,7	18,3	37,2	6,3	4,4	4,4

Maksuttoman tietopalvelun volyymiltaan suurilukuisimmat suoritteet ovat holhousrekisteristä annettavat otteet, joiden kysyntä laski edelliseen vuoteen verrattuna 9 prosenttia. Maksuttomaan tietopalveluun kohdennettu työaika kuitenkin kasvoi yli 40 prosentilla edelliseen vuoteen verrattuna, mikä heijastuu kasvavasti myös kustannuksiin. Työn tuottavuus ja taloudellisuus heikkenivät, koska palvelun henkilöstön määrä nousi, kun samaan aikaan suoritteiden määrä laski.

Tietohuollon suoritteita ovat rakennus- ja kiinteistötietojen ylläpidossa tallennetut ilmoitukset, joiden määrä on vähentynyt 17 prosenttia edellisvuoteen verrattuna ylläpitovastuun siirtyessä vähittäin kunnille. Kuntien edustajille on opetettu RaHu-ilmoitusten parempaa ylläpitoa. Tietohuoltoon käytetyt henkilötyövuodet ovat kuitenkin kasvaneet ja sen myötä myös kustannukset kasvoivat. Työn tuottavuus ja taloudellisuus heikkenivät. (Taulukko 1.11.9.)

Taulukko 1.11.10. Julkisoikeudellisen kiinteistötietojärjestelmän tietopalvelun ja kaupparekisterin tietopalvelun työn tuottavuus ja taloudellisuus

Yhteiskunnan tietohuoltopalvelut	Maksullinen julkisoikeudellinen kiinteistötietojärjestelmän tietopalvelu			Maksullinen julkisoikeudellinen kaupparekisterin tietopalvelu		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Seurattavien suoritteiden kokonaismäärä; kpl	570	803	1 267	205		
Henkilöstön määrä; htv	0,0	0,1	0,1	0,0		
Kustannukset	3 899	5 962	5 912	551		
Tuottavuus; suoritetta / htv	13 664	11 624	19 100	33 463		
Taloudellisuus; € / suorite	6,8	7,4	4,7	2,7		

Kiinteistötietojärjestelmästä annettujen otteiden ja todistusten suorittemäärä laski 29 prosenttia edellisvuodesta. Rekisterin sähköinen suorakäyttö on vähentänyt tulostettujen todistusten kysyntää. Kiinteistötietojärjestelmän tietopalveluun käytetty työaika ja kustannukset laskivat edellisestä vuodesta. Tuottavuus parani 18 prosenttia edellisestä vuodesta. Myös taloudellisuuden kehitys oli suotuisa. Kiinteistötietojärjestelmän tietopalvelu ei ole volyymiltaan merkittävä maistraatin toiminnan kannalta.

Patentti- ja rekisterihallitus antoi maistraateille luvan luovuttaa allekirjoitettuja kaupparekisteriotteita, yhteisösääntöjä ja diaaritodistuksia kaikkien julkisen notaarin todistusten ja apostille-todistusten yhteydessä toukokuusta 2019. Suoritteita luovutettiin 205 kappaletta. Kaupparekisterin tietopalvelu ei ole volyymiltaan merkittävä maistraatin toiminnan kannalta. (Taulukko 1.11.10.)

Henkilö-, perhe- ja perintöoikeudelliset palvelut

Taulukko 1.11.11. Henkilö-, perhe- ja perintöoikeudellisten palveluiden työn tuottavuus ja taloudellisuus

Henkilö-, perhe- ja perintöoikeudelliset palvelut	Maksulliset julkisoikeudelliset henkilö-, perhe- ja perintöoikeudelliset palvelut			Maksuttomat henkilö-, perhe- ja perintöoikeudelliset palvelut		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Seurattavien suoritteiden kokonaismäärä; kpl	30 096	28 498	27 401	1 050 710	1 075 479	1 071 587
Henkilöstön määrä; htv	21,0	18,3	18,3	163,6	154,3	155,4
Kustannukset	2 101 480	1 716 488	1 754 967	15 698 936	13 751 004	14 113 857
Tuottavuus; suoritetta / htv	1 433	1 558	1 494	6 422	6 969	6 895
Taloudellisuus; € / suorite	69,8	60,2	64,0	14,9	12,8	13,2

Maksullisen julkisoikeudellisen henkilö-, perhe- ja perintöoikeudellisen palvelun volyymiltaan suurilukuisimmat suoritteet ovat nimenmuutokset, perukirjan osakastietojen vahvistamiset ja avioehtosopimusten rekisteröinnit. Maksullisen julkisoikeudellisen henkilö-, perhe- ja perintöoikeudellisen palvelun suoritteita oli 6 prosenttia enemmän kuin vuonna 2018. Nimenmuutosten kysyntä lisääntyi 13 prosentilla vuoden 2019 alusta voimaan tulleen nimilain myötä. Vuoden 2019 aikana otettiin käyttöön sähköinen nimipalvelu, jonka kautta asiakas voi hakea nimenmuutoksen itsepalveluna. Etunimenmuutoshakemuksista 45 prosenttia tehtiin itsepalveluna. Sukunimien osalta palvelu otettiin käyttöön loppuvuodesta, joten sähköisten hakemusten osuus ei ole merkittävä. Palveluun kohdennettu työaika on lisääntynyt etenkin nimenmuutosten osalta. Myös kustannukset ovat kasvaneet. Työn tuottavuus ja taloudellisuus laskivat edelliseen vuoteen verrattuna.

Maksuttoman henkilö-, perhe- ja perintöoikeudellisen palvelun volyymiltaan suurimmat yksittäiset suoritteet ovat muuttoilmoitukset ja kotipaikan korjaukset, joiden osuus oli 63 prosenttia kaikista maksuttomista henkilö-, perhe- ja perintöoikeudellisista suoritteista. Maksuttoman henkilö-, perhe- ja perintöoikeudellisen palvelun suoritelmäärä laski hieman edelliseen vuoteen verrattuna, mutta palveluun käytetty henkilötöyvuosien määrä nousi. Tämän myötä työn tuottavuus heikkeni edelliseen vuoteen verrattuna. Tuottavuudelle talousarviossa asetettu tavoite 8 070 suoritetta/henkilötöyvuosi saavutettiin osittain. Kustannusten 14 prosentin kasvu vaikutti heikentävästi taloudellisuuteen. (Taulukko 1.11.11.)

Holhustoimen edunvalvontapalvelut

Taulukko 1.11.12. Holhustoimen edunvalvontapalveluiden työn tuottavuus ja taloudellisuus

Holhustoimen edunvalvontapalvelut	Maksulliset julkisoikeudelliset holhustoimen edunvalvontapalvelut			Maksuttomat holhustoimen edunvalvontapalvelut		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Seurattavien suoritteiden kokonaismäärä; kpl	89 425	92 512	87 531	22 369	24 152	23 720
Henkilöstön määrä; htv	128,2	124,6	119,5	66,6	58,6	60,8
Kustannukset	13 240 660	12 020 009	11 800 562	6 953 123	5 725 458	5 954 399
Tuottavuus; suoritetta / htv	698	743	732	336	412	390
Taloudellisuus; € / suorite	148,1	129,9	134,8	310,8	237,1	251,0

Maksullisten julkisoikeudellisten holhoustoimen edunvalvontapalveluiden volyymiltaan suurilukuisimmat suoritteet ovat tilintarkastukset, lupapäätökset, hakemukset käräjäoikeudelle edunvalvojan määräämiseksi sekä edunvalvojien määräämiset. Edunvalvontavaltuutusten määrä on lisääntynyt lähes 30 prosentilla edellisvuoteen verrattuna. Edunvalvojan määräämisen ja lupa-asioiden suorittemäärät lisääntyivät, koska väestön ikääntyminen lisää holhoustoimen edunvalvontapalveluiden tarvetta. Holhoustoimen edunvalvontapalvelujen maksullisten suoritteiden määrä kokonaisuudessaan kuitenkin pieneni 3 prosenttia. Holhoustoimen edunvalvontapalveluista tilintarkastusten osuus oli 69 prosenttia kaikista suoritteista. Vuoden 2019 aikana tilintarkastuksia toimitettiin yhteensä 61 596 kappaletta, joista maksullisten tilintarkastusten osuus oli 84 prosenttia. Vuositilejä tarkastettiin vähemmän kuin edellisenä vuonna lisäresursseista huolimatta. Palvelun henkilötövuosien määrä lisääntyi 3 prosentilla, mikä heijastuu myös kustannusten kasvuun. Tuottavuus ja taloudellisuus laskivat edelliseen vuoteen verrattuna. Tuottavuudelle talousarviossa asetettu tavoite 730 suoritetta/henkilötövuosi saavutettiin osittain.

Maksuttomien holhoustoimen edunvalvontapalveluiden volyymiltaan suurilukuisimmat suoritteet ovat omaisuusluettelot, nelivuotisselvitykset sekä alaikäisten edunvalvonnan rekisteröinnit. Maksuttomien holhoustoimen edunvalvontapalveluiden suoritteiden määrä pieneni 7 prosenttia vuodesta 2018, mutta henkilötövuosien määrä lisääntyi 14 prosenttia. Tämän myötä työn tuottavuus heikkeni. Myös taloudellisuus laski, koska kustannukset nousivat. (Taulukko 1.11.12.)

Todistajapalvelut ja vihkiminen

Taulukko 1.11.13. Todistajapalveluiden työn tuottavuus ja taloudellisuus

Todistajapalvelut ja vihkiminen	Maksulliset julkisoikeudelliset todistajapalvelut			Kaupanvahvistajan palvelut		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Seurattavien suoritteiden kokonaismäärä; kpl	148 680	158 709	191 620	2 987	3 302	3 733
Henkilöstön määrä; htv	12,9	13,4	14,8	3,6	4,0	3,9
Kustannukset	1 326 794	1 296 114	1 414 032	527 626	528 577	553 302
Tuottavuus; suoritetta / htv	11 503	11 818	12 967	836	831	950
Taloudellisuus; € / suorite	8,9	8,2	7,4	176,6	160,1	148,2

S

Maksullisten julkisoikeudellisten todistajapalveluiden suoritteiden, eli julkisen notaarin palveluiden, kysyntä laski 6 prosenttia edellisvuodesta. Suurivolyyymisimman tuotteen, julkisen notaarin todistaman jäljennöksen, kysyntä laski 6 prosentilla. Apostille-todistusten määrä on pienentynyt 10 prosentilla, koska eurooppalaisen monikielisen vakiolomakkeen käyttöönotto on vähentänyt apostille-todistusten käyttötarvetta. Myös palveluun käytetty henkilöstön määrä laski. Kustannukset kuitenkin hieman kasvoivat kokonaiskustannusten lisääntymisen myötä. Työn tuottavuus ja taloudellisuus heikkenivät edelliseen vuoteen verrattuna. Tuottavuuden talousarviossa asetettu tavoite 12 500 suoritetta/henkilötövuosi saavutettiin osittain.

Kaupanvahvistusten suoritteiden lukumäärä laski 10 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Kysynnän odotetaan laskevan edelleen sähköisen kaupanvahvistuspalvelun (Kiinteistöväihdännän palvelun) käytön laajenemisen myötä. Osassa maistraateista kaupanvahvistuksia tehdään ainoastaan maistraatin omissa tiloissa. Myös palveluun kohdennettu työaika on vähentynyt. Työn tuottavuus parani hieman edelliseen vuoteen verrattuna. Kustannukset pysyivät lähes edellisen vuoden tasolla, joten taloudellisuus heikkeni suorittemäärän laskun myötä. (Taulukko 1.11.13.)

Taulukko 1.11.14. Vihkimisen työn tuottavuus ja taloudellisuus

Todistajapalvelut ja vihkiminen	Maksullinen julkisoikeudellinen vihkiminen			Maksuttomat todistajapalvelut ja vihkiminen		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Seurattavien suoritteiden kokonaismäärä; kpl	1 281	1 401	1 394	25 050	25 487	31 454
Henkilöstön määrä; htv	4,0	4,2	4,2	15,6	14,7	15,5
Kustannukset	587 113	572 386	576 671	1 532 780	1 358 565	1 466 070
Tuottavuus; suoritetta / htv	317	332	333	1 608	1 739	2 033
Taloudellisuus; € / suorite	458,3	408,6	413,7	61,2	53,3	46,6

Maksullisen julkisoikeudellisen vihkimisen suoritteiden määrä laski 9 prosenttia edellisvuodesta. Myös henkilötövuosien määrä aleni. Kustannukset kuitenkin hieman kasvoivat kokonaiskustannusten lisääntymisen myötä. Työn tuottavuus heikkeni 5 prosentilla. Myös taloudellisuus laski edelliseen vuoteen verrattuna.

Maksuttomien todistajapalveluiden ja vihkimisen volyymiltään suurilukuisimmat suoritteet ovat virka-aikana tapahtuvat vihkimiset sekä avioliiton esteiden tutkinnat. Maksuttomien todistajapalveluiden ja vihkimisen suoritteiden määrä väheni 17 prosenttia vuodesta 2018. Henkilöstön määrä on kuitenkin noussut 6 prosenttia ja kustannukset kasvoivat 13 prosentilla. Työn tuottavuus ja taloudellisuus heikkenivät edelliseen vuoteen verrattuna. (Taulukko 1.11.14.)

Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Taulukossa 15 on esitetty vuoden 2019 maksullisen toiminnan talousarvioesityksen mukaiset tavoitteet ja niiden toteumat sekä vertailutietoina vuosien 2017 ja 2018 toteumat. Maistraattien maksulliset julkisoikeudelliset suoritteet jakaantuvat maksuperustelain ja erityislakien mukaisiin julkisoikeudellisiin suoritteisiin. Maksuperustelain mukaisia julkisoikeudellisia palveluita tarjoavat julkisoikeudellinen tietopalvelu, julkisoikeudelliset holloustoimen edunvalvontapalvelut, julkisen notaarin palvelut sekä julkisoikeudelliset henkilö-, perhe- ja perintöoikeudelliset palvelut. (Taulukko 1.11.15.). Yksityiskohtaisempi kustannusvastaavuuslaskelma maksuperustelain mukaisista julkisoikeudellisista suoritteista on liitteessä 1.

Taulukko 1.11.15. Maistraattien maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Maistraattien maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	2019		2018	2017
Julkisoikeudelliset suoritteet	Tavoite	Toteuma	Toteuma	Toteuma
Maksullisen toiminnan tuotot	15 060 000	14 946 325	15 231 518	15 028 974
Maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset	18 315 000	20 569 696	18 689 420	18 424 101
Kustannusvastaavuus (tuotot - kustannukset)	-3 255 000	-5 623 371	-3 457 902	-3 395 128
Kustannusvastaavuusprosentti (%)	82 %	73 %	81 %	82 %
Liiketaloudelliset suoritteet				
Maksullisen toiminnan tuotot	209 000	146 600	138 678	201 314
Maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset	82 000	36 887	48 581	84 175
Kustannusvastaavuus (tuotot - kustannukset)	127 000	109 713	90 097	117 139
Kustannusvastaavuusprosentti (%)	255 %	397 %	285 %	239 %
Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuusprosentti (%)		73 %	82 %	82 %

Maistraattien maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus laski vuonna 2019 edellisen vuoden tasosta olleen 73 prosenttia.

Maistraattien maksullisten julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus vuonna 2019 oli 73 prosenttia, kun talousarvion mukainen tavoite oli 82 prosenttia. Kustannusvastaavuus laski edellisen vuoden tasosta. Tuotot olivat ennakoitua pienemmät, koska organisaatiouudistuksen ja kehittämishankkeiden valmistelun **vuoksi** maistraatit eivät pystyneet kohdentamaan riittävästi resursseja maksulliseen toimintaan. Loppuvuodesta maistraattien kassa- ja laskutusjärjestelmä oli organisaatiouudistuksen vuoksi pois käytöstä, joten osa tuotoista jäi kirjaamatta vuodelle 2019. Maksullisen toiminnan kokonaiskustannusten nousu johtuu pääosin organisaatiouudistukseen ja kehittämishankkeisiin liittyvistä kohonneista kustannuksista.

Maksullisen julkisoikeudellisen tietopalvelun tuotot olivat edellisvuoden tasolla olleen 2,5 miljoonaa euroa. Julkisoikeudellisen tietopalvelun kustannusvastaavuus laski edelliseen vuoteen verrattuna 8 prosenttiyksikköä olleen kertomusvuonna 90 prosenttia.

Maksullisen julkisoikeudellisen henkilö-, perhe- ja perintöoikeudellisten suoritteiden tuotot olivat vuonna 2019 1,9 miljoonaa euroa, mikä oli 8 prosenttia edellisvuotta enemmän. Tuottojen suotuisaan kehitykseen vaikutti etenkin nimenmuutosten kysynnän kasvu vuoden 2019 alusta voimaan tulleen nimilain myötä. Kustannukset kasvoivat kuitenkin tuottoja enemmän, joten kustannusvastaavuus laski edellisestä vuodesta 12 prosenttiyksikköä olleen kertomusvuonna 90 prosenttia.

Holhustoimen edunvalvontapalveluiden kokonaistulokertymästä, 8,6 miljoonaa euroa, tilintarkastustulosten osuus oli 5,2 miljoonaa euroa eli 61 prosenttia. Tuotot ovat laskeneet edelliseen vuoteen verrattuna 3 prosenttia. Holhustoimen edunvalvontapalveluiden tuottojen lasku johtuu resurssien kohdentamisesta organisaatiouudistuksen valmisteluun ja holhustoimen asiakirjojen digitointihankkeeseen. Kasvaneiden kustannusten myötä kustannusvastaavuus laski edellisen vuoden tasosta 8 prosenttiyksikköä olleen kertomusvuonna 65 pro-

senttia. Osa holhoustoimen edunvalvonnan palveluista on hinnoiteltu sosiaalisista syistä alennetun omakustannusarvon perusteella ja osassa suoritteista maksuvelvollinen on vapautettu maksusta.

Maksullisten julkisoikeudellisten todistajapalveluiden tuotot laskivat kysynnän laskun myötä 8 prosenttia edellisvuodesta ollen kertomusvuonna 1,3 miljoonaa euroa. Kustannusvastaavuus laski edellisen vuoden ylikatteellisesta 11 prosenttiyksikköä ollen kertomusvuonna 98 prosenttia.

Kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta annetun lain perusteella annettujen suoritteiden kustannusvastaavuus parani hieman edellisvuodesta ja oli kertomusvuonna 259 prosenttia. Kiinteistötietojärjestelmästä annettavista suoritteista saatavat tulot eivät ole merkittäviä maistraattien toiminnan näkökulmasta (noin 10 000 euroa vuonna 2019).

Kaupparekisterilain ja Patentti- ja rekisterihallituksen ja maistraattien välisen sopimuksen perusteella annettujen suoritteiden tuotot olivat noin 3 000 euroa ja kustannusvastaavuus oli 554 %. Kaupparekisterin tietopalvelun tulot ovat hyvin marginaalisia maistraattien toiminnassa.

Kaupanvahvistajista annetun lain perusteella annettujen suoritteiden kustannusvastaavuus vuonna 2019 oli 67 prosenttia. Tuotot olivat 0,35 miljoonaa euroa, mikä on 8 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Kustannusten ollessa edellisen vuoden tasolla kustannusvastaavuus laski edellisestä vuodesta 6 prosenttiyksikköä.

Avoliittoasetuksen 16 ja 16 a §:n nojalla annettujen suoritteiden kustannusvastaavuus oli kertomusvuonna 57 prosenttia. Julkisoikeudellisen vihkimisen tuotot olivat 0,33 miljoonaa euroa eli tuotot laskivat 7 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Kokonaiskustannusten kasvun vuoksi kustannusvastaavuus laski 6 prosenttiyksikköä.

Liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus vuonna 2019 oli 397 prosenttia, kun talousarvion mukainen tavoite oli 255 prosenttia. Liiketaloudellinen tietopalvelu koostuu pääosin liiketaloudellisesta massa-tietopalvelusta. Liiketaloudellisen tietopalvelun kokonaistuotot vuonna 2019 olivat 0,15 miljoonaa euroa. Tuotot nousivat edellisestä vuodesta 6 prosenttia. Kustannusvastaavuus kasvoi 39 prosenttia edellisestä vuodesta. Liiketaloudellinen tietopalvelu ei ole volyymiltaan merkittävää maistraattien toiminnan kannalta.

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Maistraateilla ei ollut vuonna 2019 yhteisrahoitteista toimintaa, koska Euroopan kuluttajakeskus -hanke siirtyi kuluttajaneuvonnan tehtävien siirron myötä Kilpailu- ja kuluttajavirastolle.

Tuotokset ja laadunhallinta

Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Maistraattien suoritteiden kokonaismäärä vuonna 2019 oli 1 586 030 suoritetta. Verrattuna vuoteen 2018 suorittemäärä väheni 119 629 suoritetta, mikä vastaa 7 prosentin vähennystä. Suurin osa suoritteiden määrän vähentymisessä johtuu kuluttajaneuvonnan tehtävien siirtymisestä Kilpailu- ja kuluttajavirastolle. Liitteessä 1.11.2. on esitetty toiminnoittain maistraattien suoritteiden lukumäärät, joita on käytetty sisäisessä laskennassa.

Maistraattien suorittemääriä analysoitiin tarkemmin edellisessä luvussa ”Toiminnan tuottavuus ja taloudellisuus”.

Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Maistraattien palvelukykyä sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatua seurattiin palveluaikatavoitteiden avulla. Palvelukyvyn toteutumista mitattiin myös asiakastyytyväisyyskyselyn tuloksena.

Vireille tulleiden kantelujen määrä pysyi edellisvuosien tasossa (2018 34 kpl) ollen 36 kappaletta. Saapuneet kantelut, kahta lukuun ottamatta, saatiin ratkaistua vuoden 2019 aikana. Maistraattien toimintaa koskevista kanteluista kymmenessä kiinnitettiin maistraatin huomiota johonkin asiaan, esimerkiksi asian käsittelyn viipymiseen. Edellisen vuoden kanteluista toimenpiteisiin johti kolme kantelua.

Maistraattien tuotosten ja laadunhallinnan talousarviossa asetetut yhteiset tavoitteet vuonna 2019 olivat edellisen vuoden tasolla. Joillekin maistraateille asetettiin vuoden 2019 tulossopimuksissa yhteistä tavoitetta tiukemmat tavoitteet, jos maistraatti oli aiempina vuosina jo saavuttanut tai ylittänyt maistraattien yhteisen tavoitteen. Taulukossa 1.11.16. on esitetty vuoden 2019 tavoitteet ja toteumatiedot vuosina 2017-2019 analysoituihin. (Taulukko 1.11.16.)

Taulukko 1.11.16. Maistraattien tuotokset ja laadunhallinta vuonna 2019

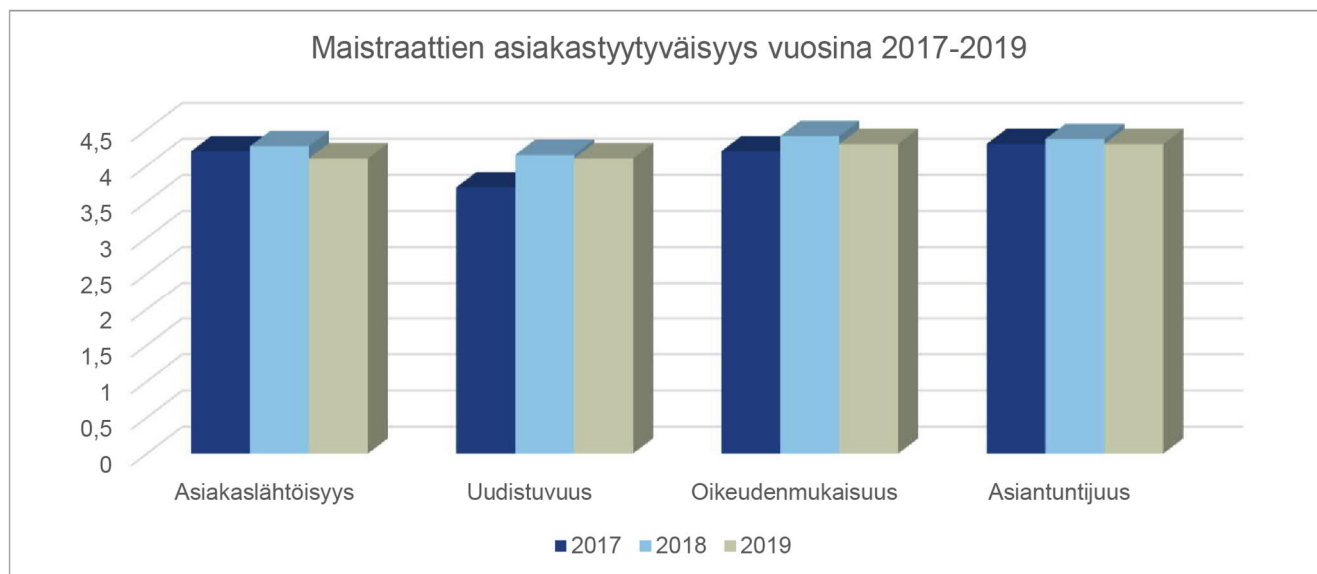
Edunvalvontaan määrääminen - Maistraatin päätöksellä ratkaistut, aika keskimäärin				
Tavoite 2019	Toteuma 2019	Muutos % ed. vuoteen	Toteuma 2018	Toteuma 2017
3 kk	3,1 kk	3 %	3,0 kk	3,35 kk
Edunvalvojan määräämisasioissa keskimääräinen käsittelyaika on hieman kasvanut. Tavoite saavutettiin tai ylitettiin viime vuotiseen tapaan kuudessa maistraatissa. Palveluajan kasvamiseen on vaikuttanut eniten resurssien kohdentaminen organisaatiouudistuksen valmisteluun ja holhoustoimen digitointihankkeeseen.				
Edunvalvonta-tilintarkastus - Yksityisten edunvalvojien vuositilit tarkastettu tilin saapumisesta maistraattiin, aika keskimäärin				
Tavoite 2019	Toteuma 2019	Muutos % ed. vuoteen	Toteuma 2018	Toteuma 2017
3,8 kk	4,0 kk	0 %	4,0 kk	4,1 kk
Yksityisen edunvalvojien antamien vuositilien tarkastamisen käsittelyaika pysyi edellisvuoteen verrattuna samana. Maistraattien yhteinen tavoite saavutettiin tai ylitettiin neljässä maistraatissa. Toimintatapoja yhtenäistämällä prosessia on saatu tehostettua. Tilintarkastuksiin ei kuitenkaan ole voitu kohdentaa riittävästi resursseja, koska työaikaa on kohdennettu organisaatiouudistuksen valmisteluun ja holhoustoimen asiakirjojen digitointiin. Tilintarkastuksessa on osittain priorisoitu riskitilien tarkastusta, mikä on pidentänyt palveluaikoja.				
Lupa-asiat - Ratkaisut hakemuksen saapumisesta maistraattiin, aika keskimäärin				
Tavoite 2019	Toteuma 2019	Muutos % ed. vuoteen	Toteuma 2018	Toteuma 2017
1,2 kk	1,1 kk	-15 %	1,3 kk	1,2 kk
Lupa-asioiden keskimääräinen palveluaika lyheni edellisvuoteen verrattuna ja kahdeksan maistraattia saavutti tai ylitti yhteisen tavoitteen. Lupa-asioiden prosessia on tehostettu lean-menetelmällä ja asiakkaalle arvoa tuottamattomia työvaiheita on karsittu.				

Maistraattien asiakastyytyväisyys

Maistraatteihin toteutettiin asiakastyytyväisyyskysely edellisten vuosien tapaan sähköisenä kyselynä. Asiakkailta palautetta kerättiin lomakkeiden, www-sivujen ja palautepisteiden (iPad) kautta. Kysely jaettiin myös sidosryhmille sähköpostitse ja henkilöstölle intran kautta. Vastauksia vuonna 2019 saatiin yhteensä 1 514 kpl (vuonna 2018 vastauksia saatiin 1 238 kpl). Kullekin maistraatille toimitettiin oman maistraatin tulokset ja avoimet palautteet sekä yhteenveto kaikkien maistraattien saamista tuloksista asiakaslähtöisyyteen, uudistuvuuteen, oikeudenmukaisuuteen ja asiantuntijuuteen liittyen.

Tulosopimuksissa vuoden 2019 tavoite maistraattien asiakaslähtöisyydelle oli 4,2. Toteuma vuonna 2019 maistraattien asiakaslähtöisyydelle oli 4,1, joten tavoitteeseen ei tältä osin aivan päästy. Vuoden 2019 tavoite maistraattien uudistuvuudelle oli 4,2. Toteuma vuonna 2019 oli 4,1, joten tässäkin tavoite lähes saavutettiin. Vuoden 2019 tavoite maistraattien oikeudenmukaisuuden osalta oli 4,3. Oikeudenmukaisuuden toteuma vuonna 2019 oli 4,3, joten tämä tavoite saavutettiin. Vuoden 2019 tavoite maistraattien asiantuntevuudelle oli 4,3. Toteuma asiantuntevuuden osalta vuonna 2019 oli 4,3, joten tässäkin maistraatit saavuttivat tavoitteensa. (Kuvio 1.11.3.)

Kuvio 1.11.3. Maistraattien asiakastytyväisyys vuosina 2017-2019

Vastaukset osoittivat, että asiakaslähtöisyys, asiakasta arvostava ja myönteinen asiakaskokemus on hieman laskenut vuoteen 2018 verrattuna, ollen kuitenkin edelleen erinomaisella tasolla. Lähes kaikki väittämät asiakaslähtöisyydestä olivat edelleen erinomaisella tasolla 4 tai enemmän (asteikko 1-5, jossa 5 paras). Asiakkaat kokivat etenkin maistraatin palvelun olleen laadukasta ja asiakasta arvostavaa sekä helposti saavutettavissa. Hieman alle tason 4 jäi ainoastaan maistraattien tilaratkaisut yksityisyyden suojan ja erityisryhmien tarpeiden huomioinnin osalta.

Uudistuvuutta arvioitaessa asiakkaat kokivat, että maistraatti toimii erittäin joustavasti ja palveluista on helppo antaa palautetta/kehittämideoita. Maistraattien palvelut koettiin myös oikeudenmukaisina: vastauksissa arvioitiin maistraattien toimivan vastuullisesti, ratkaisut perustuvat tosiasioihin ja niiden puolueettomaan arviointiin, maistraatti kohtelee asiakkaitaan oikeudenmukaisesti ja toiminta on avointa suhteessa kansalaisiin.

Asiantuntijuutta arvioitaessa asiakkaat arvioivat maistraattien henkilöstön asiantunteviksi ja osaaviksi, asian käsittely koettiin sujuvaksi, ratkaisut asiallisesti ja ymmärrettävästi perustelluiksi sekä erilaiset asiakastarpeet koettiin huomioituiksi.

Avoimissa palautteissa maistraattien palveluita ja henkilöstön palveluosaamista ja -asennetta kiiteltiin laajasti. Kehittämiskohteiksi avoimissa palautteissa koettiin nettisivuja, sähköisten palveluiden kehittämistä sekä lomakkeiden uudistamista.

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Henkilöstön ja henkilötövuosien määrä

Maistraateissa työskenteli vuoden 2019 lopussa yhteensä 641 henkilöä, vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 12 henkilöä. Henkilöstömäärältään suurin oli Uudenmaan maistraatti, jossa työskenteli 173 henkilöä. Pienimpiä maistraateista olivat Kaakkois-Suomen (36 henkilöä) ja Hämeen maistraatit (40 henkilöä). (Taulukko 1.11.17.)

Taulukko 1.11.17. Maistraattien henkilöstömäärät vuosilta 2017–2019

Henkilöstömäärät 2017-2019	2019	2018	2017
Hämeen maistraatti	40	43	42
Itä-Suomen maistraatti	69	70	72
Kaakkois-Suomen maistraatti	36	40	39
Lapin maistraatti	41	39	39
Lounais-Suomen maistraatti	90	88	85
Länsi-Suomen maistraatti	46	50	49
Pohjois-Suomen maistraatti	65	57	53
Sisä-Suomen maistraatti	81	83	83
Uudenmaan maistraatti	173	183	185
Maistraatit yhteensä	641	653	647

Maistraattien henkilötövuosien määrä oli 608,9 henkilötövuotta vuonna 2019. Vuonna 2018 henkilötövuosimäärä oli maistraateissa suurempi: yhteensä 642,6 henkilötövuotta. (Taulukko 1.11.18.) Syitä henkilötövuosien määrän laskuun on eritelty tarkemmin luvun Toiminnan tehokkuus alussa.

Taulukko 1.11.18. Maistraattien henkilötövuosimäärät vuosilta 2017–2019

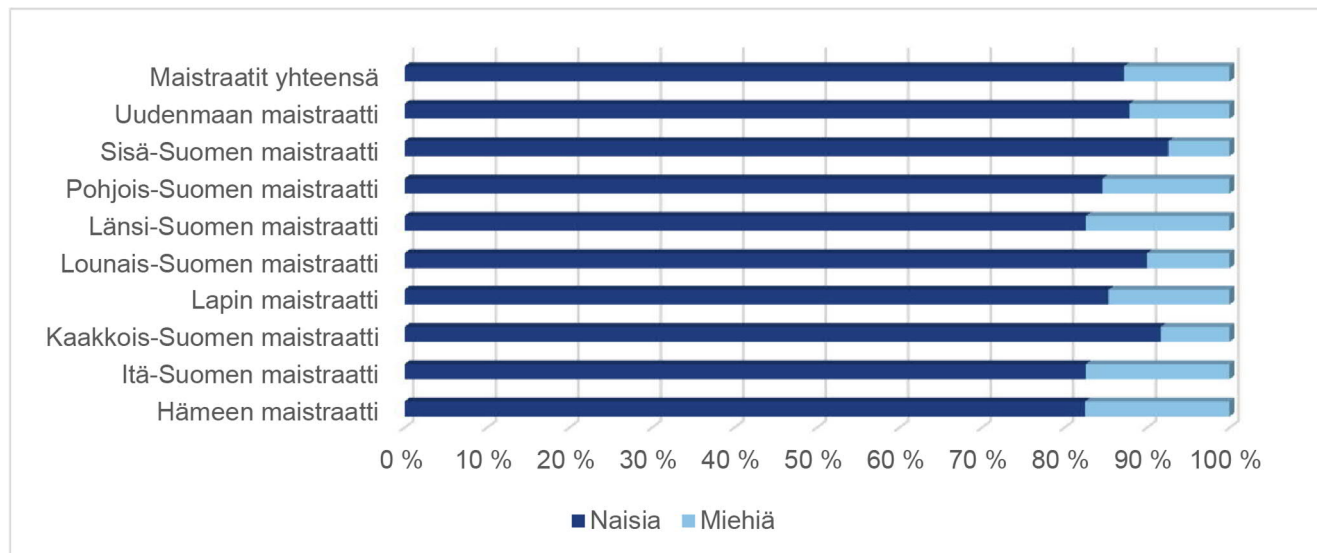
Henkilötövuosimäärät 2017-2019	2019	2018	2017
Hämeen maistraatti	39,4	42,6	42,4
Itä-Suomen maistraatti	65,2	69,5	69,8
Kaakkois-Suomen maistraatti	36	39,4	39,4
Lapin maistraatti	40,6	39,7	40,5
Lounais-Suomen maistraatti	83,7	84,1	85,6
Länsi-Suomen maistraatti	45,5	49,9	49
Pohjois-Suomen maistraatti	57,7	56,4	55,6
Sisä-Suomen maistraatti	76,3	82,4	79,7
Uudenmaan maistraatti	164,3	178,6	180,7
Maistraatit yhteensä	608,7	642,6	642,7

Taulukko 1.11.19. Maistraattien henkilöstömäärät vuonna 2019

Henkilöstömäärät	Naisia	%	Miehiä	%	Yhteensä
Hämeen maistraatti	33	83 %	7	18 %	40
Itä-Suomen maistraatti	57	83 %	12	17 %	69
Kaakkois-Suomen maistraatti	33	92 %	3	8 %	36
Lapin maistraatti	35	85 %	6	15 %	41
Lounais-Suomen maistraatti	81	90 %	9	10 %	90
Länsi-Suomen maistraatti	38	83 %	8	17 %	46
Pohjois-Suomen maistraatti	55	85 %	10	15 %	65
Sisä-Suomen maistraatti	75	93 %	6	7 %	81
Uudenmaan maistraatti	152	88 %	21	12 %	173
Maistraatit yhteensä	559	87 %	82	13 %	641

Maistraattien henkilöstö on naisvaltaista. Miesten osuus maistraattien henkilöstöstä oli 13 %. Eniten miehiä koko henkilöstöstä oli Hämeen maistraatissa. (Taulukko 1.11.19. ja kuvio 1.11.4.)

Kuvio 1.11.4. Maistraattien henkilöstön sukupuolijakauma vuonna 2019

Henkilöstörakenne

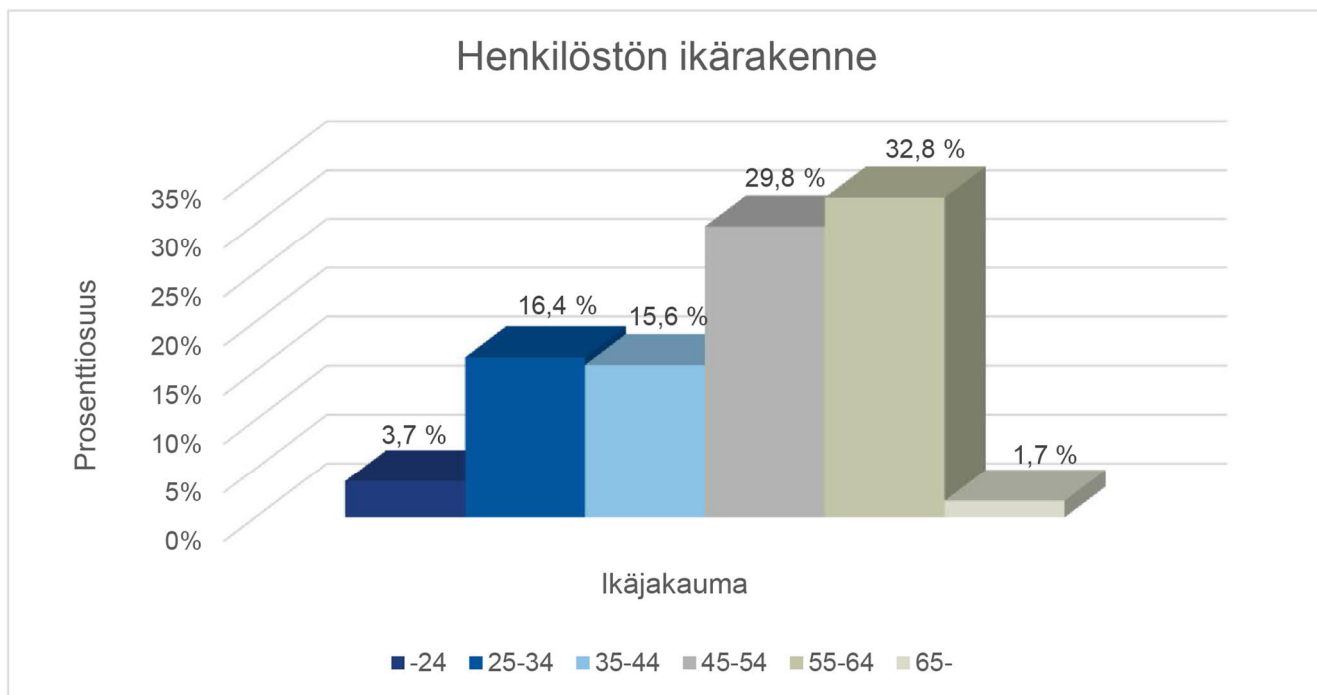
Henkilöstön keski-ikä

Maistraattien henkilöstön keski-ikä vuonna 2019 oli 47,9 vuotta. Keski-ikä on laskenut edelliseen vuoteen verrattuna 1,2 vuotta (2,4 %). Naisten keski-ikä oli 48,1 vuotta ja miesten 46,4 vuotta. Korkein keski-ikä 51,3 vuotta oli Länsi-Suomen maistraatissa ja alin keski-ikä Uudenmaan maistraatissa 46,0 vuotta.

Henkilöstön ikärakenne

Suurin ikäryhmä maistraateissa oli 55–64 -vuotiaiden ikäryhmä. Toiseksi suurin ikäluokka oli 45–54 -vuotiaiden ikäryhmä. Pienimmät ikäryhmät löytyivät ikäluokkien ääripäistä eli yli 65-vuotiaiden ja alle 24-vuotiaiden ryhmistä. Yli 65-vuotiaita henkilöitä maistraateissa oli 11 henkilöä ja alle 24-vuotiaita 24 henkilöä. (Kuvio 1.11.5.)

Kuvio 1.11.5. Henkilöstön ikärakenne vuonna 2019

Virkasuhteiden laatu

Vakinaiset / määräaikaiset

Vakinaisessa palvelussuhteessa henkilöstöstä oli 77 %. Määräaikaisten henkilöiden osuus oli 23 %. Määräaikaisen henkilöstön osuus kasvoi edellisvuoteen nähden noin 6 %. Itä-Suomen maistraatissa vakinaisen henkilöstön osuus koko henkilöstöstä oli 93 % ja Lounais-Suomen maistraatissa 67 %. (Taulukko 1.11.20.)

Taulukko 1.11.20. Virkasuhteiden laatu vuonna 2019

Virkasuhteiden laatu	Vakinaiset	%	Määräaikaiset	%	Yhteensä
Hämeen maistraatti	32	80 %	8	20 %	40
Itä-Suomen maistraatti	64	93 %	5	7 %	69
Kaakkois-Suomen maistraatti	29	81 %	7	19 %	36
Lapin maistraatti	36	88 %	5	12 %	41
Lounais-Suomen maistraatti	60	67 %	30	33 %	90
Länsi-Suomen maistraatti	39	85 %	7	15 %	46
Pohjois-Suomen maistraatti	47	72 %	18	28 %	65
Sisä-Suomen maistraatti	63	78 %	18	22 %	81
Uudenmaan maistraatti	121	70 %	52	30 %	173
Maistraatit yhteensä	491	77 %	150	23 %	641

Kokoaikaiset / osa-aikaiset

Kokoaikaisessa virkasuhteessa työskenteli 93 % henkilöstöstä. Osa-aikaisten osuus oli 7 % eli 45 henkilöä. Osa-aikaisten osuus pysyi lähes samana edelliseen vuoteen verrattuna (Taulukko 1.11.21.).

Taulukko 1.11.21. Maistraattien kokoaikainen ja osa-aikainen henkilöstö vuosilta 2017-2019

Maistraattien kokoaikainen ja osa-aikainen henkilöstö vuosilta 2017-2019												
Maistraatti	Kokoaikaiset			Osa-aikaiset			Osa-aikaisten %-osuus			Yhteensä		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Hämeen maistraatti	39	41	39	1	2	3	2,5 %	4,7 %	7,1 %	40	43	42
Itä-Suomen maistraatti	64	66	66	5	4	6	7,2 %	5,7 %	8,3 %	69	70	72
Kaakkois-Suomen maistraatti	36	37	36	0	3	3	0,0 %	7,5 %	7,7 %	36	40	39
Lapin maistraatti	40	38	36	1	1	3	2,4 %	2,6 %	7,7 %	41	39	39
Lounais-Suomen maistraatti	84	83	77	6	5	8	6,7 %	5,7 %	9,4 %	90	88	85
Länsi-Suomen maistraatti	41	48	43	5	2	6	10,9 %	4,0 %	12,2 %	46	50	49
Pohjois-Suomen maistraatti	61	56	51	4	1	2	6,2 %	1,8 %	3,8 %	65	57	53
Sisä-Suomen maistraatti	78	76	75	3	7	8	3,7 %	8,4 %	9,6 %	81	83	83
Uudenmaan maistraatti	153	163	165	20	20	20	11,6 %	10,9 %	10,8 %	173	183	185
Maistraatit yhteensä	596	608	588	45	45	59	7,0 %	6,9 %	9,1 %	641	653	647

Koulutus ja kehittäminen

Maistraattien koulutustasoindeksi vuonna 2019 oli 5,1, missä oli vähäinen pudotus edelliseen vuoteen (5,2 vuonna 2018) verrattuna. Maistraattien koulutustasoindeksiä voidaan pitää hyvänä.

Maistraattien henkilöstö osallistui keskimäärin 0,9 koulutuspäivään/henkilötyövuosi. Koulutuspäivä/henkilötyövuosi on ollut selkeästi vähemmän vuonna 2019 kuin vuonna 2018, jolloin maistraattien henkilöstö osallistui 2,4 koulutuspäivään/henkilötyövuosi. Koulutuspäivien vähentymiseen vuonna 2019 on vaikuttanut henkilöstön osallistuminen yhdistymishankkeen valmistelutyöhön. Koulutukseen ja kehittämiseen käytettiin vuonna 2019 keskimäärin 215,1 euroa/htv. Summa ei sisällä koulutukseen käytetyn työajan palkkoja. Koulutusten kustannukset laskivat merkittävästi edellisvuoteen nähden. Maistraateille järjestettiin vuoden aikana useita yhteisiä valtakunnallisia koulutustilaisuuksia muun muassa hyvästä työtoveruudesta sekä mentoroinnista. Henkilöstö on osallistunut sekä valtakunnallisiin että maistraattikohtaisiin koulutuksiin ja kehittänyt osaamistaan myös omaehtoisesti.

Terveyden edistäminen ja sairauspoissaolot

Maistraateissa vahvistettiin fyysistä ja henkistä työkykyä panostamalla terveelliseen ja turvalliseen työympäristöön terveystarkastusten ja työpaikkaselvitysten avulla. Osassa maistraateista toteutettiin voimavararyhmiä, kartoitettiin työssäjaksamista ja palautumista sekä suunniteltiin erilaisia toimia työkyvyn ylläpitämiseksi. Vuonna 2019 toteutettiin Kiila-kuntoutusta.

Vuoden 2019 työterveyshuollon toimintasuunnitelman keskeisiä tavoitteita olivat kaikkien sairauspoissaolojen vähentäminen ja työkykyneuvottelujen lisääminen, terveystarkastusten toteuttaminen tavoitteena pyrkiä tunnistamaan mahdolliset työkykyuhat jo varhaisessa vaiheessa, henkilöstön tukeminen muutostilanteessa, terveellisen työympäristön edistäminen sekä aktiivinen puuttuminen ristiriitatilanteisiin ja epäasialliseen käytökseen. Työterveyshuollon valtakunnalliseen toimintaan liittyvä ohjausryhmä laati valtakunnallisen toimintasuunnitelman vuodelle 2019, seurasi maistraattien sairauspoissaoloja, toiminnan kehittymistä ja asiakastyytyväisyyttä.

Sairauspoissaolot

Sairauspoissaolojen määrä laski edellisvuodesta ollen 10,0 pv/htv vuonna 2019. Sairauspoissaolojen osalta talousarviossa asetettua tavoitetta 9 pv/htv ei näin ollen ihan saavutettu. Maistraattien sairauspoissaolot vaihtelivat suuresti ollen suurimmillaan 13,3 pv/htv ja pienimmillään 5,6 pv/htv. Kuudessa maistraatissa sairauspoissaolojen määrä väheni edellisestä vuodesta. (Taulukko 1.11.22.)

Sairaustapauksien lukumäärä on laskenut merkittävästi edellisestä vuodesta: vuonna 2019 sairaustapausten lukumäärä oli 1 323, mikä oli 8,2 % vähemmän kuin vuonna 2018. Lyhyitä, 1-3 päivän sairauspoissaoloja oli vuonna 2019 noin 28 % kaikista sairauspoissaoloista. Maistraatit pyrkivät yhteistyössä työterveyshuoltojen kanssa ennaltaehkäisemään sairauspoissaoloja parhain mahdollisin keinoin. Työkykyneuvotteluja järjestettiin maistraateissa tarpeen mukaan ja niiden toteutumista sekä jatkotoimenpiteitä seurattiin paikallisen tason lisäksi valtakunnallisen koordinoivan työterveyslääkärin toimesta.

Työtapaturmia oli tapahtunut vuoden 2019 aikana 27 kappaletta. Edelliseen vuoteen verrattuna työtapa-turmien määrä nousi seitsemällä; vuonna 2018 työtapaturmia sattui yhteensä 20 kpl ja vuonna 2017 yhteensä 16 kpl. Työtapaturmista suurin osa (19 kpl) aiheutui asunnon ja työpaikan välisellä matkalla ja vain pieni osuus työolosuhteissa. Toisaalta näistä työtapaturmista ei aiheutunut merkittäviä poissaoloja: vahingoista 20 kpl:ssa aiheutui 0-2 päivän poissaolo.

Taulukko 1.11.22. Maistraattien sairauspoissaolot vuosilta 2017-2019

Sairauspoissaolot 2017-2019	2019	2018	2017
Hämeen maistraatti	5,9	9,2	11,1
Itä-Suomen maistraatti	9,1	7,7	5
Kaakkois-Suomen maistraatti	9,8	12,1	9,7
Lapin maistraatti	13,3	8	10,7
Lounais-Suomen maistraatti	11,4	14,9	11,7
Länsi-Suomen maistraatti	8,1	13,9	7,4
Pohjois-Suomen maistraatti	5,6	7,1	10,3
Sisä-Suomen maistraatti	10,6	11,9	7,6
Uudenmaan maistraatti	11,5	9,5	10,2
Maistraatit yhteensä	10	10,5	9,4

Työterveyshuollon kustannukset

Työterveyshuollon keskimääräiset kustannukset vuonna 2019 olivat 591,40 €/htv. Vuonna 2018 kustannukset olivat 620,20 €/htv ja 633,50 €/htv vuonna 2017. Työterveyshuollon keskimääräiset kustannukset ovat siten laskeneet kahteen edellisvuoteen verrattuna.

Työtyytyväisyys ja työyhteisön kehittämistoimenpiteet

Henkilöstö on osaavaa ja voi hyvin

Vuoden aikana maistraateissa toteutettiin useita sekä valtakunnallisia että maistraattikohtaisia työyhteisöjen kehittämiseen liittyviä toimenpiteitä.

Maistraateissa kehitettiin osallistavia työtapoja ja kokeilukulttuuria. Henkilöstöä osallistui aktiivisesti asiakaslähtöisen toiminnan kehittämiseen ja prosessien kehittämiseen. Vuoden aikana jatkettiin Maistraattien palvelutuotannon kehittämisohjelmaa Lean-menetelmän avulla.

Maistraattien henkilöstö kävi tavoite- ja kehityskeskustelut hyödyntäen Kiekuun laadittuja sähköisiä lomakkeita. Samassa yhteydessä tehtiin osaamiskartoitus ja laadittiin siihen liittyvä kehityssuunnitelma. Mentorointiohjelma kiinnosti maistraattilaisia ja maistraattien mentorointiohjelman päätöstilaisuuteen osallistui runsaasti maistraattilaisia.

Maistraattien työtyytyväisyys vuonna 2018

Maistraattien työtyytyväisyysindeksi (3,46) nousi edellisvuoteen verrattuna (vuonna 2018 työtyytyväisyysindeksi oli 3,39). Työtyytyväisyyskyselyyn vastaajien määrä maistraateissa laski hieman edelliseen vuoteen verrattuna; vastausprosentti vuonna 2019 oli 57 % (vuonna 2018 vastausprosentti oli 58 %). Vastausprosentti vaihteli maistraateissa merkittävästi, vastausprosenttien vaihteluväli oli 33 %:n ja 88 %:n välillä.

Taulukko 1.11.23. Maistraattien työtyytyväisyyskokonaisindeksit 2017-2019

Työtyytyväisyysindeksi 2017-2019	2019	2018	2017
Hämeen maistraatti	3,41	3,51	3,4
Itä-Suomen maistraatti	3,6	3,48	3,6
Kaakkois-Suomen maistraatti	3,44	3,43	3,6
Lapin maistraatti	3,46	3,45	3,4
Lounais-Suomen maistraatti	3,43	3,28	3,3
Länsi-Suomen maistraatti	3,16	3,37	3,4
Pohjois-Suomen maistraatti	3,65	3,68	3,8
Sisä-Suomen maistraatti	3,45	3,42	3,5
Uudenmaan maistraatti	3,35	3,32	3,4
Maistraatit yhteensä	3,43	3,39	3,5

Työtyytyväisyyskyselyn tulosten perusteella maistraattien henkilöstö oli tyytyväisintä työn tavoitteiden tietämiseen (indeksi 4,24). Henkilöstö koki sitoutuvansa työnantajan tavoitteisiin (indeksi 4,11) ja tuntevansa työpaikan arvot (indeksi 4,02). Henkilöstö koki tulleen kohdelluksi oikeudenmukaisesti sekä työkavereiden taholta (indeksi 3,99) että lähiesimiehen taholta (indeksi 3,94). Työn ja yksityiselämän yhteensovittaminen on koettu onnistuneena (indeksi 3,92) ja työ on mielenkiintoista ja haastavaa (indeksi 3,85).

Kyselyn tuloksissa eniten oli noussut indeksi sukupuolten tasa-arvon toteutuminen työyhteisössä (kasvua +0,15) sekä oikeudenmukainen kohtelu lähiesimiehen taholta (kasvua +0,10). Maistraatin henkilöstön oma arvio koetusta työhyvinvoinnista oli keskimäärin 8, mikä on pysynyt samana kahteen edelliseen vuoteen verrattuna.

Kehittämisen tarvetta maistraattien henkilöstö koki tulosten perusteella eniten palkkaukseen, kehityskeskustelujen toteuttamiseen, johdon toimimisessa esimerkkinä ja suunnannäyttäjänä sekä työtehtävien organisointiin liittyen.

Kyselyn tuloksissa nousi esiin myös epäasiallisen kohtelun kokemuksia. Varsinaista häirintää oli koettu vain vähän. Tulokset osoittavat, että epäasiallisen kohtelun ehkäisemiseen on jatkettava panostuksia vuonna 2020 yhdessä työterveyshuollon kanssa.

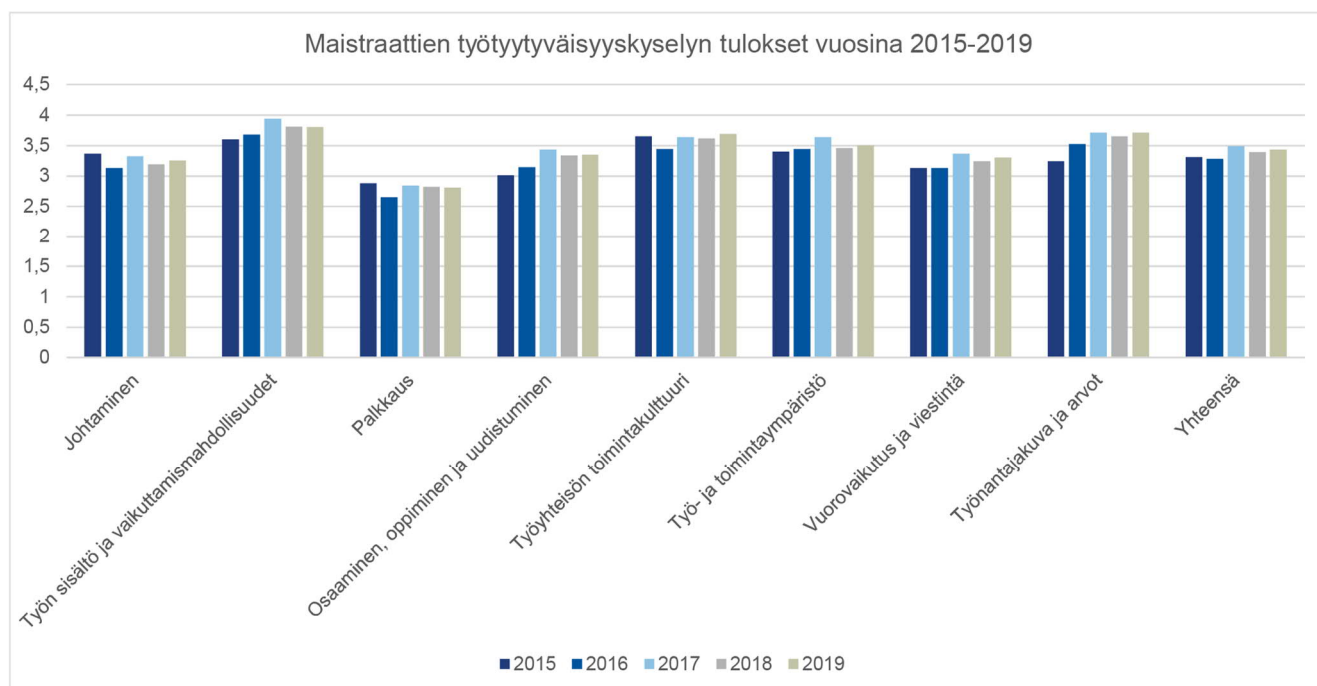
Kaiken kaikkiaan tulokset olivat hyvät kokonaisuutena maistraateissa, vaikka maistraattien välillä oli eroja tuloksissa.

Indekseittäin tarkasteltuna parhaimmat tulokset olivat pääsääntöisesti kaikissa maistraateissa työyhteisöön liittyvissä kysymyksissä. (Taulukko 1.11.24.)

Taulukko 1.11.24. Maistraattien työtyytyväisyysindeksit vuonna 2019

Työhyvinvointi	Indeksi		
Maistraatti	Johtajuus	Innovointi- kyvykyys	Työyhteisö
Häme	3,3	3,5	3,5
Itä-Suomi	3,4	3,7	3,8
Kaakkois-Suomi	3,3	3,5	3,7
Lappi	3,2	3,6	3,7
Lounais-Suomi	3,3	3,5	3,7
Länsi-Suomi	2,9	3,1	3,4
Pohjois-Suomi	3,6	3,7	3,9
Sisä-Suomi	3,2	3,6	3,7
Uusimaa	3,2	3,4	3,7
Yhteensä	3,3	3,5	3,7

Kuvio 1.11.6. Maistraattien työtyytyväisyyskyselyn tulokset osa-alueittain vuosilta 2015–2019

Työvoimakustannukset

Maistraattien kokonaistyövoimakustannukset laskivat hieman edellisvuoteen verrattuna. Vuonna 2019 kokonaistyövoimakustannukset maistraateissa olivat yhteensä 29 998 459 euroa. Vuonna 2018 kokonaistyövoimakustannukset olivat yhteensä 30 878 581 euroa. Henkilötyövuoden hinta, 49 270 euroa, nousi hieman edellisvuoteen nähden.

Tehdyn kokonaisvuosityöajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta vuonna 2019 oli 80,2 %, mikä nousi hieman edelliseen vuoteen verrattuna (78,7 % vuonna 2018).

Lähde: Tahti-järjestelmä

Tilinpäätösanalyysi

Rahoituksen rakenne

Vuonna 2019 maistraattien toiminnan rahoitus 51,4 milj. euroa koostui pääasiassa momentin 28.40.02. maistraattien toimintamenomäärärahasta ja sille nettobudjetoiduista tuloista. Lisäksi toiminnan rahoitus koostui edelliseltä vuodelta siirtyneestä määrärahasta. Kokonaisrahoitus pysyi edellisen vuoden tasolla. (Kuvio 1.11.7.)

Kuvio 1.11.7. Maistraattien rahoituksen rakenne vuonna 2019

Talousarvion toteutuminen

Vuonna 2019 maistraattien toimintamenomomentille 28.40.02. myönnettiin nettomäärärahaa varsinaisessa talousarviossa 26 417 000 euroa, joka oli 1 820 000 euroa vähemmän kuin vuonna 2018. Kuluttajaneuvonnan tehtävien siirron myötä maistraattien toimintamenomomentilta siirrettiin Kilpailu- ja kuluttajavirastolle 3 700 000 euroa. Muut vähennykset liittyivät pääosin Sipilän hallituksen hallitusohjelman säästöihin ja kärkihankerahoituksen päättymiseen. Merkittävimmät kertaluontoiset määrärahan lisäykset liittyivät holhoustoimen aineistojen digiointiin (1 miljoona euroa) maistraattien ja Väestörekisterikeskuksen yhdistymisestä aiheutuviin kuluihin (0,58 miljoonaa euroa) ja palkkausten tarkistuksiin (1,1 miljoonaa euroa). Maistraattien ja Väestörekisterikeskuksen yhdistymishanketta varten saadusta määrärahasta tehdään vastaava vähennys Digi- ja väestötietoviraston toimintamenoihin vuosina 2020-2023. Maistraattien toimintamenomomentilta rahoitetaan maistraattien toimintamenojen lisäksi maistraattien tietojärjestelmien ylläpito ja kehittäminen, kehittämishankkeet ja muut maistraattien yhteiset jakamattomat menot, joista vastaa maistraattien ohjaus- ja kehittämisyksikkö.

Edelliseltä vuodelta siirtyvää määrärahaa (momentti 418.28.40.02.) oli 9 614 879 euroa, mikä on 36 % toimintavuoden nettomäärärahasta.

Talousarvioesityksen mukainen toimintavuoden bruttomenoarvio oli 41 742 000 euroa ja bruttotuloarvio 15 325 000 euroa. Toimintavuoden toteutuneet bruttomenot olivat 42 878 133 euroa ja bruttotulot 15 703 750 euroa. Nettomenojen toteuma oli 27 174 383 euroa.

Talousarvioesitykseen verrattuna bruttomenot toteutuivat 3 prosenttia suurempina ja bruttotulot 2 prosenttia suurempina. Nettomenot toteutuivat 103 prosenttisesti. Vuodelle 2020 Digi- ja väestötietoviraston käyttöön siirtyy 8 857 496 euroa, mikä on noin 757 000 euroa pienempi kuin edellisenä vuotena. Siirtyvästä erästä noin 4 miljoonaa euroa on sidottu Vaaka-hankkeen kustannuksiin. Osa siirtyvästä erästä on sidottu myös maistraattien ja väestörekisterikeskuksen yhdistymisestä aiheutuviin vuodelle 2020 siirtyneisiin kustannuksiin.

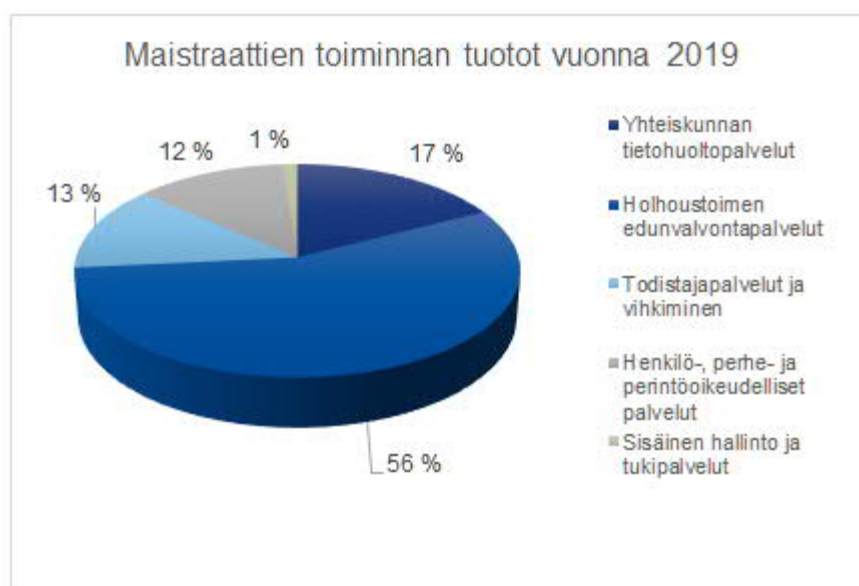
Toimintavuoden bruttomenototeuma sisältää myös maistraattien johdon tietojärjestelmän hankintamenot (0,2 milj. euroa), jotka aktivoitiin käyttöomaisuuteen.

Tuotto- ja kululaskelma

Maistraattien toimintamenomomentin 28.40.02. tuotot ja kulut sisältyvät kirjanpitoyksikön tuotto- ja kululaskelmaan. Tässä luvussa analysoidaan tuotto- ja kululaskelmaa maistraattien toimintamenomomentin osalta.

Kuviossa 8 on kuvattu maistraattien toiminnan tuotot vuonna 2019. palvelualueittain tuotoista yli puolet (56 prosenttia) kertyi holhoustoimen edunvalvontapalveluista. Seuraavaksi eniten tuottoja kertyi yhteiskunnan tietohuoltopalveluista (17 prosenttia), todistajapalveluista ja vihkimisistä (13 prosenttia), henkilö-, perhe- ja perintöoikeudellisista palveluista (12 prosenttia). Maksullisen toiminnan tuotoista noin 99 % koostui julkisoikeudellisista suoritteista. Maksullisen toiminnan saamisten tileistä poistoja oli tehty yhteensä noin 96 000 euron arvosta, mikä on noin 80 prosenttia enemmän aiempaan vuoteen verrattuna, koska vuonna 2019 siivottiin vanhoja saatavia reskontrasta organisaatiouudistuksen helpottamiseksi. (Kuvio 1.11.8.)

Kuvio 1.11.8. Maistraattien toiminnan tuotot vuonna 2018

Maistraattien toiminnan tuotot vuosina 2017-2019 on kuvattu taulukossa 1.11.25.

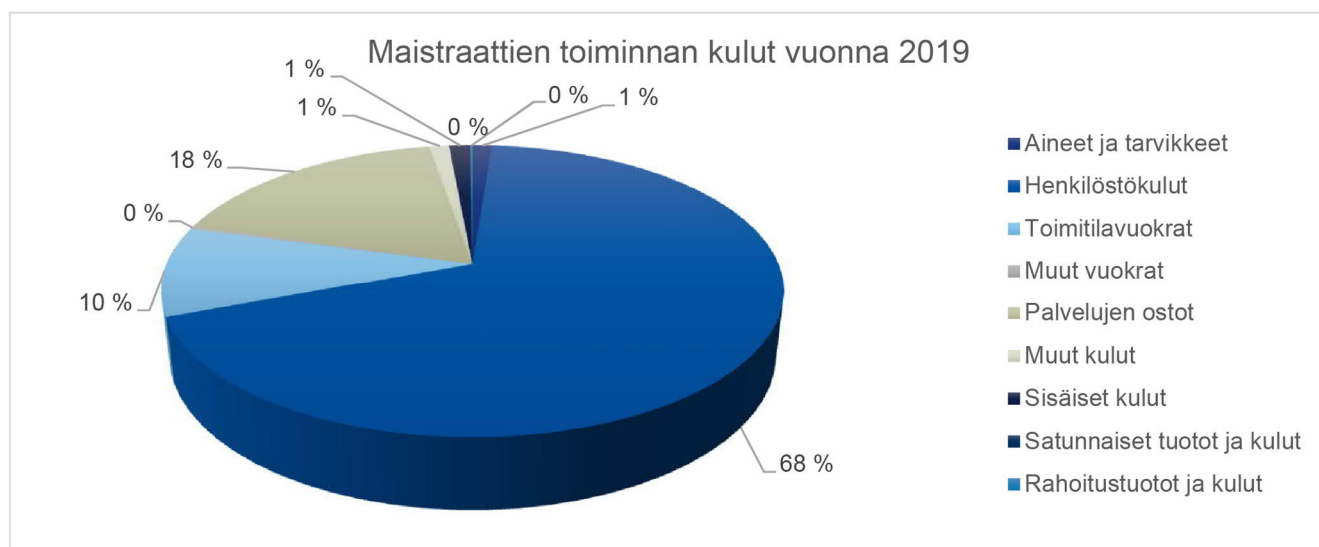
Taulukko 1.11.25. Maistraattien toiminnan tuotot vuosina 2017-2019

Palvelualueet	2019		2018	2017
	€	Muutos % ed. vuoteen	€	€
Yhteiskunnan tietohuoltopalvelut	2 663 650	0 %	2 656 133	2 872 800
Holhoustoimen edunvalvontapalvelut	8 550 973	-3 %	8 798 131	8 262 723
Kuluttajaneuvontapalvelut		-100 %	125 404	102 623
Todistajapalvelut ja vihkiminen	1 982 829	-8 %	2 155 383	2 421 146
Henkilö-, perhe- ja perintöoikeudelliset palvelut	1 895 448	8 %	1 757 321	1 673 614
Sisäinen hallinto ja tukipalvelut	173 224	48 %	117 182	49 117
Yhteensä	15 266 124	-2 %	15 609 554	15 382 022

Maistraattien toiminnan tuottojen kokonaismäärä oli yhteensä noin 15,3 milj. euroa. Tuotot pienenivät edelliseen vuoteen nähden 0,3 milj. euroa. Holhoustoimen edunvalvontapalveluiden tulot ovat vähentyneet edelliseen vuoteen verrattuna, koska organisaatiouudistuksen valmistelu ja holhoustoimen asiakirjojen digitointi -hanke söivät tilintarkastukseen käytettäviä henkilöresursseja. Myös todistajapalveluiden ja vihkimisen tuotot ovat pienemmät, koska kysyntä on vähentynyt ja osa loppuvuoden tuotoista ei voitu kirjata järjestelmämuutosten vuoksi vaan ne kohdentuvat vuodelle 2020. Henkilö-, perhe- ja perintöoikeudellisten palveluiden tuottojen kasvussa näkyy vuoden 2019 alussa voimaan tullut nimilain muutos, joka lisäsi nimenmuutosten kysyntää. Sisäisen hallinnon tuotot liittyvät pääosin vuokratuottoihin. Euroopan kuluttajakeskus -hankkeen tuottoja maistraateilla ei enää ole, koska kuluttajaneuvonnan tehtävät siirtyivät Kilpailu- ja kuluttajavirastolle vuoden 2019 alusta lukien.

Maistraattien toimintakulut olivat n. 42,6 milj. euroa ja ne nousivat edellisvuoteen nähden noin 0,8 milj. euroa (2 prosenttia). Maistraattien merkittävin kuluerä on henkilöstökulut (68 prosenttia). Seuraavaksi merkittävimmät kuluerät ovat palvelujen ostot (18 prosenttia) ja toimitilavuokrat (10 prosenttia). (Kuvio 1.11.9.)

Kuvio 1.11.9. Maistraattien toiminnan kulut vuonna 2019

Taulukko 1.11.26. Maistraattien toiminnan kulut vuosina 2017-2019

Toiminnan kulut	2019		2018	2017
	€	Muutos % ed. vuoteen	€	€
Aineet ja tarvikkeet	521 954	-17 %	628 916	556 831
Henkilöstökulut	29 063 649	-3 %	29 930 871	29 645 012
Toimitilavuokrat	4 278 429	-9 %	4 686 336	4 608 339
Muut vuokrat	136 141	40 %	97 244	178 572
Palvelujen ostot	7 609 539	25 %	6 094 131	7 754 752
Muut kulut	518 514	32 %	393 593	394 526
Sisäiset kulut	556 960	699 %	69 671	772
Satunnaiset tuotot ja kulut	1 102	-62 %	2 938	- 1 778
Rahoitustuotot ja kulut	- 60 040	5 %	- 56 921	- 51 895
Yhteensä	42 626 248	2 %	41 846 780	43 085 132

Maistraattien toiminnan kulut nousivat hieman edelliseen vuoteen verrattuna. Aineisiin ja tarvikkeisiin käytettiin edellisvuotta vähemmän määrärahoja, koska vuodella 2018 oli kertaluontoisia vuoronumerolaitteiden ja kalusteiden uusimisia, joita ei kertomusvuonna ollut. Henkilöstökulut ovat hieman pienentyneet. Maistraateista siirtyi 58 henkilötyövuotta Kilpailu- ja kuluttajavirastoon vuoden 2019 alusta alkaen, mikä on pienentänyt henkilöstökuluja. Maistraatteihin kuitenkin palkattiin määräaikaista virkamiehiä organisaatiouudistuksen valmistelua ja holhoustoimen asiakirjojen digitointia varten, mikä on lisännyt henkilöstökuluja. Maistraatin toimintamomentilta palkatun henkilöstön määrä väheni noin 40 henkilötyövuodella. Toimitilavuokrien toteuma on laskenut edelliseen vuoteen verrattuna Uudellamaalla tapahtuneiden toimitilamuutosten takia.

Palvelujen ostojen kasvu johtui organisaatiouudistuksen kuluista ja Valtorille maksettavien menojen lisääntymisestä. Maistraattien tietojärjestelmien osalta toteutettiin palvelinsiirrot ja siirryttiin Valtorin mobiilipalvelun käyttäjiksi. Suurimmat palvelujen ostot olivat edellisvuoden tapaan ICT-palveluiden ostot valtion virastoilta ja laitoksilta, postipalvelut, talous- ja henkilöstöhallinnon palvelujen ostot valtion virastoilta ja laitoksilta sekä työterveyspalvelut.

Muissa kuluissa matkakulut ovat lisääntyneet maistraattien, Väestörekisterikeskuksen ja maistraattien ohjaus- ja kehittämisyksikön yhdistymishankkeeseen liittyvän matkustamisen myötä noin kolmanneksella. Sisäiset kulut koostuvat maistraattien rahoitusosuudesta Väestörekisterikeskuksen vetovastuulla olevaan VAAKA-hankkeeseen. Satunnaiset kulut laskivat edelliseen vuoteen verrattuna ja korkotuotot ovat hieman kasvaneet edellisvuoteen verrattuna.

Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Maistraattien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä johtavat ja sen asianmukaisuudesta ja riittävyydestä vastaavat maistraattien päälliköt. Maistraattien valtakunnallisesta ohjauksesta, kehittämisestä ja valvonnasta, mukaan lukien sisäinen tarkastus, vastaa Itä-Suomen aluehallintovirastoon sijoitettu maistraattien ohjaus- ja kehittämisyksikkö.

Maistraattien ohjaus- ja kehittämisyksikkö on arvioinut maistraattien toimintaan ja menettelyihin liittyvää sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa käyttäen soveltuvien osin Valtiovarain controller -toiminnon aiemman suosi-

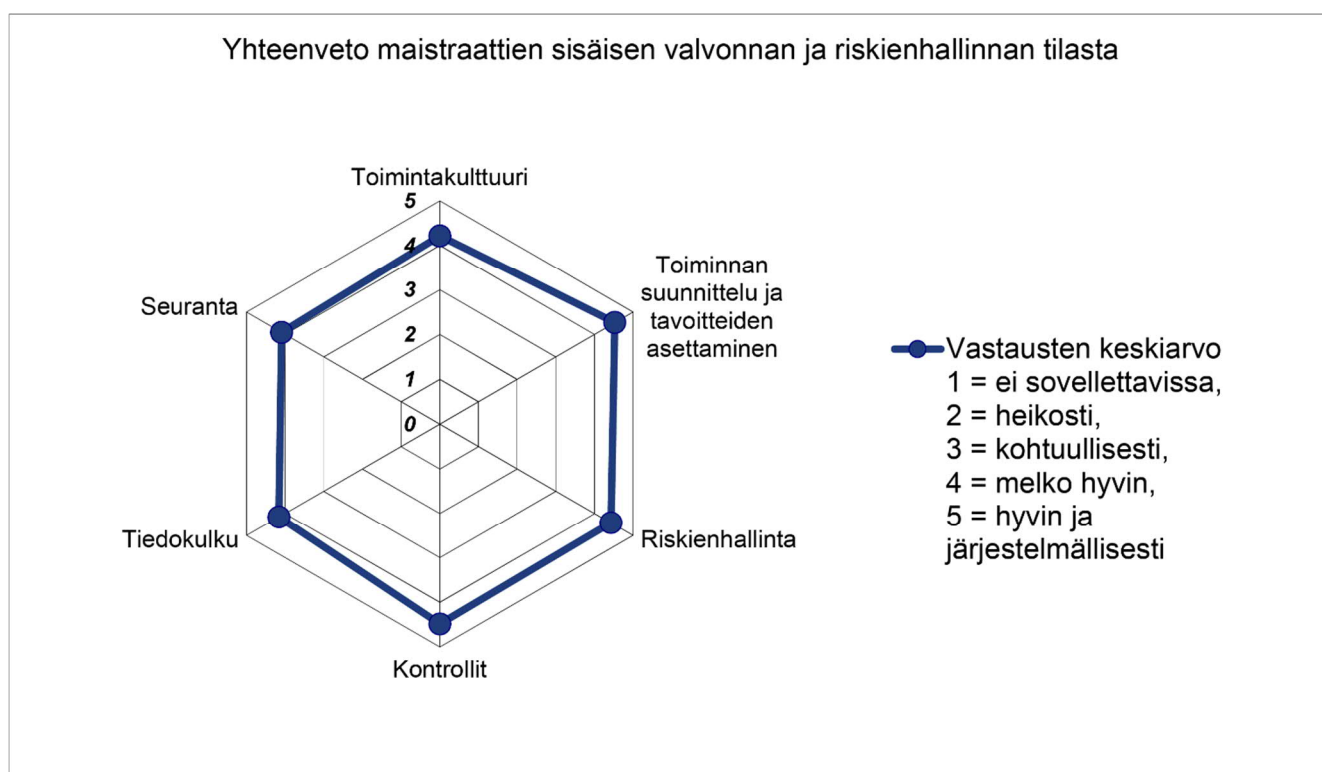
tuksen mukaista, COSO ERM -viitekehykseen perustuvaa suppeaa sisäisen valvonnan arviointikehikkoa. Valtiovarain controller -toiminnon vuonna 2018 päivitettyä suositusta sisäisen valvonnan arviointikehikosta hyödynnetään, kun maistraatit yhdistyvät Väestörekisterikeskuksen kanssa vuonna 2020. Arviointi on toteutettu maistraateissa samansisältöisenä useana peräkkäisenä vuotena, mikä mahdollistaa vertailun vuosien välillä.

Arvioinnin perusteella sisäinen valvonta ja riskienhallinta täyttävät talousarviosta annetun asetuksen 69 §:ssä asetetut vaatimukset. Maistraattien sisäinen valvonta on keskeisiltä osiltaan kunnossa ja hyvin hoidettua. Maistraatit ovat tunnistaneet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan merkityksen toiminnan laadun, lainmukaisuuden ja toimivuuden kannalta. Sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna.

Maistraattien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa koskevassa kyselyssä tulokset laskivat hieman edelliseen vuoteen verrattuna. Laskua tapahtui toimintakulttuurin ja riskienhallinnan osalta. Kontrollien osalta oli hienoista parannusta.

Vuoden 2019 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiskohteena on ollut johdon tietojärjestelmän käyttöönotto sisäisen laskennan ja raportoinnin työkaluna alkuvuodesta 2019. Järjestelmä otettiin käyttöön alkuperäistä suunnitelmaa suppeampana, mutta järjestelmän käyttöönotto on sujuvoittanut ja tehostanut sisäistä laskentaa sekä raportointia. Maistraattien käyttöön toteutettiin johdon dashboard. (Kuvio 1.11.10.)

Kuvio 1.11.10. Yhteenveto maistraattien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilasta

Arviointien tulokset

Maistraateissa ei toteutettu kertomusvuonna erillistä strategisen johtamisen arviointia.

Yhteenvedo havaituista väärinkäytöksistä

Vuonna 2019 maistraateissa ei havaittu väärinkäytöksiä.

Maistraattien liitteet

Liite 1.11.1. Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma 2019

	Maksuperustelain mukaiset julkisoikeudelliset suoritteet		
	2017	2018	2019
TUOTOT			
Maksullisen toiminnan tuotot			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	14 204 734	14 454 425	14 245 669
Maksullisen toiminnan muut tuotot	554	17 296	739
Tuotot yhteensä	14 205 287	14 471 721	14 246 408
KOKONAISKUSTANNUKSET			
Erilliskustannukset			
40 Aineet, tarv. ja tavarat	195 034	228 743	205 176
41 Henkilöstökustannukset	8 212 999	8 530 277	9 091 298
Työllisyysvarojen käyttö (tili 32305121)			
42 Vuokrat			
43 Palvelujen ostot	2 716 162	2 220 029	2 998 705
45 Muut erilliskustannukset	124 683	155 376	404 824
Erilliskustannukset yhteensä	11 248 879	11 134 425	12 700 003
Osuus yhteiskunnuksista			
Tukitoimintojen kustannukset	3 680 121	3 770 551	3 928 182
Poistot	253 964	263 699	327 650
Korot			
Muut yhteiskustannukset	2 105 252	2 413 820	2 494 655
Osuus yhteiskunnuksista yhteensä	6 039 338	6 448 069	6 750 487
Kokonaiskustannukset yhteensä	17 288 217	17 582 494	19 450 490
KUSTANNUSVASTAAVUUS	- 3 082 929	- 3 110 773	- 5 204 082
Kustannusvastaavuus-%	82 %	82 %	73 %

Laskelma sisältää ESAVI:n kirjanpitoyksikön alle kuuluvien maistraattien tuotot ja kustannukset. Vuokrat on sisällytetty osuuteen yhteiskunnuksista (tukitoimintojen kustannukset).

SLaskelma ei sisällä Ahvenanmaan valtionviraston maistraattiyksikön tuottoja ja kustannuksia.

Liite 1.11.2. Maistraattien suoritemäärät vuosina 2017-2019

MAISTRAATIT 2019	Toteuma	Toteuma	Toteuma
	2019	2018	2017
YHTEISKUNNAN TIETOHUOLTOPALVELUT	215 432	233 281	258 520
Tietohuolto	55 479	66 807	78 707
Tietopalvelu	159 953	166 474	179 813
Kaupparekisterin tietopalvelu J	205		
Kiinteistötietojärjestelmän tietopalvelu J	570	803	1 267
Tietopalvelu J	152 982	158 887	171 122
Tietopalvelu L	129	139	212
Tietopalvelun maksuttomat tehtävät	6 067	6 645	7 212
HOLHOUSTOIMEN EDUNVALVONTAPALVELUT	111 794	116 664	111 251
Edunvalvonnan lupa-asiat J	6 597	6 456	6 421
Edunvalvojan määrääminen J	21 232	19 999	18 643
Tilintarkastukset J	61 596	66 057	62 467
Holhustoimen maksuttomat suoritteet	22 369	24 152	23 720
KULUTTAJANEUVONTAPALVELUT	0	62 838	70 315
Puhelinneuvonta	0	54 867	62 280
Sovittelu	0	7 971	8 035
TODISTAJAPALVELUT JA VIHKimINEN	177 998	188 899	228 201
Todistajapalvelut	151 667	162 011	195 353
Julkisen notaarin palvelut J	148 680	158 709	191 620
Kaupanhavvistukset J	2 987	3 302	3 733
Vihkiminen	26 331	26 888	32 848
Vihkimiset J	1 281	1 401	1 394
Esteiden tutkinnat	15 684	15 481	20 286
Maksuttomat vihkimiset	9 366	10 006	11 168
HENKILÖ-, PERHE- JA PERINTÖOIKEUDELLISET PALVELUT	1 080 806	1 103 977	1 098 988
Perhe- ja perintöoikeudelliset palvelut	35 642	36 907	38 137
Perhe- ja perintöoikeudelliset palvelut J	15 801	15 809	16 116
Perhe- ja perintöoikeudellisten palvelujen maksuttomat suoritteet	19 841	21 098	22 021
Henkilöoikeudelliset palvelut	1 045 164	1 067 070	1 060 851
Nimenmuutokset J	14 295	12 689	11 285
Muut henkilöoikeudellisten palvelujen maksuttomat suoritteet	374 018	383 926	374 736
Muuttoilmoitukset ja kotipaikan korjaukset	656 851	670 455	674 830
Suoritteet yhteensä	1 586 030	1 705 659	1 767 275

2. Talousarvion toteutumalaskelma

Etelä-Suomen aluehallintoviraston talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaoittelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2019	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	25 993,84	35 265	35 264,54	0,00	100
11.04.01. Arvonlisävero	36 010,60	33 071	33 070,54	0,00	100
11.04.03. Apteekkivero	-10 016,76	2 194	2 194,00	0,00	100
12. Sekalaiset tulot	7 086 567,59	5 529 133	5 529 132,75	0,00	100
12.28.99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot	6 733,07	12 700	12 700,45	0,00	100
12.29.99. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan muut tulot	216 116,84	198 616	198 616,24	0,00	100
12.30.99. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut tulot	401 745,22	387 178	387 177,58	0,00	100
12.33.02. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tulot	734 995,20	610 274	610 273,91	0,00	100
12.33.98. Valtionapujen palautukset	3 786 269,66	2 568 272	2 568 272,18	0,00	100
12.33.98.2. Valtionavustus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon	0,00				
12.33.98.5. Muut valtionavut ja valtion osuudet	3 786 269,66	2 568 272	2 568 272,18	0,00	100
12.39.01. Sakkotulot ja tulot hallinnollisista maksuseuraamuksista	281,36	126	126,36	0,00	100
12.39.04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	1 583 498,04	1 509 434	1 509 433,94	0,00	100
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	356 928,20	242 532	242 532,09	0,00	100
13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	173,20				
13.01.05. Korot muista lainoista	173,20				
15. Lainat	5 638,65				
15.01.04. Muiden lainojen lyhennykset	5 638,65				
Tuloarviotilit yhteensä	7 118 373,28	5 564 397	5 564 397,29	0,00	100

Päälökan, momentin ja tilijaoitelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2019 määrärahojen		Tilinpäätös 2019	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2019	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2019	Käyttö vuonna 2019 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
26. Sisäministeriön hallinnonala	1 393 230,53	972 917	896 890,57		896 890,57	76 026,45				
26.01.29. Sisäministeriön hallinnonalan arvonnäisäveromenot (A)	60 580,68	72 917	72 917,02		72 917,02	0,00				
26.30.20. Ertysimenot (A)	1 332 649,85	900 000	823 973,55		823 973,55	76 026,45				
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	104 825 739,08	97 738 292	72 676 401,32	22 873 769,60	95 550 170,92	2 188 121,00	26 710 301,88	106 754 654,88	83 194 330,87	23 560 324,01
28.01.29. Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonnäisäveromenot (A)	4 727 098,08	4 693 939	4 693 938,92		4 693 938,92	0,00				
28.40.01. Aluehallintoviraston toimintamenot (S2)	49 826 000,00	53 584 000	39 567 726,80	14 016 273,20	53 584 000,00		14 965 422,64	68 549 422,64	54 533 149,44	14 016 273,20
28.40.02. Maistraattien toimintamenot (S2)	28 237 000,00	26 417 000	17 559 503,60	8 857 496,40	26 417 000,00		9 614 879,24	36 031 879,24	27 174 382,84	8 857 496,40
28.60.12. Osaamisen kehittäminen (S2)	44 780,00	43 353	43 353,00	0,00	43 353,00			43 353,00	43 353,00	0,00
28.70.05. Maakunta- ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuki ja ohjaus (S3)							2 070 000,00	2 070 000,00	1 383 445,59	686 554,41
28.70.05.1. Maakunta- ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuki ja ohjaus							1 350 000,00	1 350 000,00	663 445,59	686 554,41
28.70.05.2. Avustusten maksamiseen uudistuksen valmistelukustannuksiin kunnille ja kuntayhtymille							720 000,00	720 000,00	720 000,00	0,00
28.90.20. Julkisen sektorin yhteisen tietohallinnon ja tiedon hallinnan kehittäminen (S3)							60 000,00	60 000,00	60 000,00	0,00
28.90.30. Valtionosuus kunnille peruspäalvelujen järjestämiseen (A)	21 990 861,00	13 000 000	10 811 879,00		10 811 879,00	2 188 121,00				
28.90.30.3. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisten ennen vuotta 2016 oppilaitosten perustamishankkeisiin myönnettyjen valtio nosuuksien ja -avustusten maksamiseen (EK) (enintään)	18 491 360,00	10 000 000	7 812 032,00		7 812 032,00	2 187 968,00				
28.90.30.4. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisten ennen vuotta 2016 yleisten kirjastojen perustamishankkeisiin myönnettyjen valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen (EK) (enintään)	3 499 501,00	3 000 000	2 999 847,00		2 999 847,00	153,00				

Päälukon, momentin ja tilijaoituksen numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2019 määrärahojen		Tilinpäätös 2019	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2019	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2019	Käyttö vuonna 2019 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	56 341 695,82	55 270 501	54 770 259,64	259 946,50	55 030 206,14	240 295,20	167 400,00	23 289 900,00	23 029 953,50	259 946,50
29.01.29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan arvonnäisäveromenot (A)	113 853,47	100 126	100 126,34		100 126,34	0,00				
29.01.51. Avustukset kirkolliseen ja uskonnolliseen toimintaan (K)	28 900,00	32 000	32 000,00		32 000,00	0,00				
29.01.51.3. Avustukset eräiden siirtävien sankarihautojen hoitoon ja luovutetun alueen hautausmaiden kunnostamiseen (EK)	28 900,00	32 000	32 000,00		32 000,00	0,00				
29.10.30. Valtionosuus ja -avustus yleissivistävän koulutuksen ja varhaiskasvatuksen käyttökustannuksiin (A)	2 549 996,99	2 489 000	2 488 036,30		2 488 036,30	963,70				
29.10.30.21. Rahoituslain 45 §:n 1 momentin mukaiset avustukset saamenkieliseen ja saamen kielen opetukseen (KPY)	2 309 996,99	2 249 000	2 248 036,30		2 248 036,30	963,70				
29.10.30.22. Saamenkielisten lasten varhaiskasvatuspalveluidenturvaaminen saamelaitosten kotiseutualueen kunnissa(EK) (erintään)	240 000,00	240 000	240 000,00		240 000,00	0,00				
29.80.52. Rahapellitoiminnan tuotot taiteen edistämiseen (A)	2 859 663,22	2 602 000	2 586 266,36		2 586 266,36	15 733,64				
29.80.52.06. Kirjastot ja tiedon saatavuus (KPY)		2 602 000	2 586 266,36		2 586 266,36	15 733,64				
29.80.52.08. Museot ja kulttuuriperintö (KPY)	2 859 663,22		0,00		0,00	0,00				
29.90.30. Avustus Liikkuva opiskelu -ohjelmaan (S3)	6 884 248,00	2 600 000	2 600 000,00	0,00	2 600 000,00		167 400,00	2 767 400,00	2 767 400,00	0,00
29.90.50. Rahapellitoiminnan tuotot urheilun ja liikuntakasvatuksen edistämiseen (A)	11 862 316,99	13 356 275	13 233 970,57		13 233 970,57	122 304,43				
29.90.50.01. Liikunnan kansalaistoimintaan (KPY)		1 000 000	1 000 000,00		1 000 000,00	0,00				
29.90.50.01.2. Seuratukseen (KPY)		1 000 000	1 000 000,00		1 000 000,00	0,00				
29.90.50.07. Liikunnan yhdenvertaiseen saavutettavuuteen (KPY)	9 157 997,00	9 468 900	9 387 900,00		9 387 900,00	81 000,00				
29.90.50.07.1. Liikuntapaikkojen perustamishankkeisiin (KPY)	8 296 997,00	8 602 600	8 521 600,00		8 521 600,00	81 000,00				
29.90.50.07.3. Liikunnan yhdenvertaisuuteen (KPY)	861 000,00	866 300	866 300,00		866 300,00	0,00				
29.90.50.08. Liikunnallisen elämäntavan edistämiseen (KPY)	2 404 580,00	2 485 875	2 485 875,00		2 485 875,00	0,00				
29.90.50.08.1. Liikkuva koulu -ohjelmaan (KPY)		15 000	15 000,00		15 000,00	0,00				
29.90.50.08.2. Liikunta elämäntapa- ja hanketukiin (KPY)	2 404 580,00	2 470 875	2 470 875,00		2 470 875,00	0,00				
29.90.50.12. Liikunnan aluehallinnon toimintaan (KPY)	299 739,99	401 500	360 195,57		360 195,57	41 304,43				
29.91.50. Rahapellitoiminnan tuotot nuorisotyön edistämiseen (A)	12 203 883,15	13 568 600	13 467 306,57		13 467 306,57	101 293,43				
29.91.50.03. Etsivä nuorisotyö ja muu nuorten sosiaalinen vahvistaminen (KPY)	6 178 150,00	7 122 500	7 120 208,33		7 120 208,33	2 291,67				
29.91.50.03.1. Etsivä nuorisotyö (KPY)		7 122 500	7 120 208,33		7 120 208,33	2 291,67				
29.91.50.05. Kasvu- ja elinolot paikallisesti ja alueellisesti(KPY)	4 537 034,12	4 666 100	4 571 974,14		4 571 974,14	94 125,86				
29.91.50.05.1. Alueellinen nuorisotoimi (KPY)	527 034,12	650 000	564 874,14		564 874,14	85 125,86				
29.91.50.05.2. Lasten ja nuorten paikallinen harrastustoiminta (KPY)	3 010 000,00	3 020 000	3 011 000,00		3 011 000,00	9 000,00				
29.91.50.05.4. Nuorten tieto- ja neuvontatyö, verkkonuorisotyö, digitalisaatio	1 000 000,00	996 100	996 100,00		996 100,00	0,00				
29.91.50.07. Kokeilu, kehittäminen ja tutkimus (KPY)	1 488 699,03	1 780 000	1 775 124,10		1 775 124,10	4 875,90				
29.91.50.07.1. Nuorisotyön kokeilu ja nuorisokulttuuri (KPY)	364 000,00									
29.91.50.07.2. Nuorisotutkimus sekä nuorisotyön koulutus ja kehittäminen (KPY)	214 799,03	280 000	275 124,10		275 124,10	4 875,90				
29.91.50.07.4. Alueelliset ja paikalliset kehittämissuhteet (KPY)	909 900,00	1 500 000	1 500 000,00		1 500 000,00	0,00				
29.91.51. Nuorten työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyö (S2)	19 838 834,00	20 522 500	20 262 553,50	259 946,50	20 522 500,00		0,00	20 522 500,00	20 262 553,50	259 946,50
29.91.51.1. Työpajatoiminnan tukeminen (KPY)	13 500 000,00	14 300 000	14 300 000,00	0,00	14 300 000,00		0,00	14 300 000,00	14 300 000,00	0,00
29.91.51.2. Etsivän nuorisotyön tukeminen (KPY)	4 853 834,00	6 022 500	5 838 803,50	183 696,50	6 022 500,00		0,00	6 022 500,00	5 838 803,50	183 696,50
29.91.51.3. Nuotta-valmennus (KPY)	1 485 000,00									
29.91.51.4. Etsivän nuorisotyön tukeminen haja-asutusalueilla(KPY)		200 000	123 750,00	76 250,00			0,00	200 000,00	123 750,00	76 250,00

Päluokan, momentin ja tiliautelu numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2019 määrärahojen		Tilinpäätös 2019	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2019	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2019	Käyttö vuonna 2019 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	5 011 225,22	5 000 139	5 573 756,05		5 573 756,05	-573 616,58				
30.01.29. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan arvontiläisäveromenot (A)	13 922,59	13 639	13 639,47		13 639,47	0,00				
30.20.20. Eläinlääkintähuolto ja kasvintuhojen torjunta (A)	4 997 302,63	4 986 500	5 560 116,58		5 560 116,58	-573 616,58				
30.20.20.1. Kunnille maksettavat korvaukset ja aluehallinnon eräät eläinlääkintähuollon menot (KPY)	4 997 302,63	4 986 500	5 560 116,58		5 560 116,58	-573 616,58				
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	531 318,90	699 274	699 273,95	0,00	699 273,95	0,00	0,00	699 273,95	699 273,95	0,00
32.30.51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (S2)	531 318,90	699 274	699 273,95	0,00	699 273,95	0,00	0,00	699 273,95	699 273,95	0,00
32.30.51.07. Palkkatuettu työ, valtionhallinto (KPY)	531 318,90	699 274	699 273,95	0,00	699 273,95	0,00	0,00	699 273,95	699 273,95	0,00
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	164 413 553,67	151 593 417	148 489 477,44	3 103 939,56	151 593 417,00	0,00	41 686 798,84	66 461 798,84	60 362 907,91	4 613 775,55
33.01.29. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan arvontiläisäveromenot (A)	368 120,54	354 681	354 680,79		354 680,79	0,00				
33.02.07. Työsuojelun aluehallintoviranomaisten toimintamenot (S2)	24 324 000,00	24 775 000	21 671 060,44	3 103 939,56	24 775 000,00		3 394 008,44	28 169 008,44	25 065 068,88	3 103 939,56
33.03.25. Kansallinen genomikeskus, kansallinen syöpäkeskus ja lääkekehityskeskus (S3)							250 000,00	250 000,00	112 262,59	137 737,41
33.03.31. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (S3)	15 106 838,00						25 783 350,56	25 783 350,56	23 351 486,39	1 372 098,58
33.03.31.01. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	15 106 838,00						15 167 446,89	15 167 446,89	13 795 348,31	1 372 098,58
33.03.63. Eräät erityishankkeet (S3)							1 479 000,00	1 479 000,00	1 476 405,40	0,00
33.10.57. Perustoimeentulotuki (A)	1 011 107,00									
33.10.57.02. Kuntien valtionosuudet	1 011 107,00									
33.20.50. Valtionosuus työttömyysetuustien ansioturvasta jätuvuorottelukorvauksesta (A)	96 398,88	105 079	105 078,55		105 078,55	0,00				
33.20.50.01. Palkkatuettu työ, valtionhallinto	96 398,88	105 079	105 078,55		105 078,55	0,00				
33.20.51. Valtionosuus peruspäivärahasta (A)	10 631,27									
33.20.51.01. Palkkatuettu työ, valtionhallinto	10 631,27									
33.20.52. Valtionosuus työttömyysetuustien perusturvasta (A)	64 751,26	110 894	110 893,80		110 893,80	0,00				
33.20.52.01. Palkkatuettu työ, valtionhallinto	64 751,26	110 894	110 893,80		110 893,80	0,00				
33.60.32. Valtion rahoitus terveydenhuollon yksiköille yliopistotaseeseen tutkimukseen (K)	21 000 000,00	23 800 000	23 800 000,00		23 800 000,00	0,00				
33.60.33. Valtion korvaus sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköille sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön enikoistumiskoulutukseen (A)	92 749 591,22	92 637 128	92 637 128,44		92 637 128,44	0,00				
33.60.33.01. Koulutuskorvaus yliopistollisille sairaaloille (KPY)	60 487 040,00	61 325 923	61 325 923,04		61 325 923,04	0,00				
33.60.33.02. Lääkärin enikoistumiskoulutuksen korvaus muille terveydenhuollon toimintayksiköille (KPY)	19 755 132,27	18 845 358	18 845 357,88		18 845 357,88	0,00				
33.60.33.03. Hammaslääkärin enikoistumiskoulutuksen korvaus muille terveydenhuollon toimintayksiköille (KPY)	511 058,91	506 762	506 761,91		506 761,91	0,00				
33.60.33.04. Yleislääketieteen erityiskoulutuksen ja siihen rinnastettavan lisäkoulutuksen korvaus (KPY)	6 960 279,05	7 320 809	7 320 808,54		7 320 808,54	0,00				
33.60.33.05. Hammaslääkärin käytännön ja siihen rinnastettavan palvelun korvaus (KPY)	827 581,32	914 101	914 101,08		914 101,08	0,00				
33.60.33.06. Terveydenhuollon ammatihenkilöistä annetun asetuksen 14 §:ssä tarkoitetun koulutuksen korvaus (KPY)	91 969,67	42 840	42 839,99		42 839,99	0,00				
33.60.33.07. Korvaus Pohjois-Savon sairaanhoitopiinlle hammaslääkärinkoulutukseen (EK) (enintään)	200 000,00	100 000	100 000,00		100 000,00	0,00				
33.60.33.08. Lääkärin enikoistumiskoulutuksen korvaus yliopistoille (KPY)	3 916 530,00	3 171 666	3 171 666,00		3 171 666,00	0,00				
33.60.33.10. Oireenmukaise hoidon ja rajatun lääkkeen määräämisen koulutus		409 670	409 670,00		409 670,00	0,00				
33.60.34. Valtion korvaus terveydenhuollon toimintayksiköille oikeuspsykiatrisista tutkimuksista sekä potilassiirroista aiheutuihin kustannuksiin (A)	9 202 115,50	9 330 635	9 330 635,42		9 330 635,42	0,00				
33.60.34.02. Potilassiirrot (KPY)	92 308,50	86 503	86 503,42		86 503,42	0,00				
33.60.34.03. Lasten ja nuorten oikeuspsykiatrisista tutkimuksista maksettavat korvaukset (KPY)	9 109 807,00	9 244 132	9 244 132,00		9 244 132,00	0,00				
33.60.36. Valtionavustus saamenkielisten sosiaali- ja terveyspalvelujen turvaamiseksi (K)	480 000,00	480 000	480 000,00		480 000,00	0,00				
33.60.38. Valtionavustus valinnanvapauden pilotthankkeiden kustannuksiin (T)							10 780 439,84	10 780 439,84	10 357 684,65	0,00

Pääluokan, momentin ja tilijaoitelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2019 määrärahojen		Tilinpäätös 2019	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2019	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2019	Käyttö vuonna 2019 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	171 549,01	63 428	54 243,61	9 184,20	63 427,81	0,00	596 760,22	642 960,22	331 179,07	287 462,59
35.01.29. Ympäristöministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	5 299,01	17 228	17 227,81		17 227,81	0,00				
35.10.22. Eräät ympäristömenot (S3)	166 250,00	46 200	37 015,80	9 184,20	46 200,00		596 760,22	642 960,22	331 179,07	287 462,59
Määrärahatilit yhteensä	332 688 312,23	311 337 969	283 160 302,58	26 246 839,86	309 407 142,44	1 930 826,07	69 161 260,94	197 848 587,89	167 617 645,30	28 721 508,65

Etelä-Suomen aluehallintoviraston talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €) ¹⁾								Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1 000 €)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy ²⁾	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö ³⁾	Vuoden 2019 valtuudet						Talousarviomenot 2019	Määrärahatarve 2020	Määrärahatarve 2021	Määrärahatarve 2022	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käytämättä	Uusittu v. 2020 TA:ssa						
29.10.34 Valtionosuus- ja avustus oppilaitosten perustamiskustannuksiin	14 067							7 812	2 751	1 573	919	1 011	6 255
361 Etelä-Suomen aluehallintovirasto													
Aikaisempien vuosien valtuudet	8 004							4 976	1 812	859	357		3 028
Vuonna 2019 käytettävissä olleet valtuudet													
362 Lounais-Suomen aluehallintovirasto													
Aikaisempien vuosien valtuudet	738							738					
Vuonna 2019 käytettävissä olleet valtuudet													
364 Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto													
Aikaisempien vuosien valtuudet	5 108							1 881	939	714	562	1 011	3 227
Vuonna 2019 käytettävissä olleet valtuudet													
366 Lapin aluehallintovirasto													
Aikaisempien vuosien valtuudet	217							217					
Vuonna 2019 käytettävissä olleet valtuudet													
29.80.34 Valtionosuus- ja avustus yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin	15 635							2 991	2 031	3 068	2 805	4 740	12 644
361 Etelä-Suomen aluehallintovirasto													
Aikaisempien vuosien valtuudet	2 906							555	97	1 127	1 127		2 351
Vuonna 2019 käytettävissä olleet valtuudet													
362 Lounais-Suomen aluehallintovirasto													
Aikaisempien vuosien valtuudet	1 598							353	283	283	213	467	1 245
Vuonna 2019 käytettävissä olleet valtuudet													
363 Itä-Suomen aluehallintovirasto													
Aikaisempien vuosien valtuudet	2 343							950	663	288	288	154	1 393
Vuonna 2019 käytettävissä olleet valtuudet													
364 Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto													
Aikaisempien vuosien valtuudet	8 290							973	819	1 201	1 177	4 119	7 317
Vuonna 2019 käytettävissä olleet valtuudet													
365 Pohjois-Suomen aluehallintovirasto													
Aikaisempien vuosien valtuudet	498							160	169	169			338
Vuonna 2019 käytettävissä olleet valtuudet													
YHTEENSÄ	29 702							10 803	4 782	4 641	3 724	5 751	18 899

¹⁾ Valtuuden ja sen käytön määräksi merkitään tehdyn tilauksen sopimushinta tai sitoumuksen määrä silloin, kun valtuus on rajattu alun perin muulla tavalla, mutta valtuuden käytön johdosta annetaan euromääräinen sitoumus. Korkotuetun lainakannan enimmäismääränä määritellyt korkotukivaltuudet ja muut vastaavat valtuudet esitetään lisäksi omilla riveillään.

²⁾ Myös pääluokan tai luvun päätösoosassa myönnetty valtuudet sisällytetään taulukkoon. Tällöin luvun tai momentin numerotunnukseksi merkitään "00".

³⁾ Esitetään yhteismäärä niistä aikaisempina varainhoitovuosina käytetyistä valtuuksista, joista varainhoitovuotena on aiheutunut menoja tai joista aiheutuu menoja tulevana varainhoitovuosina.

⁴⁾ Korkotukilainojen lainakannan enimmäismääränä tai valtionapuun oikeuttavien kustannusten enimmäismääränä tai muulla vastaavalla tavalla myönnettyjen valtuuksien määrä. Erittely esitetään vain, jos momentti (ja yhteensä) sisältää tällä tavoin määritettyjä valtuuksia.

⁵⁾ Talousarviolain 10 §:n 2 momentissa säädetyn laajuus- tai kustannusarvion perusteella myönnetty valtuudet. Erittely esitetään vain, jos momentti (ja yhteensä) sisältää talonrakennushankevaluksia.

3. Tuotto- ja kululaskelma

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tuotto- ja kululaskelma

	1.1.2019 - 31.12.2019		1.1.2018 - 31.12.2018	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	30 802 869,36		30 079 111,46	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	456 325,55		146 802,21	
Muut toiminnan tuotot	<u>2 302 568,23</u>	33 561 763,14	<u>2 858 509,07</u>	33 084 422,74
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	1 334 829,10		1 540 367,15	
Henkilöstökulut	105 740 828,90		99 621 262,49	
Vuokrat	11 540 589,67		11 883 637,83	
Palvelujen ostot	27 648 032,76		25 003 276,22	
Muut kulut	3 193 619,71		2 928 518,24	
Poistot	1 049 082,22		1 023 734,09	
Sisäiset kulut	<u>639 191,52</u>	<u>151 146 173,88</u>	<u>115 471,35</u>	<u>142 116 267,37</u>
JÄÄMÄ I		-117 584 410,74		-109 031 844,63
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	101 884,63		92 414,84	
Rahoituskulut	<u>-1 183,50</u>	100 701,13	<u>-1 124,92</u>	91 289,92
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	2 915,05		0,00	
Satunnaiset kulut	<u>-1 248,72</u>	<u>1 666,33</u>	<u>-2 938,25</u>	<u>-2 938,25</u>
JÄÄMÄ II		-117 482 043,28		-108 943 492,96
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Kulut				
Siirtotalouden kulut paikallishallinnolle	203 095 264,92		224 091 852,64	
Siirtotalouden kulut elinkeinoelämälle	1 476 929,15		1 082 154,58	
Siirtotal. kulut voittoa tavoittelemattomille	16 247 406,89		16 301 032,59	
Siirtotalouden kulut valtionhallinnolle	<u>3 717 771,63</u>	<u>224 537 372,59</u>	<u>0,00</u>	<u>241 475 039,81</u>
JÄÄMÄ III		-342 019 415,87		-350 418 532,77
TUOTOT VEROISTA JA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Verot ja veronluonteiset maksut	2 194,00		-15 727,77	
Muut pakolliset maksut	126,36		281,36	
Perityt arvonlisäverot	33 070,54		36 010,60	
Suoritetut arvonlisäverot	<u>-5 336 531,57</u>	<u>5 301 140,67</u>	<u>-5 377 881,97</u>	<u>5 357 317,78</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-347 320 556,54</u>		<u>-355 775 850,55</u>

4. Tase

Tase, vastaavaa

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tase

	1.1.2019-31.12.2019		1.1.2018-31.12.2018	
VASTAAVAA				
AINEETOMAT HYÖDYKKEET				
Muut pitkävaikutteiset menot	408 449,13		1 073 506,16	
Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat	<u>0,00</u>	408 449,13	<u>177 233,56</u>	1 250 739,72
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Koneet ja laitteet	44 216,37		59 330,17	
Muut aineelliset hyödykkeet	<u>50 359,11</u>	94 575,48	<u>50 359,11</u>	109 689,28
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIJOITUKSET		503 024,61		1 360 429,00
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
PITKÄAIKAISET SAAMISET				
Pitkäaikaiset saamiset	<u>333,76</u>	333,76	<u>333,76</u>	333,76
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	3 624 314,91		3 239 162,13	
Siirtosaamiset	65 526,74		87 912,91	
Muut lyhytaikaiset saamiset	<u>86 331,01</u>	3 776 172,66	<u>1 012 747,78</u>	4 339 822,82
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kassatilit	32 104,25		49 879,70	
Kirjanpitoyksikön tulotilit	109,00		1 292,50	
Muut rahat ja pankkisaamiset	27 730 274,80		102 991 586,19	
Sisäisen rahaliikkeen tilit	<u>0,00</u>	<u>27 762 488,05</u>	<u>4 608,00</u>	<u>103 047 366,39</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		31 538 994,47		107 387 522,97
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>32 042 019,08</u>		<u>108 747 951,97</u>

Tase, vastattavaa

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tase

	31.12.2019	31.12.2018
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
VALTION PÄÄOMA		
Valtion pääoma 1.1.1998	-55 873 690,82	-55 873 690,82
Edellisten tilikausien pääoman muutos	27 245 664,84	24 491 441,52
Pääoman siirrot	338 468 715,09	358 530 073,87
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-347 320 556,54</u>	<u>-355 775 850,55</u>
	-37 479 867,43	-28 628 025,98
VIERAS PÄÄOMA		
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	29 744 425,00	103 762 829,60
Ostovelat	4 002 310,39	3 144 215,15
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	2 139 134,60	1 874 070,40
Edelleen tilittävät erät	2 204 721,76	2 074 473,42
Siirtovelat	19 501 389,44	17 546 281,30
Muut lyhytaikaiset velat	<u>11 929 905,32</u>	<u>8 974 108,08</u>
	69 521 886,51	137 375 977,95
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	69 521 886,51	137 375 977,95
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>32 042 019,08</u>	<u>108 747 951,97</u>

5. Liitetiedot

5.1. Tilinpäätöksen viralliset liitteet

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tilinpäätöksen liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperusteista ja vertailtavuudesta

1) Budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumataskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailtavuuteen;

Etelä-Suomen aluehallintovirastolla ei ilmoitettavaa.

2) Valuuttakurssi, jota on käytetty muutettaessa ulkomaanrahan määrät saamisesta ja velat sekä muut sitoumukset Suomen rahaksi;

Etelä-Suomen aluehallintovirastolla ei ilmoitettavaa.

3) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät;

Valtion virka- ja työehtosopimuksessa sopimuskaudelle 2018-2020 (9.3.2018) on sopimuksen 6 §:ssä kirjattu, että virkamiehelle ja työntekijälle, jonka palvelussuhde on alkanut viimeistään 3.9.2018 ja palvelussuhde on keskeytymättä jatkunut 18.11.2018 saakka, maksetaan tammikuun 2019 palkanmaksun yhteydessä erillinen kertaerä. Kertaerä on suuruudeltaan 9,2 %:a yleisen virka- ja työehtosopimuksen 7 §:n mukaisesta kuukausipalkkauksesta. Kertaerää ei ole jaksotettu tilikaudelle 2018, vaan se kirjataan kokonaisuudessaan tilikauden 2019 menoksi.

4) Aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut, talousarviotulot ja menot sekä virheiden korjaukset;

Vuonna 2019 oikaistiin vuodelle 2018 tehty virheellinen Valtion kuluja koskeva jaksotus yhteensä 149 473,60 euroa. Virheellisen kulujaksotuksen takia olivat virkistyspalvelujen kulut vuonna 2018 talousarviokirjanpidon tilillä 28.40.01. (Aluehallintoviraston toimintamenot) ja liikekirjanpidon tilillä 43330000 Virkistyspalvelut yhteensä 204 916,82 euroa. Virheellinen jaksotus purettiin vuonna 2019 liikekirjanpidon tilillä 43330000 Virkistyspalvelut. Jaksotuksen purun jälkeen virkistyspalvelujen kulut olivat vuonna 2019 yhteensä -100 297,64 euroa. Todelliset virkistyspalvelujen kulut talousarviokirjanpidon tilillä 28.40.01. (Aluehallintoviraston toimintamenot) olivat vuonna 2018 55 443,22 euroa ja vuonna 2019 49 175,96 euroa.

Vuonna 2018 on projektilla, OH280-S64200 Valtion lupa- ja valvontaviraston perustaminen, kuuluvia palkka- ja muita menoja maksettu talousarviokirjanpidon tililtä 28.40.01. (Aluehallintoviraston toimintamenot) yhteensä 29 395,33 euroa, kun menot olisi tullut maksaa talousarviokirjanpidon tililtä 35.10.22. (Eräät ympäristömenot). Ympäristöministeriön 16.2.2018 Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle osoittaman määrärahopäätöksen YM23/221/2018 mukaan määrärahaa sai käyttää Luovan ympäristötoimialan yhteisen palvelukokonaisuuden valmistelusta aiheutuviin kustannuksiin kuten tilaisuuksien järjestelykustannuksiin, ostopalveluihin, matkakuluihin, palkkauksiin jne. Vuonna 2019 siirrettiin vuonna 2018 kirjattuja palkka- ja muita kuluja vastaava määrä muistiotositteella talousarviokirjanpidon tililtä 28.40.01. (Aluehallintoviraston toimintamenot) talousarviokirjanpidon tilille 4.18.35.10.22. (Eräät ympäristömenot).

5) Selvitys edellisistä vuodista koskevista tiedoista;

Valtiokonttori muutti 14.11.2018 päätöksellään liikekirjanpidon tilikarttaa siirtotalouden kuluttilien osalta. Tilikarttaan lisättiin uusia tilejä, tilien nimiä ja selitteitä muutettiin. Esimerkiksi vuoden 2018 kirjanpidossa liikekirjanpidon tilillä 82000000 (käyttötalouden kulut paikallishallinnolle) on vuoden 2019 kirjanpidossa nimellä valtionosuudet käyttötalous, paikallishallinto. Kun vuonna 2018 maksettiin valtionavustusta yleisten kirjastojen paikallisiin ja alueellisiin kehittämissuhteisiin liikekirjanpidon tilillä 82000000, niin vuonna 2019 valtionavustusten maksatuksissa käytettiin liikekirjanpidon tilillä 82010000 (Valtionavustukset käyttötalous, paikallishallinto). ESAVI kirjanpitoyksikkö pyysi Palkeita sulkemaan valtionosuuslilit, koska kirjanpitoyksikkö ei enää vuoden 2019 jälkeen maksa valtionosuuksia.

Muutoksen johdosta ESAVI KPY selvitti Valtiokonttorilta, mitä liikekirjanpidon tilillä käytetään valtionkorvausten, kuten valtion korvaukset lääkäri- ja hammaslääkärikoulutukseen, maksatuksessa. Vuonna 2018 valtionkorvausten maksatuksissa käytettiin käyttötalouden kulut-tilejä. Valtiokonttorin näkemyksen mukaan valtionkorvaukset tulee kirjata muut siirtotalouden kulut, käyttötalous -tileille ja nämä liikekirjanpidon tililtä avattiin vuonna 2019 ESAVI kirjanpitoyksikön käyttöön.

6) Selvitys tilinpäätösvoiton jälkeisistä olennaisimmista tapahtumista siltä osin kuin niitä ei ilmoiteta toimintakertomuksessa;

Etelä-Suomen aluehallintovirastolla ei ilmoitettavaa.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tilinpäätöksen liite 2: Nettotutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2019 määrärahojen		Tilinpäätös 2019	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö vuonna 2019	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2019	Käyttö vuonna 2019 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
28.40.01.	Bruttomenot	64 584 912,31	67 669 000	54 883 491,35		68 899 764,55				69 848 913,99	
Aluehallintoviraston toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v)	Bruttotulot	14 758 912,31	14 085 000	15 315 764,55		15 315 764,55				15 315 764,55	
	Nettomenot	49 826 000,00	53 584 000	39 567 726,80	14 016 273,20	53 584 000,00		14 965 422,64	68 549 422,64	54 533 149,44	14 016 273,20
28.40.02.	Bruttomenot	43 903 820,71	41 742 000	33 263 247,60		42 120 744,00				42 878 132,81	
Maistraattien toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v)	Bruttotulot	15 666 820,71	15 325 000	15 703 744,00		15 703 744,00				15 703 749,97	
	Nettomenot	28 237 000,00	26 417 000	17 559 503,60	8 857 496,40	26 417 000,00		9 614 879,24	36 031 879,24	27 174 382,84	8 857 496,40
33.02.07.	Bruttomenot	24 603 812,34	24 945 000	21 922 698,24		25 026 637,80				25 316 706,68	
Työsuojelun aluehallintoviranomaisten toimintamenot	Bruttotulot	279 812,34	170 000	251 637,80		251 637,80				251 637,80	
(Siirtomääräraha 2 v)	Nettomenot	24 324 000,00	24 775 000	21 671 060,44	3 103 939,56	24 775 000,00		3 394 008,44	28 169 008,44	25 065 068,88	3 103 939,56
33.20.52.	Bruttomenot	64 751,26	110 894	110 893,80		110 893,80					
Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta	Bruttotulot	0,00	0	0,00		0,00					
(Arviomääräraha)	Nettomenot	64 751,26	110 894	110 893,80		110 893,80	0,00				

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Pääloukan ja momentin numero ja nimi	Taloussarvio (TA + LTA:t)	Ylitys	Ylitys %
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	4 986 500,00	573 616,58	12
30.20.20. Eläinlääkintähuolto ja kasvintuhojen torjunta	4 986 500,00	573 616,58	12
Pääloukka yhteensä	4 986 500,00	573 616,58	

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääloukan ja tilijaoittelun numero ja nimi	Peruutettu	
	Tilijaoittelu	Yhteensä
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala		1 485 115,38
Vuosi 2017		1 485 115,38
33.03.31. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	1 059 765,59	
33.03.63. Eräät erityishankkeet	2 594,60	
33.60.38. Valtionavustus valinnanvapauden	422 755,19	
35. Ympäristöministeriön hallinnonala		24 318,56
Vuosi 2017		24 318,56
35.10.22. Eräät ympäristömenot	24 318,56	
Pääloukat yhteensä		1 509 433,94
Vuosi 2017		1 509 433,94

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2019	2018
Henkilöstökulut	89 012 186,80	85 039 609,91
Palkat ja palkkiot	86 918 678,32	84 829 623,65
Tulosperusteiset erät	411 437,36	157 170,71
Lomapalkkavelan muutos	1 682 071,12	52 815,55
Henkilösivukulut	16 728 642,10	14 581 652,58
Eläkekulut	15 204 734,70	13 519 876,05
Muut henkilösivukulut	1 523 907,40	1 061 776,53
Yhteensä	105 740 828,90	99 621 262,49
Johdon palkat ja palkkiot, josta	4 128 520,84	4 016 245,55
- tulosperusteiset erät	10 123,25	5 934,60
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	2 500,00	1 440,00
Johdo	1 700,00	1 440,00
Muu henkilöstö	800,00	0,00

Tulosperusteiset erät on edellisestä vuodesta poiketen esitetty erikseen. Vuoden 2018 tilinpäätöksessä liitteessä 5 tulosperusteiset erät sisältyivät palkat ja palkkiot summaan. Esitystapamuutos huomioitu myös vuoden 2018 vertailutietoja esitettäessä.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kirjanpitoyksikössä yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta. Varainhoitovuoden aikana ei ole tehty muutoksia poistosuunnitelmaan.

Suunnitelmanmukaiset poistoajat ovat:

Omaisuusryhmä	Poistomenetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo %
114 Muut pitkävaikutteiset menot				
1140 Itse valmistetut ja teetetyt tietojärjestelmät	Tasapoisto	3 ja 5	20 ja 33,3	-
119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Ei poistoja			-
125-126 Koneet ja laitteet				
1250 Autot ja muut maankuljetusvälineet	Tasapoisto	5	20	-
1255 Atk-laitteet ja niiden ohjelmlaitteet	Tasapoisto	5	20	-
1269 Muut koneet ja laitteet	Tasapoisto	5	20	-
127 Kalusteet				-
1270 Asuinhuoneisto- ja toimistokalusteet	Tasapoisto	5	20	-
128 Muut aineelliset hyödykkeet	Ei poistoja			-

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	Aineettomat hyödykkeet				Yhteensä
	112 Aineettomat oikeudet	114 Muut pitkävaikutteiset menot	119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1.2019	0,00	2 972 786,30	177 233,56		3 150 019,86
Lisäykset	0,00	368 911,39	191 677,83		560 589,22
Vähennykset	0,00	0,00	-368 911,39		-368 911,39
Hankintameno 31.12.2019	0,00	3 341 697,69	0,00		3 341 697,69
Kertyneet poistot 1.1.2019	0,00	1 899 280,14	0,00		1 899 280,14
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00		0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	1 033 968,42	0,00		1 033 968,42
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00		0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00		0,00
Kertyneet poistot 31.12.2019	0,00	2 933 248,56	0,00		2 933 248,56
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00		0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2019		408 449,13	0,00		408 449,13

	Aineelliset hyödykkeet			129 Muut ennakkomaksut	Yhteensä
	125-126 Koneet ja laitteet	127 Kalusteet	128 Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.2019	75 568,96	0,00	50 359,11	0,00	125 928,07
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2019	75 568,96	0,00	50 359,11	0,00	125 928,07
Kertyneet poistot 1.1.2019	16 238,79	0,00	0,00	0,00	16 238,79
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	15 113,80	0,00	0,00	0,00	15 113,80
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2019	31 352,59	0,00	0,00	0,00	31 352,59
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	44 216,37	0,00	50 359,11	0,00	94 575,48

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2019	2018	Muutos 2019-2018
Korot euromääräisistä saamisista	102 391,36	92 784,77	9 606,59
Muut rahoitustuotot	-506,73	-369,93	-136,80
Rahoitustuotot yhteensä	101 884,63	92 414,84	9 469,79

Rahoituskulut	2019	2018	Muutos 2019-2018
Korot euromääräisistä veloista	1 183,50	1 124,92	58,58
Rahoituskulut yhteensä	1 183,50	1 124,92	58,58
Netto	100 701,13	91 289,92	9 411,21

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tilinpäätöksen liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Sektori	Lainapääoma 31.12.2019	Lisäys 2019	Vähennys 2019	Lainapääoma 31.12.2018	Pääomamuutos 2019-2018
Kotitaloudet	333,76	0,00	0,00	333,76	0,00
Palkansaajakotitaloudet	333,76	0,00	0,00	333,76	0,00
Yhteensä	333,76	0,00	0,00	333,76	0,00

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tilintäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Etelä-Suomen aluehallintovirastolla ei ole esitettävää liiteelle 10.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

31.12.2019	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Euromääräiset lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	333,76	0,00	0,00	333,76
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	27 762 488,05	0,00	0,00	27 762 488,05
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	27 762 821,81	0,00	0,00	27 762 821,81

31.12.2019	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	
Vastattavien rahoituserät							
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	0,00	0,00	0,00	29 744 425,00	0,00	0,00	29 744 425,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	29 744 425,00	0,00	0,00	29 744 425,00

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset ja -takuit sekä muut monivuotiset vastuut

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehtyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset						
€	Talousarviomenot 2019	Määrärahatarve 2020	Määrärahatarve 2021	Määrärahatarve 2022	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	2 417 451,26	3 494 392,65	2 824 280,40	1 979 300,14	3 118 947,31	11 416 920,50

Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehtyt sopimukset ja sitoumukset						
€	Talousarviomenot 2019	Määrärahatarve 2020	Määrärahatarve 2021	Määrärahatarve 2022	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
Muut sopimukset ja sitoumukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut sopimukset ja sitoumukset yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Muut monivuotiset vastuut yhteensä	2 417 451,26	3 494 392,65	2 824 280,40	1 979 300,14	3 118 947,31	11 416 920,50
------------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Etelä-Suomen aluehallintovirastolla ei ole esitettävää liitteelle 13.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältyvät varat

Etelä-Suomen aluehallintovirastolla ei ole esitettävää liitteelle 14.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

Etelä-Suomen aluehallintovirastolla ei ole esitettävää liitteelle 15.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Etelä-Suomen aluehallintovirastolla ei ole esitettävää liitteelle 16.

Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Etelä-Suomen aluehallintovirastolla ei ole esitettävää liitteelle 17.

5.2. Muut liitteet

Liite 5.2.1. Hallinnonalakohtaiset siirtomenot aluehallintovirastoittain vuosina 2017-2019

ESAVI

Hallinnonala	milj. €	2019	2018	2017
Opetus- ja kulttuuriministeriö		17	19	19
Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö		39	38	43
Valtiovaraministeriö		6	9	12
Yhteensä		62	66	74

LSAVI

Hallinnonala	milj. €	2019	2018	2017
Opetus- ja kulttuuriministeriö		6	6	6
Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö		57	63	28
Valtiovaraministeriö		1	2	3
Yhteensä		64	72	37

ISAVI

Hallinnonala	milj. €	2019	2018	2017
Opetus- ja kulttuuriministeriö		6	6	6
Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö		20	19	19
Valtiovaraministeriö		1	1	1
Yhteensä		27	26	26

LSSAVI

Hallinnonala	milj. €	2019	2018	2017
Opetus- ja kulttuuriministeriö		14	15	15
Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö		23	23	22
Valtiovaraministeriö		3	7	9
Yhteensä		40	45	45

PSAVI

Hallinnonala	milj. €	2019	2018	2017
Opetus- ja kulttuuriministeriö		6	6	6
Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö		18	17	18
Valtiovaraministeriö		0	1	0
Yhteensä		24	24	24

LAAVI

Hallinnonala	milj. €	2019	2018	2017
Opetus- ja kulttuuriministeriö		6	6	6
Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö		1	2	1
Valtiovaraministeriö		0	2	2
Yhteensä		7	9	9

Liite 5.2.2. Aluehallintovirastojen julkisoikeudelliset suoritteet vuonna 2019

	Julkisoikeudelliset suoritteet, pl. ympäristöluvut							
	Alkoholiluvat		Sosiaalihuollon luvat		Terveystenhuollon luvat		Muut	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
TUOTOT								
Toiminnan tuotot	5 230 628	4 769 377	1 171 970	976 086	2 282 525	2 182 270	1 329 060	952 808
KUSTANNUKSET								
Erilliskustannukset								
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	6 872	6 812	1 645	1 797	4 197	4 146	4 428	3 685
Henkilöstökustannukset	2 815 732	2 791 392	609 464	666 045	1 336 012	1 319 801	1 531 274	1 257 872
Vuokrat	5 374	5 327	1 424	1 556	3 325	3 284	3 998	3 375
Palvelujen ostot	54 520	54 048	15 393	16 822	35 415	34 986	69 292	61 622
Muut kulut	51 799	51 351	13 131	14 350	32 684	32 287	66 052	58 983
Yhteensä	2 934 296	2 908 931	641 056	700 570	1 411 633	1 394 504	1 675 044	1 385 536
KÄYTTÖJÄÄMÄ	2 296 332	1 860 446	530 914	275 516	870 892	787 766	-345 984	-432 728
Osuus yhteiskustannuksista								
Tukitoiminnot	454 203	450 277	116 755	127 594	285 336	281 873	260 299	211 178
Poistot	116	1 009	28	262	103	535	36	507
Korot	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut yhteiskustannukset	686 936	680 103	200 826	219 239	471 226	465 075	517 622	433 394
Yhteensä	1 141 255	1 131 389	317 609	347 095	756 664	747 483	777 956	645 079
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	4 075 551	4 040 321	958 665	1 047 665	2 168 297	2 141 987	2 453 000	2 030 615
YLIJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-)	1 155 077	729 057	213 305	-71 579	114 228	40 283	-1 123 940	-1 077 808
KUSTANNUSVASTAAVUUS-%	128,3 %	118,0 %	122,3 %	93,2 %	105,3 %	101,9 %	54,2 %	46,9 %

Liite 5.2.3. Aluehallintovirastojen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma vuonna 2019

	Julkisoikeudelliset suoritteet													
	ESAVI		LSAVI		ISAVI		LSSAVI		PSAVI		LAAVI		AVIT yht.	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
TUOTOT														
Toiminnan tuotot	6 301 101	5 619 405	1 160 534	1 118 041	1 487 855	1 335 191	3 172 815	3 207 633	1 818 351	1 774 132	579 357	583 446	14 520 013	13 637 848
KUSTANNUKSET														
Erilliskustannukset														
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	8 923	12 462	1 476	2 260	4 045	6 195	8 890	13 762	11 224	16 701	779	1 159	35 337	52 539
Henkilöstökustannukset	5 674 912	5 194 555	721 778	724 371	1 896 474	1 903 633	3 510 946	3 562 078	2 390 248	2 331 204	387 507	377 966	14 581 865	14 093 807
Vuokrat	10 223	10 485	744	836	3 616	4 067	5 751	6 538	3 808	4 162	614	671	24 755	26 759
Palvelujen ostot	184 971	167 879	13 806	13 739	29 254	29 115	121 817	122 544	66 887	64 683	6 623	6 405	423 357	404 365
Muut kulut	82 767	78 679	12 141	12 654	31 829	33 180	57 673	60 766	40 844	41 369	41 979	42 522	267 234	269 170
Yhteensä	5 961 795	5 464 060	749 946	753 860	1 965 218	1 976 190	3 705 077	3 765 689	2 513 011	2 458 118	437 501	428 723	15 332 548	14 846 640
KÄYTTÖJÄÄMÄ	339 306	155 344	410 588	364 180	-477 363	-640 998	-532 262	-558 055	-694 660	-683 986	141 856	154 723	-812 535	-1 208 792
Osuus yhteiskustannuksista														
Tukitoiminnot	1 030 880	951 014	146 358	148 034	297 992	301 460	589 396	602 665	424 751	417 504	59 094	58 090	2 548 469	2 478 767
Poistot	0	2 027	0	296	0	738	0	1 340	0	904	283	144	283	5 450
Korot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut yhteiskustannukset	1 685 814	1 698 514	264 873	284 717	634 940	678 368	869 533	995 765	694 686	743 161	81 169	91 601	4 231 014	4 492 127
Yhteensä	2 716 694	2 651 555	411 230	433 047	932 931	980 566	1 458 929	1 599 770	1 119 436	1 161 570	140 545	149 836	6 779 766	6 976 345
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	8 678 489	8 115 616	1 161 176	1 186 908	2 898 149	2 956 756	5 164 007	5 365 459	3 632 447	3 619 688	578 047	578 559	22 112 315	21 822 985
YLIJÄÄMÄ(+) / ALIJÄÄMÄ (-)	-2 377 388	-2 496 211	-642	-68 867	-1 410 294	-1 621 565	-1 991 192	-2 157 826	-1 814 096	-1 845 556	1 310	4 887	-7 592 302	-8 185 137
KUSTANNUSVASTAAVUUS-%	72,6 %	69,2 %	99,9 %	94,2 %	51,3 %	45,2 %	61,4 %	59,8 %	50,1 %	49,0 %	100,2 %	100,8 %	65,7 %	62,5 %

Liite 5.2.4. Aluehallintovirastojen henkilötyövuodet, vuodet 2017-2019

Aluehallintovirastot	HTV AVI ja TS			HTV muut momentit			HTV koko henkilöstö		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Ylijohtajat ja johdon tuet	26,6	26,1	26,9	0,0			26,6	26,1	26,9
Opetus- ja kulttuuritoimi	87,2	79,6	77,4	8,4	7,5	5,2	95,6	87,1	82,6
Pelastustoimi ja varautuminen	30,6	30,8	33,2	2,9	4,0	2,6	33,5	34,8	35,8
Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat	352,3	332,9	328,1	5,3	4,5	3,4	357,6	337,4	331,5
Ympäristöluvut	139,8	133,5	132,8	4,9	4,6	1,1	144,7	138,1	134,0
Erikoistumisyksiköt	21,8	21,5	21,4	6,6	4,5	4,5	28,4	26,0	25,9
Avien hallinto- ja kehittämispalvelut	110,9	112,4	117,0	2,2	2,6	3,2	113,1	115,0	120,1
Avi-momentti yhteensä	769,1	736,8	736,7	-	-	-	769,1	736,8	736,7
Työsuojaelu	393,5	399,5	418,2	0,0			393,5	399,5	418,2
Avit HTV yhteensä	1 162,6	1 136,3	1 154,9	30,3	27,7	20,1	1 192,9	1 164,1	1 175,0
sis. erikoistumistehtäviä yhteensä	19,1	14,5	15,7	2,8	2,0	0,0	21,9	16,4	15,7

ESAVI	HTV AVI ja TS			HTV muut momentit			HTV koko henkilöstö		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Ylijohtaja ja johdon tuki	4,0	4,0	4,0				4,0	4,0	4,0
Opetus- ja kulttuuritoimi	25,7	23,8	22,6	0,7	0,9	0,6	26,4	24,7	23,2
Pelastustoimi ja varautuminen	9,5	9,6	11,2	1,0	2,0	0,6	10,5	11,6	11,8
Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat	132,9	123,2	119,0	0,9	1,0	0,8	133,8	124,2	119,8
Ympäristöluvut	53,1	51,3	50,3	1,0	0,6	0,2	54,1	51,9	50,5
Avien hallinto- ja kehittämispalvelut	110,9	112,4	117,0	2,2	2,6	3,2	113,1	115,0	120,1
Avi-momentti yhteensä	336,1	324,3	324,0	-	-	-	336,1	324,3	324,0
Työsuojaelu	165,0	167,8	175,5	0,0			165,0	167,8	175,5
ESAVI HTV yhteensä	501,1	492,1	499,6	5,8	7,1	5,4	506,9	499,2	504,9
sis. erikoistumistehtäviä yhteensä	14,5	10,5	8,7	0,8	0,0	0,0	15,3	10,5	8,7

LSAVI	HTV AVI ja TS			HTV muut momentit			HTV koko henkilöstö		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Ylijohtaja ja johdon tuki	4,0	4,0	4,0				4,0	4,0	4,0
Opetus- ja kulttuuritoimi	12,6	11,3	10,4	0,5			13,1	11,3	10,4
Pelastustoimi ja varautuminen	4,0	4,0	3,7				4,0	4,0	3,7
Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat	43,0	42,2	43,6	3,5	2,7	0,9	46,5	44,9	44,5
Sisäinen tarkastus	1,0	1,3	1,0				1,0	1,3	1,0
Avi-momentti yhteensä	64,6	62,7	62,7	-	-	-	64,6	62,7	62,7
Työsuojaelu	55,9	55,6	57,7	0,0			55,9	55,6	57,7
LSAVI HTV yhteensä	120,5	118,4	120,4	4,0	2,7	0,9	124,5	121,0	121,3
sis. erikoistumistehtäviä yhteensä	0,0	0,1	1,2	2,0	2,0		2,0	2,1	1,2

ISAVI	HTV AVI ja TS			HTV muut momentit			HTV koko henkilöstö		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Ylijohtaja ja johdon tuki	5,0	5,0	5,0	0,0			5,0	5,0	5,0
Opetus- ja kulttuuritoimi	12,7	12,0	11,5	0,8	0,9	0,5	13,5	12,8	12,0
Pelastustoimi ja varautuminen	4,0	4,3	4,6	0,0			4,0	4,3	4,6
Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat	45,4	43,3	42,6	0,0			45,4	43,3	42,6
Ympäristöluvut	17,9	17,3	17,6	1,2	0,5	0,4	19,0	17,8	18,0
MOK	7,9	8,0	8,0	6,6	4,5	4,5	14,5	12,5	12,5
Avi-momentti yhteensä	92,9	89,8	89,2	-	-	-	92,9	89,8	89,2
Työsuojaelu	41,2	42,0	46,6	0,0			41,2	42,0	46,6
ISAVI HTV yhteensä	134,1	131,8	135,8	8,6	5,9	5,4	142,7	137,7	141,2
sis. erikoistumistehtäviä yhteensä	0,3	0,2	0,8	0,0			0,3	0,2	0,8

LSSAVI	HTV AVI ja TS			HTV muut momentit			HTV koko henkilöstö		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Ylijohtaja ja johdon tuki	4,2	4,2	4,6	0,0			4,2	4,2	4,6
Opetus- ja kulttuuritoimi	17,6	15,9	16,7	4,9	4,2	3,1	22,5	20,2	19,8
Pelastustoimi ja varautuminen	6,8	6,5	7,0	1,0	1,0	1,0	7,7	7,5	8,0
Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat	72,3	69,2	68,6	0,5	0,5		72,8	69,7	68,6
Ympäristöluvut	37,1	35,7	36,0	1,8	1,5	0,5	38,9	37,2	36,5
Ruotsinkielinen opetustoimi	12,9	12,2	12,5	0,0			12,9	12,2	12,5
Avi-momentti yhteensä	151,0	143,8	145,3	-	-	-	151,0	143,8	145,3
Työsuojele	85,4	85,8	90,2	0,0	0,0		85,4	85,8	90,2
LSSAVI HTV yhteensä	236,3	229,6	235,5	8,1	7,3	4,6	244,5	236,9	240,1
sis. erikoistumistehtäviä yhteensä	0,8	0,2	0,8	0,0			0,8	0,2	0,8

PSAVI	HTV AVI ja TS			HTV muut momentit			HTV koko henkilöstö		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Ylijohtaja ja johdon tuki	6,1	5,5	5,8	0,0			6,1	5,5	5,8
Opetus- ja kulttuuritoimi	9,5	8,6	8,6	0,8	0,8	0,5	10,3	9,5	9,1
Pelastustoimi ja varautuminen	4,4	4,4	4,6	0,9			5,3	4,4	4,6
Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat	37,4	35,3	33,3	0,3	0,3	1,7	37,7	35,6	35,0
Ympäristöluvut	31,7	29,2	28,9	1,0	2,0	0,1	32,7	31,2	29,0
Avi-momentti yhteensä	89,0	83,1	81,2	-	-	-	89,0	83,1	81,2
Työsuojele	46,0	48,2	48,2	0,0			46,0	48,2	48,2
PSAVI HTV yhteensä	135,0	131,3	129,4	3,1	3,2	2,3	138,1	134,4	131,7
sis. erikoistumistehtäviä yhteensä	2,7	2,5	3,4	0,0	0,0	0,0	2,7	2,5	3,4

LAAVI	HTV AVI ja TS			HTV muut momentit			HTV koko henkilöstö		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Ylijohtaja ja johdon tuki	3,3	3,4	3,5	0,0			3,3	3,4	3,5
Opetus- ja kulttuuritoimi	9,0	8,1	7,6	0,8	0,7	0,5	9,8	8,8	8,1
Pelastustoimi ja varautuminen	2,0	2,0	2,1	0,0	1,0	1,0	2,0	3,0	3,1
Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat	21,3	19,7	21,1	0,0			21,3	19,7	21,1
Avi-momentti yhteensä	35,6	33,1	34,3	-	-	-	35,6	33,1	34,3
LAAVI HTV yhteensä	35,6	33,1	34,3	0,8	1,7	1,5	36,4	34,8	35,8
sis. erikoistumistehtäviä yhteensä	0,8	0,9	0,7	0,0			0,8	0,9	0,7

Liite 5.2.5. Aluehallintovirastojen nettobudjetoidut tulot vuosina 2017-2019

Aluehallintovirastojen nettobudjetoidut tulot (pl. työsuojelu) ryhmittäin, €

Nettobudjetoidut tulot	AVI	2019	2018	2017
Alkoholilainsäädännön nojalla perittävät maksut	ESAVI	2 308 872	2 008 600	1 598 788
	LSAVI	683 360	671 860	523 203
	ISAVI	533 967	488 979	392 868
	LSSAVI	1 023 460	976 283	770 241
	PSAVI	410 722	378 933	280 260
	LAAVI	270 247	244 723	202 349
	Yht.	5 230 628	4 769 377	3 767 708
Yksityisen sos.palvelujen valvonnasta perittävät maksut	ESAVI	401 120	323 186	227 257
	LSAVI	121 645	116 025	89 670
	ISAVI	184 125	149 200	138 305
	LSSAVI	319 200	252 095	210 920
	PSAVI	108 550	90 925	110 910
	LAAVI	37 330	44 655	33 362
	Yht.	1 171 970	976 086	810 424
Yksityisen terv.huollon palvelujen valvonnasta perittävät maksut	ESAVI	1 012 380	919 670	942 285
	LSAVI	267 910	277 870	237 605
	ISAVI	242 060	211 320	227 430
	LSSAVI	501 670	475 390	432 391
	PSAVI	192 840	207 050	166 530
	LAAVI	65 665	90 970	66 620
	Yht.	2 282 525	2 182 270	2 072 861
Ympäristöluvat	ESAVI	2 015 147	2 025 147	2 181 513
	LSAVI	-	-	-
	ISAVI	452 741	448 392	628 775
	LSSAVI	993 310	1 219 782	1 265 445
	PSAVI	1 044 632	1 063 986	804 105
	LAAVI	-	-	-
	Yht.	4 505 830	4 757 307	4 879 838
Eläinlupat	ESAVI	162 535	147 985	158 513
	LSAVI	-	-	-
	ISAVI	-	-	774
	LSSAVI	-	-	-
	PSAVI	-	-	-
	LAAVI	-	-	-
	Yht.	162 535	147 985	159 287

Työsuojelun nettobudjetoidut tulot, €

Nettobudjetoidut tulot	AVI	2019	2018	2017
Panostajan pätevyyskirja	ESAVI	-	-	-
	LSAVI	-	-	-
	ISAVI	-	-	-
	LSSAVI	125 685	92 204	105 140
	PSAVI	-	-	-
	LAAVI	-	-	-
	Yht.	125 685	92 204	105 140
Muut julkisoikeudelliset tuotot	ESAVI	6 750	2 150	12 170
	LSAVI	-	-	200
	ISAVI	-	-	-
	LSSAVI	68 350	90 055	92 660
	PSAVI	-	-	-
	LAAVI	-	-	-
	Yht.	75 100	92 205	105 030
Liiketaloudelliset tuotot	ESAVI	-	124	2 261
	LSAVI	-	-	-
	ISAVI	-	-	-
	LSSAVI	5 180	-	86
	PSAVI	-	-	-
	LAAVI	-	-	-
	Yht.	5 180	124	2 347

Nettobudjetoidut tulot	AVI	2019	2018	2017
Poronliha-tarkastusmaksut	ESAVI	-	-	-
	LSAVI	-	-	-
	ISAVI	-	-	-
	LSSAVI	-	-	-
	PSAVI	-	-	-
	LAAVI	176 363	161 924	162 548
	Yht.	176 363	161 924	162 548
Muut julkisoikeudelliset tuotot	ESAVI	471 837	192 666	195 251
	LSAVI	117 619	52 286	43 532
	ISAVI	103 462	37 301	34 239
	LSSAVI	186 140	101 825	100 640
	PSAVI	70 607	33 238	43 668
	LAAVI	44 752	41 175	24 496
	Yht.	994 417	458 490	441 825
Vuokrat, käyttökorvaukset, korkotuotot ja muut toiminnan tuotot	ESAVI	779 574	987 235	1 592 451
	LSAVI	404	30 329	12 954
	ISAVI	26 430	44 210	11 927
	LSSAVI	136 309	129 519	110 978
	PSAVI	116 950	44 272	32 661
	LAAVI	23 155	88 635	86 958
	Yht.	1 082 822	1 324 199	1 847 929
Tilistä poistot	ESAVI	-55 415	-2 763	-16 015
	LSAVI	-10 906	-660	-4 533
	ISAVI	-8 098	-7 034	-8 704
	LSSAVI	-15 190	-10 428	-27 292
	PSAVI	-9 924	-2 056	-9 205
	LAAVI	-2 193	-1 524	-4 047
	Yht.	-101 726	-24 466	-69 795
Liiketaloudelliset tuotot	ESAVI	-	2 909	7 611
	LSAVI	-	-	-
	ISAVI	-	86	-
	LSSAVI	696	2 078	3 262
	PSAVI	23	272	10 701
	LAAVI	-	-	-
	Yht.	719	5 346	21 575

Nettobudjetoidut tulot	AVI	2 019	2018	2017
Muut toiminnan tuotot	ESAVI	25 897	46 933	7 857
	LSAVI	1 781	6 159	5 560
	ISAVI	13 347	15 555	19 299
	LSSAVI	5 923	618	2 698
	PSAVI	-	27 760	13 225
	LAAVI	-	-	-
	Yht.	46 948	97 024	48 639
Tilistä poistot	ESAVI	-	-661	-
	LSAVI	-	-64	-
	ISAVI	-	-	-
	LSSAVI	-1 519	-1 019	-4 060
	PSAVI	-	-	-
	LAAVI	-	-	-
	Yht.	-1 519	-1 744	-4 060

Ympäristötilinpäätös

Kestävä kehitys kirjanpitoyksikön toiminnassa

Vuonna 2019 Antti Rinteen hallitus julkaisi hallitusohjelman, jolla oli kunnianhimoisia tavoitteita Suomelle hiilineutraalin ja luonnon monimuotoisuuden turvaamisesta. Ohjelman myötä pyritäisiin maailman ensimmäiseksi fossiilivapaaksi hyvinvointiyhteiskunnaksi ja samalla vahvistettaisiin hiilinielua- ja varastoja sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä ja pienennettäisiin rakennuskannan hiilijalanjälkeä. Hallitusohjelmassa todetaan: ”Ilmastonmuutoksen hillitseminen ja luonnon monimuotoisuuden turvaaminen on mahdollista. Ihmisten huoli ympäristön tilasta vaatii meitä toimimaan nopeasti. Suomi voi olla kokoaan suurempi ilmasto- ja kestävyyshaasteen ratkaisijana – meillä voi olla pieni jalanjälki, mutta suuri kädenjälki.”

Toimitilojen kehittäminen

Valtion toimitilastrategian mukaisesti virastojen työskentelytilojen yhteiskuntavastuullisuuteen kuuluu huomioida vaikutukset ympäristöllisesti, kestävä kehityksen ja laadukkaan rakennetun ympäristön kannalta. Toimitilojen vuokraukseen liittyy aina kiinteistöjen merkittävä vaikutus energian kulutukseen ja ympäristön kuormitukseen. Kirjanpitoyksikön toimitiloihin liittyvät hankinnat muodostavat (4,12 milj. kgCO₂e) noin puolet kaikista toiminnan aiheuttamasta hiilijalanjäljestä (yhteensä 9,41 milj. kgCO₂e ; lähde Hansel Hankintapulssi tiedot 2019).

Kirjanpitoyksikön virastot toimivat pääosin Senaatti-kiinteistöjen vuokraamissa toimitiloissa. Vuokranantajana Senaatti-kiinteistöt toimii ISO14001 -ympäristöjärjestelmän mukaan ja se on organisaationa sitoutunut jatkuvaan toiminnan parantamiseen sekä kestävä kehityksen vastuullisuuteen kannustaen asiakasvirastoja mm. ympäristöjärjestelmien laatimiseen.

Vuonna 2019 jatkettiin edelleen virastojen työympäristöhankkeita, joiden tavoitteena on sekä uusien työnteon tapojen muotoja tukevat tilat että samalla tilankäytön tehostaminen: käynnissä olivat mm. AVIen Helsingin, Hämeenlinnan, Kuopion, Mikkelin, Joensuun, Jyväskylän hankkeet ja aloitettiin hankkeistusta myös AVIen työskentelypaikkakunnilla Turussa, Porissa, Lappeenrannassa. Maistraatit osallistuivat laajempiin työympäristöhankkeisiin Helsingissä, Hämeenlinnassa, Jyväskylässä. Tilojen yhteiskäyttöisyyttä edistettiin ja toimitilalahallinnollista yhteistyötä tehtiin mm. Valviran, Kilpailu- ja kuluttajaviraston, ELYjen sekä Maanmittauslaitoksen suuntaan.

Valtiolla hallinnon tilahallintajärjestelmän (HTH) avulla voidaan seurata myös toimitilankäytön ympäristövaikutuksia: Aluehallintovirastojen ja maistraattien kaikki vuokratut tilat yhteen laskettuna oli vuoden 2019 lopulla käytössä 61 500 (2018 oli 69 778) lämmitettyä neliötä ja määrä on viime vuosina jatkuvasti vähentynyt. Tästä alasta noin 74 % eli hieman vajaa 46 000 neliötä (2018 vielä 52 600m²) on valtion toimitilastrategian määrittelyn mukaisesti käyttötarkoitukseltaan toimistotilaa. Yleisöpalvelutiloja kirjanpitoyksiköllä on n. 4 % pinta-alasta ja erillisiä arkistotiloja alati vähenevä vajaa 5 % osuus. Toiminnan tiloja (mm. juhla- ja vihkitilat) ja muuta erikseen määriteltävää tilaa on n. 17 %. Tavoitteena pidetään valtion toimitilastrategian mukaista enintään 18 toimistokäyttöistä m²/htv peruskorjatuissa tiloissa ja tähän tavoitteeseen kirjanpitoyksiköllä on matkaa,

mutta toisaalta aiemman, vuoden 2005 toimitilastrategiassa asetettu tavoite 25 toimistoneliötä per henkilö on pääosin tavoitettu jo.

HTH-järjestelmän mukaan kirjanpitoyksikön toimitilojen päästöt vuonna 2019 olivat edelleen laskusuunnassa eli kaikkiaan 1736 tnCO₂e/v (kun 2018 kaikkiaan 2 096 tnCO₂e/v ja vuosina 2017:2 223 / 2016:2 329 / 2015:2 789 ja 2014:2 895 tnCO₂e/v) ja huonealaa kohden aiheutettiin 2019 n. 28 kgCO₂e/m²/v päästöt (kun 2018 luku oli noin 29,07 kgCO₂e/m²/v ja aiemmin 2017:29,18 / 2016:30,11 / 2015:37,2 ja 2014:34,3 kgCO₂e/m²/v). Muuttuvia lukuja voidaan tulkita myös mm. vuosien säävaihteluilla, ehkä ilmastonmuutoksella, mutta myös tilankäytön tehostamisella, rakennusten korjaustoimilla sekä vanhojen kulttuurihistoriallisten virastorakennusten heikolla energiatehokkuudella. HTH-raportoinnin mukaan vuonna 2019 kirjanpitoyksikön toimitilat kuluttivat energiaa yhteensä 13 151 MWh (kulutus 2018:14 642 MWh / 2017:15 407 MWh ja 2016:16 350 MWh), josta jäädytykseen pienin osuus ja merkittävämmät osuudet lämmitykseen sekä sähkönkäyttöön yleisesti Kirjanpitoyksikkötasolla energian kulutuksessa näyttäisi kuitenkin edelleen olleen selvä laskeva trendi. Monet virastojen käyttämistä tiloista sijaitsevat kuitenkin vielä kulttuurihistoriallisissa kohteissa, joissa edes peruskorjauksella ei voida saavuttaa nykyaikaisten rakennusten energiatehokkuuslukemia.

Kirjanpitoyksikön hankintatoimi

Kirjanpitoyksikössä valtion yhteishankintavelvoitteen mukaisista puitesopimushankinnoista oli vuonna 2019 edelleen runsas kolme neljännestä Hanselin ympäristötunnusten mukaisten hankintasopimusten piirissä. Digitalisaation ja sitä edistävien kehittämishankkeiden, mm. sähköisen arkistoinnin ja skannattujen asiakirjaprosessien, sähköisen tietoverkkojen kautta tapahtuvan asiakaspalvelun tai uusien työnteon tapojen myötä etenee yleisesti vähäisempi paperinkäyttö; esim. AVI-virastoissa peruskopiopaperia hankittiin vuonna 2017 jopa 10 104 riisiä, vuonna 2018 yhteensä 8 662 riisiä ja vuonna 2019 enää 7 462 riisiä eli sekä 2018 että 2019 toteutui noin 14 % vähennys paperinkulutuksessa. Paperinkäytön väheneminen näkyy myös painatuspalveluiden käytön vähenemisenä ja vastaavasti on virastoissa totuttu myös digijulkaisujen tilaamiseen sekä sähköiseen mediaseurantaan kiertävien sanomalehtinippujen sijaan

Matkustus

Virkamiehen omalta työasemalta tapahtuvat videoneuvottelut ovat arkipäivää virkatyössä ja lisäksi käytössä on edelleen yhteiskäyttöisiä videoneuvottelutiloja. Joustava monipaikkainen työ ja lisääntynyt etätönnä tekeminen voivat osaltaan vähentää tai uudelleen suunnata liikenteen ja toimitilojen käytön aiheuttamaa ympäristökuormaa. Matkustusmuodoista eniten päästöjä ja ympäristöhaittaa aiheuttava lentomatkustus on edelleen lievästi pysynyt noin 2 400 vuotuisen lentomatkan tasolla, joista 2019 noin joka 14 % tehtiin ulkomaille. VR:n juna-matkustusta koskevasta raportoinnista voidaan todeta, että Helsinki on edelleen selvästi yhteysvälien yleisin toinen pää ts. maakunnista matkustetaan pääkaupunkiin ja päinvastoin. Vain Länsi- ja Sisä-Suomen AVIn toimialueen sisäiset yhteydet Tampere-Vaasa ja Jyväskylä-Tampere näkyvät Helsingin lisäksi kymmenen yleisimmän kirjanpitoyksikön yhteysvälin joukossa.

Maksettujen kilometrikorvausten määrä kirjanpitoyksikössä alitti miljoonan euron rajan 2018 ja vähennys jatkui edelleen vuonna 2019, samalla oman auton käytöstä julkisen taksan mukaan maksetut korvaukset nousivat selvästi. Esimerkiksi aluehallintovirastojen ydintoiminnassa virka-autojen käyttö tai julkinen liikenne eivät riitä mm. alueen asiakaskäynteihin, tehokas tarkastustoiminta ja kasvavat tulostavoitteet edellyttävät usein henkilöautoilun joustavuutta. Valtion yhteishankintayksikkö Hansel on luonut satunnaisiin matkustustarpeisiin ja

välttämättömään virkamatkustukseen myös lyhytaikaisen autovuokrauksen sekä tilausajojen puitesopimusjärjestelyt, joihin kirjanpitoyksikössä käytettiin vuonna 2019 noin 85 000 euroa (2018; 66 000 € / 2017; 69 000 € ja 2016; 84 000 €), kun virka-autojen pitkäaikaiseen leasingiin käytettiin 2019 vajaa 181 000 € (2018; 192 000 € / 2017; 202 000 € ja 2016; 173 000 €). Virkakäyttöön autoja siis hankitaan vakiintuneesti käyttöön määräaikaisina ja tällöin ne ovat myös teknisesti ajanmukaisempia ja ympäristöystävällisempiä.

Kotimaan hotelliyöpymisiä kertyi kirjanpitoyksikössä vuonna 2018 yhteensä 2 984 kappaletta ja vuonna 2019 jopa 3 524, joten vaikuttaisi kenties siltä, että esim. virastomuutoksiin valmistautuminen ylläpitäisi edelleen runsaan matkustamisen tarvetta (trendi 2017: 2 880 kpl / 2016: 2 268 kpl / 2015: 2 336 kpl / 2014: 2 346 kpl). Kaikki ensisijaisesti varattavat kotimaiset puitesopimustoimittajien majoitusliikkeet toimivat yhteishankintayksikön ympäristövaatimusten mukaisesti ts. ottavat julkisesti vastuullisuuden ja ympäristöasiat huomioon markkinoinnissaan ja palvelutuotteissaan, palveluhankinnassa on myös pyydetty pakollinen selvitys ympäristöhoitotoimenpiteistä. Ulkomaiset hotelliyöpymiset pysyivät entisellä tasolla muodostaen kirjanpitoyksikön virkatehtävissä 2019 edelleen n. 6 % yöpymismääristä. Matkustamisen muodot ja määrät noudattavatkin yleisesti organisaation toiminnan suuntia, esimerkiksi kansainvälistymistavoitteita tai käynnissä olevia merkittäviä muutos-hankkeita.

6. Allekirjoitus

Tilinpäätösasiakirjan hyväksyminen

Olemme tänään hyväksyneet Etelä-Suomen aluehallintovirasto – kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen vuodelta 2019.

27.2.2020

Merja Ekqvist
Ylijohtaja
Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Mikael Luukanen
Ylijohtaja
Lounais-Suomen aluehallintovirasto

Soile Lahti
Ylijohtaja
Itä-Suomen aluehallintovirasto

Marko Pukkinen
Ylijohtaja
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto

Terttu Savolainen
Ylijohtaja
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

Kaisa Ainasoja
Ylijohtaja
Lapin aluehallintovirasto

Tilintarkastajan merkintä

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tarkastanut tämän tilinpäätöksen ja tarkastuksesta on annettu tilintarkastuskertomus.

Hämeenlinnassa2020

Johtava tilintarkastaja

Pentti Pohja

LIITE: Aluehallintovirastojen seurantamittaristo 2017-2019

Strategiakaudella 2016-2019 aluehallintovirastojen tulostavoitteiden toteutumista seurataan seurantamittaristolla, joka sisältää seuraavat indikaattorit/mittarit:

- yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet ja niiden toteutumisen seurantaindikaattorit
- toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet ja toteutumisen mittarit
- vireille tulleet, ratkaistut ja vuoden lopussa vireillä olevat keskeiset suoritukset
- muut seurantamittarit.

Aluehallintovirastot, yhteiskunnallinen vaikuttavuus -seurantaindikaattorit 2017-2019

1 Peruspalvelujen saatavuus ja laatu paranevat

Mittari	Määrittely	Tietolähde	AVI	Toteuma			Lisätiedot 2019
				2019	2018	2017	
Odotusaika lääkärille yli 7 pv, % käynneistä	Hallitusohjelmaindikaattori: Hyvinvointi ja terveys / Sosiaali- ja terveystieteiden palvelujen odotusajat: Perusterveydenhuollossa lääkärille yli 7 päivää odottaneet	THL, Sotkanet	ESAVI	66,6	59,9	56,9	-
			LSAVI	66,9	64,1	64,2	
			ISAVI	68,8	53,9	60,3	
			LSSAVI	52,5	47,3	55,6	
			PSAVI	52,5	37,8	47,1	
			LAHAVI	52,5	43,4	68,8	
Lastensuojelu: selvitykset yli 3 kk:ssa, % tapauksista	Hallitusohjelmaindikaattori: Hyvinvointi ja terveys / Sosiaali- ja terveystieteiden palvelujen odotusajat: Lastensuojelun selvitystä yli 3 kk odottaneet	THL, Sotkanet	ESAVI	5,4	2,4	4,1	-
			LSAVI	5,5	4,6	5,1	
			ISAVI	7,9	9,2	7,4	
			LSSAVI	9,3	5,5	8	
			PSAVI	2,9	6,4	22,9	
			LAHAVI	1,9	1,6	2,5	
Ikääntyneiden palvelujen piirissä olevien osuus 80 vuotta täyttäneistä, %	Hallitusohjelmaindikaattori: Hyvinvointi ja terveys / Ikääntyneiden palvelujen rakenne: Omaishoidon tuki, säännöllinen kotihoito, ikääntyneiden tehostettu palveluasuminen, vanhainkodit ja terveyskeskusten vuodeosastot	Sotkanet (tieto jo vanhaa), kuntakysely	ESAVI	-	27,0	27,7	Vuoden 2019 tietoa ei saatavilla
			LSAVI	-	29,6	30	
			ISAVI	-	30,2	30,9	
			LSSAVI	-	29,8	30,8	
			PSAVI	-	33,0	33,7	
			LAHAVI	-	31,8	32,1	
Kirjasto-, liikunta- ja nuorisotoimen valtionavustusten kattavuus	Avustusten kattavuus AVIn alueella tai väestöön tai väestön tiettyyn ryhmään verrattuna	AVIn OKT-vastuualueet, erillis seuranta, yhdessä OKM:n kanssa sovitun tiedonkeruun mallipohjan avulla	ESAVI	100	100,0	100	-
			LSAVI	100	90,0	100	
			ISAVI	100	100,0	100	
			LSSAVI	100	100,0	100	
			PSAVI	100	100,0	100	
			LAHAVI	100	100,0	100	
Pelastustoimen alueiden toimintavalmiusaika, % suhteessa riskiluokkiin	Riskiluokkien määrittelyperusteet löytyvät pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohteesta ja SM on teettänyt ja jakanut koko maata koskevan riskiluokka-aineiston niin, että se on käytössä kaikilla pelastuslaitoksilla ja AVI:illa.	PRONTO (pelastustoimen onnettomuustilastointijärjestelmä)	ESAVI	43	43,0	44	-
			LSAVI	64	56,0	83	
			ISAVI	65	71,0	87	
			LSSAVI	47	53,0	84	
			PSAVI	70	74,0	81	
			LAHAVI	67	67,0	95	

Aluehallintovirastot, yhteiskunnallinen vaikuttavuus -seurantaindikaattorit 2017-2019

2 Terveys- ja hyvinvointierot kaventuvat ja ihmisten vastuunotto omasta terveydestä ja elämäntavoista lisääntyy

Mittari	Määrittely	Tietolähde	AVI	Toteuma			Lisätiedot 2019
				2019	2018	2017	
Alkoholia liikaa käyttävät 20 vuotta täyttäneet, %	Sotkanet / Alkoholi, tupakka ja riippuvuudet: Alkoholia liikaa käyttävien osuus (AUDIT-C), alkoholia todennäköisesti liikaa käyttävien osuus (%) 20 vuotta täyttäneistä.	Sotkanet	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	- - - - - -	- - - - - -	34,5 38,4 29,9 31,7 34,7 40,2	Vuoden 2019 tietoa ei saatavilla
Päivittäin tupakoivat 18 vuotta täyttäneet, %	Sotkanet / Alkoholi, tupakka ja riippuvuudet: Päivittäin tupakoivien osuus (%), päivittäin tupakoivien 18 vuotta täyttäneiden osuus vastaavanikäisestä suomalaisesta väestöstä.	Sotkanet	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	- - - - - -	- - - - - -	11,8 12,0 10,1 10,1 13,0 11,5	Vuoden 2019 tietoa ei saatavilla
Liikuntaa harrastamattomien osuus, %	Hallitusohjelmaindikaattori: Hyvinvointi ja terveys / Elintapojen kehitys: Liikuntaa harrastamattomat aikuiset	Sotkanet, THL	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	- - - - - -	- - - - - -	25,2 27,2 24,5 22,9 21,8 23,5	Vuoden 2019 tietoa ei saatavilla
Ylipainoisten osuus, %	Hallitusohjelmaindikaattori: Hyvinvointi ja terveys / Elintapojen kehitys: Aikuisten ylipaino	Sotkanet	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	- - - - - -	58,2 - - - - 62,8	17,3 62,8 60,4 60,0 58,9 19,8	Vuoden 2019 tietoa ei saatavilla
Syrjäytymisuhan alla olevien nuorten osuus, %	Hallitusohjelmaindikaattori: Osaaminen ja koulutus / Syrjäytymisuhan alla olevat nuoret	Tilastokeskus Nuorisotoimi	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	7,2 8,3 10,6 9 10,5 10	7,7 8,5 11,3 9,4 11,3 12,2	8,8 10,2 13,0 - 14,0 -	
Koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle jäävät nuoret, % ikäluokasta	Koulutuksen sijoittumisraportit peruskoulun, lukion ja ammatillisen koulutuksen päättäneiden jatkokoulutukseen sijoittuminen. Käytetty indikaattori ilmaisee koulutuksen ulkopuolelle jääneiden 17-24 -vuotiaiden osuuden prosentteina vastaavanikäisestä väestöstä. Koulutuksen ulkopuolelle jääneillä tarkoitetaan henkilöitä, jotka ko. vuonna eivät ole opiskelijoita tai joilla ei ole tutkintokoodia eli ei perusasteen jälkeistä koulutusta.	Opetushallinnon tietopalvelu Vipunen, Tilastokeskus, TE-hallinto	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	- - - - - -	- - - - - -	- - - - - -	Vuoden 2019 tietoa ei saatavilla
Koulukiusattuna peruskoulussa, lukiossa ja ammatillisessa koulutuksessa olleiden osuus opiskelijoista, %	Nuorten koulussa ja vapaa-aikana kokema kiusaaminen, häirintä ja väkivalta. Peruskoulun 8. ja 9. luokkien oppilaat sekä lukion ja ammatillisten oppilaitosten ja 1. ja 2. vuoden opiskelijat oppilaitostyyppittäin ja sukupuolitain. Indikaattorina laskettu kouluasteiden keskiarvo.	Kouluterveyskysely, THL	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	5,4 5,2 5,1 5 4,4 5,3	0,0 - 0,0 0,0 0,0 0,0	4,2 4,4 3,8 4,2 3,2 4,0	Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa
Kirjastokäyntien määrä suhteutettuna väestöön, kpl/asukas	Fyysisiä käyntejä kirjastoissa asukasta kohti, kpl/asukas	Suomen yleisten kirjastojen tilastot - tietokanta http://tilastot.kirjastot.fi	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	- - - - - -	9,3 8,6 9,9 8,8 9,0 7,8	9,5 8,4 9,8 8,8 9,2 8,1	Vuoden 2019 tietoa ei saatavilla

Aluehallintovirastot, yhteiskunnallinen vaikuttavuus -seurantaindikaattorit 2017-2019

3 Palveluntuottajien toimintavapaus lisääntyy

Mittari	Määrittely	Tietolähde	AVI	Toteuma			Lisätiedot 2019
				2019	2018	2017	
Indikaattorien määrittelystä on päätetty luopua (v. 2019 tulossopimus)	-	-	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	- - - - - -	- - - - - -	- - - - - -	

Aluehallintovirastot, yhteiskunnallinen vaikuttavuus -seurantaindikaattorit 2017-2019

4 Ennakoitavuus liiketoimintaympäristössä vahvistuu ja elinkeinoelämän toimintaympäristön, turvallisuuden ja markkinoiden toimivuus paranee

Mittari	Määrittely	Tietolähde	AVI	Toteuma			Lisätiedot 2019
				2019	2018	2017	
Osuus elinkeinonharjoittajista, joiden havaintojen mukaan kilpailijat noudattavat kuluttajansuojalainsäädäntöä V. 2015 arvo 74 %, tavoite > 74 %	Euroopan komission julkaisema Consumer Conditions Scoreboard (CCS), joka kuvaa kuluttajien toimintaympäristön eri tekijöitä ja niiden tilaa jäsenmaissa. Tiedot perustuvat kahteen laajaan kyselytutkimukseen, joista toinen on kohdistettu vähittäiskaupan elinkeinonharjoittajille ja toinen kuluttajille. Tutkimus tehdään kahden vuoden välein.	AVI:n POL-vastualueet, CCS http://ec.europa.eu/consumers/consumer_evidence/consumer_scoreboards/11_edition/index_en.htm	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	0 0 0 0 0 -	0 0 0 0 0 0	- - - - - -	Tietoa ei saatavissa AVI:sta
Markkinoiden toimivuus paranee V. 2014 MP:n arvo 80,1 tavoite > 80	Euroopan komission julkaisema Market Performance Indicator (MPI), joka kuvaa markkinoiden toimivuutta kuluttajien näkökulmasta 52 eri toimialalla. Tutkimus julkaistaan kahden vuoden välein.	AVI:n POL-vastualueet, MPI http://ec.europa.eu/consumers/consumer_evidence/consumer_scoreboards/10_edition/index_en.htm	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	0 0 0 0 0 -	0 0 0 0 0 0	- - - - - -	Tietoa ei saatavissa AVI:sta

Aluehallintovirastot, yhteiskunnallinen vaikuttavuus -seurantaindikaattorit 2017-2019

5 Elintarviketurvallisuusketjun laatu ja turvallisuus sekä ympäristöterveydenhuollon valvonnan ohjaus säilyvät hyvällä tasolla

Mittari	Määrittely	Tietolähde	AVI	Toteuma			Lisätiedot 2019
				2019	2018	2017	
Eläintautitilanne: vaarallisia tai helposti leviäviä eläintautia alueella vuoden aikana, lkm	Eläintenpitopaikkojen lukumäärä, joissa todettu vaarallisia tai helposti leviäviä eläintautia	AV/len POL-vastualueet, erillis seuranta	ESAVI	0	0,0	0	-
			LSAVI	0	1,0	0	-
			ISAVI	0	1,0	2	-
			LSSAVI	0	0,0	1	-
			PSAVI	2	2,0	2	Kaksi IHN tapausta vuodelta 2017, saneeraukset päättyneet 2018. Taudin leviämisen estämiseksi päätökset voimassa 2019.
			LAHAVI	0	0,0	0	-
Eläinten hyvinvointi paranee: vakavien eläinsuojelutapausten (eläinsuojelulain 44§) osuus kaikista eläinsuojelutarkastuksista (otanta- ja epäily), määrän kehittyminen %	ESL 44 §:n osuus prosentteina kaikista eläinsuojelutarkastuksista (Eliteen ja Elviin kirjatut)	AV/len POL-vastualueet, erillis seuranta Kunnanell ja lääninell tekemät tarkastukset, ELITE ja ELVIS	ESAVI	16	14,0	13	Arvio, tallentamatta vielä arvioita 30 % tarkastuksista
			LSAVI	6	6,0	6	-
			ISAVI	6,8	7,5	6	-
			LSSAVI	7,5	5,2	5,2	-
			PSAVI	6,9	5,0	3,6	-
			LAHAVI	1	3,3	2,6	-
Oiva-arviointitulosten jakauma AVIn alueella, kpl ja %	Oiva arvosanat: - A=oiivallinen - B=hyvä - C=korjattavaa - D=huono	AV/len POL-vastualueet, erillis seuranta Kuti, Oiva	ESAVI				-
			A kpl	4187	4427	4 272	-
			A %	44,3	43,9	42,2	-
			B kpl	3883	4230	4 336	-
			B %	41,1	41,9	42,9	-
			C kpl	1297	1346	1 413	-
			C %	13,7	13,3	14,0	-
			D kpl	77	84	94	-
			D %	0,8	0,8	0,9	-
			LSAVI				-
			A kpl	1040	1336	1 248	-
			A %	39,9	46,6	45,8	-
			B kpl	1149	1159	1 026	-
			B %	44	38,7	37,7	-
			C kpl	404	482	429	-
			C %	15,5	16,1	15,7	-
			D kpl	16	19	22	-
			D %	0,6	0,6	0,8	-
			ISAVI				-
			A kpl	1171	1295	1 213	-
			A %	59,8	58,1	58,2	-
			B kpl	639	790	709	-
			B %	32,6	35,4	34,0	-
			C kpl	147	140	161	-
			C %	7,5	6,3	7,7	-
			D kpl	1	5	2	-
			D %	0,1	0,2	0,1	-
			LSSAVI				-
			A kpl	1855	2058	2 177	OIVA-huoneistotarkastuksissa parhaimpien tason (oiivallinen ja hyvä, A+B) saavuttaneiden kohteiden osuus oli 86,1 %. Osuus laski hieman edellisestä vuodesta. Maa- ja metsätalousministeriön asettama tavoite tämän vaikuttavuustavoitteen osalta vuodelle 2019 (> 85 %) saavutettiin LSSAVIn tasolla sekä pääosin (71 %) alueen valvontayksiköissä. Oiva-tarkastusten määrä väheni n. kymmenesosalla edellisestä vuodesta johtuen alkuvuoden ongelmista VATI-tietojärjestelmän käyttöönottoon liittyen. (Tietolähde: OIV_OD201 -raportti, tilanne 7.1.20)
			A %	42,8	41,5	41,9	-
			B kpl	1875	2273	2 285	-
			B %	43,3	45,8	44,1	-
			C kpl	581	607	685	-
			C %	13,4	12,2	13,2	-
			D kpl	23	22	39	-
			D %	0,5	0,4	0,8	-
			PSAVI				-
			A kpl	832	962	884	-
			A %	49,8	51,8	47,4	-
			B kpl	679	708	824	-
			B %	40,6	38,1	44,2	-
			C kpl	156	181	151	-
			C %	9,3	9,7	8,1	-
			D kpl	5	7	5	-
			D %	0,3	0,4	0,3	-
			LAHAVI				-
			A kpl	422	517	557	-
			A %	62,1	61,5	62,6	-
			B kpl	203	268	267	-
			B %	29,9	31,9	30,0	-
			C kpl	55	52	63	-
			C %	8,1	6,2	7,1	-
			D kpl	0	3	3	-
			D %	0	0,4	0,3	-

Aluehallintovirastot, yhteiskunnallinen vaikuttavuus -seurantaindikaattorit 2017-2019

5 Elintarviketurvallisuusketjun laatu ja turvallisuus sekä ympäristöterveydenhuollon valvonnan ohjaus säilyvät hyvällä tasolla

Mittari	Määrittely	Tietolähde	AVI	Toteuma			Lisätiedot 2019
				2019	2018	2017	
Terveysturvallisuusvalvonta, EU uimarannat: EU uimarantojen laatu, jakauma AVIn alueella, kpl ja %	Arviointiasteikko: - erinomainen (e) - hyvä (hy) - tyydyttävä (t) - huono (hu)	AVI:n POL-vastualueet, erillisseuranta	ESAVI				Yhteensä 103 yleistä uimarantaa; näistä 2:lla (1,9 %) ei luokitusta. Toinen on uusi uimaranta ja toisessa tehty korjaavia toimenpiteitä, joiden jälkeen näyteenottoa ei ole kertynyt vielä riittävästi luokitusta varten.
			e kpl	87	88	-	
			e %	84,5	-	-	
			hy kpl	9	9	-	
			hy %	8,7	-	-	
			t kpl	4	2	-	
			t %	3,9	-	-	
			hu kpl	1	1	-	
			hu %	1	-	-	
			LSAVI				
			e kpl	22	24	-	Yhteensä 26 kpl, ei luokitusta (uusi uimaranta) 1/26 (4 %)
			e %	85	92	-	
			hy kpl	2	0	-	
			hy %	8	0	-	
			t kpl	0	1	-	
			t %	0	4	-	
			hu kpl	1	0	-	
			hu %	4	0	-	
			ISAVI				
			e kpl	40	38	-	Ei luokitusta 5
			e %	0	-	-	
			hy kpl	0	1	-	
			hy %	0	-	-	
			t kpl	0	-	-	
			t %	0	-	-	
			hu kpl	0	-	-	
			hu %	0	-	-	
			LSSAVI				
			e kpl	75	79	-	Yhteensä 91 uimarantaa. Taulukossa raportoitavien lisäksi 2 uutta uimarantaa (ei luokitusta) ja 5:llä rannalla puutteita näyteenotossa (ei luokitusta). 2 poistuvaa rantaa joita ei huomioida raportoinnissa.
			e %	82,4	-	-	
			hy kpl	5	6	-	
			hy %	5,5	-	-	
			t kpl	4	1	-	
			t %	4,4	-	-	
			hu kpl	0	-	-	
			hu %	0	-	-	
			PSAVI				
			e kpl	17	17	-	Yhteensä 21 kpl, ei luokitusta (esim. näytepuute) 4/21 kpl (19 %)
			e %	81	81	-	
			hy kpl	0	0	-	
			hy %	0	0	-	
			t kpl	0	0	-	
			t %	0	0	-	
			hu kpl	0	0	-	
			hu %	0	0	-	
			LAAVI				
			e kpl	422	-	-	0
			e %	62,1	-	-	
			hy kpl	203	-	-	
			hy %	29,9	-	-	
			t kpl	55	-	-	
			t %	8,1	-	-	
			hu kpl	0	-	-	
			hu %	0	-	-	
Terveysturvallisuusvalvonta, EU uimarannat: Uimavesivälitteiset epidemiat, kpl/v		AVI:n POL-vastualueet, erillisseuranta RYMY-järjestelmä	ESAVI	0	0	-	0
			LSAVI	0	0	-	0
			ISAVI	0	0	-	0
			LSSAVI	0	2	-	Epäilyjä 1, todennettuja epidemioita 0
			PSAVI	0	2	-	0
			LAAVI	0	0	-	0
Terveysturvallisuusvalvonta, talousvesi: Talousveden laatu: laatuvaatimukset/ao. tutkimusten määrä, EU vesilaitokset		AVI:n POL-vastualueet, erillisseuranta Raportti EU vesi-aitosten talousveden valvonnan laadusta	ESAVI	0,43	0	-	- v.2019 raportoidaan 31.3.2020 mennessä. V. 2018 tiedot: Laatuvaatimusten poikkeamia 5 kpl: nikkeli 3 kpl / 195 näytettä (1,5 %), fluori 1 kpl / 212 näytettä (0,5 %) ja torjuntaaine BAM 1 kpl / 129 näytettä (0,8 %). Laatuvaatimusten poikkeamia: rauta 35/1568 näytettä (2,2 %), väri 12/1551 (0,8 %), pesäkkeiden lukumäärä 11/608 (1,8 %), mangaani 10/1283 (0,8 %), sameus 9/1548 (0,6 %), koliformiset bakteerit 5/1622 (0,3 %), lämpötila 5/264 näytettä (1,9 %), haju 4/1547 (0,3 %), maku 4/1544 (0,3 %) ja alumiini 1/249 (0,4 %). Yht. 101 kpl / 23314 tutkimusta.
			LSAVI	0	0	-	Yhteensä 2848 tutkimusta
			ISAVI	0,005	0,0025	-	11 poikkeamaa ja 2037 tutkimusta
			LSSAVI	0	0	-	- V. 2019 raportointi 31.3.2020 mennessä, v. 2018 laatuvaatimukset (vaatimuksen täyttyminen %): Laatuvaatimukset (Kupari) 1/106 (99,1 %), (lyijy) 1/102 (99 %) ja laatuvaatimukset kloroformiset bakteerit 1/992 (99,9 %), rauta 6/902 (99,2 %), mangaani 3/893 (99,7 %), pH 1/891 (99,9 %), pesäkkeiden luku-määrä 7/407 (98,3 %), haju 4/855 (99,5 %), maku 4/853 (99,6 %), sameus 1/887 (99,8 %) ja väri 1/862 (99,8 %) ja lämpötila 2/224 (99,1 %). Poikkeamia yht. 0,4 %:ssa otetuista näytteistä.
			PSAVI	0	0	-	0
			LAAVI	3/151	0	-	Vesilaitokset 2018 pH
Terveysturvallisuusvalvonta, talousvesi: Vesivälitteiset epidemiat, kpl/v		AVI:n POL-vastualueet, erillisseuranta RYMY-järjestelmä	ESAVI	1	0	-	- Väärästä putkiliitoksesta johtunut talousveden saastuminen
			LSAVI	0	1	-	0
			ISAVI	0	0	-	0
			LSSAVI	0	0	-	Epäilyjä 1, todennettuja epidemioita 0
			PSAVI	0	0	-	0
			LAAVI	0	0	-	0

Aluehallintovirastot, toiminnallinen tuloksellisuus -tavoitteet ja niiden toteutumisen mittarit 2017-2019

1 Lisätään ennakoivaa ohjausta, omavalvontaa ja riskiperusteista valvontaa sekä syvennetään informaatio-ohjausta, osa 1

Mittari	Tietolähde	Tavoite 2019	Arviointiasteikko	AVI	Toteuma		Toteuma		Toteuma	
					31.12.2019	ka.	31.12.2018	ka.	31.12.2017	ka.
Sote-valvontasuojelman vuoden 2019 painopisteiden/kohteiden mukaiset ohjaus- ja arviointikäynnit, alueelliset tilaisuudet ja muut valvontatoimenpiteet	AVien POL-vastualueet, erillis seuranta	Valvontasuojelman mukaisesti	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 = 100 % 4 => 90 % 3 => 80 % 2 => 70 % 1 =<= 70 %	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	100 % 100 % 95 % 100 % 100 % 90 %	98,2	2018 tavoite 1-2/AVI 2 kpl 1 kpl 2 kpl 7 kpl 1 kpl 4 kpl		2017 tavoite 4-6/AVI 12 kpl 5 kpl 17 kpl 12 kpl 4 kpl 8 kpl	
Alkoholihallinto, riskiarvioon perustuen valvontakäynti osuus toimipaikoista, %	AVien POL-vastualueet, erillis seuranta + ALLU	20 %	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 = toteuma välillä 19-21 % 4 = toteuma välillä 18-22 % 3 = toteuma välillä 16-24 %	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	32,0 % 26,0 % 20,0 % 21,0 % 20,0 % 25,0 %	27,3 %	2018 tavoite 27 % 29 % 30 % 15 % 20 % 25 %	25,7 %	2017 tavoite 20 % 33 % 26 % 16,2 % 30 % 21,5 %	24,1 %
Alkoholihallinto, omavalvontaa tukevat neuvovat riskiperusteiset tarkastuskäynnit, osuus kaikista tarkastuksista, %	AVien POL-vastualueet, erillis seuranta	ESAVI 10 LSAVI 10 ISAVI 10 LSSAVI 10 PSAVI 10 LAAVI 10	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 => 11 % 4 => 9 % 3 => 8 % 2 => 7 % 1 =<= 7 %	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	11,0 % 35,0 % 18,0 % 38,0 % 10,0 % 13,0 %	38,5 %	2018 tavoite 60/80 % 80 % 80,7 % 55 % 46 % 93 % 60 %	ka. tav 80 % 72,0 % 55,5 %	2017 tavoite 60/80 % 80 % 84 % 65 % 71 % 78 % 34 %	ka. tav 80 % 78,4 % 58,8 %
Alkoholihallinto kokonaisuudistuksen toimeenpanoon ja omavalvonnan tukemiseen liittyvien sekä ehkäisevän päihdetyön koordinaation järjestämät alkoholi-, tupakka- ja rahapelihaittojen ehkäisemisen tukemiseksi järjestettyjen paikallisten tilaisuuksien määrä, kpl	AVien POL-vastualueet, erillis seuranta	2-10 riippuen AVin koosta	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 => 4 tilaisuutta 4 => 3-4 tilaisuutta 3 => 2 tilaisuutta 2 => 1 tilaisuus 1 => 0 tilaisuutta	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	9 kpl 3 kpl 4 kpl 14 kpl 4 kpl 2 kpl	6 kpl	2018 tavoite 1 kpl 6 kpl 8 kpl 4 kpl 14 kpl 2 kpl 3 kpl	6	2017 tavoite 1 kpl 8 kpl 4 kpl 3 kpl 4 kpl 1 kpl 4 kpl	4
Varhaiskasvatuksen valvonta - uusi mittari (tulossojimus 2019)	AVien POL-vastualueet, erillis seuranta	Tulevan valvontasuojelman mukaisesti	Asteikko määritellään valvontasuojelman valmistuttua	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI sv PSAVI LAAVI	32 0 3 0 7 0 2					
Varhaiskasvatuksen henkilöstön täydennyskoulutustilaisuuksien osallistujamäärä/koulutettava-päivien määrä - uusi mittari (tulossojimus 2019)	AVien OKT-vastualueet, erillis seuranta	ESAVI 600/600 LSAVI 500/600 ISAVI 400/400 LSSAVI 2200/25 sv 200/200 PSAVI 300/300 LAAVI 300/400	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 => tavoitearvo +5 % 4 => tavoitearvo 3 => tavoitearvo -10 % 2 => tavoitearvo -20 % 1 =<= tavoitearvo -20 %	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI sv PSAVI LAAVI	1 095 507 888 3160 404 476 339		Koulutettava-pv 905 617 1 103 3 160 490 339 460			
Opetushenkilöstön täydennyskoulutustilaisuuksien osallistujamäärä/koulutettava-päivien määrä - uusi mittari (tulossojimus 2019)	AVien OKT-vastualueet, erillis seuranta	ESAVI 4000/44 LSAVI 2000/22 ISAVI 3000/33 LSSAVI 2000/26 sv 1200/13 PSAVI 2700/27 LAAVI 1100/11	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 => tavoitearvo +5 % 4 => tavoitearvo 3 => tavoitearvo -10 % 2 => tavoitearvo -20 % 1 =<= tavoitearvo -20 %	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI sv PSAVI LAAVI	4 754 2 058 3 314 3 189 1 458 3 053 1 302		Koulutettava-pv 3 021 1 867 2 991 3 908 1 458 2 527 1 527			
Kirjasto- ja koulutustilaisuudet (yhdytettynä täydennyskoulutus), kuntien osallistuminen, %	AVien OKT-vastualueet, erillis seuranta	80 %	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 => 80 % 4 => 79 % 3 => 70 % 2 => 65 % 1 =<= 65 %	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI sv PSAVI LAAVI	76 % 90 % 91 % 85 % 93 % 97 % 88,89 %		61,3 % 90 % 91 % 85 % 85 % 92,1 % 95 %		82,3 % 69 % 94 % 89 % 89 % 100 % 95 %	
Liikuntatoimen koulutustilaisuudet, kuntien osallistuminen, %	AVien OKT-vastualueet, erillis seuranta	80 %	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 => 80 % 4 => 79 % 3 => 70 % 2 => 65 % 1 =<= 65 %	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	82 % 80 % 89 % 93 % 74 % 80,95 %		79 % 80 % 93 % 82 % 73,7 % 95 %		89 % 94 % 95 % 80 % 84 % 76 %	
Nuorisotoimen koulutustilaisuudet, kuntien osallistuminen, %	AVien OKT-vastualueet, erillis seuranta	80 %	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 => 80 % 4 => 79 % 3 => 70 % 2 => 65 % 1 =<= 65 %	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	92 % 90 % 89 % 98 % 90 % 100 %		95,2 % 80 % 96 % 86 % 97,4 % 100 %		89 % 80 % 97 % 90 % 97 % 95 %	

Aluehallintovirastot, toiminnallinen tuloksellisuus -tavoitteet ja niiden toteutumisen mittarit 2017-2019

1 Lisätään ennakoivaa ohjausta, omavalvontaa ja riskiperusteista valvontaa sekä syvennetään informaatio-ohjausta, osa 2

Mittari	Tietolähde	Tavoite 2019	Arviointiasteikko	AVI	Toteuma		Toteuma		Toteuma	
					31.12.2019	ka.	31.12.2018	ka.	31.12.2017	ka.
Kuluttaja-, kilpailu- ja elinkeino-oikeudellisten tehtävien toimintasuunnitelma: toteutetut selvitykset, tarkastukset, toteutumisaste, % (TAE 2019)	AVIen POL-vastualueet, erillis seuranta	100 %	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 = 100 % 4 => 90 % 3 => 80 % 2 => 70 % 1 =<= 70 %	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	100 % 100 % 100 % 100 % 100 % 100 %		90 % 90 % 100 % 100 % 85 % 90 %		85 % 100 % 90 % 100 % 80 % 100 %	
Kunnallisen ympäristöterveydenhuollon arviointia ohjauskäytien käynnistäminen ja vakinnuttaminen, toteutuneet arviointikäynnit, käyntimäärä/ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueet, %	AVIen POL-vastualueet, erillis seuranta	50% (HUOM! Kumulatiivinen %, koskee koko tulosopimuskautaa 2016-2019)	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 => 55 % 4 => 47 % 3 => 40 % 2 => 30 % 1 =<= 30 %	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	62 % 75 % 100 % 50 % 55 % 55 %		2018 tavoite 20 % 15 % 28 % 24 % 21 % 25 % 20 %		2017 tavoite 20 % 18 % 11 % 25 % 14 % 28,1 % 20 %	
Eläintautien leviämisen estämiseksi tehtyjen päätösten sekä eläintautien alkuperän ja levinneisyyden selvitysten toteutuminen, suhdeluku (päästösten lkm + selvitysten lkm)/todettujen eläintautitapausten lkm	AVIen POL-vastualueet, erillis seuranta	2	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 = 2 4 => 1,8 3 => 1,6 2 => 1,4 1 =<= 1,4	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	0 2 2 2 2 2		2 2 4,9 2 2 2		- 2 2 2 2 5	
Eläinten hyvinvoinnin ja täydentävien ehtojen otantatarkastusten sekä eläinten lääkittämisen valvontasuojelman tarkastusten toteutuminen, toteutumisaste, %	AVIen POL-vastualueet, erillis seuranta	100 %	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 = 100 % 4 => 90 % 3 => 80 % 2 => 70 % 1 =<= 70 %	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	90 % 97 % 71 % 100 % 97 % 100 %		100 % 100 % 100 % 85 % 97 % 100 %		100 % 100 % 90 % 86 % 100 % 100 %	
Pelastustoimen alueiden palvelutason valvonta AVIen yhteisen valvontastrategian mukaisesti, vuoden 2019 painopisteiden toteutumisaste arviointiasteikolla 1-5	AVIen PeVa-vastualueet, itsearviointi	4	Arvioidaan suoraan asteikolla 1-5	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	4 4 4 5 4 4	4,2	4 4 4 5 4 4	4,2	4 4 4 5 4 4	4,2

Aluehallintovirastot, toiminnallinen tuloksellisuus -tavoitteet ja niiden toteutumisen mittarit 2017-2019

2 Asiakkaiden oikeusturvaa koskevat asiat ratkaistaan aikaisempaa nopeammin ja tehokkaammin

Mittari	Tietolähde	Tavoite 2019	Arviointiasteikko	AVI	Toteuma		Toteuma		Toteuma	
					31.12.2019	ka.	31.12.2018	ka.	31.12.2017	ka.
Kantelut, keskimääräinen käsittelyaika (keskiarvo) korkeintaan, kk - kaikki kanteluasiat (TAE 2019)	USPA (HAKE)	8 kk	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 =< 7 kk 4 =<= 8 kk 3 =< 10 kk 2 =< 12 kk 1 =>= 12 kk	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	8,2 kk 8,8 kk 5,7 kk 4,5 kk 7,5 kk 4,7 kk	6,9 kk	7,6 kk 6,8 kk 7,2 kk 4,9 kk 8 kk 4,1 kk	6,9 kk	8,4 kk 6,8 kk 9,2 kk 4,2 kk 8,1 kk 3,5 kk	7,2 kk
Sosiaali- ja terveydenhuollon kantelut, keskimääräinen käsittelyaika (keskiarvo) korkeintaan, kk - ei sisällä PSAV:n VAPU-kanteluja	USPA (HAKE)	8 kk	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 =< 7 kk 4 =<= 8 kk 3 =< 10 kk 2 =< 12 kk 1 =>= 12 kk	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	8,2 kk 8,7 kk 4,9 kk 3,6 kk 7,6 kk 4,3 kk	6,6 kk	7,8 kk 6,5 kk 6,6 kk 4 kk 8,6 kk 3,5 kk	6,8 kk	8,3 kk 6,9 kk 8,7 kk 4,1 kk 9,3 kk 2,9 kk	7,2 kk
Sosiaalihuollon kantelut, keskimääräinen käsittelyaika (keskiarvo) korkeintaan, kk	USPA (HAKE)	8 kk	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 =< 7 kk 4 =<= 8 kk 3 =< 10 kk 2 =< 12 kk 1 =>= 12 kk	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	12,9 kk 7,4 kk 6,3 kk 3,2 kk 7,4 kk 3,8 kk	7,2 kk	8,1 kk 6,9 kk 8,2 kk 3,8 kk 8,7 kk 3,8 kk	7,0 kk		
Terveydenhuollon kantelut, keskimääräinen käsittelyaika (keskiarvo) korkeintaan, kk - ei sisällä PSAV:n VAPU-kanteluja	USPA (HAKE)	8 kk	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 =< 7 kk 4 =<= 8 kk 3 =< 10 kk 2 =< 12 kk 1 =>= 12 kk	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	6,8 kk 9,6 kk 4,1 kk 4 kk 7,7 kk 4,8 kk	6,3 kk	7,7 kk 6,2 kk 5,8 kk 4,1 kk 8,5 kk 3,4 kk	6,7 kk		
Opetus- ja kulttuuritoimen oikaisuvaatimukset ja lausunnot, käsittelyaika, kk (TAE 2019)	USPA (HAKE)	2,5	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 =< 2 kk 4 =<= 2,5 kk 3 =< 3 kk 2 =< 3,5 kk 1 =>= 3,5 kk	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	3 kk 4 kk 2,6 kk 2,2 kk 1,8 kk 1,4 kk	2,8 kk	3,1 kk 2,5 kk 2,5 kk 1,6 kk 2,7 kk 1,3 kk	2,7 kk	2,7 kk 1,9 kk 2,2 kk 2,2 kk 2,3 kk 1 kk	2,4 kk
Opetustoimen kantelut, käsittelyaika, kk	USPA (HAKE)	8 kk	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 =< 7 kk 4 =<= 8 kk 3 =< 10 kk 2 =< 12 kk 1 =>= 12 kk	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	8,7 kk 9 kk 10,1 kk 8,4 kk 8,8 kk 5,5 kk	8,8 kk	8 kk 8,6 kk 17,4 kk 9,1 kk 7,5 kk 6,5 kk	9,5 kk		
Varhaiskasvatuksen kantelut, käsittelyaika, kk - uusi mittari (tulosopimus 2019)	USPA (HAKE)	8 kk	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 =< 7 kk 4 =<= 8 kk 3 =< 10 kk 2 =< 12 kk 1 =>= 12 kk	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	12,4 kk 9,9 kk 11,2 kk 5,2 kk 11,2 kk 5,9 kk	9,8 kk				
Kantelut, ratkaistut/hvt - USPA: vuoden aikana ratkaistut kantelut - Kieku: vuoden aikana kantelujen käsittelyyn käytetyn työajan osalta Kiekun kanteluseurantakohteet	USPA (HAKE) Kieku (HAKE)	57 Tunnit: 77 478,51 / tunti-hvt-jakaja: 1 535,60=50,45 Ratkaistut yht. 3 761 kpl	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 => 60 ratkaisua / hvt 4 => 57 ratkaisua / hvt 3 => 53 ratkaisua / hvt 2 => 50 ratkaisua / hvt 1 =>= 47 ratkaisua / hvt	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	62 81 87 99 82 48	75	62 85 76 79 87 71	72	65,4 74,3 69,9 84,3 82,8 48,5	71,0

Aluehallintovirastot, toiminnallinen tuloksellisuus -tavoitteet ja niiden toteutumisen mittarit 2017-2019

3 Lupa-, valvonta- ja valtionavustusprosesseja digitalisoidaan ja käsittely yhdenmukaistuu, nopeutuu sekä tehostuu, osa 1

Mittari	Tietolähde	Tavoite 2019	Arviointiasteikko	AVI	Toteuma		Toteuma		Toteuma	
					31.12.2019	ka.	31.12.2018	ka.	31.12.2017	ka.
Sähköisen lupapalvelun kattavuus kaikista AV:n lupasuoritteista	Ysteri, e-Lupa, alkoholihallinto	60 %	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 => 70 % 4 => 60 % 3 =< 60 % 2 =< 36 % 1 =< 12 %	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	55,9 % 51,0 % 48,0 % 37,5 % 35,8 % 60,1 %		2018 tavoite 50 % 25,4 % 19,2 % 34,0 % 24,6 % 20,3 % 17,0 %		2017 tavoite 50 % 50 % 42 % 0 % 0 % 49 % 0 %	
Laskennassa huomioidaan ympäristöluvut, alkoholiluvut ja sosiaali- ja terveydenhuollon luvut, vuoden aikana vireille tulleet. Toiminnassa olevien digitalisoidujen lupaprosessien käyttäminen: kuinka monta % niistä hakemuksista, jotka asiakas voi laittaa vireille sähköisen järjestelmän kautta, on laitettu vireille sähköisen järjestelmän kautta. Toteuma lasketaan kunkin suorituksen osalta siitä hetkestä eteenpäin, kun sähköinen järjestelmä on tuotantokäytössä. HUOM! Alkoholihallinnossa uuden alkoholilain myötä sähköinen järjestelmä ei ole ollut käytössä 2018-2019.										
Ympäristö- ja vesilupahakemukset, keskimääräinen käsittelyaika (keskiarvo), kk (hakemuksen vireille tulosta päätöksen antoon) (TAE 2019) - kaikki ympäristö- ja vesilupahakemukset, pl. YSL 89 §:n mukainen aloite, koetointailmoitukset, hallintopakot, oikaisuvaatimukset, korvausasiat	USPA (HAKE)	10 kk	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 =< 9 kk 4 =< 10 kk 3 =< 11 kk 2 =< 12 kk 1 => 12 kk	ESAVI ISAVI LSSAVI PSAVI	9,4 kk 15,4 kk 12,4 kk 18,5 kk	12,2 kk	8,9 kk 11,0 kk 14,7 kk 18,4 kk	12,3 kk	11,11 kk 8,7 kk 11,93 kk 14,8 kk	11,6 kk
Uutta toimintaa ja toiminnan muutoksia koskevat YSL:n mukaiset lupa-asiat, mediaanikäsittelyaika, kk (hakemuksen vireille tulosta päätöksentekoon) - kaikki uutta toimintaa ja toiminnan muutoksia koskevat ympäristölupa-hakemukset, pl. YSL:n 89 §:n mukainen aloite, koetointailmoitukset, oikaisuvaatimukset, korvausasiat	USPA (HAKE)	10 kk	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 =< 9 kk 4 =< 10 kk 3 =< 11 kk 2 =< 12 kk 1 => 12 kk	ESAVI ISAVI LSSAVI PSAVI	9,1 kk 9,9 kk 10,0 kk 24,7 kk	10,5 kk	8,1 kk 12,0 kk 12,5 kk 14,3 kk	9,1 kk	8,19 kk 6,8 kk 11,44 kk 14,5 kk	11,0 kk
Ympäristö- ja vesilupa-hakemukset, mediaanikäsittelyaika, kk (hakemuksen vireille tulosta päätöksen antoon) - kaikki ympäristö- ja vesilupahakemukset, pl. YSL:n 89 §:n mukainen aloite, koetointailmoitukset, hallintopakot, oikaisuvaatimukset, korvausasiat	USPA (HAKE)	10 kk	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 =< 9 kk 4 =< 10 kk 3 =< 11 kk 2 =< 12 kk 1 => 12 kk	ESAVI ISAVI LSSAVI PSAVI	7,9 kk 9,8 kk 8,1 kk 11,8 kk	8,8 kk	6,3 kk 8,2 kk 9,7 kk 12,0 kk	8,2 kk	7,04 kk 6,1 kk 7,13 kk 8,5 kk	7,5 kk
Vesilain mukaiset asiat, mediaanikäsittelyaika, kk (hakemuksen vireille tulosta päätöksen antoon) - kaikki asiat sisältäen hallintopakot ja korvaukset sekä oikaisuvaatimukset	USPA (HAKE)	6 kk	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 =< 5,5 kk 4 =< 6 kk 3 =< 6,5 kk 2 =< 7 kk 1 => 7 kk	ESAVI ISAVI LSSAVI PSAVI	7,7 kk 9,8 kk 4,8 kk 10,3 kk	7,8 kk	5,8 kk 8,2 kk 6,9 kk 10,5 kk	7,0 kk	5,19 kk 4,8 kk 5,06 kk 7,2 kk	5,0 kk
YSL:n mukaiset kaikki lupa-asiat, mediaanikäsittelyaika, kk (hakemuksen vireille tulosta päätöksen antoon) - sisältää YSL 89 §:n mukaiset aloitteet, mutta ei ilmoituksia.	USPA (HAKE)	12 kk	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 =< 11 kk 4 =< 12 kk 3 =< 13 kk 2 =< 14 kk 1 => 15 kk	ESAVI ISAVI LSSAVI PSAVI	8,3 kk 9,5 kk 8,9 kk 12,3 kk	9,2 kk	6,8 kk 8,5 kk 12,0 kk 11,3 kk	9,0 kk	9,67 kk 6,9 kk 11,61 kk 9,9 kk	10,6 kk
Ympäristölupien BAT-tarkistukset, enintään 10 kk:ssa käsiteltyjen osuus kaikista käsitellyistä, % - ympäristölupien tarkistukset parhaan käytöskelpoisen tekniikan (BAT) päätelmien perusteella	USPA (YMP-vastuualue), luokitus 25.10	100 %	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 = 100 % 4 => 99 % 3 => 95 % 2 => 90 % 1 =< 90 %	ESAVI ISAVI LSSAVI PSAVI	100,0 % 0,0 % 88,0 % 44,4 %		86,2 % 0 % 100 % 0 %		33 % 0 % 50 % 0 %	
Ympäristölupien BAT-tarkistukset, 10 kk:n käsittelyaikatavoitteen ylittäneet, kpl - ympäristölupien tarkistukset parhaan käytöskelpoisen tekniikan (BAT) päätelmien perusteella	USPA (YMP-vastuualue), luokitus 25.10	0	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 = 0 kpl 4 => 0 kpl 3 => 2 kpl 2 => 4 kpl 1 => 6 kpl	ESAVI ISAVI LSSAVI PSAVI	0 kpl 1 kpl 11 kpl 5 kpl		8 kpl 0 kpl 0 kpl 2 kpl		4 kpl 1 kpl 1 kpl 0 kpl	

Aluehallintovirastot, toiminnallinen tulokellisuus -tavoitteet ja niiden toteutumisen mittarit 2017-2019

3 Lupa-, valvonta- ja valtionavustusprosesseja digitalisoidaan ja käsittely yhdenmukaistuu, nopeutuu sekä tehostuu, osa 2

Mittari	Tietolähde	Tavoite 2019	Arviointiasteikko	AVI	Toteuma		Toteuma		Toteuma	
					31.12.2019	ka.	31.12.2018	ka.	31.12.2017	ka.
Yksityisen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajien luvat, keskimääräinen käsittelyaika (keskiarvo), kk (TAE 2019)	USPA (HAKE)	2 kk	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 =< 1,8 kk 4 =<= 2 kk 3 =< 2,3 kk 2 =< 2,6 kk 1 =>= 2,6 kk	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	2,4 kk 2 kk 1,7 kk 1,6 kk 1,4 kk 1,7 kk	2,0 kk	2 kk 1,6 kk 1,6 kk 1,5 kk 1,4 kk 1,5 kk	1,7 kk	1,6 kk 2 kk 1,4 kk 1,3 kk 1,4 kk 1,3 kk	1,5 kk
Yksityisen sosiaalihuollon palveluntuottajien luvat, keskimääräinen käsittelyaika (keskiarvo), kk	USPA (HAKE)	2 kk	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 =< 1,8 kk 4 =<= 2 kk 3 =< 2,3 kk 2 =< 2,6 kk 1 =>= 2,6 kk	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	2,2 kk 3,9 kk 2,8 kk 2,8 kk 2,6 kk 2 kk	2,7 kk	2,6 kk 2,3 kk 3,1 kk 2,1 kk 2 kk 1,9 kk	2,3 kk		
Yksityisen terveydenhuollon palveluntuottajien luvat, keskimääräinen käsittelyaika (keskiarvo), kk	USPA (HAKE)	2 kk	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 =< 1,8 kk 4 =<= 2 kk 3 =< 2,3 kk 2 =< 2,6 kk 1 =>= 2,6 kk	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	2,5 kk 1,7 kk 1,3 kk 1,2 kk 1,1 kk 1,7 kk	1,9 kk	1,9 kk 1,5 kk 1,2 kk 1,2 kk 1,3 kk 1,3 kk	1,6 kk		
Varhaiskasvatuksen yksityisen toiminnan ilmoitusmenettely, keskimääräinen käsittelyaika (keskiarvo), kk - uusi mittari (tulosopimus 2019) - USPA 04.11.00	Varda (Soteri) USPA (HAKE)	ESAVI 3 kk LSAVI 3 kk ISAVI 2,5 kk LSSAVI 2 kk sv 2 kk PSAVI 3 kk LAAVI 2,5 kk	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 =< 2 kk 4 =<= 2,5 kk 3 =< 3 kk 2 =< 3,6 kk 1 =>= 3,6 kk	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI sv PSAVI LAAVI	5,4 kk 2,8 kk 2,6 kk 1,1 kk 2,5 kk 5,0 kk 1,0 kk	4,3 kk				
Alkoholi- ja vuokranvälitysliikkeiden rekisteröintipäätökset, keskimääräinen käsittelyaika (keskiarvo), kk (TAE 2019)	AVlen POL-vastualueet, ALLU	1 kk	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 =< 0,9 kk 4 =<= 1 kk 3 =< 1,2 kk 2 =< 1,4 kk 1 =>= 1,6 kk	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	0,7 kk 0,5 kk 0,8 kk 0,5 kk 0,5 kk 0,6 kk	0,6 kk	0,7 kk 0,7 kk 0,7 kk 0,6 kk 0,5 kk 1 kk	0,7 kk	0,7 kk 0,85 kk 0,56 kk 0,6 kk 0,7 kk 0,3 kk	0,6 kk
Kiinteistön- ja vuokranvälitysliikkeiden rekisteröintipäätökset, keskimääräinen käsittelyaika (keskiarvo), kk	USPA (HAKE)	1 kk	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 =< 0,9 kk 4 =<= 1 kk 3 =< 1,2 kk 2 =< 1,4 kk 1 =>= 1,6 kk	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	2,8 kk 1,9 kk 3,2 kk 2,9 kk 1,9 kk 2,6 kk	2,6 kk	0,6 kk 0,4 kk 0,6 kk 0,3 kk 0,4 kk 1 kk	0,5 kk	0,4 kk 0,3 kk 0,5 kk 0,2 kk 0,3 kk 0,5 kk	0,3 kk

Aluehallintovirastot, toiminnallinen tuloksellisuus -tavoitteet ja niiden toteutumisen mittarit 2017-2019

3 Lupa-, valvonta- ja valtionavustusprosesseja digitalisoidaan ja käsittely yhdenmukaistuu, nopeutuu sekä tehostuu, osa 3

Mittari	Tietolähde	Tavoite 2019	Arviointiasteikko	AVI	Toteuma		Toteuma		Toteuma	
					31.12.2019	ka.	31.12.2018	ka.	31.12.2017	ka.
Ympäristö- ja vesiluvat, kustannusvastaavuus, % (TAE 2019)	Kustannuslaskenta (HAKE)	50 %	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 = 50 % 4 => 45 % 3 => 40 % 2 => 35 % 1 =<= 35 %	ESAVI KPY		36,2 %		37,9 %		39,4 %
Sosiaali- ja terveydenhuollon maksulliset suoritteet, kustannusvastaavuus, % (TAE 2019)	Kustannuslaskenta (HAKE)	100 %	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 = 100 % 4 => 90 % 3 => 80 % 2 => 70 % 1 =<= 70 %	ESAVI KPY		110,5 % sosh luvat 122,3 % tervh luvat 105,3 %		99,0 % sosh luvat 93,2 % tervh luvat 101,9 %		84,2 % sosh luvat 62,6 % tervh luvat 97,3 %
Alkoholliluvat, kustannusvastaavuus, % (TAE 2019)	Kustannuslaskenta (HAKE)	100 %	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 = 100 % 4 => 95 % 3 => 90 % 2 => 85 % 1 =<= 85 %	ESAVI KPY		128,3 %		118,0 %		94,8 %
Ympäristö- ja vesiluvat, ratkaisut/htv	USPA (HAKE) Kieku (HAKE) Tunnit: 167 845,84/tunti-htv-jakaja 1 535,60=109,30 Ratkaistut yht. 1 132 kpl	10	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 => 11 ratkaisua / htv 4 => 10 ratkaisua / htv 3 => 9 ratkaisua / htv 2 => 8 ratkaisua / htv 1 =<= 8 ratkaisua / htv	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI	13 8 11 7	10	13 9 10 8	10	14,2 9,1 10,5 8,3	11,1
Sosiaali- ja terveydenhuollon luvat, ratkaisut/htv - sosiaali- ja terveyspalvelujen uusi valtakunnallinen rekisteröintiprosessi suunnitellaan ja asetetaan sen mukaiset tuottavuustavoitteet	USPA (HAKE) Kieku (HAKE) Tunnit 23 392,78/tunti-htv-jakaja 1 5353,60=15,23 Ratkaistut yht. 1 596 kpl	-	-	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	87 118 166 105 189 91	105	93 98 126 105 162 95	103	93,6 89,2 208,3 91,4 148,6 88,1	102,1
Sosiaali- ja terveydenhuollon luvat, ratkaisut/htv - sosiaali- ja terveyspalvelujen uusi valtakunnallinen rekisteröintiprosessi suunnitellaan ja asetetaan sen mukaiset tuottavuustavoitteet	USPA (HAKE) Kieku (HAKE) Tunnit 7 798,79/tunti-htv-jakaja 1 535,60=5,08 Ratkaistut yht. 303 kpl	-	-	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	38 68 66 90 113 72	175	35 38 40 96 70 82	54		
Terveydenhuollon luvat, ratkaisut/htv - yks terveydenhuollon palvelu luvat - sosiaali- ja terveyspalvelujen uusi valtakunnallinen rekisteröintiprosessi suunnitellaan ja asetetaan sen mukaiset tuottavuustavoitteet	USPA (HAKE) Kieku (HAKE) Tunnit 15 594,08/tunti-htv-jakaja 1 535,60=10,16 Ratkaistut yht. 1 293 kpl	-	-	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	109 138 320 112 225 97	127	125 126 264 109 204 101	130		
Alkoholliluvat, ratkaisut/htv	ALLU Kieku (HAKE) Tunnit 48 045,29/tunti-htv-jakaja 1 535,60=31,29 Ratkaistut yht. 9 919 kpl	230	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 => 250 ratkaisua / htv 4 => 230 ratkaisua / htv 3 => 210 ratkaisua / htv 2 => 190 ratkaisua / htv 1 =<= 190 ratkaisua / htv	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	336 334 232 306 344 334	316	433 401 295 287 586 493	381	305,9 332,8 260,4 212,0 334,2 370,5	282,8

Aluehallintovirastot, toiminnallinen tuloksellisuus -tavoitteet ja niiden toteutumisen mittarit 2017-2019

4 Häiriötilanteiden kokonaisvaltainen hallinta ja yhteistyö paranevat

Mittari	Tietolähde	Tavoite 2019	Arviointiasteikko	AVI	Toteuma		Toteuma		Toteuma	
					31.12.2019	ka.	31.12.2018	ka.	31.12.2017	ka.
Maanpuolustuskurssien laatu, kurssipalautteen keskiarvo (asteikolla 1-5) (TAE 2019)	AVI:n PeVa-vastualueet, erillis seuranta	4	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 => 4,4 4 => 4 3 => 3,6 2 => 3,2 1 =<= 3,2	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	4,3 4,0 4,5 5,0 4,8 4,3	4,5	4,3 4,6 4,4 4,0 4,6 4,4	4,4	4,2 4,6 4,2 4,3 4,3 4,4	
Valmiusharjoitukset, harjoituspalautteen keskiarvo	AVI:n PeVa-vastualueet, erillis seuranta	4	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 => 4,4 4 => 4 3 => 3,6 2 => 3,2 1 =<= 3,2	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	3,7 0,0 0,0 0,0 0,0 4,0		4,0 - *) - *) - *) - *) - *)		3,8 - 4 - 3,8 3,28	
Valmiusharjoitukseen osallistuneiden kuntien osuus kutsutuista kunnista, %	AVI:n PeVa-vastualueet, erillis seuranta	ESAVI 100 LSAVI 100 ISAVI 100 LSSAVI 100 PSAVI 100 LAAVI 100	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 => tavoitetaso +5 % 4 => tavoitetaso 3 => tavoitetaso -5 % 2 => tavoitetaso -10 % 1 =<= tavoitetaso -10 %	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	100 % 0 % 77 % 100 % 0 % 100 %		Aikaisemmin tavoite LAAVI 100 %, muut AVI:t 85 % - *) Alueellisia valmiusharjoituksia ei suunnitella mukaisesti järjestyksessä v. 2018 - *) - *) - *) - *) - *)		100 % - % 100 % 85 % 100 % 100 %	
AVI:n PeVa-vastualueiden päätökset ja ratkaisut ovat yhdenmukaisia, SM:n arvio asteikolla 1-5	AVI:n PeVa-vastualueet, itsearviointi	5	Arvioidaan suoraan asteikolla 1-5	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	4 4 4 5 4 5	4,3	4 4 4 5 4 4	4,2	4 4 4 4 4 4	

Aluehallintovirastot, toiminnallinen tuloksellisuus -tavoitteet ja niiden toteutumisen mittarit 2017-2019

5 Muut tavoitteet

Etelä-Suomen aluehallintovirasto - Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen torjunta

Mittari	Tietolähde	Tavoite 2019	Arviointiasteikko	AVI	Toteuma		Toteuma		Toteuma	
					31.12.2019	ka.	31.12..2018	ka.	31.12.2017	ka.
Riskiarvion laadinta ja päivitys - uusi mittari (tulossopimus 2019)		Tehty	Arvioidaan asteikolla: päivitetty/ei päivitetty	ESAVI	päivitetty					
Valvontakäyntien lukumäärä, lkm - uusi mittari (tulossopimus 2019) - erillis seuranta (ns. onsite ja offsite valvonta ml. ilmoitusvelvollisilta saadut kirjalliset vastaukset)	AVI, erillis seuranta	40	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 = 100 % 4 => 90 % 3 => 80 % 2 => 70 % 1 =<= 70 %	ESAVI	21 lkm					
Muiden valvontatoimien lukumäärä, lkm - uusi mittari (tulossopimus 2019)	AVI, erillis seuranta	500	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 = 100 % 4 => 90 % 3 => 80 % 2 => 70 % 1 =<= 70 %	ESAVI	565 lkm					
Laadittujen ohjeiden ja suositusten lukumäärä, lkm - uusi mittari (tulossopimus 2019)	AVI, erillis seuranta	2	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 = 2 ohjetta 4 = 1 ohje 3 = 0 ohjetta 2 = 0 ohjetta 1 = 0 ohjetta	ESAVI	3 lkm					
Järjestettyjen koulutusten lukumäärä, lkm - uusi mittari (tulossopimus 2019)	AVI, erillis seuranta (ml. koulutukset, joissa luennotti)	10	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 = 10 tilaisuutta 4 = 8 tilaisuutta 3 = 6 tilaisuutta 2 = 4 tilaisuutta 1 = 2 tilaisuutta	ESAVI	2 lkm					

Etelä-Suomen aluehallintovirasto - Saavutettavuuden valvonta

Mittari	Tietolähde	Tavoite 2019	Arviointiasteikko	AVI	Toteuma		Toteuma		Toteuma	
					31.12.2019	ka.	31.12..2018	ka.	31.12.2017	ka.
Tyytyväisyys, ohjaus ja neuvonta - Kyselyjen tulokset (tyytyväisyyskyselyt, keskiarvo, kouluarvosana-asteikko) - uusi mittari (tulossopimus 2019)	Tyytyväisyyskyselyt	8	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 >= 9 4 <= 9 3 <= 8 2 <= 7 1 <= 5	ESAVI	4,0					
Verkkosivujen kävijämäärän kasvu, % - uusi mittari (tulossopimus 2019)	Verkkosivun analytiikka	30 %	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 >= 40 % 4 <= 40 % 3 <= 30 % 2 <= 20 % 1 <= 10 %	ESAVI	587,9 %					
Twitteen näkyvyys keskimäärin kuukaudessa, kpl/kk - uusi mittari (tulossopimus 2019)	Twitterin analytiikka	30 000	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 >= 30 000 4 <= 30 000 3 <= 20 000 2 <= 10 000 1 <= 5 000	ESAVI	48 kpl /kk					
Uutiskirjeiden tilaajamäärä, kpl - uusi mittari (tulossopimus 2019)	Uutiskirjeiden työkalujen raportti	1 500	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 >= 2 000 4 <= 2 000 3 <= 1 500 2 <= 800 1 <= 600	ESAVI	1 270 kpl					

Aluehallintovirastot, toiminnallinen tuloksellisuus -tavoitteet ja niiden toteutumisen mittarit 2017-2019

5 Muut tavoitteet

Itä-Suomen aluehallintovirasto - Maistraatin asiakkaat saavat laadukkaita digitaalisia palveluja ja maistraatit toimivat tehokkaasti ja taloudellisesti (ISAVI / Maistraattien ohjaus- ja kehittämisyksikkö)

Mittari	Tietolähde	Tavoite 2019	Arviointiasteikko	AVI	Toteuma		Toteuma		Toteuma	
					31.12.2019	ka.	31.12..2018	ka.	31.12.2017	ka.
Maistraattien ja ohjaavien tahojen tyytyväisyys maistraattien ohjaus- ja kehittämisyksikön työhön, keskiarvo	MOK, sisäinen asiakastytytyväisyyskysely	3,5	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 >= 4,1-5,0 4 >= 3,5-4,0 3 >= 2,1-3,4 2 >= 1,5-2,0 1 <= 0-1,4		4,1		4,1			
Holhustoimen sähköisesti vireille tulevien asioiden osuus	MOK, erillis seuranta	15 %	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 >= 25 % 4 >= 20 % 3 >= 15 % 2 >= 10 % 1 <= 10 %	ISAVI	16,0 %		7,3 %		2,5 %	
Maistraattien virastokohtaisiin tukipalveluihin ja maistraattien yhteisiin tehtäviin käytettävä htv-osuus	MOK, erillis seuranta	6,5 %	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 <= 6 % 4 <= 7 % 3 <= 8 % 2 <= 9 % 1 >= 9 %	ISAVI	6,4 %		5,5 %		8,6 %	

Aluehallintovirastot, toiminnallinen tuloksellisuus -tavoitteet ja niiden toteutumisen mittarit 2017-2019

5 Muut tavoitteet

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto - Vankien ja puolustusvoimien terveydenhuollon valvonta

Mittari	Tietolähde	Tavoite 2019	Arviointiasteikko	AVI	Toteuma		Toteuma		Toteuma	
					31.12.2019	ka.	31.12..2018	ka.	31.12.2017	ka.
Kantelut (VAPU), keskimääräinen käsittelyaika (keskiarvo) korkeintaan, kk	USPA (HAKE)	8 kk	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 =< 7 kk 4 =< 8 kk 3 =< 10 kk 2 =< 12 kk 1 =>= 12 kk	PSAVI	● 4,4 kk		● 5,8 kk		● 3,5 kk	
Ohjaus- ja arviointikäynnit, % yksiköistä	PSAVI POL-vastuualue, erillis seuranta	Asetetaan myöhemmin	Arviointiasteikko määritellään myöhemmin	PSAVI	100,0 %		● 20,0 %		● 42,0 %	

Aluehallintovirastot, toiminnallinen tuloksellisuus -tavoitteet ja niiden toteutumisen mittarit 2017-2019

5 Muut tavoitteet

Lapin aluehallintovirasto - Saamenkielisten perheiden kielellinen ja kulttuurinen tasa-arvo paranee

Mittari	Tietolähde	Tavoite 2019	Arviointiasteikko	AVI	Toteuma		Toteuma		Toteuma	
					31.12.2019	ka.	31.12..2018	ka.	31.12.2017	ka.
Saamenkielisten ja saamenkielistä opetusta saavien oppilaiden määrä	LAAVI OKT-vastuualue, erillis seuranta	Seurantamittari		LAAVI	565		642		585	
Toteutuneen opetuksen tuntimäärä	LAAVI OKT-vastuualue, erillis seuranta	35 000	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 => 35 000 4 =>= 35 000 3 => 34 200 2 => 33 700 1 =<= 33 200	LAAVI	● 38 167		● 39 268		● 37 691	
Pohjoissaamenkielistä opetusta on riittävästi	LAAVI OKT-vastuualue, erillis seuranta	5	1 = huonosti 2 = välttävästi 3 = kohtuullisesti 4 = hyvin 5 = erinomaisesti	LAAVI	● 4		● 4		● 4	
Inarinsaamenkielistä opetusta on riittävästi	LAAVI OKT-vastuualue, erillis seuranta	5	1 = huonosti 2 = välttävästi 3 = kohtuullisesti 4 = hyvin 5 = erinomaisesti	LAAVI	● 3		● 4		● 4	
Koltansaamenkielistä opetusta on riittävästi	LAAVI OKT-vastuualue, erillis seuranta	3	1 = huonosti 2 = välttävästi 3 = kohtuullisesti 4 = hyvin 5 = erinomaisesti	LAAVI	● 2		● 3		● 3	
Saamenkielisille ja saamenkielistä opetusta antaville opettajille järjestettyjen täydennyskoulutustilaisuuksien lkm, koulutuspäivää	LAAVI OKT-vastuualue, erillis seuranta	2	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 =>= 3 4 = 2 3 = 1 2 = 1 1 = 0	LAAVI	● 3 lkm		● 2 lkm		● 1 lkm	

Lapin aluehallintovirasto - Poronlihan tarkastus ja siihen liittyvä valvonta säilyvät hyvällä tasolla

Mittari	Tietolähde	Tavoite 2019	Arviointiasteikko	AVI	Toteuma		Toteuma		Toteuma	
					31.12.2019	ka.	31.12..2018	ka.	31.12.2017	ka.
Poronlihan tarkastuksen järjestämisen arvioinnissa havaittujen poikkeamien korjaaminen, osuus (%)	LAAVI POL-vastuualue, erillis seuranta	100 %	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 = 100 % 4 => 95 % 3 => 90 % 2 => 85 % 1 =<= 85 %	LAAVI	● 100,0 %		● 100,0 %		● 100,0 %	
Elintarvikevalvonta on suoritettu valvontasuunnitelman mukaan, valvontasuunnitelman toteutuminen, %	LAAVI POL-vastuualue, erillis seuranta	100 %	Arvioidaan asteikolla 1-5: 5 = 100 % 4 => 95 % 3 => 90 % 2 => 85 % 1 =<= 85 %	LAAVI	● 95,0 %		● 90,0 %		● 100,0 %	

Seurantamittarit 2017-2019

Vireille tulleet, ratkaistut ja vireillä olevat keskeiset suoritteet

Suorite	Tietolähde	AVI	2019		AVIT yht. 2019		2018		AVIT yht. 2018		2017		AVIT yht. 2017							
			Vireille tulleet	Ratkais- tut	Vireillä olevat 31.12.	Vireille tulleet	Ratkais- tut	Vireillä olevat 31.12.	Vireille tulleet	Ratkais- tut	Vireillä olevat 31.12.	Vireille tulleet	Ratkais- tut	Vireillä olevat 31.12.	Vireille tulleet	Ratkais- tut	Vireillä olevat 31.12.			
Sosiaalihuollon palveluja koskevat kantelut	USPA (HAKE)	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	444 143 148 326 162 72	256 131 152 282 149 61	512 81 87 105 113 24	1 295	1 031	922	319 122 122 197 168 36	236 116 102 167 171 30	327 71 91 92 100 12	964	822	693	357 113 82 168 165 31	306 115 59 166 170 35	253 81 73 72 110 7	916	851	596
Terveystieteiden palveluja koskevat kantelut - ei sisällä PSAV:n VAPU-kanteluja	USPA (HAKE)	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	910 187 239 333 182 71	850 181 237 299 249 62	515 148 71 120 72 32	1 922	1 878	958	756 191 204 273 213 77	801 175 216 285 211 82	464 144 86 99 139 21	1 714	1 750	953	709 166 172 314 237 79	638 172 99 84 176 73	529 145 99 84 138 22	1 677	1 559	1 017
Varhaiskasvatuksen kantelut - uusi mittari (tulosopimus 2019)	USPA (HAKE)	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	34 37 4 20 8 7	38 35 5 24 16 5	17 22 4 4 5 4	110	123	56												
Opetustoimen kantelut - sisältää opetus- ja kulttuuritoimen kantelut HUOM! Vuonna 2017-2018 varhaiskasvatus- palveluja koskevat kantelut mukana opetustoimen kantelujen luvuissa	USPA (HAKE)	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	102 66 32 71 19 15	104 49 48 106 40 8	80 55 15 31 8 10	305	355	199	91 67 29 30 47 24	73 44 38 70 26 27	63 38 36 65 29 5	348	279	236	78 41 25 61 43 13	77 28 26 30 34 8	60 21 35 47 21 5	261	203	189
Yksityisen varhaiskasvatuksen ilmoitus- ja rekisteröintiasiat	USPA (HAKE)	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	305 54 47 140 107 13	560 74 50 148 103 13	3 3 6 9 45 2	666	948	68	213 57 24 127 63 10	83 64 23 119 67 10	263 23 11 20 44 2	504	379	363	197 44 24 86 63 5	97 42 13 101 23 1	200 31 14 8 40 4	416	277	297
Muut kuin edellä mainitut kantelut yhteensä - hallintokantelut - kunnalliskantelut - pelastustoimen kantelut - ympäristöterveydenhuollon kantelut - ISAVI MOK:n kantelut - PSAVI VAPU-kantelut (v. 2016 alkaen) - poronhoitoa koskevat kantelut	USPA (HAKE)	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	155 65 62 71 65 19	84 63 68 76 63 20	154 37 48 35 36 5	437	374	315	161 57 86 68 76 18	142 55 51 85 63 13	83 43 54 43 35 11	466	389	269	113 59 71 66 67 6	131 42 61 42 24 20	51 39 41 50 24 20	382	362	225
Sosiaalihuollon valvonta-asiat	USPA (HAKE)	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	333 167 220 427 169 74	188 88 118 297 94 33	266 152 155 335 115 70	1 390	818	1 093	182 85 106 303 91 32	156 81 96 273 104 20	122 73 48 295 47 34	800	730	614	193 74 81 276 62 32	159 40 71 308 107 36	102 79 49 304 71 21	743	691	626
Terveystieteiden valvonta-asiat	USPA (HAKE)	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	307 103 107 138 115 52	332 72 90 104 102 30	200 109 67 75 51 38	822	730	540	438 75 102 104 72 23	389 73 102 117 87 25	222 92 46 47 37 19	814	793	463	539 90 221 108 54 28	512 157 62 37 33 28	160 91 82 67 33 18	1 040	1 084	401
Varhaiskasvatuksen valvonta-asiat	USPA (HAKE)	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	32 19 14 41 6 4	28 32 17 16 3 1	20 4 5 9 0 3	116	127	44	12 14 9 19 0 1	0 31 11 12 0 3	12 8 7 13 0 0	55	57	40	8 20 6 23 0 3	3 22 4 23 0 2	6 14 9 8 0 2	60	53	39
Yksityisen sosiaalihuollon palveluntuottajien luvat	USPA (HAKE)	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	96 22 52 80 25 13	94 27 47 99 26 10	22 9 12 8 4 3	288	303	58	83 30 26 128 19 20	82 20 27 120 27 20	20 15 6 35 5 0	306	286	81	68 28 35 105 30 9	71 22 5 60 27 11	23 5 8 33 13 0	275	228	82
Yksityisen terveydenhuollon palveluntuottajien luvat	USPA (HAKE)	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	547 136 156 265 107 35	585 135 149 272 109 43	91 18 24 24 6 2	1 247	1 293	165	589 141 129 278 101 62	542 137 113 279 110 52	124 23 20 31 7 12	1 300	1 233	217	605 156 135 226 89 43	581 152 141 226 89 42	89 26 12 37 19 2	1 254	1 231	184
Alkoholiluvat	AVI:n POL- vastualueet, ALLU	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	4 650 1 391 964 1 817 894 417	4 579 1 385 961 2 072 883 408	268 70 57 37 24 11	10 033	9 919	433	5 561 1 782 1 281 2 644 989 540	5 688 1 741 1 277 2 687 945 552	60 85 17 50 36 12	12 777	12 810	260	3 842 1 229 973 1 774 569 419	3 816 1 280 997 1 730 569 409	150 47 24 109 2 10	8 805	8 800	342
Alkoholihallinnon valvonta-asiat	AVI:n POL- vastualueet, ALLU	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	239 252 49 51 63 34	ei vireille	ei vireille	ei vireille	688	ei vireille	119 79 31 50 19 1	ei vireille	ei vireille	290	ei vireille	ei vireille	317 83 81 100 89 10	ei vireille	ei vireille	660	ei vireille	
Alkoholihallinnon tarkastuskäytien määrä, kpl	AVI:n POL- vastualueet, ALLU	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	2 002 534 323 572 287 228	ei vireille	ei vireille	ei vireille	3 947	ei vireille	1 585 574 471 436 228 228	ei vireille	ei vireille	3 523	ei vireille	ei vireille	1 901 654 426 473 343 174	ei vireille	ei vireille	3 971	ei vireille	
Einkeinovalvonnan lupa- ja rekisteröintiasiat määrä, kpl	USPA (HAKE)	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	2 386 239 143 349 121 10	1 031 230 122 228 80 13	1 370 11 22 126 45 0	3 248	1 704	1 574	388 94 25 120 41 59	388 96 24 117 39 57	20 2 3 6 3 3	727	721	37	410 64 23 105 40 9	401 62 5 104 37 9	23 5 1 4 0 0	651	635	36
Einkeinovalvonnan valvonta-asiat, kpl	USPA (HAKE)	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	791 60 180 236 58 15	791 66 161 239 28 16	155 46 23 47 40 2	1 340	1 301	313	492 67 46 72 64 10	483 48 57 68 66 11	165 89 61 87 77 9	771	733	468	455 103 47 113 149 27	434 65 22 108 54 25	156 69 92 57 114 11	894	708	499
Yhteisökeudelliset asiat	USPA (HAKE)	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	76 19 7 18 8 7	75 17 5 19 3 6	49 7 6 9 7 3	135	125	81	97 16 13 28 11 3	76 17 14 24 10 3	53 5 5 9 2 3	168	144	77	99 16 12 20 7 4	101 19 12 21 8 6	25 6 8 6 1 3	158	167	49
Talutusasiat	USPA (HAKE)	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	454 108 216 221 75 78	433 109 191 204 54 71	48 3 27 18 24 9	1 152	1 062	129	349 66 103 229 64 62	436 60 195 240 48 60	12 10 4 18 17 6	873	949	67	308 90 190 251 90 187	223 109 208 242 88 165	0 3 74 20 2 61	1 116	1 035	160
Ympäristönsuojelun mukaiset lupa-asiat	USPA (YMP- vastualue)	ESAVI ISAVI LSSAVI PSAVI	311 39 181 98	352 42 214 131	203 33 209 148	629	739	593	368 43 209 134	341 48 177 145	240 39 232 170	754	711	681	282 38 156 144	296 67 154 123	214 42 188 182	620	640	626
Vesilain mukaiset lupa-asiat	USPA (YMP- vastualue)	ESAVI ISAVI LSSAVI PSAVI	194 61 121 58	178 65 92 58	147 55 112 64	434	393	378	180 74 102 58	169 84 105 74	130 58 86 62	414	432	336	219 96 145 98	250 76 161 80	119 70 78 78	558	567	347
Opetustoimen oikeusvaatimukset ja lausunnot - valitusuusia koskevat oikeuspyynnöt kuuluvat valitusuusiin	USPA (HAKE)	ESAVI LSAVI ISAVI LSSAVI PSAVI LAAVI	422 85 50 129 46 12	400 93 53 130 46 12	42 5 2 6 12 0	744	734	56	436 82 33 101 51 21	439 82 28 98 49 21	18 12 5 10 3 0	724	717	48	404 111 38 103 42 8	396 87 37 107 43 8	21 29 3 9 1 0	706	678	63

Aluehallintovirastot, muut seurantamittarit

1 Lisätään ennakoivaa ohjausta, omavalvontaa ja riskiperusteista valvontaa sekä syvennetään informaatio-ohjausta -tavoitteen seurantamittarit, osa 1

Seurantakohde / Mittari	Tietolähde	AVI	Toteuma		Toteuma		Toteuma	
			2019	Yht.	2018	Yht.	2017	Yht.
EPT-lausuntoja antavien tahojen määrä, kpl / AVIn alue - kirjataan muodossa x/y, jossa x=lausuntoja antaneiden tahojen määrä vuonna 2019 ja y=niiden tahojen määrä, jotka voivat lausunnon AVIn alueella antaa	AVlen POL-vastuualueet, erillis seuranta	ESAVI	x4 y5		5/?		0	
		LSAVI	x2 y5		x1 y5		x2 y5	
		ISAVI	1		1		0	
		LSSAVI	x1y4		x1 y4		3	
		PSAVI	2		2		2	
		LAAYI	1		1		1	
Kiinteistön- ja vuokranvälitysläikeiden valvonta, valvontatoimenpiteet, kpl - valvonta-asiat, USPA 05.11.05 - oma-aloitteista markkinoinnin valvontaa ei lasketa mukaan	USPA (HAKI)	ESAVI	211		191		173	
		LSAVI	47		33		60	
		ISAVI	8		17		6	
		LSSAVI	222		46		43	
		PSAVI	19		20		26	
		LAAYI	9		7		8	
Perintätoimistojen valvonta, valvontatoimenpiteet, kpl - valvonta-asiat, USPA 05.11.11	USPA (HAKI)	ESAVI	482	482	217	217	170	170
Luotonantajien valvonta, valvontatoimenpiteet, kpl - valvonta-asiat, USPA 05.11.09	USPA (HAKI)	ESAVI	47	47	25	25	190	190
Hintamerkitöiden valvontatarkastukset, kpl a) valvontakäynnit viraston ulkopuolelle (suorite: yrityksen toimipaikka) b) virastolla tapahtuva valvonta, jonka kohteena: - elinkeinonharjoittajan verkkosivut ja verkkokauppa (suorite: elinkeinonharjoittajan verkkosivu), vrt. KKV:n vuosittaiset toimintaselosteet - printtimedian oma-aloitteista valvontaa ei lasketa mukaan	AVlen POL-vastuualueet, erillis seuranta	ESAVI	523		895		947	
		LSAVI	286		372		844	
		ISAVI	635		279		476	
		LSSAVI	78		147		807	
		PSAVI	401		306		375	
		LAAYI	50		59		197	
Kuluttajaluottojen valvontatarkastukset, kpl Kuluttajaluottojen markkinoinnin ja luottosopimusten lainmukaisuuden valvontaa: a) valvontakäynnit viraston ulkopuolelle (suorite: yrityksen toimipaikka), b) virastolla tapahtuva valvonta, jonka kohteena: - elinkeinonharjoittajan verkkosivut ja verkkokauppa (suorite: elinkeinonharjoittajan verkkosivu) - printtimedian oma-aloitteista valvontaa ei lasketa mukaan	AVlen POL-vastuualueet, erillis seuranta	ESAVI	156		44		49	
		LSAVI	211		242		48	
		ISAVI	159		60		50	
		LSSAVI	484		258		462	
		PSAVI	0		28		72	
		LAAYI	25		21		58	
Valmismatkalikevalvonnan tarkastukset, kpl - suorite: valmismatkakavakuuden riittävyyden tai toiminnan luonteen selvittäminen yhden toiminnanharjoittajan osalta: yhden liikkeen tarkastus on yksi suorite riippumatta siitä merkitäänkö yhdelle USPA-diaarille yksi tai useampi tarkastus (KKV aloitteinen selvityshanke)	USPA (HAKI) + mahd erillis seuranta, POL	ESAVI	13		4		10	
		LSAVI	0		4		2	
		ISAVI	2		11		12	
		LSSAVI	5		0		12	
		PSAVI	0		7		1	
		LAAYI	3		1		4	
Kilpailuvalvonnan toimenpiteiden käsittely, kpl - käsiteltyjen USPAn kirjattujen toimenpiteiden lukumäärä (kpl)	USPA (HAKI)	ESAVI	0		0		4	
		LSAVI	0		1		0	
		ISAVI	0		1		0	
		LSSAVI	0		0		0	
		PSAVI	0		1		0	
		LAAYI	0		0		0	
Kilpailun edistämisen sidosryhmä- ja koulutustilaisuudet, tilaisuuksien lukumäärä, kpl	AVlen POL-vastuualueet, erillis seuranta	ESAVI	0		0		0	
		LSAVI	0		0		0	
		ISAVI	0		0		0	
		LSSAVI	0		0		0	
		PSAVI	0		0		0	
		LAAYI	0		0		0	
Mittalaitteiden vakausvalvontatarkastukset, kpl - toiminnanharjoittajien luokse tehtyjen valvontakäyntien lukumäärä (suorite: toiminnanharjoittajan toimipaikka) - USPA 05.11.02	AVlen POL-vastuualueet, erillis seuranta	ESAVI	262		98		181	
		LSAVI	1 413		746		235	
		ISAVI	310		165		240	
		LSSAVI	140		82		403	
		PSAVI	103		193		241	
		LAAYI	43		25		303	
Yksityisten ja julkisten varhaiskasvatuksen yksiköiden valvonta, valvontakäynnit kpl	AVlen OKT-vastuualueet, erillis seuranta	ESAVI	2		0		1	
		LSAVI	4		1		4	
		ISAVI	3		6		3	
		LSSAVI	11		2		1	
		PSAVI	0		1		0	
		LAAYI	2		0		1	
Yksityisten palvelun tuottajien ilmoitusmenettelyn edellyttämät toimenpiteet, kpl	AVlen OKT-vastuualueet, erillis seuranta	ESAVI	560		83		100	
		LSAVI	71		61		150	
		ISAVI	50		41		67	
		LSSAVI	95		91		55	
		PSAVI	95		62		23	
		LAAYI	13		9		2	

Aluehallintovirastot, muut seurantamittarit

1 Lisätään ennakoivaa ohjausta, omavalvontaa ja riskiperusteista valvontaa sekä syvennetään informaatio-ohjausta -tavoitteen seurantamittarit, osa 2

Seurantakohde / Mittari		Tietolähde	AVI	Toteuma		Toteuma		Toteuma	
				2019	Yht.	2018	Yht.	2017	Yht.
Opetushenkilöstön täydennyskoulutukset	Tilaisuuksien määrä	AVlen OKT-vastuualueet, erillisseuranta	ESAVI	73	328	65	333	83	387
			LSAVI	30		40		41	
			ISAVI	72		70		71	
			LSSAVI	48		52		82	
			sv	33		31		24	
			PSAVI	41		55		59	
			LAAVI	31		20		27	
	Osallistujamäärä	AVlen OKT-vastuualueet, erillisseuranta	ESAVI	4 754	19 353	3 137	22 473	4 780	26 321
			LSAVI	2 058		2 626		3 460	
			ISAVI	3 314		3 643		4 623	
			LSSAVI	3 189		6 327		6 281	
			sv	1 458		1 699		1 443	
			PSAVI	3 053		3 583		4 107	
			LAAVI	1 527		1 458		1 627	
	Kurssipalautteen keskiarvo	AVlen OKT-vastuualueet, erillisseuranta	ESAVI	4	4,7	4,15	4,7	4	4,7
			LSAVI	4		3,91		3,94	
			ISAVI	4,23		4,12		4,07	
			LSSAVI	4,1		4		4,02	
			sv	3,99		4,08		3,96	
			PSAVI	4,2		4,33		4,2	
			LAAVI	3,9		3,83		4	
Varhaiskasvatuksen täydennyskoulutukset - uusi mittari (tulossopimus 2019)	Tilaisuuksien määrä	AVlen OKT-vastuualueet, erillisseuranta	ESAVI	16	88				
			LSAVI	6					
			ISAVI	11					
			LSSAVI	28					
			sv	9					
			PSAVI	11					
			LAAVI	7					
	Osallistujamäärä	AVlen OKT-vastuualueet, erillisseuranta	ESAVI	1095	6 869				
			LSAVI	507					
			ISAVI	888					
			LSSAVI	3160					
			sv	404					
			PSAVI	476					
			LAAVI	339					
Kirjastohenkilöstön täydennyskoulutukset	Tilaisuuksien määrä	AVlen OKT-vastuualueet, erillisseuranta	ESAVI	9	72	5	74	15	104
			LSAVI	8		13		12	
			ISAVI	9		12		16	
			LSSAVI	19		18		28	
			sv	8		12		9	
			PSAVI	11		7		15	
			LAAVI	8		7		9	
	Kurssipalautteen keskiarvo	AVlen OKT-vastuualueet, erillisseuranta	ESAVI	4,5	5,0	4,3	5,0		
			LSAVI	4,3		4,2			
			ISAVI	4,2		4,3			
			LSSAVI	4,7		4,3			
			sv	4,3		4,4			
			PSAVI	4,1		4,2			
			LAAVI	4,1		4,2			
Nuoristotoimen henkilöstön täydennyskoulutukset	Tilaisuuksien määrä	AVlen OKT-vastuualueet, erillisseuranta	ESAVI	13	224	32	196	9	176
			LSAVI	70		55		49	
			ISAVI	28		16		19	
			LSSAVI	69		58		60	
			PSAVI	31		18		15	
			LAAVI	13		17		24	
	Kurssipalautteen keskiarvo	AVlen OKT-vastuualueet, erillisseuranta	ESAVI	3,9	3,9	-			
			LSAVI	3,8		3,9			
			ISAVI	4		3,8			
			LSSAVI	3,8		3,8			
			PSAVI	4,1		4			
			LAAVI	4		4,2			
Liikuntatoimen henkilöstön täydennyskoulutukset	Tilaisuuksien määrä	AVlen OKT-vastuualueet, erillisseuranta	ESAVI	16	62	13	44	11	53
			LSAVI	6		2		7	
			ISAVI	10		8		9	
			LSSAVI	19		12		12,5	
			PSAVI	6		4		8	
			LAAVI	5		5		5	
	Kurssipalautteen keskiarvo	AVlen OKT-vastuualueet, erillisseuranta	ESAVI	3,8	3,9	3,85	4,0		
			LSAVI	3,7		3,6			
			ISAVI	3,99		3,96			
			LSSAVI	4		4			
			PSAVI	3,8		4,2			
			LAAVI	4,1		4,1			

Aluehallintovirastot, muut seurantamittarit

1 Lisätään ennakoivaa ohjausta, omavalvontaa ja riskiperusteista valvontaa sekä syvennetään informaatio-ohjausta -tavoitteen seurantamittarit, osa 3

Seurantakohde / Mittari	Tietolähde	AVI	Toteuma		Toteuma		Toteuma	
			2019	Yht.	2018	Yht.	2017	Yht.
Opetustoimen muiden informaatio-ohjaustapahtumien määrä - neuvottelutalaisuudet, kuntakäynnit, hanketarkastukset, lopputarkastukset, muut ohjaus- ja neuvontatilausudet, kansainväliset kokoukset	AVlen OKT-vastuualueet, erillisseuranta	ESAVI	3	241	24	487	10	426
		LSAVI	8		4		25	
		ISAVI	58		145		51	
		LSSAVI	30		175		171	
		sv	104		119		144	
		PSAVI	38		16		25	
		LAAVI	0		4		0	
Varhaiskasvatuksen muiden informaatio-ohjaustapahtumien määrä - neuvottelutalaisuudet, kuntakäynnit, hanketarkastukset, lopputarkastukset, muut ohjaus- ja neuvontatilausudet, kansainväliset kokoukset	AVlen OKT-vastuualueet, erillisseuranta	ESAVI	10	274	1	203	7	203
		LSAVI	9		1		1	
		ISAVI	25		24		23	
		LSSAVI	220		153		151	
		sv	7		21		19	
		PSAVI	3		3		2	
		LAAVI	0		0		0	
Kirjastotoimen muiden informaatio-ohjaustapahtumien määrä - neuvottelutalaisuudet, kuntakäynnit, hanketarkastukset, lopputarkastukset, muut ohjaus- ja neuvontatilausudet, kansainväliset kokoukset	AVlen OKT-vastuualueet, erillisseuranta	ESAVI	44	310	71	336	68	302
		LSAVI	32		40		39	
		ISAVI	43		48		17	
		LSSAVI	89		85		65	
		sv	54		41		72	
		PSAVI	29		38		27	
		LAAVI	19		13		14	
Nuorisotoimen muiden informaatio-ohjaustapahtumien määrä - neuvottelutalaisuudet, kuntakäynnit, hanketarkastukset, lopputarkastukset, muut ohjaus- ja neuvontatilausudet, kansainväliset kokoukset	AVlen OKT-vastuualueet, erillisseuranta	ESAVI	128	449	130	510	163	517
		LSAVI	63		169		169	
		ISAVI	44		57		55	
		LSSAVI	93		54		27	
		PSAVI	104		85		83	
		LAAVI	17		15		20	
Liikuntatoimen muiden informaatio-ohjaustapahtumien määrä - neuvottelutalaisuudet, kuntakäynnit, hanketarkastukset, lopputarkastukset, muut ohjaus- ja neuvontatilausudet, kansainväliset kokoukset	AVlen OKT-vastuualueet, erillisseuranta	ESAVI	115	407	133	461	131	457
		LSAVI	42		40		42	
		ISAVI	30		51		56	
		LSSAVI	95		83		67	
		PSAVI	84		109		125	
		LAAVI	41		45		36	

Aluehallintovirastot, muut seurantamittarit

2 Asiakkaiden oikeusturvaa koskevat asiat ratkaistaan aikaisempaa nopeammin ja tehokkaammin -tavoitteen seurantamittarit

Seurantakohde / Mittari	Tietolähde	AVI	Toteuma		Toteuma		Toteuma	
			2019	Yht.	2018	Yht.	2017	Yht.
Kantelut, käsittelyaikojen mediaani korkeintaan, kk	USPA (HAKE) Tableau-raportointi (v. 2019)	ESAVI	8,0	3,7	6,3	3,7	7,0	4,2
		LSAVI	3,2		2,4		3,8	
		ISAVI	3,0		3,4		4,5	
		LSSAVI	1,5		1,8		2,3	
		PSAVI	5,8		4,0		3,7	
		LAAVI	2,4		1,8		1,4	
Kantelut, asioista käsitellään 8 kuukaudessa, %	USPA (HAKE) Tableau-raportointi (v. 2019)	ESAVI	36,5	49,9	50,9	58,3	49,1	59,7
		LSAVI	53,0		63,6		66,6	
		ISAVI	63,1		60,1		53,5	
		LSSAVI	62,3		65,0		74,1	
		PSAVI	58,5		56,9		59,4	
		LAAVI	51,3		78,1		91,1	
Vireille tulevien kantelujen ja valvonta-asioiden määrän kehitys vuoden 2018 toteumaan verrattuna, % - ei sisällä alkoholihallinnon ja työsuojelun valvonta-asioita	USPA (HAKE) Tableau-raportointi (v. 2019)	ESAVI	25,6	26,1	-1,8	-0,7	6,7	4,5
		LSAVI	22,2		3,5		-14,9	
		ISAVI	32,8		-5,9		18,4	
		LSSAVI	41,4		4,8		6,7	
		PSAVI	-0,5		-6,3		5,5	
		LAAVI	26,3		5,7		-1,8	
Muistutusmenettelyyn siirtyvien kantelujen suhteellinen osuus kaikista kanteluasioista, %	USPA (HAKE) Tableau-raportointi (v. 2019)	ESAVI	20,2	25,0	16,8	23,3	10,1	19,6
		LSAVI	34,5		39,6		35,8	
		ISAVI	35,4		31,0		27,2	
		LSSAVI	22,5		21,5		29,5	
		PSAVI	29,3		20,7		15,0	
		LAAVI	21,7		34,5		28,2	
Kantelujen käsittelyyn käytetty työaika (htv) - Kieku: kanteluseurantakohteet	Kieku (HAKE)	ESAVI	21,4	50,5	20,2	44,9	17,7	42,2
		LSAVI	5,7		4,6		4,9	
		ISAVI	5,9		5,4		4,7	
		LSSAVI	8,0		7,1		6,7	
		PSAVI	6,3		5,4		5,4	
		LAAVI	3,2		2,1		2,9	

Aluehallintovirastot, muut seurantamittarit

3 Lupa-, valvonta- ja valtionavustusprosesseja digitalisoidaan ja käsittely yhdenmukaistuu, nopeutuu sekä tehostuu -tavoitteen seurantamittarit, osa 1

Seurantakohde / Mittari	Tietolähde	AVI	Toteuma		Toteuma		Toteuma	
			2019	Yht.	2018	Yht.	2017	Yht.
YSL:n mukaiset kaikki lupa-asiat (hakemuksen vireille tulosta päätöksen antoon), keskimääräinen käsittelyaika (keskiarvo), kk - YSL:n 89 §:n mukaiset aloitteet, mutta ei ilmoituksia	USPA	ESAVI	9,6	13,3	9,8	14,2	14,3	14,9
		ISAVI	21,0		14,2		6,9	
		LSSAVI	13,6		17,5		15,7	
		PSAVI	20,7		20,1		18,0	
Vesilain mukaiset asiat (hakemuksen vireille tulosta päätöksen antoon), keskimääräinen käsittelyaika (keskiarvo), kk - kaikki asiat sisältäen hallintopakat ja korvaukset sekä oikaisuvaatimukset	USPA	ESAVI	8,6	10,3	7,5	9,7	7,4	7,6
		ISAVI	12,7		9,8		4,8	
		LSSAVI	9,6		12,1		8,0	
		PSAVI	13,9		11,1		9,9	
Uutta toimintaa ja toiminnan muutoksia koskevat YSL:n mukaiset lupa-asiat (hakemuksen vireille tulosta päätöksen antoon), keskimääräinen käsittelyaika (keskiarvo), kk - kaikki uutta toimintaa ja toiminnan muutoksia koskevat ympäristölupa-hakemukset pl. YSL 89 §:n mukainen aloite, koetoimintailmoitukset, oikaisuvaatimukset, korvausasiat	USPA	ESAVI	11,1	13,6	9,2	13,4	9,4	12,3
		ISAVI	14,8		14,0		6,8	
		LSSAVI	15,1		16,9		14,3	
		PSAVI	28,2		24,3		21,3	
Ympäristölupien ennakkoneuvottelujen määrä, vuoden aikana käynnistetyt, kpl	AVI:n YMP-vastualueet, erillis seuranta	ESAVI	80	180	82	146	69	164
		ISAVI	18		9		16	
		LSSAVI	51		23		27	
		PSAVI	31		32		52	
Koetoimintailmoitukset, vuoden aikana vireille tulleet, kpl - USPA 04.08.19	USPA	ESAVI	34	71	23	50	30	54
		ISAVI	1		3		1	
		LSSAVI	12		12		7	
		PSAVI	24		12		16	
Kaikki ympäristöluvat -vastualueen hakemusasiat, kokonaiskäsittelyaika, kk	USPA	ESAVI	9		8,6		10,5	
		ISAVI	16		11,2		8,9	
		LSSAVI	12		14,5		11,7	
		PSAVI	16		17,1		13,7	

Aluehallintovirastot, muut seurantamittarit

3 Lupa-, valvonta- ja valtionavustusprosesseja digitalisoidaan ja käsittely yhdenmukaistuu, nopeutuu sekä tehostuu -tavoitteen seurantamittarit, osa 2

Seurantakohde / Mittari		Tietolähde	AVI	Toteuma		Toteuma		Toteuma	
				2019	Yht.	2018	Yht.	2017	Yht.
Kirjastotoimen seurattavat valtionavustussasiat, kehittämishankkeiden valtionavustuspäätökset, kpl		USPA (HAKE)	ESAVI	50	215	54	224	66	252
			LSAVI	37		24		33	
			ISAVI	45		33		44	
			LSSAVI	54		76		71	
			PSAVI	22		22		26	
			LAAVI	7		15		12	
Liikuntatoimen seurattavat valtionavustussasiat	Liikuntapaikkarakentamisen käsitellyt hakemukset, kpl	USPA (HAKE)	ESAVI	105	277	54	212	113	282
			LSAVI	30		21		19	
			ISAVI	30		31		24	
			LSSAVI	70		58		78	
			PSAVI	24		30		30	
			LAAVI	18		18		18	
	Myönnetty liikuntapaikkarakentamisavustukset, kpl	AVlen OKT-vastuualueet, erillisseuranta	ESAVI	58	143	43	134	57	155
			LSAVI	11		14		10	
			ISAVI	16		19		14	
			LSSAVI	34		32		42	
			PSAVI	12		12		18	
			LAAVI	12		14		14	
	Myönnettyistä avustuksista lähiliikuntapaikkoja, kpl	AVlen OKT-vastuualueet, erillisseuranta	ESAVI	27	68	22	58	30	71
			LSAVI	7		8		6	
			ISAVI	5		5		4	
			LSSAVI	16		12		17	
			PSAVI	7		4		8	
			LAAVI	6		7		6	
	Valtakunnallisen rahoitussuunnitelman hankkeista käsitellyt hakemukset, kpl	USPA (HAKE)	ESAVI	67	140	46	116	48	134
			LSAVI	11		9		16	
			ISAVI	13		13		18	
			LSSAVI	28		27		29	
			PSAVI	15		16		18	
			LAAVI	6		5		5	
	Rahoitussuunnitelmaan hyväksytyt hankkeet, kpl	AVlen OKT-vastuualueet, erillisseuranta	ESAVI	13	35	14	48	13	50
			LSAVI	6		10		7	
			ISAVI	4		6		7	
			LSSAVI	7		9		11	
			PSAVI	4		5		7	
			LAAVI	1		4		5	
	Hankkeiden käsitellyt hakemukset, kpl: Liikunnallinen elämäntapa	USPA (HAKE)	ESAVI	43	144	41	157	42	129
			LSAVI	20		17		11	
			ISAVI	15		22		17	
			LSSAVI	37		40		30	
			PSAVI	16		19		16	
			LAAVI	13		18		13	
	Hankkeiden käsitellyt hakemukset, kpl: Liikkuva koulu	USPA (HAKE)	ESAVI	40	152	77	293	107	335
			LSAVI	24		37		28	
			ISAVI	19		45		48	
			LSSAVI	48		78		87	
			PSAVI	15		36		44	
			LAAVI	6		20		21	
	Hankkeiden käsitellyt hakemukset, kpl: Maahanmuuttaja-liikunta	USPA (HAKE)	ESAVI	15	30	17	48	26	48
			LSAVI	1		2		1	
			ISAVI	1		11		3	
			LSSAVI	11		12		13	
			PSAVI	1		3		3	
			LAAVI	1		3		2	
	Hankkeiden avustuspäätökset, kpl: Liikunnallinen elämäntapa	AVlen OKT-vastuualueet, erillisseuranta, VaDi	ESAVI	40	133	41	148	42	119
			LSAVI	20		17		11	
			ISAVI	14		18		14	
			LSSAVI	34		36		27	
			PSAVI	12		19		14	
			LAAVI	13		17		11	
	Hankkeiden avustuspäätökset, kpl: Liikkuva koulu	AVlen OKT-vastuualueet, erillisseuranta, VaDi	ESAVI	40	143	75	282	81	268
			LSAVI	21		34		29	
			ISAVI	18		40		36	
			LSSAVI	48		77		70	
			PSAVI	11		36		35	
			LAAVI	5		20		17	
	Hankkeiden avustuspäätökset, kpl: Maahanmuuttaja-liikunta	AVlen OKT-vastuualueet, erillisseuranta, VaDi	ESAVI	15	30	15	31	22	44
			LSAVI	1		1		1	
			ISAVI	1		0		3	
			LSSAVI	11		11		13	
			PSAVI	1		3		3	
			LAAVI	1		1		2	

Aluehallintovirastot, muut seurantamittarit

3 Lupa-, valvonta- ja valtionavustusprosesseja digitalisoidaan ja käsittely yhdenmukaistuu, nopeutuu sekä tehostuu -tavoitteen seurantamittarit, osa 3

Seurantakohde / Mittari		Tietolähde	AVI	Toteuma		Toteuma		Toteuma	
				2019	Yht.	2018	Yht.	2017	Yht.
Nuoristotoimen valtionavustusasiat	Tuetut nuorten työpajat: nuorten työpajojen määrä	AVlen OKT-vastuualueet, erillis seuranta	ESAVI	55	229	53	217	53	214
			LSAVI	36		34		32	
			ISAVI	25		23		23	
			LSSAVI	68		65		61	
			PSAVI	26		23		26	
			LAAVI	19		19		19	
	Nuorten työpajat: käsiteltyjä hakemuksia, kpl	USPA (HAKE)	ESAVI	65	247	54	224	57	227
			LSAVI	39		36		34	
			ISAVI	26		23		23	
			LSSAVI	70		67		67	
			PSAVI	27		25		27	
			LAAVI	20		19		19	
	Tuetut harrastusryhmät: tuettujen harrastusryhmien määrä	AVlen OKT-vastuualueet, erillis seuranta	ESAVI	2 612	6 925	2 000	6 377	1 843	5 104
			LSAVI	557		428		442	
			ISAVI	897		573		559	
			LSSAVI	1 888		2 271		1 361	
			PSAVI	665		740		595	
			LAAVI	306		365		304	
	Tuetut harrastusryhmät: lasten ja nuorten määrä harrastusryhmissä	AVlen OKT-vastuualueet, erillis seuranta	ESAVI	36 181	93 885	32 042	88 478	30 055	72 284
			LSAVI	8 202		5 372		6 878	
			ISAVI	12 092		7 669		8 635	
			LSSAVI	25 252		27 735		15 591	
			PSAVI	7 984		10 880		8 066	
			LAAVI	4 174		4 780		3 059	
	Harrastusryhmät: käsiteltyjä hakemuksia, kpl	USPA (HAKE)	ESAVI	181	687	205	766	190	737
			LSAVI	100		105		105	
			ISAVI	117		117		119	
			LSSAVI	185		211		199	
			PSAVI	63		79		74	
			LAAVI	41		49		50	
	Etsivä nuorisotyö: käsiteltyjä hakemuksia, kpl	USPA (HAKE)	ESAVI	52	224	56	239	62	243
			LSAVI	34		35		34	
			ISAVI	33		39		39	
			LSSAVI	63		63		62	
			PSAVI	23		25		26	
			LAAVI	19		21		20	
	Etsivä nuorisotyö: tuettujen henkilöiden määrä	AVlen OKT-vastuualueet, erillis seuranta	ESAVI	152	487	130	470	138	4 577
			LSAVI	56		58		1 950	
			ISAVI	60		67		2 330	
			LSSAVI	135		131		130	
			PSAVI	51		49		0	
			LAAVI	33		35		29	
	Etsivä nuorisotyö: toiminnan alueellinen kattavuus, %	AVlen OKT-vastuualueet, erillis seuranta	ESAVI	98	93	98	91	98	97
			LSAVI	73		58		100	
			ISAVI	96		98		98	
			LSSAVI	99		94		94	
			PSAVI	92		95		95	
			LAAVI	100		100		95	
	Nuorisotalon alueellisen ja paikallisen toiminnan kehittäminen ja kansainvälinen toiminta: avustettujen hankkeiden määrä	AVlen OKT-vastuualueet, erillis seuranta	ESAVI	14	65	10	55		
			LSAVI	8		13			
			ISAVI	10		7			
			LSSAVI	16		14			
			PSAVI	12		7			
			LAAVI	5		4			
	Nuorisotalon alueellisen ja paikallisen toiminnan kehittäminen ja kansainvälinen toiminta: käsiteltyjä hakemuksia (kpl)	USPA (HAKE)	ESAVI	27	143	23	87		
			LSAVI	23		16			
			ISAVI	29		12			
			LSSAVI	35		21			
			PSAVI	19		9			
			LAAVI	10		6			
	Tuetut nuorten tieto- ja neuvontatyön sekä digitaalisen nuorisotyön hankkeet: avustettujen hankkeiden määrä	AVlen OKT-vastuualueet, erillis seuranta	ESAVI	8	34	17	47		
			LSAVI	4		5			
			ISAVI	4		6			
			LSSAVI	13		12			
			PSAVI	0		4			
			LAAVI	5		3			
	Tuetut nuorten tieto- ja neuvontatyön sekä digitaalisen nuorisotyön hankkeet: käsiteltyjä hakemuksia (kpl)	AVlen OKT-vastuualueet, erillis seuranta	ESAVI	14	44	25	71		
			LSAVI	4		11			
			ISAVI	4		7			
			LSSAVI	13		17			
			PSAVI	3		5			
			LAAVI	6		6			

Aluehallintovirastot, muut seurantamittarit

4 Häiriötilanteiden kokonaisvaltainen hallinta ja yhteistyö paranevat -tavoitteen seurantamittarit

Seurantakohde / Mittari	Tietolähde	AVI	Toteuma		Toteuma		Toteuma	
			2019	Yht.	2018	Yht.	2017	Yht.
Alueellisille maanpuolustuskursseille vuoden aikana osallistuneiden kurssilaisten määrä, henkilöä, lkm	AVlen PeVa-vastuualueet, erillisseuranta	ESAVI	414	901	415	1 036	403	1 087
		LSAVI	67		73		73	
		ISAVI	67		136		120	
		LSSAVI	213		259		301	
		PSAVI	39		63		70	
		LAHAVI	101		90		120	

Muita yhteystietoja löytyy Etelä-Suomen aluehallintoviraston Internet-sivuilta.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
PL 150 (käyntiosoite: Birger Jaarlin katu 15)
13101 Hämeenlinna

Puhelin: 0295 016 000
Sähköposti: kirjaamo.etela@avi.fi
Internet: <http://www.avi.fi>

Tämä asiakirja ESAVI/40629/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAVI/40629/2019 har godkänts elektroniskt

Hyväksyjä Ekqvist Merja 27.02.2020 10:13

Hyväksyjä Luukanen Mikael 27.02.2020 13:42

Hyväksyjä Lahti Soile 28.02.2020 10:42

Hyväksyjä Pukkinen Marko 28.02.2020 09:05

Hyväksyjä Savolainen Terttu 27.02.2020 16:49

Hyväksyjä Ainasoja Kaisa 27.02.2020 10:58

